

LIBRA

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוח תקופתי

לשנת 2023

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2023

LIBRA

מבוא והגדרות

מבוא לדוח התקופתי לשנת 2023

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב, אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים החיוניים להבנת עסקי החברה. לנוחות הקורא, בדוח תקופתי זה, למונחים הבאים תהיה המשמעות המופיעה לצדם, אלא אם נאמר אחרת:

- "ביטוח חיים"** - ביטוח חיים – סיכון בלבד, כהגדרתו בסעיף 1 א (2) להודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), תשמ"ה-1985.
- "ביטוח כללי"** - כהגדרתו בסעיף 28 לחוק הפיקוח.
- "ביטוח משנה"** - ביטוח שנועד להפחית ולפזר את רמת הסיכון שחברת הביטוח נוטלת על עצמה וזאת על-ידי העברת הסיכון למספר מבטחים אחרים ו/או על מנת לבטח סיכונים בהיקף גדול מהיכולת הכלכלית הטבעית של חברת הביטוח ו/או לצורך ניהול יעיל יותר של הון החברה. חברת הביטוח מעבירה למבטחי המשנה שלה חלק מהסיכונים הביטוחיים הכספיים בהם היא נושאת כלפי מבטחיהן.
- "ביטוח משנה הפסד יתר"** - (Excess Of Loss) בביטוח משנה מסוג זה נקבע כי תמורת פרמיה שנתית שתשולם למבטחי המשנה, יישאו המבטחים בתשלומי התביעות בחלוקה הבאה: בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הנמוך מהסכום הנקבע בהסכם, תישא החברה בעצמה. בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הגבוה מהסכום שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו בשאר הסכום. בסוג ביטוח משנה זה לא משולמת עמלה לחברה.
- "ביטוח משנה מכסה"** - (Quota Share) ביטוח שבו מתקיימת חלוקה יחסית בין החברה לבין מבטחי המשנה הן בפרמיה והן בסיכון הביטוחי ובתשלומי התביעות.
- החלוקה היחסית בין החברה למבטחי המשנה נקבעת מראש בשיעור קבוע לכל הפוליסות בענף מסוים בשנה נתונה, ובתמורה מקבלת החברה עמלות ממבטחי המשנה. העמלות נקבעות לכל חוזה בנפרד כאשר בחלק מהחוזים העמלה היא עמלה משתנה בין שיעור מינימאלי מסוים שישולם לחברה בכל מקרה, לבין שיעור מקסימאלי. העמלה המשולמת בפועל נקבעת, בדרך כלל לאחר שנתיים, על פי התוצאות החיתומיות של החוזה.
- "ביטוח שיווי"** - ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח.
- "גוף מוסדי"** - מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח ולהלן.
- "דמי ביטוח"** - הסכומים שמשלם מבטח למבטח על פי חוזה הביטוח (פוליסה).
- "דמים"** - סכומים הכלולים בדמי הביטוח, המיועדים לכיסוי הוצאות המבטח.
- "הדוח התקופתי"** - דוח זה על ארבעת פרקיו ונספחיו, כמקשה אחת. הדוח מורכב מהפרקים הבאים: תיאור עסקי התאגיד (פרק 1), דוח הדירקטוריון (פרק 2), הדוחות הכספיים (פרק 3), פרטים נוספים על התאגיד (פרק 4) ונספחים (פרק 5).

הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ליום 31 בדצמבר 2023.	"הדוחות הכספיים" -
ליברה חברה לביטוח בע"מ.	"החברה ו/או ליברה" -
הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.	"הממונה" -
המאגר הישראלי לביטוח רכב שתפקידו לבטח את הסיכונים של כלי הרכב הנדחים על ידי חברות הביטוח בביטוח חובה.	"הפול" -
תשקיף להשלמה ותשקיף מדף מיום 30 במאי 2021 (כפי שתוקן ביום 14 ביוני 2021). ¹	"התשקיף" -
חוזר גופים מוסדיים 2018-9-31 שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי".	"חוזר הדירקטוריון" -
חוזרים, טיטות של חוזרים ושל תקנות, ניירות עמדה והבהרות המתפרסמים על ידי הממונה מעת לעת.	"חוזרי הממונה" -
חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981.	"חוק הגנת הפרטיות" -
חוק החברות, התשנ"ט-1999.	"חוק החברות" -
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981.	"חוק הפיקוח" -
חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975.	"חוק הפלת"ד" -
חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981.	"חוק חוזה הביטוח" -
חוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.	"חוק ניירות ערך" -
תהליך אישור הצעת הביטוח וקביעת הפרמיה, בהתאם להנחות אקטואריות, לנתונים המפורטים בהצעת הביטוח ולמידע נוסף שברשות המבטח.	"חיתום" -
תקני דיווח כספי בינלאומיים הכוללים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS), תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS), הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).	"כללי הדיווח הבינלאומיים IFRS" -
מי שהתקשר עם החברה בחוזה ביטוח פרטני.	"לקוח" ו/או "מבוטח" -
מי שקיבל רישיון מבטח ישראלי מהממונה.	"מבטח" -
6 במאי 2018, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון מבטח מאת הממונה לעיסוק בענפי הביטוח הכללי לרבות חבויות.	"מועד קבלת הרישיון" -
18 באוגוסט 2022, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון לעסוק בתחום "ביטוח חיים-סיכון בלבד".	"מועד קבלת רישיון ביטוח חיים" -
17 בפברואר 2020, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון לעסוק בתחום "מחלות ואשפוז" המוגבל לביטוח נסיעות לחו"ל בלבד.	"מועד קבלת רישיון נח"ל" -

¹ מס' אסמכתא: 2021-01-092787 ו- 2021-01-100305, בהתאמה.

22 במרס 2022, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון לעסוק בענף "סיכונים אחרים".	"מועד קבלת רישיון חיות מחמד"
מלחמה שפרצה בעקבות מתקפת פתע של ארגון הטרור "חמאס" על אזרחי ישראל ביום 7 באוקטובר 2023. בעקבות המתקפה, מדינת ישראל הכריזה על מלחמה תוך גיוס מילואים הנרחב ביותר מאז קום המדינה, וכן הוכרז מצב חירום לאומי.	"מלחמת חרבות ברזל"
במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח והיותה של החברה חברה צעירה, החברה ביקשה וקיבלה הקלות מסוימות מהממונה, לפי העניין.	"מסמכי ההקלות" -
כמשמעם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה-1985.	"ענפי ביטוח" -
פוליסה שהוראותיה נקבעו בתקנות מחייבות אשר לא ניתן להתנות עליהן, אלא לטובת המבוטח, ובכפוף לאישור הממונה.	"פוליסה תקנית"
פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.	"פקודת ביטוח רכב מנועי" -
פקודת הנוזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968.	"פקודת הנוזיקין" -
מבוטחים פרטיים יחידים או לקוחות עסקיים קטנים, עימם מתקשרת החברה על בסיס פרטני.	"פרט" -
פרמיה המתייחסת לשנת הדוח.	"פרמיה שהורווחה" -
הסכום שמשלם המבוטח למבטח עבור הפוליסה (דמי הביטוח).	"פרמיות" -
קבוצת אנשים בעלי מאפיינים משותפים, כגון: עובדים אצל מעביד או חברים בתאגיד עימם מתקשרת החברה בהסכם אחד על פיו מבוטחים או זכאים להיות מבוטחים, כל המשתייכים לקבוצה (ולא בהתקשרויות פרטניות עם יחיד הקבוצה).	"קולקטיב" -
נגיף הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בחודש נובמבר 2019 בעיר ווהאן בסין והתפשט למדינות רבות נוספות בעולם, ביניהן ישראל, ואשר הוכר על ידי ארגון הבריאות העולמי כפנדמיה (מגפה עולמית).	"קורונה" -
קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים שהוקמה מכוח חוק הפלת"ד, ואמונה על מתן פיצוי בנזקי גוף בלבד לנפגעי תאונות דרכים שאין בידם לתבוע מבטח. הקרן ממומנת על ידי חברות הביטוח באמצעות הפרשת חלק מהפרמיה בענף רכב חובה לקרן.	"קרנית" ו/או "הקרן" -
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.	"רשות" ו/או "הרשות" -
הסיכון המוטל על המבטח לבדו, לאחר העברת חלק מהסיכון למבטח משנה.	"שייר" -
סכומים שיש לשלםם בקרות מקרה ביטוח על פי תנאי הפוליסה.	"תגמולי ביטוח" -
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010.	"תקנות ביטוח רכב מנועי" -
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) התשמ"ו-1986.	"תקנות ביטוח רכב פרטי" -

תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ולתכולתן) תשמ"ו-1986.	"תקנות ביטוח דירה" -
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח - 1998.	"תקנות דין וחשבון" -
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעות ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א - 2001.	"תקנות דרכי ההשקעה" -
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש (ממבטח), התשנ"ח-1998.	"תקנות ההון המינימאלי" -
תקנות הביטוח הלאומי (היוון) (תיקון), התשע"ו-2016.	"תיקון לתקנות ההיוון" -
תקנות ניירות ערך דוחות תקופתיים ומידיים, התש"ל – 1970.	"תקנות ניירות ערך" -
(Incurred but not reported) הפרשה בגין תביעות שאירעו, אך טרם דווחו לחברה.	"I.B.N.R" -
Standard & Poor's -חברת דירוג אשראי בינלאומית.	"S&P" -
היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, לבין הפרמיות שהורווחו.	"LR" -
היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניכוי הכנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות הנהלה וכלליות, לבין הפרמיות שהורווחו.	"CR" -

דוח תקופתי זה מורכב מחמישה פרקים כדלקמן:

תיאור עסקי התאגיד	פרק 1 -
דוח הדירקטוריון	פרק 2 -
הדוחות הכספיים המבוקרים	פרק 3 -
פרטים נוספים על התאגיד	פרק 4 -
הצהרת אקטואר ביטוח כללי וביטוח חיים	פרק 5 -

LIBRA

פרק 1

תיאור עסקי התאגיד

תוכן עניינים

<u>מספר עמוד</u>	<u>1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה</u>
<u>3</u>	1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
<u>6</u>	1.2 תחומי פעילות
<u>7</u>	1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
<u>7</u>	1.4 חלוקת דיבידנדים
	<u>2. חלק ב' - תיאור ומידע לגבי תחומי הפעילות של החברה</u>
	2.1 <u>תחום ביטוח כללי</u>
	2.1.1 <u>תחום ביטוח רכב חובה</u>
<u>8</u>	2.1.1.1 מוצרים ושירותים
<u>14</u>	2.1.1.2 תחרות
<u>16</u>	2.1.1.3 לקוחות
	2.1.2 <u>תחום ביטוח רכב רכוש</u>
<u>17</u>	2.1.2.1 מוצרים ושירותים
<u>22</u>	2.1.2.2 תחרות
<u>24</u>	2.1.2.3 לקוחות
	2.1.3 <u>תחום ביטוח כללי אחר</u>
<u>25</u>	2.1.3.1 מוצרים ושירותים
<u>29</u>	2.1.3.2 תחרות
<u>30</u>	2.1.3.3 לקוחות
	2.2 <u>תחום ביטוח חיים</u>
<u>31</u>	2.2.1 מוצרים ושירותים
<u>32</u>	2.2.2 תחרות
<u>33</u>	2.2.3 לקוחות
	<u>3. חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה</u>
<u>33</u>	3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה
<u>36</u>	3.2 חסמי כניסה ויציאה עיקריים בפעילות החברה
<u>37</u>	3.3 מגבלות על העברה של אמצעי שליטה
<u>38</u>	3.4 גורמי הצלחה קריטיים
<u>39</u>	3.5 השקעות
<u>40</u>	3.6 ביטוח משנה
<u>46</u>	3.7 הון אנושי
<u>48</u>	3.8 שיווק והפצה
<u>50</u>	3.9 ספקים ונותני שירותים
<u>53</u>	3.10 רכוש קבוע ורכוש אחר
<u>53</u>	3.11 עונתיות

<u>54</u>	3.12 נכסים בלתי מוחשיים
<u>54</u>	3.13 גורמי סיכון
<u>60</u>	3.14 הסכמים מהותיים
<u>60</u>	3.15 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

4. חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי

<u>61</u>	4.1 דירקטורים חיצוניים
<u>61</u>	4.2 מבקר פנים
—	4.3 רואה חשבון מבקר
—	4.4 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחות עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968.

מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה סבורה", "צפויה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

חלק זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מוצרי ביטוח וכיסויים ביטוחיים. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסות.

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים, החיוניים להבנת עסקי החברה. על מנת לתאר את עסקי החברה באופן בהיר ככל שניתן, הובא התיאור תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסברים וביאורים בהירים, ככל הניתן.

יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל פרקיו, כמקשה אחת.

חלק א' – פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1.1 ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "ליברה" ו/או "החברה") התאגדה לראשונה בחודש דצמבר 2017 כחברה פרטית. ביום 30 במאי 2021 פרסמה החברה תשקיף להשלמה ותשקיף מדף (כפי שתוקן ביום 14 ביוני 2021)¹ (להלן: "התשקיף"), במסגרתו נרשמו לראשונה למסחר מניות החברה בבורסה לניירות ערך בתל אביב (להלן: "הבורסה") והיא הפכה לחברה ציבורית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

למועד הדוח, בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב, מחזיקה בכ – 46.59% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה ומזכויות ההצבעה בה². למיטב ידיעת החברה, לא קיים בעל מניות (למעט הגב' אתי אלישקוב כאמור) המחזיק ביותר מ-5% מהון המניות המונפק והנפרע שלה³.

מאז מועד הקמתה, החברה מנוהלת ע"י הגב' אתי אלישקוב, בעלת השליטה, המכהנת כמנכ"לית החברה.

הממונה העניק לחברה רישיון מבטח לראשונה בחודש מאי 2018. בשנת 2020 הורחב רישיונה של החברה לעיסוק גם בענף ביטוח נסיעות לחו"ל⁴. בשנת 2022 קיבלה החברה את רישיון הממונה לשיווק פוליסות מסוג "חיות מחמד" וכן רישיון המתיר לה לשווק פוליסות בתחום ביטוח החיים – סיכון בלבד (לרבות ריסק משכנתא). למועד זה, רישיונה של החברה מתיר לה לעסוק בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, ביטוח מקיף דירות ובתי עסק, ביטוח נסיעות לחו"ל, ביטוח מסוג חיות מחמד וביטוח חיים סיכון בלבד (לרבות ריסק משכנתא).

ליברה הוקמה מתוך מטרה לבצע מהפכה בתחום הביטוח בישראל ואחת ממטרותיה העיקריות היא לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים בישראל לבין חברות הביטוח. בשל כך, החברה מפעילה מודל השתתפות ברווחים עם לקוחותיה בתחום ביטוח הכללי, המבוסס על טכנולוגיה מתקדמת, אותו היא מנהיגה באופן בלעדי. מודל ההשתתפות ברווחים מבוצע באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח בתחום הביטוח הכללי, אליו מפרישה החברה מטבעות דיגיטליים (להלן: "ליברות") הניתנים למימוש במזומן, לחידוש פוליסות או לרכישה של פוליסות חדשות, הכל בהתאם לתקנון המפורסם באתר האינטרנט של החברה⁵. לפירוט לגבי מודל ההשתתפות ברווחים של החברה, ראה [סעיף 3.8.4](#) להלן.

ככלל, החברה נוקטת בשיטת שיווק ישירה, הכרוכה במחירים תחרותיים, בהנגשת המוצרים ובחויית משתמש מקיפה וידידותית, לרבות בשירות הלקוחות ובאופן הטיפול בבירור ויישוב תביעות לקבלת תגמולי ביטוח. ליברה מעמידה לרשות לקוחותיה אמצעים דיגיטליים מגוונים, מוקדי שירות בשעות זמינות ארוכות ובזמני המתנה קצרים, ומתנהלת אל מול לקוחותיה ברמת שקיפות גבוהה, בשפה פשוטה ובהירה.

מרבית פעילותה של החברה מבוצעת באופן ישיר ודיגיטלי, באמצעות טכנולוגיה מתקדמת. החברה לוקחת חלק פעיל במהפכת הדיגיטציה והשינויים הטכנולוגיים בתחום הביטוח, ובתוך כך פיתחה מערכת ליבה דיגיטלית, מקיפה וחדשנית, אשר עושה שימוש בין היתר, בטכנולוגיות מתקדמות, תהליכים מונעים מידע, יכולות ניתוח מידע והטמעת אלגוריתמים "חכמים" בתהליכים השונים. אתר האינטרנט של החברה מאפשר ללקוחותיה לבצע פעולות רבות באופן עצמאי ומקוון, החל משלב רכישת הפוליסה דרך ביצוע שינויים ופעולות שירות שוטפות, ועד הגשת

¹ נושא תאריך 30 במאי 2021 - מס' אסמכתא: [2021-01-092787](#) ו- [2021-01-100305](#), בהתאמה.

² שיעור של כ- 44.14% ממניות החברה מוחזקות על ידי אתי אלישקוב באמצעות אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ, חברה בבעלותה המלאה.

³ לפרטים אודות החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בחברה, ראה דיווח מיידי של החברה מיום 7 בינואר 2024 (מס' אסמכתא: [2024-01-002695](#)) המובא בדוח זה על דרך הפנייה.

⁴ בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם בסמוך לקבלת אישור הממונה לשיווק המוצר, החברה דחתה את השקת המוצר לציבור הרחב והחלה בשיווקו רק במחצית השנייה של שנת 2022.

⁵ [לתקנון ההשתתפות ברווחים](#) (ליברות).

תביעה באופן דיגיטלי עצמאי ומעקב אחר הטיפול בה, זאת לצד מוקד טלפוני תומך בכל אחת מהפעולות.

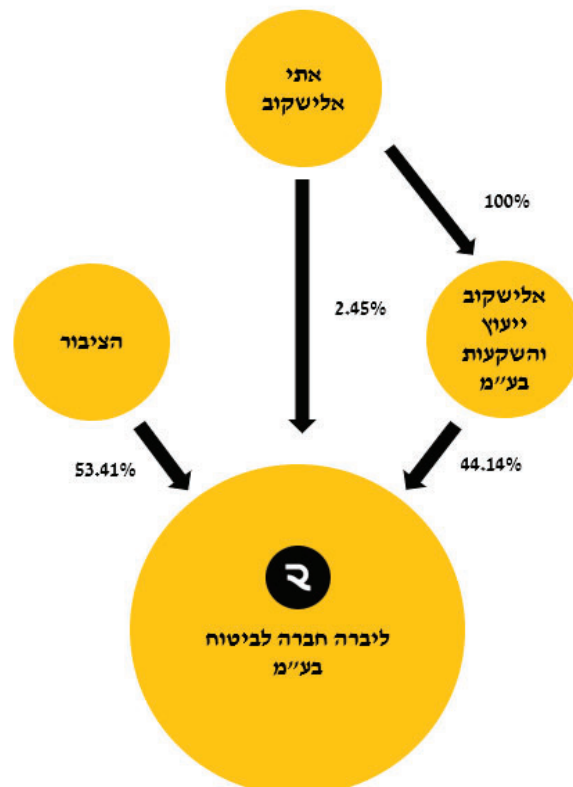
החברה פועלת לפי מודל אקטוארי, המתאים את הפרמיה באופן המדויק, ככל הניתן, למאפייני המבוטח ("המודל הפרסונלי"), ומשכללת את המודל הפרסונלי באמצעות שימוש בכלים טכנולוגיים מתקדמים, לרבות באמצעות פיתוח פלטפורמה לניתוח תחזיות תוך שימוש בבינה מלאכותית (AI), לאפיון לקוחות קיימים ולקוחות פוטנציאליים של החברה, בדגש על עולם הצריכה הדיגיטלי. להערכת החברה, בעזרת כלים אלו תוכל החברה להשתמש באופן יעיל במשאביה, ולהגדיל את יחסי ההמרה שלה (קרי, שיעור ההצעות המשתכללות לכדי פוליסות), וכן להקטין את יחס הנטישה בחברה (ביטולים). להערכת החברה, טכנולוגיה זאת צפויה לאפשר לצרכן ליהנות ממחירים מותאמים על פי מערכת הבינה המלאכותית מחד, ולשמור על יציבות ורווחיות החברה מאידך.

בהתאם, נכון למועד הדוח, תיק המבוטחים של החברה הינו תיק איכותי העומד בהגדרות החיתום ומדיניות החברה. כך לדוגמא, בתחום הרכב החברה מבטחת רכבים פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון, כאשר מרבית הרכבים הינם רכבים פרטיים בבעלות פרטית. החברה אינה מבטחת קולקטיביים וציי רכב. בנוסף, מרבית התיק מאופיין בנהגים נקובים בשם, בעלי נסועה נמוכה, מיעוט בנהגים צעירים (למעט מזדמנים) וללא רכבי יוקרה וכו'.

לפרטים אודות האסטרטגיה של החברה ראה סעיף 2.3 לדוח הדירקטוריון.

במסגרת פעילותה, מגדרת החברה את סיכונה באמצעות התקשרות בהסדרי ביטוח משנה. לפרטים אודות תנאי ביטוח המשנה של החברה עם מבטחי המשנה, ראה [סעיף 3.6](#) להלן.

1.1.2 תרשים מבנה האחזקות של החברה

1.1.3 אירועים מהותיים בתקופת הדוח

- 1.1.3.1 בתקופת הדוח, השיקה החברה לציבור הרחב פוליסות ביטוח מסוג "ריסק משכנתא" ו-"ריסק טהור" תחת ענף ביטוח חיים – סיכון בלבד, כשהיתרון התחרותי שלה בא לידי ביטוי בעלות הביטוח ובממשק הדיגיטלי המתקדם שלה המאפשר רכישת ביטוח חיים למשכנתא לצד ביטוח המבנה למשכנתא בתהליך אחד קצר וידידותי.
- 1.1.3.2 ביום 30 במרס 2023, קיבלה החברה את אישור הממונה להכרה בשטר הון שגייסה מתאגיד בנקאי כמכשיר הון משני הכשיר להיכלל בחישוב ההון העצמי של החברה, בהתאם להוראת הממונה לעניין הון עצמי של חברת ביטוח. שטר ההון הינו בסך של כ-20 מיליון ש"ח.
- 1.1.3.3 ביום 5 ביולי 2023 התקיימה אסיפת בעלי מניות שנתית של החברה, בה אושר מינויו מחדש של רו"ח המבקר לחברה וכן מינויים מחדש של הדירקטורים ה"ה מירב סיגל, אלדד לוי וגיא ועדיה⁶.
- 1.1.3.4 ביום 13 ביולי 2023 פרסמה החברה דיווח מיידי בדבר אישורה של הרשות לניירות ערך להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף של החברה עד ליום 14 ביוני 2024⁷.
- 1.1.3.5 ביום 13 בספטמבר 2023, התקבלה בחברה תובענה שהוגשה כנגדה ובקשה לאישורה כייצוגית בטענה כי החברה מפרה לכאורה את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (חוק ה"ספאס") בשיגור דברי פרסומת שלא כדין. לפרטים נוספים ראה באור 29 לדוחות הכספיים של החברה ודיווח מיידי מיום 13 בספטמבר 2023 (מס' אסמכתא: [2023-01-086770](#)) המובא בדוח זה על דרך ההפניה.
- 1.1.3.6 ביום 13 בדצמבר 2023, התקבלה בחברה תובענה שהוגשה כנגדה ובקשה לאישורה כייצוגית בטענה כי החברה מפרה לכאורה את הוראת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, התשנ"ח-1998, והתקנות שהותקנו מכוחו, בכך שלא ביצעה באתר האינטרנט שלה התאמות נגישות לאנשים עם מוגבלות. לפרטים נוספים ראה באור 29 לדוחות הכספיים של החברה ודיווח מיידי מיום 13 בדצמבר 2023 (מס' אסמכתא: [2023-01-112993](#)) המובא בדוח זה על דרך ההפניה.
- 1.1.3.7 לאחר תאריך המאזן, השיקה החברה מוצר ביטוח ייחודי ואפליקטיבי המשווק לראשונה בישראל תחת המותג "Chik". המוצר מאפשר לנהגים צעירים עד גיל 24 לרכוש ביטוח רכב יומי ללא תלות בחברת הביטוח בה הרכב מבוטח⁸. לפרטים נוספים אודות המוצר ראה [סעיף 2.1.2.1](#) להלן.

⁶ לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים מימים 31 במאי 2023 ו- 5 ביולי 2023 (מס' אסמכתאות: [2023-01-058737](#) ו- [2023-01-075582](#), בהתאמה).

⁷ לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 13 ביולי 2023 (מס' אסמכתא: [2023-01-080067](#)).

⁸ לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 19 בפברואר 2024 (מס' אסמכתא: [2024-01-014656](#)) המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

1.2. תחומי פעילות

למועד הדוח, לחברה שני תחומי פעילות, כדלקמן:

1.2.1. תחום ביטוח כללי

תחום זה, מורכב משלושה ענפי פעילות עיקריים "ביטוח רכב חובה", "ביטוח רכב רכוש" ו-"ביטוח כללי אחר".

הביטוח הכללי, על ענפיו השונים, מכסה סיכונים נזקים ו/או אובדן הנגרמים לרכוש או לגוף, לרבות לצדדים שלישיים. תקופת הביטוח המקובלת בענפי הביטוח הכללי הינה שנים עשר חודשים. בדרך-כלל חוזה הביטוח הינו וולונטרי ואין חובה לכרותו, למעט בענף ביטוח רכב חובה.

להלן יפורטו תחומי פעילותה של החברה:

1.2.1.1. ענף ביטוח רכב חובה – פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי מפני נזקי גוף בלבד, כנדרש בפקודת ביטוח רכב מנועי, המחייבת כל אדם המשתמש ברכב (או המתיר לאחר להשתמש בו) להחזיק בפוליסה בת תוקף המכסה את בעל הרכב ואת הנוהג בו מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק הפלת"ד, ומפני חבות שהמבוטח עשוי לחוב בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב כתוצאה משימוש בו. החברה משווקת ביטוחי רכב חובה לכלי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון וכן ביטוחי רכב חובה לכלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון (מוניות). לפירוט בדבר ענף ביטוח רכב חובה, ראה סעיף 2.1.1 להלן.

1.2.1.2. ענף ביטוח רכב רכוש – ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לנזק או אבדן של כלי הרכב המבוטח ולחבות המבוטח בגין נזק שייגרם לרכוש צד שלישי על ידי כלי הרכב המבוטח (עד לגבול האחריות הנקוב בדף פרטי הביטוח). החברה משווקת ביטוח רכב רכוש (מקיף וצד ג') לכלי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון (לרבות לנהגים מזדמנים) וכלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון (מוניות).

לפירוט בדבר ענף רכב רכוש, ראה [סעיף 2.1.2](#) להלן.

1.2.1.3. ענף ביטוח כללי אחר – ענף זה כולל ביטוח דירה (מבנה, תכולה, מבנה ותכולה, ומבנה למשכנתא), ביטוח עסק, ביטוח נסיעות לחו"ל, וביטוח חיות מחמד.

לפירוט בדבר ענף ביטוח כללי אחר, ראה [סעיף 2.1.3](#) להלן.

1.2.2. תחום ביטוח חיים

בתקופת הדוח, החלה החברה בשיווק פוליסות מסוג "ביטוח חיים למשכנתא" ו-"ריסק טהור".

פוליסות אלו מבטיחות תשלום תגמולי ביטוח למוטב במקרה של מות המבוטח בהתאם לתנאי הפוליסה.

לפירוט בדבר ענף ביטוח חיים, ראה [סעיף 2.2](#) להלן.

1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

למיטב ידיעת החברה, במהלך השנתיים שקדמו למועד פרסום דוח זה לא בוצעו השקעות בהון החברה ועסקאות מהותיות אחרות במניותיה שנעשו על-ידי בעלי עניין מחוץ לבורסה למעט כמפורט להלן:

1.3.1. ביום 14 בספטמבר 2022, בוצעו הרכישות הבאות של מניות החברה מחוץ לבורסה על ידי בעלי עניין⁹:

1.3.3.1 רכישה של 456,888 מניות של החברה ע"י הגב' אתי אלישקוב (מנכ"ל החברה). הרכישה בוצעה במחיר של 3.18 ש"ח למניה.

1.3.3.2 רכישה של 118,500 מניות של החברה ע"י מר אלדד לוי (דירקטור). הרכישה בוצעה במחיר של 3.18 ש"ח למניה.

1.3.3.3 רכישה של 31,500 מניות של החברה ע"י מר דודי בן חיים (סמנכ"ל הכספים ומשנה למנכ"ל). הרכישה בוצעה במחיר של 3.18 ש"ח למניה.

1.3.2. ביום 15 בספטמבר 2022, ביצעה הגב' אתי אלישקוב מכירה מחוץ לבורסה של 107,000 מניות החברה במחיר של 3.18 ש"ח למניה¹⁰.

1.3.3. ביום 3 בנובמבר 2022, אישרה האסיפה הכללית של החברה הקצאת 50,000 מניות רגילות של החברה, ללא ערך נקוב, לגב' אתי אלישקוב בתמורה לסך כולל של 175 אלפי ש"ח¹¹.

1.3.4. ביום 28 בדצמבר 2022, ביצעה הגב' אתי אלישקוב רכישה מחוץ לבורסה של 400,000 מניות החברה, במחיר של 3.22 ש"ח למניה¹².

1.3.5. ביום 28 באוקטובר 2023, ביצעה הגב' אתי אלישקוב רכישה מחוץ לבורסה של 207,469 מניות החברה במחיר של 2.41 ש"ח למניה¹³.

1.4. חלוקת דיבידנדים

1.4.1. החברה לא חילקה דיבידנדים במהלך השנתיים שקדמו למועד הדוח.

1.4.2. בחודש מאי 2023, אישרר דירקטוריון החברה את מדיניות הדיבידנד¹⁴ של החברה, לפיה החברה תחלק דיבידנד שנתי בשיעור של לפחות 30% מהרווח הכולל של החברה הניתן לחלוקה עפ"י הדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של החברה בשנה הרלוונטית, וזאת כל עוד החברה עומדת ביעדים מינימליים ליחס כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II בהתאם למדיניות, ובכפוף להוראות הדין והמגבלות הרגולטוריות החלות על החברה. יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי ללא התחשבות בהוראות המעבר בתקופות הפריסה נקבע בשיעור של 105% אשר עתיד להגיע ל-120% בתום תקופת הפריסה¹⁵. חלוקת דיבידנד תבוצע בכפוף לבחינת מבחני החלוקה על-פי הוראות הדין ומגבלות רגולטוריות החלות עליה לרבות בקשר עם דרישות ההון כמפורט לעיל.

1.4.3. מובהר, כי אין לראות במדיניות המפורטת לעיל התחייבות של החברה לבצע חלוקת דיבידנד כלשהי ודירקטוריון החברה רשאי להחליט גם כי לא יחולק דיבידנד כלל. כל חלוקת דיבידנד תהיה מותנית בהחלטה ספציפית של דירקטוריון

⁹ לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של החברה מיום 15 בספטמבר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-117703](#)), המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

¹⁰ לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של החברה מיום 15 בספטמבר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-095511](#)) המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

¹¹ ההקצאה הפרטית אושרה על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה בימים 22 בספטמבר 2022 ו-29 בספטמבר 2022, בהתאמה. לפרטים נוספים ראה דוח זימון אסיפה כללית מיוחדת של החברה מיום 29 בספטמבר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-122659](#)), כפי שתוקן ביום 24 באוקטובר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-104760](#)); דוח מיידי מיום 3 בנובמבר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-107148](#)); וכן דוח מיידי מיום 7 בנובמבר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-107733](#)).

¹² לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של החברה מיום 29 בדצמבר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-123945](#)) ודוח מתקן אסמכתא: [2022-01-124101](#)), המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

¹³ לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של החברה מיום 28 באוקטובר 2023 (מס' אסמכתא: [2023-01-098749](#)) המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

¹⁴ בהתאם למדיניות ניהול הון, יחס כושר פירעון וחלוקת דיבידנד שאושרה לאחרונה על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במאי 2023.

¹⁵ בתקופת הפריסה קבע דירקטוריון החברה יעדי יחס כושר פירעון כלכלי של 115% לשנת 2023 ו-120% לשנת 2024.

החברה לפי שיקול דעתו במועד החלוקה, בהתחשב במצב העסקי של החברה, תזרים המזומנים הצפוי שלה, אסטרטגיית החברה וצרכיה העסקיים. כמו כן, דירקטוריון החברה רשאי לשנות מעת לעת, על פי שיקול דעתו הבלעדי, את מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה.

1.4.4 למועד הדוח, אין לחברה רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בחוק החברות.

2. חלק ב' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

חלק זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני התחום, מהות הכיסויים הביטוחיים, השווקים העיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור להלן הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסות.

2.1 תחום ביטוח כללי

2.1.1 תחום ביטוח רכב חובה

הפעילות בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי לנזק גוף העלול להיגרם למשתמש ברכב (נהג או נוסע) או הולך רגל כתוצאה משימוש ברכב מנועי, כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי, וככל שהאירוע יוגדר כתאונת דרכים בהתאם לפת"ד. הדין מחייב לרכוש ביטוח זה.

מקורו של ענף ביטוח זה בהוראות פקודת ביטוח רכב מנועי, המכסה נזקי גוף של בעל הרכב, כל הנוסעים ברכב והולכי רגל שנפגעו מהרכב, כתוצאה משימוש ברכב מנועי, בהתאם לפת"ד.

2.1.1.1 מוצרים ושירותים

מאפיינים עיקריים

ענף ביטוח רכב חובה כולל מוצר אחד בלבד, המעניק כיסוי לבעל הרכב והנוהג בו, מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק הפת"ד, ומפני חבות אחרת שהם עשויים לחוב בה בשל נזקי גוף שנגרמו על ידי או עקב השימוש ברכב לנהג הרכב, לנוסעים בו או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב כתוצאה משימוש בו. הפוליסה הנה "פוליסה תקנית" בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי.

להלן מאפייני העיקריים של ענף זה:

- א. נדרש לפי דין - החוק מחייב כל אדם המשתמש ברכב (או המתיר לאחר להשתמש בו) להחזיק בפוליסת רכב חובה בת תוקף.
- ב. אחידות – תנאי חוזה ביטוח רכב חובה הם אחידים ונקבעו בתקנות ביטוח רכב מנועי, הקובעות את נוסח התנאים שיופיעו בפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה. בהתאם, התחרות בענף זה מתמקדת בעיקר במחיר ובשירות כמתואר בסעיף 2.1.1.2 להלן.
- ג. תנאי התשלום - תשלום הפרמיה במלואה מראש הינו תנאי לכניסתו של הביטוח לתוקף.
- ד. אחריות מוחלטת - חוק הפת"ד מטיל אחריות מוחלטת (ללא גבול אחריות) על מבטח הרכב, לפיצוי הנפגעים בתאונת דרכים, ללא צורך בהוכחת האשם בתאונה. הפיצוי כולל גם רכיב אובדן כושר השתכרות, כאשר רכיב זה בלבד מוגבל עד ל-3 פעמים השכר הממוצע במשק.
- ה. תקופת התיישנות - תקופת התיישנות בענף זה ארוכה מתקופת התיישנות הקבועה בחוק חוזה הביטוח, ועומדת על שבע שנים, כאשר תקופת התיישנות ביחס לקטין, תחל במועד הגיעו לגיל 18.
- ו. משך הטיפול - תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית, לעיתים של מספר שנים, בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד התגבשות הנזק ויישוב התביעה, ולכן נקראות בעלות "זנב ארוך".

ז. תמחור - ישנם מספר פרמטרים לפיהם מתיר הממונה לתמחר פוליסות מסוג ביטוח חובה, ביניהם, נפח מנוע, מין הנהג, גיל הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, ותק רישיון הנהיגה, מספר תביעות קודמות, מספר שלילות הרישיון ב-3 השנים האחרונות, הבעלות על הרכב, מטרת השימוש ברכב, הימצאות כריות אויר ברכב ועוד. כל מבטח רשאי לעשות שימוש בפרמטרים אלו לצורך קביעת התעריף אותו ינהיג, כאשר התעריף עצמו יובא לאישור הרשות טרם הנהגתו בפועל.

ביום 1 ביוני 2023, פרסם הממונה טיוטת תיקון להוראות החוזר המאוחד – נספח 6.2.1 לשער 6 חלק 2 העוסק במשתנים וקטגוריות בענף רכב חובה. במסגרת הטיטה, מוצע להרחיב את רשימת המשתנים כך שתכלול גם פרמטר מסוג נסועה, קיומה של מערכת בלימה אוטונומית (AEB) ומערכת סיוע לשמירה בנתיב (LDP).

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על ענף ביטוח רכב חובה

א. חוק הפלת"ד

החוק הוביל לרפורמה יסודית בתחום הפיצוי לנפגעי תאונות דרכים בישראל. הפלת"ד נועד להבטיח שכל נפגע בתאונת דרכים יפוצה. לשם כך הוטלה אחריות מוחלטת לכאורה על כל נהג המעורב בתאונה כלפי הנפגעים בתאונה, וחובת ביטוח בגין האחריות הפוטנציאלית וכן בגין נזקים שעלולים להיגרם לנהג בתאונה עצמית.

ב. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התשפ"א-2021

התקנות קובעות את נוסח הפוליסה התקנית הכוללת את תנאי המינימום למתן כיסוי ביטוחי לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון. על פי התקנות ניתן להיטיב בלבד עם המבוטח מעבר לתנאי הפוליסה התקנית וליתן הרחבות באשר להיקף הכיסוי, הסיכונים, הרכוש והחבויים המבוטחים. ביום 14 בספטמבר 2021, נכנס לתוקפו תיקון לתקנות ולפוליסה התקנית בענף זה, שעיקריו: א) התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון הפקודה אשר ביטל את החובה על קיומה של תעודת ביטוח מקורית אחת ומאפשר למבטחים להנפיק תעודת ביטוח באמצעים דיגיטליים ובכלל זאת ביטול חובת המבוטח להשיב את תעודת החובה המקורית למבטח כתנאי לביטול הפוליסה והשבת דמי הביטוח היחסיים; ב) תיקוני נוסח הנדרשים מהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה) התשע"ו-2016; ג) עדכון הפוליסה התקנית לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; ד) קביעת הוראות לעניין הודעת מבוטח על השבתה של הרכב אשר במסגרתה יוכל מבוטח ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת הכיסוי הביטוחי; ה) עדכונים והתאמות בפוליסה לביטוח סחר; ו) הוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר.

ג. תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגר מידע), התשס"ד-2004

ראה סעיפים קטנים ב' ו-ז' בסעיף הסדרים מיוחדים לענף להלן.

הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב חובה

א. הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין מבטחים

במקרה בו מעורבים בתאונת דרכים יותר מכלי רכב אחד, הפלת"ד וצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), תשס"א-2011 ("צו החציה"), קובעים הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים:

(1) **"הסדר קל כבד"** – בהתאם לצו החציה, בתאונת דרכים שבה מעורבים רכב כבד אחד או יותר ורכב קל אחד או יותר, ישלמו המבטחים של הרכב הכבד למבטחים של הרכב הקל, 50% מהפיצויים ששולמו לנפגעי הרכב הקל בגין נזקי הגוף. בסעיף זה: **"רכב כבד"** - רכב שמשקלו הכולל עולה על 3.5 טון, למעט רכב מסחרי בעל היתר להסעת 7 נוסעים או יותר ולמעט אוטובוס; **"רכב קל"** - עד 3.5 טון.

(2) **"הסדר אופנוע"** – בהתאם לחוק הפלת"ד, בתאונת דרכים בה מעורבים אופנוע אחד או יותר ורכב אחד או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב שאינו אופנוע למבטחים של האופנוע 75% מהפיצויים בגין נזקי הגוף שהמבטחים של האופנוע חייבים בתשלוםם עקב התאונה לרוכבי האופנוע (לא כולל פיצויים לנפגעים מחוץ לרכב).

(3) **"הסדר נפגע מחוץ לרכב"** – בהתאם לחוק הפלת"ד, בתאונת דרכים בה מעורבים מספר כלי רכב, ונפגע אדם מחוץ לכלי הרכב, יהיו המבטחים של הרכבים חייבים כלפי הנפגע, ביחד ולחוד, בגין נזקי הגוף של האדם הנפגע מחוץ לכלי הרכב. לעניין זה, כלי רכב ייחשב כמעורב בתאונת הדרכים אם בעת התאונה היה מגע בינו לבין כלי הרכב האחר או בינו לבין הנפגע.

ב. מאגר מידע ופיקוח על תעריפים

מאגר המידע והפיקוח על התעריפים בביטוח רכב חובה (להלן: **"מאגר המידע והפיקוח"**) מוסמך על פי דין לאסוף מידע בענף הביטוח ולקבוע על בסיסו תעריף סיכון אקטוארי ממוצע (להלן: **"תעריף הסיכון"**). בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד-2004, חברות הביטוח מחויבות על פי דין להעביר למאגר המידע והפיקוח מידע על פרמיות, תשלומים ותביעות תלויות בהיקף ובמועדים שנקבעו בתקנות האמורות. חברות הביטוח רשאיות לקבוע את הפרמיות תוך שימוש בתעריף הסיכון ובקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו על ידי מאגר המידע והפיקוח, וזאת כדי להתאים את פרמיית הביטוח לסיכון המבוטח. החברה קובעת את תעריפי הביטוח על פי הקריטריונים המתייחסים הן לנתוני הרכב ולמאפייני הבטיחות שלו, כגון: סוג הרכב, כריות אוויר, מערכות התראה ועוד; והן למאפייני הנהגים הצפויים לנהוג ברכב, לרבות הנהג העיקרי, כגון: גיל הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, ותק רישיון הנהיגה שלו, ניסיון התביעות, שלילות רישיון ועוד. הפרמטרים לקביעת התעריפים מוסדרים, בין היתר, בהוראות חלק 2 לשער 6 לקודקס הרגולציה, אשר קובעות גם את התעריפים המרביים שרשאי מבטח לגבות ואופן אישורם על ידי הממונה. ביום 28 בדצמבר 2020, הודיעה רשות שוק ההון על זכייתה של חברת "מנברא בע"מ" במכרז למתן שירותי הקמה ותפעול מאגר המידע הסטטיסטי החל משנת 2021 ואילך.

ג. ביטוח שיורי "הפול"

במסגרת הרפורמה בענף ביטוח רכב חובה נקבע בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001, הסדר לביטוח כל משתמש בביטוח רכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח (ביטוח שיורי), לרוב עקב פרופיל סיכון חריג. לפי התקנות, הכיסוי בביטוח השיורי ניתן באמצעות ביטוח משותף של חברות הביטוח וזאת באמצעות תאגיד "הפול" שהוקם למטרה זו, והפועל כמבטח. התעריף המירבי שחברת ביטוח רשאית לגבות ממבטח בגין ביטוח רכב חובה, אינו יכול לעלות על 90% מתעריף הנטו של "הפול". כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות ב"הפול", ונושאות בהפסדיו באופן יחסי, על פי חלקן בשוק בשנה הקודמת. נכון למועד הדוח, פקודת ביטוח רכב מנועי קובעת כי מרכיב ההעמסה הצפוי בתעריף ביטוח רכב חובה מעלות הסיכון הטהור לא יעלה על 8% ברכיבים פרטיים ו-8.5% באופנועים.

חלקה היחסי של החברה בהפסדי "הפול" לשנים 2021, 2022 ו-2023 הינו כ-2.22%, 2.73% ו-2.71%¹⁶ (זמני) (בהתאמה).

ד. קרנית – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (להלן: "הקרן")

קרנית הינו תאגיד שהוקם מכוח חוק הפלת"ד, ותפקידו לפצות נפגעי תאונות דרכים שאינם יכולים לתבוע פיצויים מחברת ביטוח, בין היתר, בשל פגיעה על ידי רכב שלא היה לו כיסוי ביטוחי, או במקרה בו המבטח אינו ידוע (כגון בפגיעת "פגע וברח"), או במקרה בו החברה המבטחת נמצאת בפירוק, או מונה לה מנהל מורשה.

על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון) התשס"ג-2003, על מבטח להעביר לקרנית 1% מהפרמיות (נטו) בגין פוליסות ביטוח רכב חובה ששווקו על ידו.

בנוסף, על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת שירותים), התש"ע-2009, על מבטח להעביר לקופות החולים באמצעות קרנית, 9.4% מהפרמיה בעד כל הפוליסות ששווקו, וזאת כנגד העברת האחריות לכל ההוצאות הרפואיות הכלולות בסל הבריאות לקופות החולים (ראה בהרחבה [בסעיף ה](#) להלן). ביום 10 באוגוסט 2022 פורסם תיקון של הצו, באופן שהחל מיום 1 בינואר 2022 גדל השיעור ל-12.66% מהפרמיה. יצוין כי הפלת"ד מחיל על קרנית הסדרי השבה לציבור המבוטחים בענף ביטוח רכב מנועי, במקרה שבחשבונה נצבר סכום העולה על הנדרש למימון פעולותיה והבטחת יציבותה.

ה. אחריות למתן שירותים רפואיים

בהתאם לתיקון החקיקה משנת 2009, במסגרתו הועברה האחריות הביטוחית בשל נזקי גוף לנפגעי תאונות דרכים אל קופות החולים, לצורך מתן שירותים רפואיים, הנכללים בסל השירותים הקבוע בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994 (להלן: "חוק ביטוח בריאות ממלכתי") ובצו התרופות לפי סעיף 8(ז) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, גובות חברות הביטוח חלק מדמי הביטוח (פרמיה ברוטו), לצורך מימון עלות אספקת השירותים הללו לנפגעי תאונות דרכים אלו (להלן: "סכום ההשתתפות"). המבטחים ממשיכים להיות אחראים לגבי יתר השירותים הרפואיים שאינם נכללים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ובצו התרופות.

¹⁶ [חלקה הזמני של החברה לשנת 2023](#) - בסוף כל שנת חיתום קלנדרי נערך חישוב סופי של חלקה של כל חברת ביטוח במאגר בשנת החיתום, על פי חלקה בסיסי פרמיות רכב חובה בשנה השוטפת (בתקופה שבין 1 בינואר ועד 31 בדצמבר בכל שנת חיתום). לאחר החישוב הסופי של חלקה של כל חברה במאגר בכל שנת חיתום, תיערך התאמה למול החישוב הזמני. לעניין חלקה הזמני של החברה ראה פרסום באתר הפול.

האמור אינו חל על אוכלוסיות מסוימות, ובין היתר נפגעים שאינם אזרחים, שבמקרה תאונת דרכים, האחריות הביטוחית לכיסוי הוצאות הטיפול הרפואי עבורם, נותרה של המבטחים. את סכום ההשתתפות מעבירה החברה לקרנית, שמעבירה אותו למוסד לביטוח לאומי, והוא מעבירו לקופות החולים.

בהתאם לצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת השירותים) התשפ"א-2021, שיעור דמי הביטוח המועבר לקרן עומד החל מינואר 2022 על 12.66%.

1. תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי

הביטוח הלאומי מגיש נגד חברות הביטוח תביעות שיבוב בגין תגמולים ששולמו על ידו לנפגעי תאונות דרכים שהן גם תאונות עבודה, ואשר מכוסות בפוליסות ביטוח רכב חובה שהפיק מבטח, וזאת מכוח זכות השיבוב שהוענקה לו בסעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי.

ביום 1 בינואר 2023, נכנס לתוקפו תיקון סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, הקובע כי בכל הקשור לתביעות לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, חלף האפשרות של המוסד לביטוח לאומי להגיש תובענה בעניין זה, יחול הסדר התחשבות כולל במסגרתו חברות הביטוח וההסדר לביטוח שיורי ("הפול") יעבירו למוסד לביטוח לאומי שיעור קבוע מדמי הביטוח בענף. בהתאם להסדר, עם כניסת תיקון סעיף 328 לתוקף, יקוזז מדמי ביטוח נטו בענף ביטוח רכב חובה שיעור של 10% בשנים 2023-2024, ושיעור של 10.95% משנת 2025 ואילך.

ביום 8 בנובמבר 2022, פרסם הממונה **תיקון להוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 – הוראות בענף רכב חובה**, במסגרתו עודכן שיעור הדמים המחושבים מדמי הביטוח נטו בענף בעקבות הסדרת מנגנון ההתחשבות כאמור, ורכיב זה שנכלל כיום בדמי הביטוח נטו יגבה מהמבטחים כרכיב נפרד ויועבר ישירות למוסד לביטוח לאומי, זאת כדי לשמור על המצב הקיים של רכיב הדמים. התיקון נכנס לתוקף ביחס לפוליסות שמועד תחילתן ביום 1 בינואר 2023 ואילך.

כצעד משלים, ביום 21 בנובמבר 2022, פרסם הממונה **תיקון להוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח רכב חובה – נספח 6.2.2 לשער 6 חלק 2 בחוזר המאוחד, תעריפי ביטוח שיורי**, לפיו יש להפחית את דמי הביטוח נטו ב"הפול" ב-10% החל מיום 1 בינואר 2023, וזאת על מנת לשמור על המצב הקיים. ביום 10 במאי 2023, פרסם הממונה תיקון להוראות, במסגרתו עודכנו דמי הביטוח נטו ב"הפול" לסיכון המבוטח בהתבסס על המלצותיו של מפעיל המאגר המידע הסטטיסטי בענף ביטוח רכב חובה שפורסמו במסגרת הדוח הסופי להערכת עלות הסיכון הטהור בענף ביטוח רכב חובה לשנת 2020, כך שהחל מיום 1 ביולי 2023 תעריפי ביטוח הרכב הפרטי הועלו בכ-22% בממוצע.

2. מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח חובה

תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע) התשס"ד-2004, נועדו להסדיר הקמת מאגר מידע מרכזי במימון חברות הביטוח, כאשר מטרת המאגר הנה לסייע לחברות הביטוח בתמחור נכון של הפוליסות ובאיתור הונאות ביטוח, הן בשלב החיתום והן בשלב הטיפול בתביעות. המאגר הוקם ומנוהל ממועד הקמתו ועד היום על ידי חברת ISO, מכוח הסכם שבין ISO לבין כל חברות הביטוח הפועלות בענף (להלן: "ההסכם") אשר חודש ביום 14 באוגוסט 2018, וזאת לאחר ש-ISO זכתה שוב במכרז שפורסם בעניין זה. בהתאם להוראות החוזר המאוחד, ככלל, לא תופק תעודת ביטוח רכב חובה עבור כלי רכב פרטי או מסחרי עד 3.5 טון או אופנוע, מבלי שבוצע אימות בשאלתה מקוונת במאגר בעת תהליך חיתום, למעט חריגים המפורטים בחוזר.

ח. תקנות ההיוון

בחודש יוני 2016, ובהמשך להמלצת ועדת וינוגרד, תוקנו תקנות ההיוון. במסגרת התיקון, עודכנו תוחלת החיים ושיעור הריבית לצורך היוון הקצבה השנתית משיעור של 3% לשיעור של 2%. בעקבות התיקון התעוררה שאלה מערכתית לגבי השלכותיו על ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, אשר הגיעה לפתחו של בית המשפט העליון במסגרת הליך ע"א 3751/17 המאגר הישראלי לביטוח רכב נ' פלוני, במהלכו הוקמה ועדה בין משרדית לבחינת הסוגיה על כל השלכותיה (להלן: "ועדת קמיניץ"), אשר המליצה להשיב את שיעור ריבית ההיוון לשיעור אחיד של 3% וקבעה מנגנון עדכון לשיעור זה שיוחל אחת לשנתיים.

בחודש אוגוסט 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פס"ד בהליך לעיל, במסגרתו אימץ, הלכה למעשה, את המלצות ועדת קמיניץ וקבע כי שיעור ריבית ההיוון ימשיך לעמוד על 3%, עד להכרעה אחרת של המחוקק, אלא אם יוכח שינוי על פי פרמטר שנקבע בהמלצות ועדת קמיניץ. בחודש ספטמבר 2020 קבע בית המשפט העליון, כי מנגנון ועדת קמיניץ יפה גם לתביעות שיבוב של המל"ל.

לעניין זה ראה גם באור 27 לפרק הדוחות הכספיים.

ט. עתודות

התביעות בענף ביטוח רכב חובה מאופיינות ב"זנב ארוך". כלומר, לעיתים חולף זמן רב ממועד התרחשות התאונה ועד למועד תשלום התביעה. על פי הוראות הדין, המבטח נדרש לשמור עתודות ביטוח בהתאם לנוהג המיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. הנוהג המיטבי, כאמור, מתייחס, בין היתר, לשימוש בעקום ריבית חסרת סיכון לצורך היוון, לבחינת נאותות העתודות (LAT), לחישוב מרווח הסיכון שיש להעמיס על עתודות "Best estimate"; אופן קיבוץ ענפי הביטוח; וכן קובע כי יש לקחת בחשבון את גובה העתודה בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים ליום המאזן ובגין סיכונים לאחר יום המאזן.

להוראות דין נוספות אשר יש להן השפעה גם על תחום זה, ראה [סעיף 3.1](#) להלן.

שווקים עיקריים

ענף ביטוח רכב חובה מאופיין בתחרותיות גבוהה, שכן מדובר במוצר אחיד (פוליסה תקנית) המשווק על ידי מרבית חברות הביטוח בישראל. לאור הגידול המתמיד במספר כלי הרכב במדינת ישראל, הביקוש למוצר זה גדל בהתאם, וכתוצאה מכך, קיימת תחרות משמעותית, המאופיינת, בין היתר, ברגישות למחיר בשל שקיפות המחירים לצרכן באמצעות מנוע ייעודי המפורסם באתר הרשות, העורך השוואה בין תעריפי חברות הביטוח על פי מאפייני הרכב והנהג.

מעבר לתמחור המושפע משיקולי התחרות, הרווחיות בענף זה עשויה להיות מושפעת, בין היתר, משינויים במספר תאונות הדרכים וחומרת הפציעות מהן, משינויים בהיקף תביעות שיבוב ומשינויים בחקיקה ובפסיקה הנוגעים לענף זה של נזקי גוף כתוצאה מתאונות דרכים. הרווחיות המושגת מושפעת, בין היתר, מהתוצאות החיתומיות בענף ומהתעריפים, כמו גם משינויים בשיעורי הריבית, שווקי ההון ושיעורי האינפלציה, היות וענף ביטוח רכב חובה מתאפיין ברמת עתודות גבוהה יחסית הנובעת ממרווח זמן ניכר בין מועד קבלת הפרמיות עד להשלמת הטיפול בתביעות (קרי, ענף בעל "זנב ארוך").

שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

למועד הדוח, ענף ביטוח רכב חובה הוא אחד מענפי הפעילות המרכזיים בפעילות החברה.

במהלך חודש יוני 2020, השיקה החברה את מהפכת הניודים בביטוח רכב, המאפשרת למבוטחים מחברות ביטוח אחרות לנייד את פוליסות הביטוח שלהם לחברה, תוך הליך מעבר קל ופשוט, גם באמצע תקופת ביטוח, וללא צורך להמתין לסיום הפוליסה. טרם השקת המהפכה כאמור, לא היה נהוג לבצע ניוד של ביטוח הרכב ולעבור בין חברות הביטוח השונות באמצע תקופת הביטוח.

נכון למועד זה, החברה ניידה אלפים רבים של פוליסות רכב (בביטוח רכב חובה ורכוש) מחברות הביטוח שונות, ובעידן בו הצרכן מבצע בדק בית ומנסה לחסוך בעלויות ככל הניתן, החברה צופה המשך גידול בניודי ביטוחי הרכב לליברה, בין היתר, בשל מודל התמחור הפרסונלי אותו מנהיגה המתאים את הפרמיה באופן מדויק יותר למאפייני הנהג והרכב. בנוסף, המערכת הדיגיטלית החדשנית שהחברה עושה בה שימוש, מנגישה את הליך הניוד בקלות, בידידותיות, ביעילות ובמהירות.

כאמור לעיל, ביום 14 במרס 2021 פורסם על ידי הממונה תיקון לתקנות ולפוליסה התקנית במסגרתן, ביטל הממונה, בין היתר, את דרישת השבת תעודת ביטוח החובה המקורית לחברת הביטוח, ובכך הוסר חסם רגולטורי זו הרלוונטי לפעולת הניוד.

בשנת 2022, שיעור הגידול של החברה במספר הפוליסות בענף רכב חובה עמד על כ-32% לעומת שנת 2021, ובשנת 2023 עמד על כ-17% לעומת שנת 2022. על בסיס שיעורי הגידול האמורים, החברה צופה גידול נוסף בחלקה בשווקים.

הערכת החברה בדבר הגדלת נתח השוק של החברה בענף ביטוח רכב חובה היא בגדר מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המתבסס על הערכות ואומדנים סובייקטיביים המצויים בידי החברה נכון למועד פרסום הדוח ואינו בשליטת החברה בלבד. בהתאם, המידע כאמור עשוי שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהותית, מסיבות שאינן תלויות בחברה ואינן בשליטתה, ובכלל זה החלטות הממונה, התנהגות מתחרי החברה ולקוחותיה, שינויי חקיקה ושינויים רגולטוריים אחרים העשויים להשפיע על פעילות החברה וכן התממשות אילו מגורמי הסיכון המפורטים בסעיף 3.13 להלן.

פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים

לפירוט בדבר הכנסות החברה בחלוקה לפי ענפי הביטוח השונים בהם היא פועלת, ראה ביאור 3 לדוחות הכספיים.

מוצרים חדשים

כאמור לעיל, תנאי הכיסוי הביטוחי בענף זה הינם בהתאם לפוליסה התקנית ועל כן בענף זה קיים מוצר אחד בלבד.

2.1.1.2 תחרות בענף רכב חובה

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי הרשות, בתחום רכב חובה פעילות 15 חברות ביטוח, כולל החברה, ולמעט "הפול".

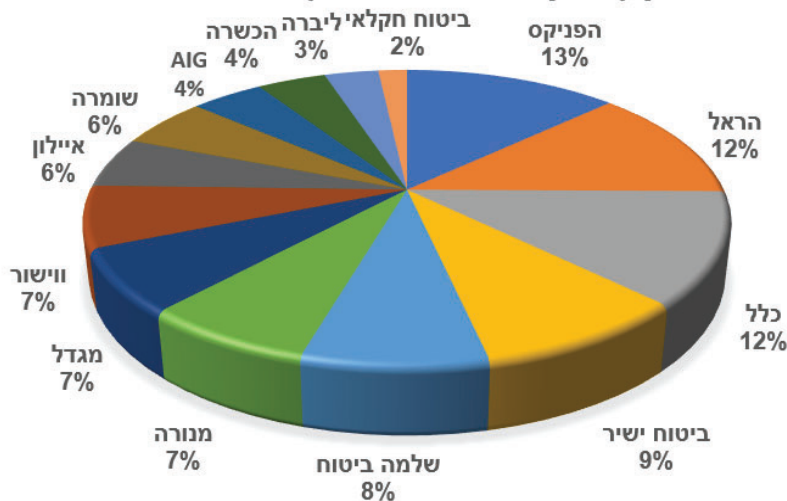
הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנוע השוואה של הרשות, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח חובה. חברות הביטוח נבדלות זו מזו במשתנים הקובעים את התעריף וכפועל יוצא בפלחי השוק בהם הן מתמקדות, כאשר הפערים בין החברות אינם זניחים בחלק מהפלחים. בהתאם לכך, ומחמת פרסום פומבי ונגיש של כל תעריפי חברות הביטוח, הן באתר הרשות והן באתרים עסקיים עצמאיים, קיימת תחרותיות רבה בתחום. כמו כן, קיימת דיפרנציאציה במדד השירות בין החברות, מדד אשר נבדק על ידי חלק מהמבוטחים בבואם לרכוש ביטוח רכב.

בהתאם לנתוני הרשות¹⁷, בשוק ענף ביטוח רכב חובה חל גידול של כ- 0.9% בהיקף דמי הביטוח ברוטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023 רשמו החברות רווח כולל בסך של כ-256 מיליון ש"ח בענף רכב חובה, ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ-679 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2022. ההפסד הכולל לשנת 2022 עמד על סך של כ-201 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ-161 מיליון ש"ח בשנת 2021.

מתחרים עיקריים

למיטב ידיעת החברה, מתחריה העיקריים של החברה בענף ביטוח רכב חובה הם אי.די.איי חברה לביטוח בע"מ ("איי.די.איי" ו/או "9" ו/או "ביטוח ישיר"), אי.איי.ג'י ("AIG"), והפניקס חברה לביטוח בע"מ ("הפניקס"). חלק ממתחריה העיקריים של החברה פועלים לפיתוח והקמת ממשקים דיגיטליים בעבור לקוחותיהם.

נתח שוק (מתוך סה"כ פרמיות) ביטוח רכב חובה

הגרף על בסיס נתוני דוחות ניהוליים רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (רבעון שלישי 2023)

התמודדות עם תחרות

להערכת החברה, הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של החברה הינם המודל הפרסונלי אותו מנהיגה החברה ותחזוק שוטף של מרכיביו ותעריפיו, מודל ההשתתפות ברווחים, רמת שירות וזמינות גבוהה מאוד, וכן פתרונות דיגיטליים מתקדמים שהחברה פיתחה ומפתחת המאפשרים הפקת פוליסות ביטוח מכל מקום ובכל שעה באמצעות אתר האינטרנט של החברה, ביצוע שינויים באופן עצמאי וקבלת תעודה דיגיטלית חליפית "אונליין", ללא גביית הוצאות החברה בגין הפקתה, והכל לצד חווית משתמש מתקדמת, ייחודית ונעימה. חלקה של החברה בענף פעילות זה במגמת עלייה מתמדת, והחברה צופה, על בסיס הנתונים הקיימים בידיה, כי מגמה זו תימשך.

במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לשנת 2022, כפי שפורסם בתקופת הדוח, דורגה החברה, זו השנה הרביעית ברצף, במקום הראשון בשביעות רצון לקוחות בענף ביטוח רכב חובה¹⁸.

¹⁷ מתוך נתוני הרשות, ראה [דוחות ניהוליים](#) באתר הרשות.

¹⁸ מתוך נתוני הרשות, ראה [מדד שירות רכב חובה](#) באתר הרשות.

בנוסף, בתקופת הדוח, ביטוח הרכב של ליברה, זכה זו השנה הרביעית ברצף כמוצר השנה בתחרות "מוצר השנה – בחירת הצרכנים" לשנת 2023 כמוצר החדשני ביותר בתחומו¹⁹.

2.1.1.3 לקוחות

להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח רכב חובה (באלפי ש"ח):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים	קולקטיבים ומפעלים גדולים	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2023	198,369	198,369	0	0%
2022	164,915	164,915	0	0%
2021	119,259	119,259	0	0%

*למועד הדוח, בהתאם למדיניות החברה, ולמיטב ידיעתה, כל מבוטחי החברה הינם לקוחות פרטיים, כאשר לחברה אין מבוטחים שהינם קולקטיבים או קבוצת רכבים. **קבוצת רכבים או מבוטחים המונה לפחות 1,000 כלי רכב או לחילופין מהווה לפחות 1% מהפרמיות בתחום זה.

בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

שיעור הלקוחות להם ביטוח חובה וביטוח רכב רכוש, לתקופות ביטוח חופפות, עמד בשנת 2023 על 99.6%.

לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

שיעור החידושים בתחום ביטוח רכב חובה לשנת 2023 עמד על כ- 85%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין מספר הפוליסות בשנת 2023 אשר חודשו לבין מספר הפוליסות המועמדות לחידוש.

התפלגות הפרמיות הינה בדומה להתפלגות מספר המבוטחים הפרטיים.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח רכב חובה במונחי מחזור פרמיות לשנת 2023 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	שנתיים	שנה שלישית ומעלה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	42%	24%	18%	16%	100%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ש"ח	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	83,177	14%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	46,534	8%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)	36,170	6%
שנת ביטוח רביעית ואילך (למעלה מ-3 שנות ותק)	32,488	5%
סך הכל פרמיות בשנת 2023	198,369	32.4%

¹⁹ ראה פרסום הזכרים [לשנת 2023](#) באתר מוצר השנה.

2.1.2 תחום ביטוח רכב רכוש

ביטוח רכב רכוש מעניק כיסויים ביטוחיים כנגד אובדן או נזק שנגרמו לרכב כתוצאה ממספר סיכונים כגון: גניבה, אש, התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג, מעשה זדון (למעט אם נגרם במתכוון על ידי המבוטח), נזקי טבע (להלן: "ביטוח מקיף"), וכן ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש (המוכר יותר בכינויו: "ביטוח צד ג"). ביטוח מקיף, כולל בהכרח כיסוי בגין צד ג'.

תביעות בענף זה מתאפיינות במשך זמן בירור קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה, ולכן נקראות תביעות בעלות "זנב קצר". בעניין זה יצוין כי בהתייחס לצד שלישי ושיבובים, זמן הבירור ארוך יותר, כמו גם תקופת ההתיישנות.

2.1.2.1 מוצרים ושירותים

מאפיינים עיקריים

פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי בשלושה מוצרים עיקריים:

א. ביטוח מקיף לרכב המכסה נזקי רכוש לרכב המבוטח, לרבות אובדן גמור, אובדן גמור להלכה וגניבה כהגדרתם בפוליסה, וזאת בנוסף לנזקי צד שלישי כמתואר בסעיף ב' להלן.

ב. ביטוח צד שלישי לרכב, המכסה את המבוטח בגין נזק שעלול לגרום לרכוש צד שלישי בקרות מקרה הביטוח. ביטוח זה אינו מכסה את נזקי הרכב המבוטח.

ג. לאחר תאריך המאזן, השיקה החברה מוצר ביטוח ייחודי ואפליקטיבי המשוקק לראשונה בישראל תחת המותג "Chik" המיועד לנהגים צעירים הנוהגים ברכב באופן מזדמן. לפרטים נוספים אודות המוצר ראה [סעיף 2.1.2.1](#) להלן.

המוצרים הנ"ל לרכבים שמשקלם עד 3.5 טון, מונהגים באמצעות "פוליסה תקנית" שהוראותיה קבועות בתקנות ביטוח רכב פרטי. תקנות אלו קובעות תנאי כיסוי מינימאליים מהם אסור למבטח לחרוג, אולם המבטח רשאי להוסיף סעיפים נוספים לפוליסה התקנית, ובלבד שהוספתם מיטיבה עם ציבור המבוטחים ושהממונה אישר הוספתם.

החברה מציעה למבוטחיה לרכוש בצמוד לפוליסת ביטוח הרכוש השנתית כתבי שירות לקבלת שירותים שונים לרכב כגון: שירותי דרך וגרירה, רכב חליפי, שירות לתיקון שמשות, ועוד.

בנוסף לפוליסה זו, משווקת החברה פוליסת ביטוח מקיף וביטוח צד שלישי לרכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון בהתאם לפוליסה שנוסחה על ידי החברה ואושרה על ידי הממונה, ואשר אינה כפופה לפוליסה התקנית.

מאפייני הפוליסה התקנית בביטוח רכב רכוש

- א. אחידות - כאמור לעיל, הכיסוי הביטוחי לרכבים פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון בענף ביטוח רכב רכוש נקבע על-פי הפוליסה התקנית. נוסח הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש הינו מחייב, וניתן רק להיטיב את תנאי הפוליסה התקנית בביטוח רכב רכוש באמצעות הרחבות לכיסוי, לסיכונים, לרכוש ולסוגי החבויות המבוטחים. לפיכך, ההבדלים העיקריים בין הפוליסות הנמכרות בחברות הביטוח השונות, הן בעיקר בהרחבות השונות.
- ב. תקופת הביטוח - פוליסת ביטוח רכב רכוש לרוב היא לתקופה של שנה.
- ג. התיישנות ומשך התביעות - תקופת ההתיישנות בענף ביטוח רכב רכוש בתביעות לנזק עצמי היא 3 שנים, בהתאם לסעיף 31 לחוק חוזה הביטוח. תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור קצר יחסית בין קרות מקרה הביטוח ויישוב התביעה, ונחשבות תביעות בעלות "זנב קצר".
- ד. רווחיות - הרווחיות בענף זה עשויה להיות מושפעת, בין היתר, משינויים שונים ברכיבים, כגון: מספר גניבות הרכב ותאונות הדרכים, שינוי במחירי חלפים ובעלות התיקון, שינוי תקינה ושינוי רגולציה, שינוי במחירי כלי רכב חדשים, מחיר שעת עבודה במוסכים, עלויות חלפים, סוגי הרכבים ואמצעי בטיחות ונזקים עקב פגעי טבע ורמת התחרות בשוק.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על ענף ביטוח רכב רכוש

- א. תקנות ביטוח רכב פרטי
- ביום 3 בדצמבר 2021 נכנסו לתוקפן תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון) התשפ"א-2021 אשר עידכנו את הפוליסה התקנית, בין היתר, בעניינים הבאים: (1) קביעת הוראות לעניין הודעת המבוטח על השבתת רכב, במסגרתה יוכל ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי; (2) עדכון הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; (3) עדכונים והתאמות בפוליסה לאביזרים ולמכלולים הקיימים ברכבים מודרניים; (4) עדכון ההוראות הנוגעות להחזר לו יהיה זכאי המבוטח בעת ביטול הפוליסה וביטול דרישת הקנס; (5) הוספת נתונים לדוח עבר ביטוחי של המבוטח ועדכון הדוח בהתאם לשימוש בפועל.
- ב. חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), תשנ"ח-1998
- החוק קובע נהלים לעניין מכירת כלי רכב לשם פירוק כללי או תיקון ונהלי רישום לגבי חלקי חילוף. החוק מחייב את המבטח להחזיר את רישיון הרכב לרשות הרישוי אם הרכב הועבר לשם פירוק כללי. אם המבטח מוכר את כלי הרכב שלא למטרות פירוק, אלא למטרות תיקון, חובה על המבטח להחזיק את רישיון הרכב ולא להעבירו לידי הרוכש עד אשר יתקבל אישור ממוסד מורשה כי הרכב תוקן כנדרש, או בעת החלפת חלק, אישור כי החלק אשר הוחלף נרשם כדן לפי הוראות החוק.

הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב רכוש

א. פיקוח על התעריפים

התעריף לביטוח רכב רכוש כפוף לאישור הממונה. התעריף אינו אחיד, אלא תלוי ניתוח אקטוארי דיפרנציאלי, משתנה ומותאם סיכון. התעריף מבוסס על פרמטרים שונים, הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה ולמאפייני הנהגים, כגון: סוג ודגם הרכב המבוטח, שנת הייצור, ערך הרכב, מיוגונים המותקנים ברכב, ניסיון התביעות של המבוטח, גילו של הנהג הצעיר ביותר הרשאי לנהוג ברכב, ותק רישונו, עבר ביטוחי בביטוח רכב רכוש ועוד, מתוך הנחה כי אלו פרמטרים מהותיים בהערכת הסיכון וקביעת הפרמיה. התעריף משתנה בין חברה לחברה ומרכיב פרמיית הביטוח כולל בעיקר גם את גבול האחריות לצד ג' וגובה ההשתתפות העצמית שתיגבה מהמבוטח בקרות מקרה ביטוח (בדרך כלל השתתפות עצמית בגין נזק עצמי, בגין נזק לצד ג' ובגין ירידת ערך שנגרמה לרכב המבוטח).

ליברה פיתחה מודל תמחור המבוסס על עקרונות חיתומיים ואקטואריים בשילוב התאמה אישית למבוטח. באמצעות חכמה אקטוארית ובשילוב כלים טכנולוגיים מתקדמים, ליברה מתאימה את הצעת המחיר לכל מבוטח, לא רק לפי הפרמטרים הנהוגים בענף, אלא על בסיס פרמטרים רבים ומגוונים נוספים, אשר מובילים לכך שהחברה מתאימה את הפרמיה לסיכון באופן ממוקד ומדויק, ככל הניתן. התאמת הפרמיה לסיכון באה לידי ביטוי בין היתר בשקלול גורמים כגון היקף הנסועה הצפוי, עבר ביטוחי מעבר לשלוש שנים, מספר ילדים, תחזוקת רכב ועוד. החברה שוקדת באופן רציף על שיפור מתמיד במודל התמחור האקטוארי והחיתומי, כך שהיתרון התחרותי שלה יישמר בכל עת.

ב. הסדר השמאים

בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המאוחד, מפרסמות חברות הביטוח רשימות שמאים (להלן: "רשימת שמאי החוץ"), לבחירת המבוטח. בהתאם להוראות החוזר המאוחד, הצעת תיקון או שומה של שמאי שנבחר על-ידי המבוטח מתוך רשימת שמאי החוץ, מהווה הצעת התיקון או השומה הקובעת והיא מחייבת את הצדדים בכפוף לזכות המבטח והמבוטח להעלות בפני שמאי החוץ הערות בעניינים טכניים. כמו כן, באפשרות המבטח והמבוטח לערער על השומה בהתאם להסדר הקבוע בחוזר השמאים.

ג. מוסכי הסדר

במטרה לייעל, לקצר את זמן הטיפול, לשפר את השירות ולהוזיל עלויות יישוב תביעות רכב רכוש, התקשרה החברה עם "מוסכי הסדר" לתיקון רכבי מבוטחים שנגרם להם נזק חלקי (שאינו אובדן גמור). מוסך הסדר הוא מוסך שהתקשר עם החברה בחוזה למתן שירותים כ"מוסך הסדר" בתמורה להנחות הניתנות למבטח (במחירי החלפים ו/או במחיר שעת העבודה). החברה מאפשרת למבוטחיה לבחור את המוסך שבו יבוצע תיקון הרכב, אך היא מציעה למבוטחיה הטבות שונות כגון הנחת השתתפות עצמית ו/או העמדת רכב חלופי לכל תקופת התיקון, על מנת לתמרץ את המבוטחים לתקן את רכבם באחד ממוסכי ההסדר עמם התקשרה החברה. בעניין זה ראה גם [סעיף 1](#) להלן.

ד. רפורמה מוצעת בעניין מוסכי ההסדר והסדר השמאים

ביום 17 באוגוסט 2022 פרסם הממונה טיוטה שלישית לתיקון הוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 – הוראות בענף רכב רכוש.

במסגרת הוראות הטיוטה, מוצע לבטל את רשימות שמאי החוץ המצומצמות ולהורות לכל חברת ביטוח לעשות שימוש במאגר שמאים דינאמי ורחב, ובמנגנון בחירה אקראי, שיצמצם את הזיקה בין

השמאי לגורמים השונים המעורבים בתהליך ובכך יחזק את עצמאותו המקצועית.

כמו כן, מוצע לקבוע הוראות שיעודדו את הגדלת מספר מוסכי ההסדר הקיימים באמצעות קביעת כללים מנחים לצירוף מוסך כמוסך הסדר, שייקראו "מוסכים מוסכמים", והסדרת ההתקשרות שבין חברות הביטוח לבין מוסכים המבצעים תיקונים מטעמן, בהתאם לדרכי הפיזיו בפוליסה.

ה. מאגר רכב רכוש

החל מחודש דצמבר 2013 פועל מאגר מידע שהקימו איגוד חברות הביטוח ומרכז הסליקה של חברות ביטוח בע"מ (להלן: "**חברות הסליקה**") שעיקרו רישום היסטוריית תאונות של כלי רכב (להלן: "**מאגר רכב רכוש**"). יצוין כי איגוד חברות הביטוח וחברת הסליקה קיבלו פטור מאישור הסדר כובל מאת הממונה על התחרות בגין התקשרות זו. המידע במאגר רכב רכוש זמין הן לציבור רוכשי רכבים משומשים והן למבטחים שבחרו להצטרף למאגר ומטרתו איתור מידע ושקיפות בנוגע לתאונות שאירעו לכלי רכב משומשים בתקופה שקדמה לרכישתם. כל מבטח יכול להצטרף להסדר (קרי, למסור נתונים למאגר ולהגיש שאילתות) או לצאת מההסדר אחת לשנה בהודעה מוקדמת של 90 יום. להערכת החברה, האפשרות לעשות שימוש בנתוני המאגר מצמצמת את פערי המידע בשוק.

ו. "מדיניות חלפים"

בשנת 2021 החלה מגמת התייקרות של כלי רכב וחלקי חילוף לרכב, במקביל למחסור עמוק בהם, בעיקר בשל תקופת הקורונה. התייקרות כלי הרכב לצד המחסור בחלקי החילוף הובילו לעלייה משמעותית בתעריפי הביטוח לציבור המבוטחים. לאור זאת, בתקופת הדוח החלה החברה ליישם מדיניות לפיה תיקון רכב במוסך שאינו בהסדר, עלול להוביל להפחתה של עד 20% מתגמולי הביטוח, וזאת בשל הפערים התהומיים בין עלויות החלפים אותן גובים מוסכים פרטיים לבין מוסכי ההסדר. מדיניות זו מבוססת על חובת הקטנת הנזק הקבועה בחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 וכן על הוראות הפוליסה התקנית. למיטב ידיעתה של החברה, חברות ביטוח נוספות פועלות באופן זה ואף הוגשו מספר תביעות ייצוגיות בנושא. בשל כך, פעל הממונה להסדר עניין זה, וביום 19 בספטמבר 2023, פרסם הכרעה עקרונית בנושא קיזוז סכומים מתגמולי הביטוח בביטוח רכב (רכוש) בגין הפרש במחירי חלפים כאשר הרכב תוקן במוסך שאינו בהסדר. במסגרת ההכרעה הבהיר הממונה כי חברת ביטוח אינה רשאית לבצע הפחתה מתגמולי ביטוח בצורה של קיזוז או בכל דרך אחרת, למבוטח שפעל בתום לב לתיקון רכבו במוסך שאינו בהסדר ולא יודע מראש ובאופן ברור על ידי חברת הביטוח בדבר זכויותיו, חובותיו והמשמעותיות הנגזרות מהן. עוד מציין הממונה בהכרעתו, כי על חברת ביטוח הפועלת באופן האמור, לתת למבוטח גילוי בולט לגבי אופן ההתנהלות המצופה ממנו בעת קרות מקרה הביטוח הן בשלב הצעת הביטוח והן במועד הדיווח על תביעה מצד המבוטח. לעניין פוליסה קיימת, חברת ביטוח רשאית ליידע את המבוטח אף אם לא יידעה אותו במועד רכישת הביטוח, וזאת כל עוד לא התרחש מקרה ביטוחי טרם יידוע המבוטח כאמור, לרבות זכותו לבטל את הפוליסה ולקבל החזר יחסי של פרמיית הביטוח. בנוסף, קבע הממונה הוראות השבה למקרי ביטוח שארעו טרם פרסום ההכרעה ואשר בוצע בהם קיזוז ללא מתן גילוי למבוטח. היות והחברה פעלה בהתאם לעקרון הגילוי הקבוע בהכרעה עוד קודם לפרסומה, היא אינה צופה השפעה כלשהי, ובוודאי שלא בהיקף מהותי.

בהמשך להכרעה זו, פרסם הממונה ביום 9 בנובמבר 2023 קול קורא בעניין "השלכות ההכרעה בנושא תשלום תגמולי ביטוח מופחתים בביטוח רכב רכוש על גובה ההשתתפות העצמית למבוטחים", בבקשה לקבל את התייחסות הציבור לאפשרות קביעת כללים לפיהם חברות

הביטוח יהיו מחויבות במתן תנאים זהים או דומים למבוטח לכאלה שהיה זוכה להם לו היה עושה שימוש במוסך הסדר במקרה בו חברת הביטוח עושה שימוש בפרקטיקה. לאחר בחינת ההתייחסויות שהגיעו לרשות בעקבות הקול הקורא, פרסם הממונה ביום 12 בפברואר 2024, ולאחר תאריך המאזן, טיוטת חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש, במסגרתה מוצע לקבוע כי במקרים בהם בחר המבוטח לתקן את רכבו במוסך שאינו בהסדר, על אף שהובא לידיעתו דבר הקיזוז, על חברת הביטוח לנכות השתתפות עצמית כאילו תיקן המבוטח את רכבו במוסך הסדר. בנוסף, מוצע לקבוע הוראות לפיהן חברות הביטוח לא יכללו בתכנית רכב רכוש פיצוי בשל אובדן גמור להלכה כהגדרתו בפוליסה התקנית. החברה סבורה כי ראוי כי תיקונים אלו יעשו במסגרת תיקון הפוליסה התקנית ולא במסגרת חוזר נלווה. בנוסף, לעמדת החברה סך התיקון במוסך שאינו בהסדר בהכרח גבוה יותר מתיקון במוסך הסדר, גם לאחר הקיזוז, ולכן אין זה נכון לייצר זהות בגובה ההשתתפות העצמית.

להוראות דין נוספות אשר יש להן השפעה גם על תחום זה, ראה [סעיף 3.1](#) להלן.

שווקים עיקריים

מרבית חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח רכב רכוש. שוק זה מאופיין בתחרות משמעותית ובשקיפות המחירים לצרכן, בין היתר, באמצעות מנועי השוואה שונים המצויים ברשת האינטרנט, וזאת ללא עלות.

היקף המכירות והעליה בדמי הביטוח בענף זה מושפעים, בין היתר, מהגידול המתמשך במספר כלי הרכב בישראל וממספר גניבות כלי הרכב בישראל, משכיחות תאונות הדרכים ועוצמתן, שינוי במחירי חלפים ובעלויות תיקון רכבים, שינויי תקינה ושינויי רגולציה, שינויים במחירי כלי רכב חדשים, שינויי מחיר שעת עבודה במוסכים ומנזקים עקב פגעי טבע. רמת התחרות משתנה גם בהתאם לתוצאות העסקיות של הענף בכללותו, כאשר הרווח הכולל עולה משיפור בתוצאות החיתומיות ו/או כשנרשם רווח השקעתי גבוה, מתגברת התחרות והפרמיה נשחקת.

שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

החברה קיבלה רישיון מבטח בחודש מאי 2018, והחלה בפעילותה בקרב הציבור הרחב באוקטובר 2018. למועד הדוח, ענף ביטוח רכב רכוש הוא אחד מענפי הפעילות המרכזיים של החברה, ובו נרשם גידול משמעותי ממועד תחילת פעילותה ועד למועד פרסום הדוח.

כאמור לעיל, במהלך חודש יוני 2020, השיקה החברה את מהפכת הניודים בביטוח רכב, המאפשרת למבוטחים מחברות ביטוח אחרות לנייד את פוליסות הביטוח שלהם לחברה, תוך הליך מעבר קל ופשוט, גם באמצע תקופת ביטוח, וללא צורך להמתין לסיום הפוליסה. טרם השקת המהפכה כאמור, לא היה נהוג לבצע ניוד של ביטוח הרכב ולעבור בין חברות הביטוח השונות באמצע תקופת הביטוח.

נכון למועד זה, החברה ניידה אלפים רבים של פוליסות רכב (בביטוח רכב חובה ורכוש) מחברות הביטוח שונות, ובעידן בו הצרכן מבצע בדק בית ומנסה לחסוך בעלויות ככל הניתן, החברה צופה המשך גידול בניודי ביטוחי הרכב לליברה, בין היתר, בשל מודל התמחור הפרסונלי אותו מנהיגה המתאים את הפרמיה באופן המדויק ביותר למאפייני הנהג והרכב. בנוסף, המערכת הדיגיטלית החדשנית שהחברה עושה בה שימוש, מגשימה את הליך הניוד בנגישות גבוהה, ביעילות ובמהירות.

כאמור לעיל, ביום 3 בספטמבר 2021 נכנס לתוקפו תיקון לתקנות ולפוליסה התקנית, במסגרתו, עדכן הממונה, בין היתר, את מנגנון דמי הביטוח כך שיהיה יחסי וללא קנסות, ובכך הוסר חסם רגולטורי זה הרלוונטי לפעולת הניוד.

בנוסף לאמור, החל מיום 2 בינואר 2022, פרסם הממונה את חוזר גופים מוסדיים 1-1-2022 שעניינו "צירוף לביטוח – תיקון", במסגרתו הסדיר את הליך הניודים, באופן שהסיר חסמים רגולטוריים נוספים והקל על הליך הניוד בהיבטי התנהלות בין חברות הביטוח אגב הניוד, ובכך ניתנה גושפנקא רגולטורית למהפכה שהובילה החברה.

שיעור הגידול של החברה במספר הפוליסות בענף רכב רכוש בשנת 2022 עמד על כ-31% לעומת שנת 2021, ובשנת 2023 עמד על כ-17% לעומת שנת 2022. בהתבסס על שיעורי הגידול האמורים, החברה צופה גידול נוסף בחלקה בשווקים במהלך השנים הקרובות.

הערכת החברה בדבר הגדלת נתח השוק של החברה בענף ביטוח רכב רכוש היא בגדר מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המתבסס על הערכות ואומדנים סובייקטיביים המצויים בידי החברה נכון למועד פרסום הדוח ואינו בשליטת החברה בלבד. בהתאם, המידע כאמור עשוי שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהותית, מסיבות שאינן תלויות בחברה ואינן בשליטתה, ובכלל זה ובכלל זה החלטות הממונה, התנהגות מתחרי החברה ולקוחותיה, שינויי חקיקה ושינויים רגולטוריים אחרים העשויים להשפיע על פעילות החברה וכן התממשות אילו מגורמי הסיכון המפורטים בסעיף 3.13 להלן.

פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים

לפירוט בדבר הכנסות החברה בחלוקה לפי ענפי הביטוח השונים בהם היא פועלת, ראה ביאור 3 לדוחות הכספיים.

מוצרים חדשים

כאמור לעיל, לאחר תאריך המאזן, השיקה החברה מוצר ביטוח ייחודי ואפליקטיבי המשווק לראשונה בישראל תחת המותג "Chik". המוצר מאפשר לנהגים צעירים מזדמנים עד גיל 24 לרכוש ביטוח רכב יומי, באופן עצמאי, ללא תלות בחברת הביטוח בה הרכב מבוטח²⁰. הביטוח נרכש לתקופה של 24 שעות ועד לשבעה ימים בכל שימוש, ומקנה כיסוי ביטוחי לנהג הצעיר המזדמן מפני נזקי רכוש, למעט גניבה ונזקי גוף, המכוסים בפוליסת המקור של הרכב. המוצר אושר על ידי הרשות ומהווה פריצת דרך בכל הקשור לביטוח נהגים צעירים, אוכלוסיה עשוקה שהמענה העבורה היה דל ויקר עד כה, באופן שיוזיל את עלויות הביטוח משמעותית לנהגים צעירים הנוהגים ברכב באופן מזדמן, וינגיש את פעולת הפעלת הביטוח באופן ידידותי וחכם לצד הגדלת היצע הרכבים בהם יכול הנהג הצעיר לעשות שימוש מזדמן. המוצר הושק במהלך פברואר 2024 בקמפיין טלוויזיוני שלווה גם בשילוט חוצות, פעילות סושיאל ענפה, אירועי השקה מתוקשרים ועוד. מאז השקת המוצר נרשמו לשירות כבר למעלה מאלפי משתמשים שאינם מבוטחי ליברה, וקצב הפעילות הולך וגדל.

2.1.2.2 תחרות בענף ביטוח רכב רכוש

מספר חברות הביטוח הפועלות בתחום זה הינו 15, כולל ליברה.

הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנועי השוואה באתרי אינטרנט שונים, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח. הגם שמבוטחים רוכשים בדרך כלל ביטוח רכב רכוש במקביל לרכישת ביטוח רכב חובה, הרי שעם התגברות התחרות והמעבר לתעריפים דיפרנציאליים בביטוח רכב חובה, גוברת מגמת הפרדה, בה המבוטח רוכש פוליסת ביטוח רכב חובה בחברה אחת, ואילו את ביטוח הרכוש בחברה אחרת, כאשר מה שעומד לנגד עיניו, הוא לרוב המחיר הכולל אותו ישלם בגין ביטוח הרכב.

בהתאם לנתוני הרשות²¹, בענף ביטוח רכב רכוש חל גידול של כ-25% בדמי הביטוח ברוטו בתקופה של תשעת החודשים הראשונים של שנת

²⁰ לפרטים נוספים ראה דיווח מידי מיום 19 בפברואר 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-014656) המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

²¹ מתוך נתוני הרשות, ראה [דוחות ניהוליים](#) באתר הרשות.

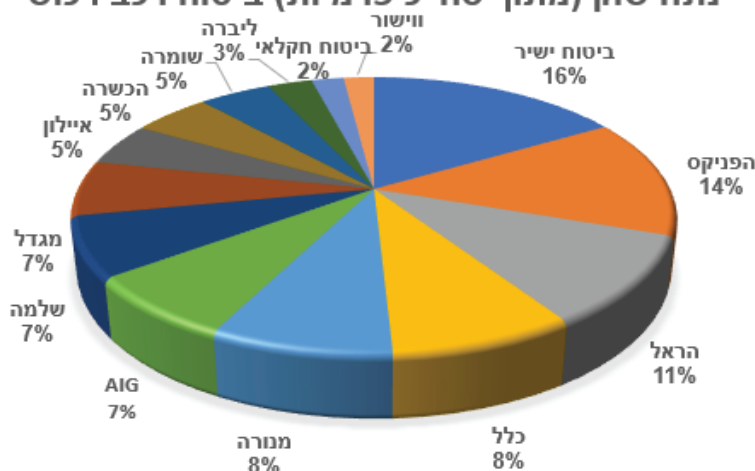
לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023, צמצמו חברות הביטוח את ההפסד הכולל בענף זה, מסך של כ-1,215 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לסך של כ-267 מיליון ש"ח. ההפסד הכולל לשנת 2022 עמד על סך של כ-1,550 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ-29 מיליון ש"ח בשנת 2021.

להערכת החברה, השחיקה הענפית ברווחיות בענף זה נובעת בשל עלייה בעלות חלקי החילוף וגידול בשכיחות התאונות והגניבות בפרט.

מתחרים עיקריים

המתחרים המשמעותיים של החברה בענף ביטוח רכב רכוש הם ישיר איי.די.איי ("ביטוח ישיר" ו-"9"), הפניקס ו-AIG.

נתח שוק (מתוך סה"כ פרמיות) ביטוח רכב רכוש

הגרף על בסיס נתוני דוחות ניהוליים רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (רבעון שלישי 2023)

התמודדות עם תחרות

לפרטים אודות התמודדות החברה עם התחרות, ראה האמור [בסעיף 2.1.1.2](#) לעיל.

בעניין זה יצוין כי במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לשנת 2022, כפי שפורסם בתקופת הדוח, דורגה החברה, זו השנה הרביעית ברצף, במקום הראשון בשביעות רצון לקוחות בענף ביטוח רכב רכוש²².

בנוסף, בתקופת הדוח, ביטוח הרכב של ליברה, זכה זו השנה הרביעית ברצף כמוצר השנה בתחרות "מוצר השנה – בחירת הצרכנים" לשנת 2023 כמוצר החדשני ביותר בתחומו²³.

²² מתוך נתוני הרשות, ראה [מדד שירות רכב רכוש](#) באתר הרשות.

²³ ראה פרסום [הזוכים לשנת 2023](#) באתר מוצר השנה.

2.1.2.3 לקוחות

להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח רכב רכוש (באלפי ש"ח):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים*	קולקטיבים ומפעלים גדולים**	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2023	393,978	393,978	0	0%
2022	262,695	262,695	0	0%
2021	180,020	180,020	0	0%

*למועד הדוח, בהתאם למדיניות החברה ולמיטב ידיעתה, כל מבטחי החברה הינם לקוחות פרטיים, ולחברה אין מבטחים שהינם קולקטיבים או קבוצות רכבים.

**קבוצת רכבים או מבטחים המונה לפחות 1,000 כלי רכב או לחילופין מהווה לפחות 1% מהפרמיות בתחום זה.

בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

שיעור הלקוחות להם ביטוח רכוש וביטוח רכב חובה, לתקופות ביטוח חופפות, עמד בשנת 2023 על כ- 99.6%.

לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

שיעור החידושים בתחום ביטוח רכב רכוש לשנת 2023 עמד על כ-85%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין מספר הפוליסות בשנת 2023 אשר חודשו, לבין מספר הפוליסות המועמדת לחידוש.

התפלגות הפרמיות הינה בדומה להתפלגות מספר המבטחים הפרטיים.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח רכב רכוש במונחי מחזור פרמיות לשנת 2023 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	שנתיים	שנה שלישית ומעלה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	38%	26%	19%	17%	100.0%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ש"ח	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	151,008	25%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	102,586	17%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)	74,888	12%
שנת ביטוח רביעית ואילך (מעל 3 שנות ותק)	65,496	11%
סך הכל פרמיות בשנת 2023	393,978	64.4%

2.1.3 תחום ביטוח כללי אחר

תת תחום ביטוח כללי אחר, הנכלל בתחום עסקי ביטוח כללי, כולל ביטוח דירה (לרבות ביטוח מבנה למשכנתא), ביטוח בתי עסק, ביטוח חיות מחמד וביטוח נסיעות לחו"ל.

2.1.3.1 מוצרים ושירותים

ביטוח דירה –

ביטוח דירה הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירה המבוטחת ולתכולתה מפני סיכונים שונים, וכן כיסוי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים, הכל בהתאם להוראות הפוליסה התקנית, כמפורט להלן, אשר לא ניתן להתנות עליהן, אלא לטובת המבוטח ובכפוף לאישור הממונה.

החברה משווקת ארבעה מסלולים בענף ביטוח דירה: ביטוח מבנה בלבד, ביטוח תכולה בלבד, ביטוח מבנה ותכולה, וכן ביטוח מבנה למשכנתא.

ביטוח דירה כולל ביטוח למבנה ו/או לתכולת דירת מגורים ומבוסס על ביטוחי רכוש בתוספת ביטוחי חבויות, הקשורים לדירת המגורים נשוא הפוליסה, כגון אחריות כלפי צד שלישי ואחריות מעסיקים לעובדי משק בית. הכיסוי בפוליסות אלו כולל גם כיסוי לנזקי צנרת ומים²⁴ וכיסוי לנזקי רעידת אדמה, אלא אם המבוטח בחר מפורשות לוותר על כיסוי זה. החברה מציעה למבוטחיה לרכוש הרחבות שונות רלוונטיות לבחירתם במסגרת פוליסת ביטוח הדירה. לעניין קיום מיוגונים יובהר, כי בהתאם להנחיות הממונה, עצם קיומם של מיוגונים כאמור אינו מהווה תנאי מוקדם לקיומו של הכיסוי הביטוחי.

פוליסות ביטוח מבנה למשכנתא נמכרות ע"י החברה ללקוחותיה, וכוללות שעבוד לטובת הבנק המממן. ביטוח מבנה למשכנתא מהווה חלק בלתי נפרד מנטילת המשכנתא והוא מהווה בטוחה למקרה שייגרם לדירה נזק בהתאם למקרי הביטוח המכוסים בפוליסה, כגון: סיכוני מים, רעידת אדמה, אש ועוד. הביטוח כולל סעיף שיעבוד לטובת הבנק (או כל גורם אחר) אשר נתן את המימון לרכישת הדירה / הנכס. ביטוחי דירה למשכנתא המשווקים על ידי הבנק בדרך כלל אינם כוללים כיסויים שונים לרבות כיסוי בגין תכולה, אחריות צד ג', ואחריות מעבידים. ככל שהלקוח מעוניין בכיסויים אלה עליו לרכוש פוליסה חלופית או משלימה, המשווקת ע"י החברה.

מאפייני פוליסה תקנית לביטוח דירה

א. אחידות - הפוליסה התקנית לדירות כאמור כפופה לתנאים המינימליים שנקבעו בתקנות ביטוח דירה ועודכנו בשנת 2015. הפוליסה התקנית לדירות מגדירה את היקף הכיסוי הביטוחי המינימאלי למבנה דירה ותכולתה.

ב. תקופת הביטוח - לרוב תקופת הביטוח בפוליסת דירה היא 12 חודשים.

ג. הרחבות - ביטוח הדירה כולל לרוב, הרחבה לביטוח אחריות כלפי צד ג' וחבות מעבידים לעובדי משק בית. ההרחבה כלפי צד ג' מיועדת להגן על המבוטח מפני חבותו, על-פי פקודת הנזיקין, בגין נזק שנגרם ברשלנותו כלפי צד שלישי כלשהו, כפוף לתנאי הפוליסה. ההרחבה של חבות מעבידים לעובדי משק בית, נועדה להגן על המבוטח מפני חבותו כמעביד, על-פי פקודת הנזיקין, כלפי עובדי משק הבית שהוא מעסיק. הכיסוי מכסה את המעסיק ככל שיידרש לשלם פיצויים בגין מוות או נזק לגוף כתוצאה מתאונה או מחלה שנגרמו תוך כדי ועקב העסקתו

²⁴ על אף האמור בהוראות חוזר ביטוח 21-1-2016 שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד - הוראות בענף ביטוח דירה", החברה משווקת כיסוי נזקי מים וצנרת במסלול "שרברב פרטי" בלבד, זאת בהתאם להקלה שהתקבלה מהממונה בעניין וכל עוד נתח השוק שלה, יחסית זניח.

בשירותו הישיר בעבודות משק בית בדירה, בהתאם לגבולות האחריות וסכומי הביטוח בפוליסה (רובד מעל המוסד לביטוח לאומי), וכפוף לתנאי הפוליסה.

בפוליסה התקנית לביטוח דירה ניתן לרכוש כיסויים נוספים כגון: ביטוח סכום נוסף בבית המשותף למקרה של רעידת אדמה או גם סיכונים נוספים, ביטוח כל הסיכונים לתכשיטים, ביטוח כל הסיכונים לתכולה ו/או למבנה, ביטוח נזקי טרור (מעבר לפיצוי של מס רכוש), ביטוח פעילות עסקית בדירה, ביטוח אופניים, שירותי תיקוני צנרת ונזקי מים וכן כיסויים רלוונטיים נוספים.

הפוליסה התקנית לביטוח דירה ותכולתה כוללת כברירת מחדל סיכון של רעידת אדמה למבנה הדירה ולתכולתה, אלא אם כן המבוטח ויתר על כיסוי זה בהודעה מפורשת.

ד. משך התביעות - תביעות בענף זה מתאפיינות במשך זמן בירור קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה, ולכן נקראות תביעות בעלות "זנב קצר". עם זאת, בנוגע להרחבות הנוגעות לחבויות, כגון כיסויי חבות מעבידים ואחריות כלפי צד שלישי, משך זמן יישוב התביעה ארוך יותר ("זנב ארוך"), בין היתר בשל הסיבות הבאות: (א) הנזק נגרם לצד שלישי שאינו המבוטח בפוליסה; (ב) פרק הזמן שעובר בין מועד קרות האירוע להגשת התביעה ארוך יחסית. לעיתים זמן התגבשות התביעה ארוך; (ג) תקופת ההתיישנות בגין עילת התביעה ארוכה יותר מתקופת ההתיישנות הקבועה בחוק חוזה הביטוח.

ה. תמחור - התעריף בביטוח דירה מחייב אישור של הרשות והינו תעריף אקטוארי דיפרנציאלי ופרסונלי (מותאם לסיכון ואינו אחיד) המבוסס על מספר פרמטרים רב המוביל למחיר מותאם לסיכונים של הדירה, כאשר התעריף לרוכשי ביטוח דירה באמצעות תאגיד עזר בנקאי לצרכי משכנתא מוגבל על ידי הרשות. ליברה פיתחה מודל תמחור המבוסס על עקרונות חיתומיים ואקטואריים בשילוב התאמה אישית למבוטח. באמצעות חכמה אקטוארית ובשילוב כלים טכנולוגיים מתקדמים, ליברה מתאימה את הצעת המחיר לכל מבוטח, לא רק לפי הפרמטרים הנהוגים בענף, אלא על בסיס פרמטרים רבים ומגוונים נוספים, אשר מובילים לכך שהחברה מתאימה את הפרמיה לסיכון באופן ממוקד ומדויק, ככל הניתן. התאמת הפרמיה לסיכון באה לידי ביטוי בין היתר בשקלול גורמים פרסונליים כגון עבר ביטוחי מעבר לשלוש שנים, אמצעי האבטחה בבית, אמצעי הגנה משריפות, אמצעי הגנה מפני נזילות ועוד. החברה שוקדת באופן רציף על שיפור מתמיד של מודל התמחור האקטוארי והחיתומי, כך שהיתרון התחרותי שלה יישמר.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על ענף ביטוח דירה

תקנות ביטוח דירה - ראה פירוט בנוגע למאפייני הפוליסה התקנית בסעיף [זה](#) לעיל.

ביום 10 במאי 2022, פרסם הממונה טיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשפ"ב-2022, זאת בעקבות קריסת הבניין ברחוב סרלין בחולון בשנת 2021, שלא כתוצאה מרעידת אדמה, ובעקבות אי בהירות לעניין הכיסוי הביטוחי במקרים אלו. במסגרת הטיטה מוצע לעדכן את היקף הכיסוי הביטוחי הניתן במסגרת הפוליסה התקנית באמצעות הוספת פרק המכסה נזקים משמעותיים לדירה מכל סיבה. הוספת הפרק תהיה לבחירת המבוטח ובתוספת תשלום. בנוסף, מוצע לתקן את הגדרת המונח "התפוצצות" בכדי למנוע מצב של אי בהירות ולקבוע כי התפוצצות תכלול כל מצב שבו מתקיימת התפרדות והתרסקות לרסיסים בקול נפץ כתוצאה מתגובה גרעינית או כימית מהירה המייצרת אור, חום, רעש או גל הלם. התקנות יכנסו לתוקפן שישה חודשים לאחר פרסומן כמחייבות.

הסדרים מיוחדים בענף ביטוח כללי אחר - דירות

חוזר השרברבים²⁵

בחודש ספטמבר 2017 נכנס לתוקפו תיקון להוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח דירה בתחום טיפול בנזקי מים בענף ביטוח דירות (להלן: "חוזר השרברבים"), שנועד לשפר את השירות שמקבלים מבוטחים אשר ארע להם נזק מים המבוטח במסגרת הפוליסה שברשותם. במסגרת החוזר נקבע כי מבוטח יהיה רשאי לבחור, בעת הצירוף לפוליסה, בין קבלת שירות על-ידי שרברב הסדר לבין קבלת שירות על-ידי כל שרברב (להלן: "שרברב פרטי"); הוראות לעניין ניהול רשימת שרברבים ומספר שרברבים בכל מחוז (במקרה של שרברב הסדר); אחריות חברת הביטוח על איכות התיקון והשירות של שרברבי ההסדר, הוראות לעניין זמינות מתן השירות על-ידי שרברב שבהסדר והוראות שיש לכלול בהסכם התקשרות עם שרברב.

להוראות דין נוספות אשר יש להן השפעה גם על תחום זה, ראה [סעיף 3.1](#) להלן.

שווקים עיקריים

מרבית חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח דירה. שוק זה מאופיין בתחרות מחירים משמעותית ובשקיפות המחירים לצרכן, בין היתר, באמצעות מחשבון ביטוח דירה באתר הרשות, וזאת כמובן, ללא עלות.

פוליסות ביטוח דירה נמכרות למבוטחים המעוניינים לבטח את מבנה דירתם ו/או את תכולתה. נוטלי משכנתאות, נדרשים גם הם לבטח את הדירה הממושכנת אגב נטילת הלוואה לרכישת הנכס, כתנאי הנדרש על-ידי המלווה להעמדת ההלוואה, והביטוח שנרכש על-ידם הוא לרוב ביטוח מבנה בלבד הכולל כיסוי בגין נזקי מים ורעידת אדמה, כשהמלווה נרשם בפוליסה כמוטב בלתי חוזר.

להערכת החברה, שיעור הפריצות, שריפות ונזקי מים לדירות, וכן נזקים הנגרמים עקב נזקי טבע עשויים להשפיע על הביקוש בענף זה. כמו כן, תקופת מיתון עלולה לגרום לירידה במספר הפוליסות הנרכשות ולצמצום הכיסויים הביטוחיים הנרכשים על ידי מבוטחים.

שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

בשנת 2023 עמד שיעור הגידול של החברה במספר הפוליסות בענף ביטוח דירה על כ-51% לעומת שנת 2022. על בסיס שיעורי הגידול האמורים, החברה צופה גידול נוסף בחלקה בשווקים.

הערכת החברה בדבר הגדלת נתח השוק של החברה בענף ביטוח רכב רכוש היא בגדר מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המתבסס על הערכות ואומדנים סובייקטיביים המצויים בידי החברה נכון למועד פרסום התשקיף ואינו בשליטת החברה בלבד. בהתאם, המידע כאמור עשוי שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהותית, מסיבות שאינן תלויות בחברה ואינן בשליטתה, ובכלל זה ובכלל זה החלטות הממונה, התנהגות מתחרי החברה ולקוחותיה, שינויי חקיקה ושינויים רגולטוריים אחרים העשויים להשפיע על פעילות החברה וכן התממשות אילו מגורמי הסיכון המפורטים [בסעיף 3.13](#) להלן.

²⁵ ראה הי"ש 24 לעיל .

ביטוח מקיף לבתי עסק

ביטוח בתי עסק נועד לספק כיסוי ביטוחי לרכוש (מבנה ותכולה), של המבוטח או שלמבוטח יש זיקה אליו, המשמש לצרכים עסקיים ומכסה אבדן או נזק פיזי מפני סיכונים אש וסיכונים נלווים, לרבות כיסוי בגין נזק תוצאתי, הנובע מנזקים פיזיים מסוימים לרכוש, דהיינו אובדן רווחים, ובלבד שהמבוטח רכש כיסויים אלו כנגד דמי ביטוח והדבר צוין מפורשות בדף פרטי הביטוח.

פוליסות אלו נמכרות בדרך כלל כמכלול של כיסויים, כאשר כל פרק מעניק למבוטח כיסוי ביטוחי כנגד סיכון או קבוצת סיכונים מסוימים (ישיר או תוצאתי). למעשה, מדובר בפוליסה מודולארית אשר מטרתה לאחד תחת פוליסה אחת את כל הכיסויים הנחוצים לבית העסק. במסגרת הפוליסה, המבוטח יכול לבחור אילו כיסויים הוא מעוניין לרכוש וזאת בהתאם לאופיו של בית העסק, הסיכונים להם חשוף בית העסק ורמת הסיכון לה מוכן בעל העסק להיות חשוף. החברה משווקת ומוכרת את המוצר בעיקר לבתי עסק קטנים דרך הפלטפורמה הדיגיטלית של החברה, ובכך מנגישה את המוצר לציבור הרחב, בצורה תחרותית ויעילה.

פוליסת בית העסק מאפשרת רכישה של כיסויים ביטוחיים בתחום החבויות, כגון: **אחריות מעבידים**, המכסה את חבות המעביד (המבוטח) כלפי עובדיו בגין נזק גוף שארע לעובד המבוטח כתוצאה מתאונה או כתוצאה ממחלה תוך כדי ועקב עבודתו במהלך תקופת הביטוח. כיסוי זה הינו על בסיס מועד קרות האירוע; **אחריות כלפי צד שלישי** על המבוטח מפני חבות חוקית שהוא עלול לחוב בה כלפי צד שלישי, בגין נזק גוף או רכוש שנגרם כתוצאה מרשלנותו, לרבות נזק תוצאתי הנובע מכך, ואשר התרחש במהלך תקופת הביטוח. כיסוי זה הינו על בסיס מועד קרות האירוע; **ביטוחי חבויות אחרים** כגון אחריות מקצועית ואחריות המוצר. בניגוד לביטוחי החבויות שהוזכרו לעיל, הכיסוי במוצרים אלו ניתן עבור תביעות שהוגשו (אך לאו דווקא ארעו) במהלך חיי הפוליסה, אף כי בדרך כלל בפרקים אלו קיימת גם התייחסות למועד קרות האירוע (פוליסת על בסיס מועד הגשת תביעה עם תאריך רטרואקטיבי).

ביטוח נסיעות לחו"ל

פוליסות המעניקות למבוטח כיסוי ביטוחי בעת נסיעה לחו"ל. פוליסת הביטוח מכסה, בין היתר, הוצאות רפואיות של המבוטח והטסה רפואית לישראל. כמו כן, קיים כיסוי לאיתור וחילוץ וחבות צד ג' - אשר ניתנים להסרה על ידי המבוטח. בנוסף, ניתן לכלול בפוליסה כיסויים נלווים כגון: כבודה, כיסוי לפגיעה בפעילות ספורט אתגרי, כיסוי בגין הוצאות מיוחדות כגון ביטול או קיצור נסיעה בשל נסיבות רפואיות, שיפוי הוצאות לנסיעה או טיסה לחו"ל במקרה של ביטול על ידי הלקוח ועוד.

החברה משווקת את המוצר בעיקר דרך הפלטפורמה הדיגיטלית החדשנית שלה, אשר מאפשרת ללקוח לקבל תשלום מיידי בגין תביעות וכן מציעה חידושים טכנולוגיים, במטרה להקל על המבוטחים ולספק שירות מהיר, יעיל ונגיש ללקוחותיה.

ביטוח חיות מחמד

פוליסות המעניקות לבעל הפוליסה כיסוי ביטוחי עבור הוצאות רפואיות לחיית המחמד המבוטחת כתוצאה ממחלה או תאונה. ניתן להרחיב את הפוליסה גם לכיסוי צד ג' (למעט גזעים מסוכנים).

החברה משווקת את המוצר באמצעות מוקד אנושי וכן באמצעות הפלטפורמה הדיגיטלית החדשנית שלה.

הפלטפורמה הדיגיטלית של החברה מאפשרת למבוטח לקבל תשלום מיידי בגין תביעות וכן מציעה חידושים טכנולוגיים, במטרה להקל על המבוטחים ולספק שירות מהיר, יעיל ונגיש ללקוחותיה.

פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים

לפירוט בדבר הכנסות החברה בחלוקה לפי ענפי הביטוח השונים בהם היא פועלת, ראה ביאור 3 לדוחות הכספיים.

מוצרים חדשים

בתקופת הדוח, החברה לא השיקה מוצרים חדשים בתחום פעילות זה.

2.1.3.2 תחרות

מרבית חברות הביטוח עוסקות בביטוח כללי אחר.

בהתייחס לביטוח הדירה, שהוא המוצר העיקרי בתת תחום ביטוח כללי אחר ששווק על ידי החברה בתקופת הדוח, הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנועי השוואה באתרי אינטרנט שונים, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח.

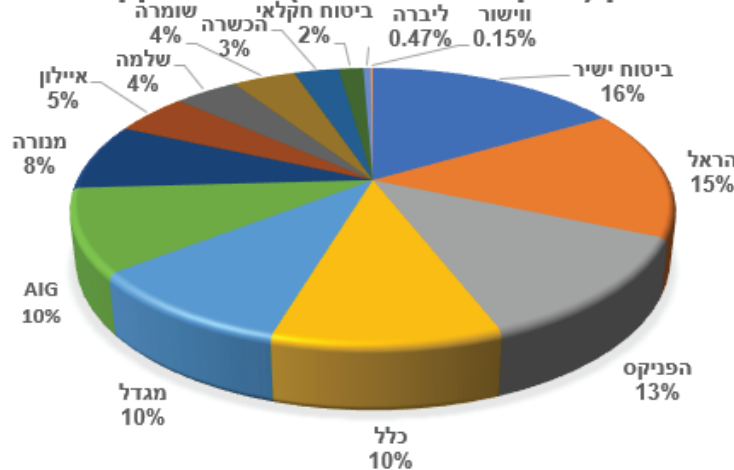
בהתאם לנתוני הרשות²⁶ בענף ביטוח דירה (ללא בנקים למשכנתאות) חל גידול של כ- 9% בדמי הביטוח ברוטו בתקופה של תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בענף ביטוח דירה, נרשם רווח כולל של כ-156 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, לעומת רווח כולל של כ-154 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022. הרווח הכולל לשנת 2022 עמד על סך של כ-207 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ-312 מיליון ש"ח בשנת 2021.

מתחרים עיקריים

למיטב ידיעת החברה, מתחריה העיקריים בענף זה הם הראל, הפניקס, כלל, איי.די.איי, מגדל, מנורה, ו-AIG. חלק ממתחריה העיקריים של החברה פועלים לפיתוח והקמת ממשקים דיגיטליים בעבור לקוחותיהם. למועד הדוח, נתח השוק של החברה בענף ביטוח כללי אחר הוא זניח.

²⁶ מתוך נתוני הרשות, ראה [דוחות ניהוליים](#) באתר הרשות.

נתח שוק (מתוך סה"כ פרמיות) ביטוח מקיף דירות

הגרף על בסיס נתוני דוחות ניהוליים רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (רבעון שלישי 2023)

התמודדות עם תחרות

לפרטים אודות התמודדות החברה עם התחרות, ראה האמור [בסעיף 2.1.1.2](#) לעיל.

בעניין זה יצוין כי במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לשנת 2022, דורגה החברה במקום הראשון בשביעות רצון לקוחות בענף ביטוח דירה זו השנה השלישית ברצף²⁷.

לקוחות 2.1.3.3

להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח כללי אחר (באלפי ש"ח):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים*	קולקטיבים ומפעלים גדולים**	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2023	19,174	19,174	0	0%
2022	10,611	10,611	0	0%
2021	4,833	4,833	0	0%

* למועד הדוח, ובהתאם למדיניות החברה, כל מבוטחי החברה הינם לקוחות פרטיים, ולחברה אין מבוטחים שהינם קולקטיבים או לקוחות עסקיים.

** לחברה אין מבוטח שסך ההכנסות ממנו מהווה לפחות 5% מהפרמיות בתחום זה.

בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

בהתייחס לביטוח דירה, שיעור החידושים לשנים 2022 ו-2023 עמד על כ-86%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין מספר הפוליסות בשנת 2023 אשר חודשו לבין מספר הפוליסות המועמדת לחידוש.

התפלגות הפרמיות הינה בדומה להתפלגות מספר המבוטחים הפרטיים.

²⁷ מתוך נתוני הרשות, ראה [מדד שירות ביטוח דירה](#) באתר הרשות. יצוין כי החברה לא דורגה בענף זה בשנת 2019 בשל היקף פעילות נמוך.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח כללי אחר במונחי מחזור פרמיות לשנת 2023 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	שנתיים	שנה שלישית ומעלה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	60%	24%	10%	6%	100.0%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ש"ח	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	11,596	1.9%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	4,513	0.8%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)	1,959	0.3%
שנת ביטוח רביעית ואילך (מעל 3 שנות ותק)	1,106	0.2%
סך הכל פרמיות בשנת 2023	19,174	3.2%

2.2 תחום ביטוח חיים

2.2.1 מוצרים ושירותים

בתקופת הדוח החלה החברה לשווק פוליסת ביטוח חיים פרט (להלן: "ריסק טהור") ופוליסת ביטוח חיים למשכנתא (להלן: "ריסק משכנתא") בקרב הציבור הרחב, ולמועד זה, היקף הפעילות בענף זה זניח.

ביטוח ריסק טהור הינו ביטוח רשות, המבטיח תשלום תגמולי ביטוח למוטבים הנקובים בפוליסה במקרה של מות המבוטח, בכפוף להוראות הפוליסה. סכום הביטוח נקבע על ידי המבוטח ואין הגבלה בדין לגובה סכומי הביטוח שהמבוטח רשאי לרכוש במקביל ממספר חברות. הפרמיה משתנה מדי שנה בגיל המבוטח וממודדת, כאשר טבלת השתנות הפרמיה במהלך כל תקופת הביטוח מוצגת וידועה למבוטח במעמד רכישת הפוליסה.

ביטוח ריסק משכנתא הינו ביטוח חובה עבור מרבית מנוטלי המשכנתאות, המבטיח פיצוי במקרה של מות המבוטח כנגד יתרת ההלוואה שחב המבוטח למלווה (בנק או גוף פיננסי), נכון למועד קרות מקרה הביטוח, בכפוף להוראות הפוליסה. סכום הביטוח נקבע בהתאם ליתרות ההלוואה, והפרמיה משתנה כל שנה בהתאם ליתרת ההלוואה וגיל המבוטח, כאשר טבלת השתנות הפרמיה במהלך כל תקופת הביטוח מוצגת וידועה למבוטח במעמד רכישת הפוליסה.

בנוסף, בתקופת הדוח אישר הממונה לחברה לשווק מוצר ביטוח חיים לפירעון הלוואה (משכנתא) לאדם עם מוגבלות מקצרת חיים. המוצר נועד לפירעון חלק מהלוואה, שזכאי לרכוש אדם ש'אקטואר ממונה' כהגדרתו בדין הכיר בו כאדם עם מוגבלות מקצרת חיים, בהתאם להוראות הדין. בהתאם להוראות אלה, בין היתר, מוגבל סכום הכיסוי הביטוחי המירבי. אדם שהוכר כזכאי כאמור יהיה זכאי לתגמולי ביטוח אם מקרה הביטוח אירע בתקופת הביטוח ובחלוף תקופת אכשרה בת 30 חודשים ממועד רכישתו.

בכוונת החברה להרחיב בהמשך את רישיונה גם לתחום החיסכון הטהור ולהשיק מוצרי חיסכון-פרט עבור ציבור הלקוחות.

2.2.2 הסדרים מיוחדים המתייחסים למוצרי החברה בענף ביטוח חיים

א. מסלוקה פנסיונית

חוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני" קובע את מבנה הממשקים האחידים המשמשים את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, המעסיקים, המתפעלים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת העברת מידע וביצוע פעולות שונות. גוף מוסדי נדרש להעביר באמצעות המסלוקה הפנסיונית את המידע העדכני ביותר הנמצא ברשותו, כך שישקף באופן המהימן ביותר את מצבו של הלקוח במוצרים הפנסיוניים ובמוצרי הביטוח, וכן הוא נדרש להשיב לכל בקשה לביצוע פעולה שהועברה באמצעות מסלוקה פנסיונית בהתאם להוראות הדין. חובת השימוש במסלוקה הפנסיונית חלה גם על החברה והיא אכן התחברה אליה, על אף שלעמדתה, היות והיא משווקת ביטוח חיים – סיכון בלבד, די בהר הביטוח על מנת לאתר קיומו של המוצר בחברה.

ביום 13 ביוני 2021, פרסמה הרשות כי היא בוחנת הטמעת טכנולוגיית API בתהליך מדורג בן 5 שנים, ואגב פרסום מכרז חדש להפעלת המסלוקה. בשל הטכנולוגיה בה עושה החברה שימוש, היא סבורה כי שימוש בטכנולוגיית API יוביל לצמצום העלויות הכרוכות בהתממשקות למסלוקה.

ב. הנחות וביטולים בביטוח חיים

ביום 3 באפריל 2023, פרסם הממונה טיוטת חוזר שעניינה "הנחות וביטולים בביטוח חיים", ומטרתה לתת מענה לפגיעות כלכליות העולות להיגרם למבוטח, בשל הצעת הנחה לטווח זמן קצר עבור הלקוח וכן תשלום עמלה חד פעמית לבעל הרישיון בשל שיווק המוצר. במסגרת הטייטה מוצע לחייב את חברות הביטוח להציע למבוטח בביטוח חיים שיעור הנחה קבוע לכל אורך חיי הפוליסה, וכן להנהיג מנגנון השבה של העמלה החד פעמית לבעל הרישיון ששיווק את הפוליסה, מתוך מטרה למנוע את שחלוף הפוליסות באופן תדיר. יצוין כי החברה פועלת בתחום זה באופן ישיר בלבד, ללא תיווך של בעלי רישיון.

להוראות דין נוספות אשר יש להן השפעה גם על תחום זה, ראה [סעיף 3.1](#) להלן.

2.2.3 תחרות

בישראל ישנן כ-9 חברות ביטוח הפעילות בתחום ביטוח החיים. מרבית חברות הביטוח הפעילות בתחום, פעילות גם בתחום החיסכון הפנסיוני והמוצרים הנלווים אליהם. בשלב זה, עיקר פעילות החברה הינו בתחום מוצרי ביטוח הריסק, אולם בכוונתה להרחיב בעתיד את רישיונה, באופן שיאפשר לה לשווק פוליסות חיסכון פרט.

בהתאם לנתוני הרשות²⁸, הרווח הכולל של חברות הביטוח בענף ביטוח חיים-סיכון בלבד עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 על 330 מיליון ש"ח בהשוואה ל-292 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כחלק מהמהפכות הצרכניות שהחברה מובילה, החברה משווקת את המוצר במטרה להוזיל את עלויות ביטוח המשכנתא עבור נוטלי ההלוואות בישראל, תוך הפחתה משמעותית של התעריפים ביחס לתעריפים הנהוגים בענף, המגיעים במקרים מסוימים אף ל-50%²⁹.

תהליך הרכישה מתבצע באמצעות הכלים הטכנולוגיים המתקדמים והידידותיים של החברה, באופן בו כבר במעמד הרכישה, מבוצעות כל הפעולות הנדרשות לצורך הסדרת ביטוח המשכנתא, כגון קבלת הצעת מחיר מותאמת ללוח הסילוקין של ההלוואות המבוטחות, ביטול הפוליסה בחברה

²⁸ מתוך נתוני הרשות, ראה [דוחות ניהוליים](#) באתר הרשות.

²⁹ ראה [מחשבון ביטוח חיים](#) להשוואת תעריפי ביטוח חיים למשכנתא.

הקודמת בה הלקוח היה מבוטח, והעברת הפוליסה החדשה לבנק, והכל "בלחיצת כפתור" לצד מוקד טלפוני תומך.

2.2.4 לקוחות

לחברה אין תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על תחום הפעילות. החברה משווקת את מוצריה באופן ישיר ודיגיטלי ללקוחות פרט בלבד.

3. חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל חברה

3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

בחלק זה מובא פירוט לגבי מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על החברה הן ברמת כלל החברה והן ברמת תחומי הפעילות.

3.1.1 חקיקה ראשית

3.1.1.1 חוק ניירות ערך, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו.

3.1.1.2 חוק החברות, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו.

3.1.1.3 חוק הפיקוח, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו, החוזרים וההנחיות שמפרסמת הרשות. חוק הפיקוח מסדיר, בין היתר, את סמכויות הממונה, תפקידיו ואמצעי האכיפה העומדים לרשותו, וכן את אופן התנהלותם של מבטחים ושל סוכני ביטוח, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על-ידם, וזאת כדי להבטיח את ניהולם התקין והשמירה על עניינם של המבוטחים או הלקוחות, לרבות סמכות הממונה לברר תלונות מהציבור, וכדי למנוע פגיעה ביכולתו של מבטח לקיים את התחייבויותיו. עיסוק בביטוח לרבות בתיווך בביטוח מחייב קבלת רישיון, הוראות בדבר החזקה של אמצעי שליטה במבטח, מסירת דינים וחשבונות והסמכת שר האוצר להתקין תקנות בעניינים שונים הקשורים לפיקוח על הביטוח, כגון הון עצמי, קביעת תנאי הביטוח של תכניות הביטוח, דמי הביטוח ועוד.

3.1.1.4 חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981, על תיקוניו, המסדיר בעיקר את מערכת היחסים שבין המבטח והמבוטח.

ביום 13 ביולי 2023 פורסם ברשומות תיקון 12 לחוק, המאפשר העברת מוטבים בין תאגידים בנקאיים במסגרת אותו חוזה ביטוח ובכך לחסוך בירוקרטיה רבה מלווי משכנתאות ולמנוע את החסם הקיים במחזור משכנתאות בשל התקדמות גיל הלווה או שינוי במצב רפואי.

3.1.1.5 חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.

3.1.1.6 חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982.

3.1.1.7 חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

3.1.1.8 חוק הפלת"ד, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו.

3.1.1.9 פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

3.1.2 חקיקת משנה ותיקוני חקיקה

להלן יובא תיאור קצר של הוראות הדין החלות על החברה, לרבות חוקים, תקנות, חוזרים, הנחיות וטיוטות, אשר להם השלכה מהותית על עסקי החברה ופורסמו במהלך תקופת הדוח ועד לסמוך למועד פרסומו.

3.1.2.1 חקיקה ופסיקה מחייבת

א. ועדת קמיניץ – לפרטים ראה [סעיף 2.1.1.1](#) ת לעיל.

ב. ביום 18 באוקטובר 2023, פורסם ברשומות חוק דחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות) התשפ"ד-2023 בעקבות מלחמת חרבות ברזל. החוק קובע, בהוראת שעה, דחיית מועדים וחיוכים מסוגים שונים, שאירעו

במהלך התקופה הקובעת שתחילתה ביום תחילת מתקפת הטרור, ה-7 באוקטובר 2023 ועד ליום 7 בנובמבר 2023. החוק מאפשר דחייה של 30 ימים למועד עשיית פעולה שנקבעה בחוזה, מועד לעשיית פעולה שנקבעה בפסק דין או בהחלטה סופית של בית משפט. הזכאים לדחיית מועדים וחייבים אלו הם חיילים בשירות סדיר, קבע ומילואים, משרתים בגופי ביטחון הפנים, עובדים בארגוני ההצלה ומתנדבים בארגונים אלה בהיקף המקביל למשרה מלאה, וכן אוכלוסיה אזרחית שנפגעה מהאירועים, ובכלל זאת נעדרים, חטופים, שבויים ותושבי היישובים הסמוכים לרצועת עזה ולגבול לבנון, המנויים בתוספת לחוק. ביום 31 בדצמבר 2023, פורסמה הוראת המשך ובה תקופה קובעת שנייה שסיומה ביום 29 בפברואר 2024, ואוכלוסיית הזכאים צומצמה, כך שכוללת חיילים בשירות סדיר וקבע בתפקידי לחימה, משרתי מילואים שנקראו בצו 8, משרתים בגופי ביטחון הפנים ביחידות מסוימות המנויות בחוק, וכן נעדרים, חטופים, שבויים ותושבי יישובים שהתפנו. כל הזכויות האמורות חלות גם על בני זוגם של הזכאים.

3.1.2.2. חוזרים

- א. ביום 9 בפברואר 2023 פורסם עדכון להוראות החוזר המאוחד בעניין הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת הערכת עתודות ביטוח בביטוח כללי. הוראות החוזר המאוחד בנושא" מדידת התחייבויות" עוסקות בזכאותה של חברת ביטוח להתייחס לפער שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן של נכסים שאינם רשומים בדוח על המצב הכספי בשווי הוגן, למעט אגרות חוב מיועדות, בעת בדיקת נאותות העתודה (להלן: "UGL"). מטרת החוזר היא להבהיר כיצד ניתן להתחשב באופן שיערוך הנכסים בעת הערכת עתודות הביטוח בביטוח כללי. בפרט מובהר כי חברה רשאית להביא בחשבון UGL גם כאשר היא מחשבת את העתודה שלא על סמך הנוהג המיטבי, ככל שחישוב העתודה מתבצע תוך היוון בעקום ריביות חסרות סיכון המותאם לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות לכל היותר, וזאת בכפוף לכך שיתרת העתודה לאחר הפחתת ה-UGL אינה יורדת מתחת לאומדן המיטבי ("Best Estimate") של ההתחייבויות.
- ב. ביום 1 במרץ 2023, פרסם הממונה תיקון לחוזר ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח. מטרת התיקון הנה הרחבת הדיווח ל-"הר הביטוח" תוך התאמת מתכונת הדיווח לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התשפ"א-2021, במסגרתן עודכן, בין היתר, המידע שעל חברת ביטוח למסור למבוטח כחלק מדוח העבר הביטוחי. בנוסף, עודכן הדיווח בענף ביטוח חובה, במטרה לאפשר קבלת מידע מפורט יותר לאור השינויים שבוצעו בפוליסה התקנית החדשה שלפיהם חויבו חברות הביטוח לאפשר זכות עיון לגבי קיומו של ביטוח חובה ולגבי פרטים מהותיים כגון הרחבות או הגבלות הכיסוי הביטוחי. התיקונים האמורים נכנסו לתוקף בתקופת הדוח.
- ג. ביום 1 במרץ 2023, פרסם הממונה תיקון לחוזר אישור קיום ביטוח, זאת על רקע פניות שהתקבלו ברשות והנוגעות לצרכים שונים של ציבור המבוטחים אשר התגלו לאחר הנפקת אישורים בפורמט שנקבע בחוזר המקורי. במסגרת התיקון, נקבעו הוראות לאישור ביטוח מסוג נוסף במקרים שבהם טרם קיימת התקשרות בין המועמד לביטוח לבין חברת הביטוח. כמו כן, הובהר כי מקום שבו נוסח אישור ביטוח נקבע בחיקוק יחולו הוראות החוזר בשינויים המחויבים ובכפוף לקבוע באותו חיקוק, וכן הוחרגו מתחולת החוזר מקרים בהם מבקש האישור הינו תאגיד שאינו רשום בישראל או שהביטוח נשוא האישור הינו בגין פעילות מחוץ לגבולות ישראל. החוזר נכנס לתוקף ביום 1 במאי 2023.
- ד. ביום 21 במרץ 2023, פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד בעניין דיווחים לממונה, במסגרתו עדכן את תוכנם של

חלק מהדיווחים שעל החברה למסור לממונה, ביניהם: "רשימת נכסים ברמת הנכס הבודד" בו מוצע לשר ולעדכן את תוכן הדיווח, והרחבת חובת הדיווח לממונה בעניין פרסום תרומת מרכיבי השקעה לתיק הנוסטרו.

ה. ביום 1 ביוני 2023, פרסם הממונה עדכון שלישי למפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) – חוזי ביטוח, הכולל מספר עדכונים ביחס ל'מפת דרכים-עדכון שני', ובהם בעיקר: עדכון מועד היישום לראשונה של התקן בדבר חוזי ביטוח ושל תקן דיווחי כספי בינלאומי מספר 9 (IFRS), ליום 1 בינואר 2025; וכן עדכון אבני הדרך לשנים 2023 ו-2024 בהתאמה לדחיית מועד היישום לראשונה של התקנים החדשים. ביום 4 בדצמבר 2023, פורסמה טיוטת עדכון שנייה לחוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה – טפסי דיווח המתואמים לתקן דיווח כספי בינלאומי 17 (IFRS), שמטרתה לקבוע את המידע הנדרש לדיווח בדיווחים נלווים לדוחות כספיים של חברות ביטוח שידווחו החל ממועד יישום התקנים האמורים.

ו. ביום 28 באוגוסט 2023, פרסם הממונה עדכון לפרק רואה החשבון המבקר בחוזר המאוחד. מטרת העדכון הנה להטמיע הוראות שונות של הממונה, שהיו פזורות בחוזרים קודמים, וכן לעדכן הפניות לפרקים השונים של החוזר המאוחד, בעקבות שינויים שחלו בהם. לצד האמור, נוספה גם הוראה מכוחה יידרשו חברות ביטוח לבצע סקירה של רואה חשבון מבקר על דוח יחס כושר פירעון כלכלי רבעוני, בהתאם לנהלים המפורטים בעדכון.

ז. ביום 23 באוקטובר 2023, ובצל המלחמה (כמפורט בסעיף 2.2 לדוח הדירקטוריון), פורסמו הוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לשעת חירום שיחולו כל עוד יימשך מצב החירום במדינה ושמטרתן להתאים את עבודתם של הגופים המוסדיים ונותני השירותים הפיננסיים למצב החירום. ההוראות המהותיות לפעילות החברה ניתנו במסגרת עדכון חוזר חידוש חוזה ביטוח המאפשר חידוש אוטומטי והשבתת הפוליסה בשל מצב החירום; חוזר שירות לקוחות המאפשר החרגה בזמני המענה בתקופת מצב החירום; דחיית פרסום הדוחות הכספיים לרבעון השלישי (שהחברה לא נדרשה לה), וכן דחיית מועדי דיווחים נוספים לרבות דוח ה-ORSA ודיווח לראשונה של האקטואר הראשי; בנוסף, עודכן חוזר הדירקטוריון תוך מתן אפשרות לקיום ישיבות הדירקטוריון וועדותיו באמצעי תקשורת ומבלי להתכנס פיזית בתקופה זו. בהמשך לכך, ביום 8 בנובמבר 2023, פרסם הממונה הבהרה לעניין פירוט השלכות מלחמת חרבות ברזל על הדוחות הכספיים. במסגרת ההבהרה מנחה הממונה את הגופים המוסדיים לתת גילויים בדוח הכספי ביחס למספר נושאים כמפורט בהבהרה. ביום 3 בדצמבר 2023, פורסמו הוראות הממונה לשעת חירום – נובמבר 2023, במסגרתן נדחתה חובת עדכון דיווח הנכס הבודד, כך שתחול החל ממועד הדיווח בגין הרבעון הראשון של שנת 2024.

3.1.2.3. הנחיות, עמדות והבהרות הממונה

בתקופת הדוח לא פורסמו הנחיות, עמדות והבהרות ממונה מהותיות לפעילות החברה, למעט ההכרעה העקרונית בסוגיית החלפים המתוארת [בסעיף 2.1.2.1 לעיל](#).

3.1.2.4. טיוטות תקנות וחוזרים

א. בחודש פברואר 2023 פורסמה טיוטת הצעת החלטה לממשלה בדבר שינויים מבניים כחלק מהתכנית הכלכלית לשנים 2023 ו-2024. להלן הנושאים הרלוונטיים לתחום ביטוח כללי שנכללו במסגרת הטיוטה: (1) מוצע לפעול לפרסום מדד להערכת עלות התחזוקה השוטפת של כלי רכב החל מיוני 2023, אשר יתבסס על נתוני אמת של עלויות חלקי חילוף לרכב וטיפולים שנעשו בפועל. עוד מוצע להתקין תקנות המבוססות על אגד ההנחיות המקצועיות

לשמאי רכב, בהן יקבע כי מחירי החלפים בשומת רכב יציגו את מחיר השוק של אותם החלפים; (2) בנוסף, מוצע לקבוע מנגנון בוררות חובה ליישוב מחלוקות בקשר לנוקי רכוש בענף הרכב, כאשר בעלי הדין הם חברות הביטוח או חברות הליסינג, ההכרעה תתבצע ללא דיון אלא אם כן מצא הבורר כי יש צורך בדיון מקוון או פיסי והכל על פי שיקול דעתו של הבורר.

ב. בחודש מרס 2023 פרסמה הרשות לניירות ערך הצעה לתיקוני תקנות בעניין גיוון בדירקטוריונים של תאגידי מדווחים, קרנות נאמנות וחברות ניהול גדולות. ההצעה פורסמה על רקע המגמה המתפתחת בעולם בשנים האחרונות, לקידום ונוכח העניין שמגלים משקיעים במידע על ESG שוויון כחלק מערכי היסוד של שיקולי אודות הרכב הדירקטוריון והגיוון המגדרי. במסגרת התקנות מוצע לקבוע חובת גילוי לתאגידי מדווחים בנוגע לגיוון מגדרי בדירקטוריון וכן לגבי מדיניות בעניין גיוון הון אנושי.

ג. ביום 24 בינואר 2024, פורסמה טיוטת עדכון הוראות החוזר המאוחד – דוח אקטואר ראשי – בה מוצע להגדיר קווים מנחים לתוכנו של הדוח, ולמידע החיוני שיש לכלול במסגרתו, תוך מתן דגש על נושאים הדורשים התייחסות מיוחדת, כגון חולשות ואי ודאות הטבועה בתוצאות על בסיסן גובשו הדוחות, כמו גם מידת העקביות בשיטות עבודה בהן נוקט המערך בענפים השונים. לצד האמור, מוצע לכלול בדוח התייחסות לכל מידע מהותי אחר, הדרוש להבנת הנתונים, המידע והסיכונים האקטואריים שגלומים בחישובים האקטואריים.

הנאמר לעיל הינו תמצית כללית בלבד של הוראות הדין, התקנות, חוזרי וטיטות הוראות הממונה ואין לראות באמור משום פרשנות ו/או ייעוץ. חוזרי הממונה (והטיטות) המלאים, מפורסמים באתר הרשות, בכתובת www.mof.gov.il.

3.2 חסמי כניסה ויציאה עיקריים בפעילות החברה

3.2.1 חסמי כניסה עיקריים

חסמי הכניסה העיקריים של תחומי הפעילות השונים של החברה קבועים בהוראות הדינים הרלוונטיים המחייבים קבלת רישיונות והיתרים מתאימים ועמידה בדרישות ההון העצמי המינימלי, כמפורט להלן:

3.2.1.1 רישיונות והיתרים: חסמי הכניסה העיקריים של תחומי הפעילות השונים של החברה קבועים בהוראות הדינים הרלוונטיים. עיסוק בביטוח מחייב עמידה בחובות ודרישות המפורטות בחוק הפיקוח על הביטוח. בין היתר נדרשים לשם כך רישיון מבטח; קבלת היתר מהממונה להחזקת אמצעי שליטה במבטח (כמפורט בסעיף 3.3 להלן). לצורך מתן הרישיונות וההיתרים כאמור, הרשות בוחנת עמידה בפרמטרים רבים, ובכללם הוכחת עמידה בדרישות הון והאמצעים הכספיים של מבקשי הרישיון, תנאי התחרות בשוק ההון בכלל ובמשק הביטוח בפרט, יכולת מוכחת לקיום הסדרי ביטוח משנה נאותים, מידת ההתאמה של נושאי המשרה הפוטנציאליים לתפקידם, תוכנית עסקית ואסטרטגית, מערכות תפעוליות מתאימות, ועוד.

3.2.1.2 הון עצמי: כחברת ביטוח, החברה כפופה להעמדת הון עצמי, כנדרש לפי תקנות הון עצמי מזערי, תקנות דרכי ההשקעה והוראות חוזר הסולבנס. ביום 10 בינואר 2018, חל עדכון משמעותי בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018. עדכון התקנות צמצם משמעותית חסם כניסה זה, באמצעות הפחתת ההון העצמי המזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח, דבר שאפשר לחברה לגייס את ההון הנדרש לצורך הקמתה. עם זאת יצוין, שגידול בהיקף הפעילות מצריך גידול פרופורציונלי בהון, כאשר ככל שכרית הביטוח מעבר לנדרש גדולה יותר, כך רמת הביטחון גבוהה יותר. כמו כן, בעלי שליטה במבטח עשויים להידרש, במסגרת היתר השליטה, להתחייב

להשלמת ההון העצמי הנדרש ממבטח באופן מלא או חלקי כל אימת שיש גירעון בהון העצמי ביחס לנדרש בהוראות הממונה.

למידע נוסף אודות הון ודרישות הון ראה סעיף 3.1 לדוח הדירקטוריון.

3.2.1.3 תשתית ארגונית ותפעולית מתאימה: קיום תשתית טכנולוגית ומקצועית התומכת בתחומי הפעילות שבה פועלת החברה. מערכות ליבה של חברות ביטוח הן מערכות מורכבות ומסועפות, המצריכות משאבים רבים של כוח אדם והשקעה כספית ניכרת, וכמובן ידע מקצועי ומומחיות בהקמתן. לפירוט אודות התקשרות החברה בהסכם להקמת ותחזוקת מערכת הליבה שלה, ראה סעיף 3.9.2.1 להלן.

3.2.1.4 מומחיות, ידע וניסיון: ענפי הביטוח מחייבים ידע מקצועי ייחודי לענפים אלו ובפרט בכל הכרוך בניהול סיכונים מושכל, הבנה והיכרות עמוקים של שווקי הביטוח, לרבות שווקי ביטוח המשנה, תחום האקטואריה ותמחור הסיכונים, הכרות ספקים למתן שירותים המשווקים על ידי החברה במסגרת הפוליסות השונות והכרה מעמיקה עם הוראות הרגולציה ואכיפתן. ישנה חשיבות רבה גם לניסיון ומומחיות הכרוכים בתחומי הפעילות, אשר משליכים במישרין על קביעת תעריפים בעסקאות ביטוח.

3.2.1.5 הגנות נאותות ממבטחי משנה: באמצעות ביטוח המשנה חולקת חברת הביטוח את סיכונה עם מבטחי משנה ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים ביטוחיים. קיומו של ביטוח משנה אפקטיבי מהווה חלק מהותי מניהול הסיכונים של החברה, ועשויה להיות לו השפעה מהותית על תוצאותיה העסקיות. התקשרות עם מבטח משנה עשויה להוות חסם כניסה עבור חברת ביטוח חדשה, אשר תידרש להתקשר עם מבטחי משנה איכותיים ובתנאים מסחריים טובים, על מנת לקבל הגנה ראויה, תוך שמירה על שולי רווח להתנהלות השוטפת.

3.2.1.6 דרישות רגולטוריות: חברות ביטוח נדרשות לעמוד בדרישות הוראות החוק והתקנות החלות עליהן, וכן בדרישות גופים רגולטוריים שונים המפקחים על ענף הביטוח. לפרטים אודות הרגולציה החלה על החברה, ראה סעיפים [2.2.2](#), [2.1.3.1](#), [2.1.2.1](#), [2.1.1.1](#) ו-[3.1](#) לעיל.

3.2.2 חסמי יציאה עיקריים

3.2.2.1 פירוק/שינוי מבנה: פירוק או חיסול של עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוחו של הממונה אשר רשאי להורות למבטח לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים או לפנות לבית המשפט, בבקשה למתן צו במסגרתו הפיקוח על הפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו, בעוד מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים קבלת אישורו של הממונה.

3.2.2.2 משך התביעות: בענפים בעלי "זנב ארוך", הפסקת הפעילות כרוכה בהסדר להמשך הטיפול במימוש כל זכויות המבוטחים, הכולל טיפול בתיק הלקוחות הקיים ובתביעות ביטוחיות, לעתים לתקופות ארוכות ("Run-Off").

3.3 מגבלות על העברה של אמצעי שליטה במבטח מכוח היתר שליטה

בהתאם להוראות חוק הפיקוח, עיסוק בביטוח מחייב קבלת רישיון. החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה (להלן: "היתר החזקה"), ושליטה במבטח מותנית אף היא בקבלת היתר שליטה מאת הממונה (להלן: "היתר שליטה"). במתן רישיון מבטח, היתר החזקה והיתר שליטה, מביא הממונה בחשבון מגוון רחב של שיקולים ובהם, בין היתר, הצגת תכניות הפעולה של המבקש, התאמת נושאי המשרה לתפקידם, האמצעים הכספיים, הניסיון והרקע העסקי של הגורמים המבקשים את הרישיון או ההיתרים, התחרות בשוק ההון לרבות במשק הביטוח ורמת השירות בו, המדיניות הכלכלית של הממשלה, הסדרים לעניין ביטוח משנה, צוות העובדים וכו'. הממונה רשאי לקבוע תנאים ומגבלות בקשר למתן ההיתרים, לרבות ביחס לקיום גרעין שליטה קבוע ויציב במבטח, איסור על שעבוד של אמצעי שליטה הנכללים במסגרת שרשרת השליטה במבטח, שמירת מסגרת קבוצת השליטה לרבות קביעת הוראות או מגבלות ביחס למכירה או העברה של אמצעי השליטה לאחר.

ביום 6 במאי 2018, העניק הממונה, לגבי אתי אלישקוב (להלן: "בעלת השליטה"), היתר לשליטה בחברה. בהיתר נקבעו, בין היתר, התנאים העיקריים בדבר הוראות לשמירת שרשרת השליטה ואי מתן זכות לצד ג' באמצעי השליטה בחברה. כמו כן, במסגרת היתר השליטה ולצורך קבלתו, התחייבה הגב' אלישקוב, התחייבות בלתי חוזרת, להשלים בכל עת את ההון העצמי הנדרש של החברה, כל עוד היא בעלת השליטה בה.

המגבלות העיקריות הכלולות בהיתר השליטה של החברה הן כדלקמן:

3.3.1 שמירה על היתר השליטה בליברה

במסגרת היתר השליטה שניתן לבעלת השליטה נקבע, כי שיעור ההחזקה בליברה לא ישתנה בכל דרך שהיא, אלא אם יתקיים אחד מהבאים:

3.3.1.1 ניתנה לכך הסכמתו של הממונה מראש ובכתב, ובכפוף לתנאים שנקבעו על ידו;

3.3.1.2 הועברו אמצעי שליטה בהעברה מכוח ירושה או מכוח העברה על-פי דין, אלא אם כן החליט הממונה להפעיל את סמכותו לפי סעיף 34(ב) לחוק הפיקוח;

3.3.1.3 השינוי הותר במסגרת הוראות ההיתר ובתנאים שנקבעו לכך. כמו כן נקבעו תנאים להעברת/ מכירת אמצעי שליטה לאחר ו/או להנפקת אמצעי שליטה במבטח או בחברה. בהקשר זה יצוין כי החברה רשאית להנפיק אמצעי שליטה בה במסגרת הצעה לציבור ובלבד שבעלת השליטה תשמור על שיעור ההחזקה המינימלי (כהגדרתו להלן).

3.3.2 שמירה על מבנה שליטה והחזקה - בהיתר השליטה נקבע, בין היתר, כי בעלת השליטה תשמור בכל עת לפחות 50% מאמצעי השליטה באלישקוב ייעוץ ולפחות 30% מאמצעי השליטה בליברה (להלן: "שיעור ההחזקה המינימלי"), כשהם נקיים וחופשיים ולא יאפשר כל פעולה שיש בה כדי לשנות בפועל את זכות הבעלות בחברה ובמבטח או בזכויות הנלוות להחזקות אלו. בנוסף, בעלת השליטה תשמור על שיעור החזקה משורשר לפי שיטת המכפלות של לפחות 20% מהזכויות ההוניות בחברה.

3.3.3 שמירת הון עצמי - ההיתר מחייב את אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ (להלן: "אלישקוב ייעוץ") לשמור על שיעור הון עצמי (שיעור הון עצמי מתוך סך הנכסים במאזן) שלא יפחת מ-50% בכל עת. כמו כן, ההיתר מחייב את אלישקוב ייעוץ לשמור בכל עת על הון עצמי השווה לפחות לסך ההון הבסיסי של ליברה כפול שיעור ההחזקה המינימלי.

3.3.4 השלמת הון עצמי מינימאלי - בעלת השליטה מסרה לממונה כתב התחייבות להשלמת ההון בחברה, כל עוד היא שולטת במישרין ו/או בעקיפין בליברה, כתנאי לקבלת ההיתר.

3.4 גורמי הצלחה קריטיים

להערכת החברה, הגורמים הבאים יכולים להיחשב כגורמים בעלי השפעה קריטית על פעילות החברה:

3.4.1 גורמי הצלחה כלליים

(1) שינויים בהוראות הדין החלות על מבטחים וכן הוראות הממונה, לרבות פיקוח על תעריפים, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת; (2) רמת הטכנולוגיה וחוויית המשתמש - מערכת הליבה המתקדמת של החברה, מאפשרת לחברה לנהל תהליכים אוטומטיים מתקדמים באופן דיגיטלי מקצה לקצה. השימוש בטכנולוגיה מתקדמת מקנה לחברה יתרון משמעותי בתחום, וממצב אותה כחלק מהמהפכה הדיגיטלית בתעשיית הביטוח. בנוסף, לחברה יכולת התאמת הפרמיה למאפייני המבוטח בצורה מדויקת יותר מזו הנהוגה בענף המהווה יתרון משמעותי על פני חברות ביטוח אחרות; (3) יעילות התפעול והוצאות התפעול - מתוקף היותה חברת ביטוח דיגיטלית, לחברה מבנה ארגוני, המושתת על-ידי שימוש נרחב בכלים דיגיטליים מתקדמים וידידותיים ברמת אבטחה גבוהה. היעילות התפעולית נובעת, בין היתר, מהגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול הפוליסה בתקופת הביטוח, תהליכי סילוק תביעות באופן מקוון ויצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים. היעילות התפעולית כאמור, יחד עם העובדה שהחברה פועלת מול לקוחותיה באופן ישיר ולא באמצעות סוכנים, מוזילה את הפרמיות שהחברה מציעה ללקוחותיה וכך הופכת אותה לתחרותית יותר; (4) חווית שירות חדשנית,

יחס אישי והיכולת להתאים את המוצרים לצרכי הלקוחות - החברה מספקת חווית שירות שונה ומהירה ללקוחותיה, בפרט בכל הקשור לניהול תביעות ומימוש זכויות מבוטחיה, והכל בתוך זמני תגובה קצרים במיוחד אל מול מתחריה. מתוקף היותה חברת ביטוח דיגיטלית, התשתית הטכנולוגית של החברה מאפשרת מתן שירות באמצעות האינטרנט, מכל מקום ובאמצעות כל מכשיר; (5) שימור ורכישת הון אנושי איכותי של החברה; (6) תפיסתה של החברה בקרב לקוחותיה כמותג מוביל, רלוונטי וחדשני; (7) איכות ניהול ההשקעות; (8) יכולת להסתגל לתנאי השוק המשתנים, לשינויים במצב התעסוקה ושוק ההון, לשינויים ברגולציה, לתנאי התחרות, לצרכי הלקוחות ולהפחתה ברווחיות, לרבות בדרך של שינויים במוצרים, בשירות, בשיווק, בתמחור ובהתאמת רמת ההוצאות.

3.4.2 גורמי הצלחה בביטוח כללי

(1) חיתום פוליסות - תהליך חיתום הפוליסות בחברה כולל איכות ובקרה עוד במעמד החיתום במטרה ליצור תמהיל לקוחות בעלי פרופיל סיכון נמוך ככל האפשר; (2) אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - תהליכי התמחור והאקטואריה בחברה מתבצעים בין היתר על-ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל בכלים טכנולוגיים המאפשרים הפעלה ותחזוקה של תעריף דיפרנציאלי; (3) עדכון תדיר של ההנחות האקטואריות המשמשות לקביעת תעריפים של מוצרי החברה, תוך זיהוי נכון ורציף של עלויות הסיכון ותמחורן בפועל; (4) קיומם של הסכמי ביטוח משנה איכותיים עם מבטחי משנה יציבים; (5) רמה גבוהה של ניהול סיכונים ביטוחיים ותפעוליים.

3.4.3 גורמי הצלחה בביטוח חיים

(1) חיתום פוליסות - תהליך חיתום הפוליסות בחברה כולל איכות ובקרה עוד במעמד החיתום במטרה ליצור תמהיל לקוחות בעלי פרופיל סיכון נמוך ככל האפשר; (2) איכות האקטואריה על פיה נקבעים התעריפים; (3) איכות מבטחי המשנה וההסכמים עמם; (4) איכות הגבייה; (5) יעילות התפעול ורמת הוצאות התפעול והשיווק; (6) הליך ניווד דיגיטלי פשוט ונוח.

3.5 השקעות

החברה מנהלת את השקעותיה בהתאם להוראות הדין, כאשר הדירקטוריון קובע ומתווה את מדיניות ההשקעות הכוללת של החברה לועדת ההשקעות, וועדת ההשקעות קובעת את המדיניות הפרטנית למנהל ההשקעות, ומעדכנת אותה מעת לעת. בתקופת הדוח ניהלה החברה את השקעותיה באמצעות ועדת השקעות (נוסטרו) פנימית.

ועדת השקעות נוסטרו עוסקת בכספי חברות הביטוח המוחזקים כנגד ההון העצמי של החברה ולשם כיסוי התחייבויות הביטוחיות, שאינן התחייבויות תלויות תשואה. ועדת השקעות נוסטרו מונה, נכון למועד זה, ארבעה חברים ושני דירקטורים מלווים ומתכנסת לפחות אחת לחודש. תפקידיה של ועדת ההשקעות כאמור הינם, בין היתר, קביעת עקרונות ודרכי ההשקעה בכל תחום, אישור עסקאות מסוימות טרם ביצוען, קביעת מגבלות השקעה בהתחשב במדיניות ובמסגרות ההשקעה שמגדיר הדירקטוריון, בחינת חשיפות באחזקת ניירות ערך מסוגים שונים, בחינת עסקאות של מנפיק, קבוצת לווים וכו', והכל בכפוף לתקנות כללי ההשקעה והוראות הממונה.

החברה מנהלת חלק מהשקעותיה במיקור חוץ באמצעות חברה לניהול תיקים "מור בית השקעות ניהול תיקים בע"מ". באמצעות נותן השירותים במיקור חוץ, החברה מקיימת את הוראות הדין בקשר לקיום יחידת תפעול השקעות ויחידת בקרת השקעות, הבוחנת את יישומה של מדיניות ההשקעות של החברה במסגרת ניהול השקעות החברה, ובכלל זה, את המגבלות שקבעה ועדת ההשקעות במסגרת מדיניות ההשקעה ואת המגבלות הרגולטוריות החלות על החברה בהתאם להוראות הדין.

להלן התפלגות הנכסים המנוהלים של החברה ליום 31 בדצמבר 2023:

נוסטרו (באלפי ש"ח)	
248,780	סה"כ

3.6 ביטוח משנה**3.6.1 כללי**

ביטוח משנה הינו אמצעי בו נוקטת חברת ביטוח לשם גידור סיכונים. באמצעות ביטוח המשנה, חולקת חברת הביטוח את סיכונה עם מבטחי משנה, ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים.

ככל ששיעור ביטוח המשנה של החברה גבוה יותר ואיכותי יותר, כך היא יכולה ליטול סיכונים ביטוחיים גדולים יותר, היות והיא חולקת אותם עם מבטחי המשנה עמם התקשרה בהסדרי ביטוח משנה.

בנוסף, ביטוח המשנה הוא נדבך מהותי בניהול החברה שכן הוא משליך בין היתר, על ניהול ההון של החברה ועל יכולתה ליטול סיכונים ביחס להון העצמי שלה, אם הסיכון עובר למבטחי המשנה, החברה לא נדרשת להחזיק הון עודף ביחס למצב שלא היה לה ביטוח המשנה, כך שיש לכך גם השלכה על ההון של החברה.

שינויים בתנאים המסחריים של ביטוחי המשנה, כגון ירידה בסכום העמלות המשולמות לחברה על-ידי מבטחי המשנה, יכולים להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה.

בסעיף זה למונחים הבאים תהא המשמעות המופיעה לצידם:

“Excess Of Loss” - הסכם ביטוח משנה בלתי יחסי, בו מבטח המשנה מקבל פרמיה (סכום קבוע לכל פוליסה או אחוז מכל הפרמיות בענף הביטוח הרלוונטי), שתמורתו הוא מכסה נזקים מעל סכומים מסוימים (אקסס), עד גובה גבול אחריותו על-פי ההסכם. סוג זה כולל ביטוחי הפסד יתר (Excess of loss) ועודף הפסדים לקטסטרופה (Catastrophe excess of loss) שמטרתם הגנה על שייר החברה. בתביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע הם בסכום הגבוה מסכום האקסס שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו ביתרת הסכום עד לגובה גבול האחריות על-פי ההסכם. בסוג ביטוח זה לא משולמת בדרך כלל עמלה לחברת הביטוח.

“Quota Share” - הסכם לביטוח משנה יחסי, בו קיימת חלוקה יחסית של הפרמיה, של הסיכון הביטוחי ושל תשלום התביעות, בין חברת הביטוח לבין מבטחי המשנה. החלוקה בין חברת הביטוח למבטחי המשנה נקבעת מראש, בשיעור קבוע לכל הפוליסות הקיימות בחברה בענף ביטוח מסוים, לפעמים בחלוקה לסוג ביטוח באותו ענף, בשנה מסוימת, ובתמורה חברת הביטוח מקבלת בדרך כלל עמלה ממבטח המשנה. העמלה המשולמת בפועל נקבעת, בדרך כלל לאחר שנתיים, על פי התוצאות החיתומיות של החוזה.

3.6.2 מדיניות החשיפה למבטחי משנה

הסכמי ביטוחי המשנה נערכים על בסיס שנתי עם מבטחי משנה שונים. חלקו היחסי של כל מבטח משנה בכל אחד מענפי הביטוח, וכן הרכב מבטחי המשנה בחוזה יכולים להשתנות משנה לשנה, וזאת על בסיס שיקולים של תמחור, העדפותיו של מבטח המשנה, דירוג מבטח המשנה ושיקולים עסקיים אחרים. יצוין, כי כל מבטח משנה אחראי לחלקו בלבד, ואין אחריות צולבת עם מבטחי משנה אחרים.

במהלך שנת 2023, התקשרה החברה עם מספר מבטחי משנה לביטוח התחייבויותיה בענפי הביטוח בהם היא פועלת בהסכמי ביטוחי משנה יחסיים מסוג Quota Share, ביטוחי משנה לא יחסיים מסוג Excess of Loss, ולצורך הגנת השייר של החברה גם בהסכם ביטוח משנה לאירועי קטסטרופה מסוג Catastrophe Excess of Loss.

במהלך שנת 2023 אישר הדירקטוריון את מדיניות החשיפה למבטחי משנה בהתאם לעקרונות, שעיקרם להלן: (1) החברה תחתום על הסכמים עם מבטחי משנה לשנת פעילות אחת; (2) החברה תתקשר עם מספר מבטחי משנה לצורך פיזור רחב יותר ואי תלות במבטח משנה אחד; (3) הדירוג המינימאלי של מבטחי המשנה עימם תתקשר החברה יהיה לכל הפחות A-, בהתאם לדירוג שיינתן לה על ידי חברות הדירוג Mody's או S&P; (4) בחוזים יחסיים (Quota Share) יוגדרו לכל אחד מענפי הפעילות, לכל הפחות, שיעור השייר של החברה, מגבלות חיתומיות כדוגמת סכומי ביטוח מקסימליים ושיעורי עמלות; (5) בחוזים לא יחסיים (מסוג Excess of Loss) יוגדרו הגבולות לכיסוי האמור וכן העלות לחברה מקבלת הכיסוי ממבטח המשנה; (6) בחוזה הגנה CAT יוגדרו שיעור החשיפה של מבטח המשנה מוגבל לאירוע (Event limit), שייר החברה ועלות ההגנה (7) בענפי ביטוח החיים תיבחן גם יכולתם של מבטחי המשנה לעמוד בהתחייבויות לטווח ארוך כחלק מאופי המוצרים.

ביטוח משנה ענף רכב חובה

3.6.2.1 הסדרי ביטוח משנה עיקריים

בדצמבר 2022 רכשה החברה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share עבור שנת 2023 ממספר מבטחי משנה. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה היחסי בפרמיה ברוטו, תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות. לאור כך שענף רכב חובה מאופיין בשכיחות תביעות קבועה יחסית, ובשונות גבוהה בגובה התביעה, החברה רכשה בנוסף הגנה מסוג Excess of loss. בהגנה מסוג זה, תמורת פרמיה שנתית שתשולם למבטח המשנה בגין כל כלי רכב מבוטח, יישא מבטח המשנה בתשלומי כל תביעה שעולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם ועד לגובה האחריות הקבועה אף היא בהסכם.

שיעור ביטוח המשנה מסוג Quota Share בענף ביטוח רכב חובה לשנת 2023 עמד על 50% ו-50% שייר, כמפורט להלן:

שם מבטח המשנה	שיעור השתתפות באחוזים בשנת 2023 (%)	דירוג לפי S&P או AM Best
Swiss re	22%	-AA
Africa Re	11%	A-
Korean Re	10%	A
Santam (New Re Switzerland paper)	2%	AA-
Ren Re	3%	A+
Liberty	2%	A
סה"כ	50%	

הסכמי ביטוח המשנה של החברה מסוג Quota Share עמדו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2023.

בנוסף, כדי להגן על השייר (50%) החברה רכשה הגנה על השייר מסוג Excess of Loss ומטרתו להגן על החברה, עד לגבול של 200 מיליון ש"ח לתביעה או לסדרת תביעות, בכל תביעה העולה על 5 מיליון ש"ח (הכיסוי בפועל נבנה ברמה של שני רבדים). ביטוחים אלו נרכשים ללא קשר לפרמיה הנגבית מהמבוטחים, אלא על פי מספר כלי הרכב המבוטחים במכפלת הסכום לכל רכב, וזאת כפי שסוכם בין מבטחי המשנה לחברה.

להלן טבלה המפרטת את חלקם של מבטחי המשנה השותפים בכיסוי ביטוח המשנה על בסיס Excess of Loss לצורך כיסוי ההגנה לענף רכב החובה של החברה:

שם מבטח המשנה	XOL MBI שיעור השתתפות באחוזים (%) בשנת 2023	דירוג לפי S&P או AM Best
Swiss re	30%	-AA
Korean Re	15%	A
Aspen	9%	A
Liberty	14%	A
Axis	10%	A+
Barbican (Arch Syndicate)	8%	A+
Canopus	5%	A+
Hannover	30%	AA-
סה"כ	100.0%	

3.6.2.2 מבנה העמלות

מכיוון שחווה ההגנה מסוג Excess of loss ברכב חובה הוא חווה הגנה על שייר החברה, הרי שאין עמלות שמבטח המשנה משלם לחברה, והתשלום בגין הכיסוי נקבע מראש מול מבטחי המשנה.

בחווה מסוג Quota share מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

3.6.2.3 מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח משנה יחסי ולא יחסי (באלפי ש"ח):

שם מבטח המשנה	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות ביטוח משנה המועברות ברכב חובה (באחוזים)	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג לפי S&P או AM Best
Swiss re	44%	41,353	-AA
Africa Re	22%	20,942	A-
Korean Re	20%	19,428	A

3.6.3 ביטוח משנה ענף רכב רכוש

3.6.3.1 הסדרי ביטוח משנה עיקריים

בכדי לצמצם את חשיפת החברה לסיכונים בשנותיה הראשונות, ועל אף שענף רכב רכוש מאופיין בפיזור גיאוגרפי רחב, בדצמבר 2022 רכשה החברה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share ממספר מבטחי משנה, בהסכם ביטוח משנה שהגיע לסיומו בתום שנת 2023. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה היחסי בפרמיה ברוטו (ללא ריידרים), תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות.

בנוסף, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה מסוג עודף הפסדים לקטסטרופה Catastrophe excess of loss למקרה של רעידת אדמה. בחוזה מסוג זה, מבטח המשנה משתתף בתשלום תביעות בגין אירועי רעידת אדמה, שעלותם עולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם, ועד לגבול האחריות שנקבע אף הוא בהסכם. השתתפות זו של מבטח המשנה הנה תמורת פרמיה נקובה. מטרת חוזה זה, הנה מניעת נזק כלכלי משמעותי לשייר החברה כתוצאה מקרות אירוע רעידת אדמה אשר עלול להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה.

שיעור ביטוח המשנה מסוג Quota Share בענף ביטוח רכב רכוש לשנת 2023 עמד על 50% ו- 50% שייר, כמפורט להלן:

שם מבטח המשנה	שיעור השתתפות באחוזים בשנת 2023 (%)	דירוג לפי S&P AM Best ו/או
Swiss re	22%	-AA
African Re	11%	A-
Korean Re	10%	A
Ren Re	3%	A+
Liberty	2%	A
Santam (New Re Switzerland paper)	2%	AA-
סה"כ	50%	

3.6.3.2 מבנה העמלות

בחוזה ביטוח משנה מסוג Quota share, מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

בחוזה ביטוח משנה מסוג Catastrophe excess of loss, מבטח המשנה אינו משלם עמלות לחברה.

3.6.3.3 מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח משנה (באלפי ש"ח):

שם מבטח המשנה	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות ביטוח משנה המועברות ברכב רכוש (באחוזים)	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג לפי S&P AM Best ו/או
Swiss re	44%	69,459	-AA
Africa Re	22%	34,672	A-
Korean Re	20%	31,402	A

לפרטים נוספים אודות ביטוח משנה ראה באור 27 לפרק הדוחות הכספיים.

3.6.4 ביטוח משנה ענף ביטוח כללי אחר

3.6.4.1 הסדרי ביטוח משנה עיקריים

בכדי לצמצם את חשיפת החברה לסיכונים בשנותיה הראשונות, ועל אף שענף ביטוח כללי אחר מאופיין בפיזור גאוגרפי רחב ובסטיית תקן קטנה יחסית בתביעות, בדצמבר 2022 רכשה החברה עבור ענפי דירות ובתי עסק חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share בהסכם ביטוח משנה עד לתום שנת 2023. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה היחסי בפרמיה ברוטו (ללא ריידרים), תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות.

בנוסף, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה מסוג עודף הפסדים לקטסטרופה Catastrophe excess of loss למקרה של קטסטרופה (רעידת אדמה/ צונאמי/ וכיוצ"ב, בהתאם להסכם עם מבטח המשנה). בחוזה מסוג זה, מבטח המשנה משתתף בתשלום תביעות בגין אירועי קטסטרופה, שעלותם עולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם, ועד לגבול האחריות שנקבע אף הוא בהסכם. השתתפות זו של מבטח המשנה הנה תמורת פרמיה נקובה. מטרת חוזה זה, הנה מניעת נזק כלכלי משמעותי לשייר החברה כתוצאה מקרות אירוע קטסטרופה אשר עלול להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. הסכם ביטוח משנה זה מכסה גם את החשיפה לרעידת אדמה להם חשופה החברה בתחום ביטוחי רכב הרכוש. נכון למועד הדוח, שיעור הנזק המירבי שהחברה מתבססת עליו בהסדרי ביטוח משנה (MPL) הינו 2.9% וגבולות הכיסוי הינם עד לגובה של 259 מיליון ש"ח לכל אירוע מעבר להשתתפות עצמית של 7.5 מיליון ש"ח או 0.1% מגבול הכיסוי ביום האירוע, כגובה מהם.

שיעור ביטוח המשנה מסוג Quota Share בענפים דירות ובתי עסק לשנת 2023 עמד על 50% ו- 50% שייר, כמפורט להלן:

שם מבטח המשנה	שיעור השתתפות באחוזים (% בשנת 2023)	דירוג לפי S&P AM Best ו/או
Swiss re	22%	-AA
Africa Re	11%	A-
Santam (New Re Switzerland paper)	2%	AA-
Odyssey	5%	A-
Ren Re	3%	A+
Liberty	2%	A
Toa Re	5%	A
סה"כ	50.0%	

בחודש דצמבר 2022, רכשה החברה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota Share בענף ביטוח חיות מחמד, עד לתום שנת 2023.

שיעור ביטוח המשנה מסוג Quota Share בענף זה עמד בשנת 2023 על 65% ו- 35% שייר, כמפורט להלן:

שם מבטח המשנה	שיעור השתתפות באחוזים (% בשנת 2023)	דירוג לפי S&P AM Best ו/או
Swiss re	50%	-AA
Odyssey	15%	A-
סה"כ	65.0%	

בחדש יוני 2023, רכשה החברה חוזה ביטוח משנה מסוג Excess of Loss בענף נסיעות לחו"ל עד לתום שנת 2024, ומטרתו להגן על החברה עד לגבול של 1.45 מיליון דולר לתביעה או לסדרת תביעות, בכל תביעה העולה על 50 אלף דולר.

להלן טבלה המפרטת את חלקם של מבטחי המשנה השותפים בכיסוי ביטוח המשנה על בסיס Excess of Loss לצורך כיסוי ההגנה לענף נסיעות לחו"ל של החברה:

שם מבטח המשנה	XOL MBI שיעור השתתפות באחוזים (%) בשנת 2023	דירוג לפי S&P /או AM Best
Tokio Marine	37.5%	-AA
Nexus	18.75%	A-
Canopius	18.75%	A-
Arch Re	25%	A+
סה"כ	100.0%	

מבנה העמלות 3.6.4.2

בחוזה ביטוח משנה מסוג Quota share, מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

בחוזה ביטוח משנה מסוג Catastrophe excess of loss, מבטחי המשנה אינו משלם עמלות לחברה.

מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה 3.6.4.3

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח משנה יחסי ולא יחסי (באלפי ש"ח):

שם מבטח המשנה	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות ביטוח משנה המועברות ברכוש אחר (באחוזים)	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג לפי S&P /או AM Best
Swiss re	50%	4,844	-AA
Africa Re	35%	1,416	A-
Odyssey Re	10%	996	A

לפרטים נוספים אודות ביטוח משנה ראה באור 27 לפרק הדוחות הכספיים.

3.6.5 ריכוז תוצאות ביטוח משנה בביטוח כללי

כללי אחר			רכב רכוש			רכב חובה			
2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
4,071	7,736	12,085	101,392	149,424	157,625	96,193	133,049	100,536	פרמיות ביטוח משנה
914	2,388	4,858	(48,343)	(90,043)	(7,864)	(32,980)	(16,529)	(9,422)	רווח/ הפסד ביטוח משנה*

* בענף הרכב, ההפסד של מבטח המשנה נובע בין היתר ממרווחי שמרנות בתביעות התלויות של החברה, בעקבות חוסר הוודאות בשנותיה הראשונות של החברה, ובשנים 2021 ו-2022 מההרעה בתוצאות החיתומיות וכן מפרמיה בחסר בענף רכב רכוש. להערכת החברה, עם חלוף השנים, תוצאות מבטחי המשנה בשנים 2021 ו-2023 יהיו רווחיות.

התפלגות הפרמיות בענף ביטוח כללי אחר הנה כדלקמן:

2021	2022	2023	
3,756	6,957	8,803	פרמיות ביטוח משנה יחסי
-	114	222	פרמיות ביטוח משנה לא יחסי
316	665	3,060	פרמיה בגין רעידת אדמה
4,071	7,736	12,085	סה"כ פרמיות ביטוח משנה

3.6.6 ביטוח משנה – ענף ביטוח חיים

3.6.6.1 הסדרי ביטוח משנה עיקריים

בחודש אוקטובר 2022 רכשה החברה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share לפיו שיעור ביטוח המשנה עומד על 70%. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה בהתאם לטבלת תעריפים הכוללת פרמטרים כגון גיל, מין והרגלי עישון של המבוטח, תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות. בתחום זה, מגבלת השתתפותם של מבטחי המשנה בתביעות ברמת מבוטח בודד עומדת על כ-2.5 מיליון ש"ח. בנוסף לתשלום חלקם היחסי בתביעות, מבטחי המשנה משלמים עמלה מתוך הפרמיות וכן עמלת רווחים ("profit commission"), המהווה אחוז מהרווחים החיתומיים שהשיגו מבטחי המשנה בתקופת הדיווח.

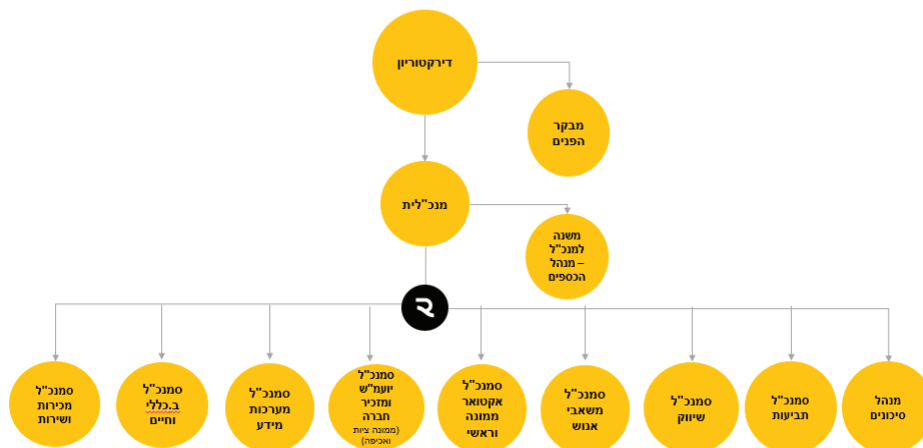
שיעור ביטוח המשנה מסוג Quota Share בענף ביטוח חיים לשנת 2023 עמד על 70% ו-30% שייר, כמפורט להלן:

שם מבטח המשנה	שיעור השתתפות באחוזים (%) בשנת 2023	דירוג לפי S&P / או AM Best
Swiss re	35%	-AA
Arch Re	15%	A+
Hannover	10%	AA-
Covea	10%	AA-
סה"כ	70%	

הסכמי ביטוח המשנה של החברה מסוג Quota Share יעמדו בתוקף כל עוד לא הודיע אחד הצדדים למשנהו על סיום ההסכם.

3.7 הון אנושי

3.7.1 המבנה הארגוני של החברה

3.7.2 החברה הנה חברה ישירה באופייה, כך שמרבית עסקיה מבוצעים טלפונית ו/או דיגיטלית. בהתאם, לחברה מטה מרכזי אחד.

3.7.3 מטה החברה כולל את מנכ"לית החברה ומחלקות מקצועיות (כספים, ניהול סיכונים, ייעוץ משפטי ומזכירות החברה, מערכות מידע, אקטואריה, חיתום, שירות ותביעות, מכירות, פרסום, שיווק ומשאבי אנוש).

3.7.4 בחברה מועסקים עובדים העוסקים בתחום פעילות ספציפי, ועובדים המעניקים שירותים ליותר מאשר תחום פעילות אחד.

3.7.5 להלן מספר העובדים בחברה נכון ליום 31 בדצמבר 2023*:

אגף/מחלקה	2023	2022
מנכ"ל	1	1
אקטואריה	2	2
מבקר פנים	1	1
משפטית	3	3
כספים	4	4
שיווק	2	2
מערכות מידע	13	13
משאבי אנוש	1	1
מכירות וחידושים	105	78
שירות לקוחות	18	14
תביעות	48	33
סה"כ	202	152

*כולל עובדים במיקור חוץ.

החברה צופה גידול דומה גם בשנת 2024 בשל היותה חברה בצמיחה והתפתחות עסקית מתמדת.

3.7.6 מתוד מצבת העובדים הנזכרת לעיל, 11 עובדים הינם נושאי משרה כדלקמן:

3.7.6.1 מנכ"לית ליברה.

3.7.6.2 משנה למנכ"ל.

3.7.6.3 שמונה סמנכ"לים וכפיף מנכ"ל אחד.

3.7.6.4 מבקר פנים (ראה סעיף 4.2 להלן).

לפרטים נוספים אודות נושאי המשרה, ראה סעיף 11 לפרק הפרטים הנוספים.

3.7.7 העובדים והמנהלים בחברה מועסקים בהסכמי העסקה המקובלים בענף. העובדים מועסקים על פי הסכמים בהם מעוגנים כל תנאי העסקתם ובכללם מרכיבי שכר ברוטו לחודש, ביטוח מנהלים, קרן השתלמות, והטבות נוספות על פי קריטריונים, כגון: רכב צמוד, טלפון סלולארי וכיוצא"ב.

3.7.8 על עובדי החברה חלים הסכמים קיבוציים מכח צווי הרחבה החלים על כלל העובדים והמעבידים בישראל.

3.7.9 חשיבותם של מנהליה הבכירים לחברה רבה, ומבחינה זו ניתן לומר כי לחברה תלות מסוימת במנהליה הבכירים.

3.7.10 נושאי המשרה והמנהלים בחברה (למעט הדירקטורים ונושאי משרה שאינם עובדי החברה) מועסקים מכוח הסכמי העסקה אישיים.

לפרטים נוספים אודות תנאי העסקתם של נושאי המשרה הבכירה, לרבות מנכ"לית החברה, ראה סעיף 3 לפרק הפרטים הנוספים.

3.7.11 החברה מקיימת באופן שוטף הדרכות והשתלמויות למנהליה ועובדיה. הדרכות לעובדים כוללות את תחומי הביטוח השונים בהם עוסקת החברה, הדרכות על תוכנות מחשב שבשימושה, שירות לקוחות וכן הדרכות הנדרשות על פי הוראות הדין.

3.7.12 מדיניות תגמול לנושאי משרה

בחודש דצמבר 2019, אישר דירקטוריון החברה את מדיניות התגמול של החברה לראשונה³⁰. ביום 27 במאי 2021 וביום 30 במאי 2021 אישרו דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית, בהתאמה, תיקון למדיניות התגמול של החברה, בהתאם לסעיף 267א לחוק החברות והוראות הרגולציה בעניין זה.

מטרת המדיניות הינה יצירת זהות אינטרסים בין נושאי המשרה בה ובין בעלי המניות ותמרוצם של הראשונים להביא להצלחת החברה, לאפשר לחברה לשמר ולגייס נושאי משרה בשים לב לתחום הפעילות של החברה ולשוק העבודה הרלוונטי עבורה, וכן ליצור איזון ראוי בין רכיבי התגמול השונים – מרכיבים קבועים מול משתנים, קצרי טווח מול ארוכי טווח.

השיקולים שעמדו בבסיס קביעת מדיניות התגמול הינם קידום מטרות החברה, מניעת יצירתם של תמריצים לנטילת סיכונים חריגים, מצבה הפיננסי של החברה לרבות נזילות ויחס כושר פירעון, היקף נכסי החברה בשים לב לאופי ומורכבות פעילות החברה, היבטים כלל ארגוניים, וכן אסדרות צפויות. באשר לתגמול בעל תפקיד מרכזי, יובאו בחשבון גם השכלתו, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי, תחומי אחריותו והסכמי שכר קודמים שנחתמו עימו, וכן היחס שבין עלות תנאי העסקתו לבין עלות השכר של שאר עובדי החברה והשפעת הפערים ביניהם על יחסי העבודה בחברה.

כל עובדי החברה, לרבות ההנהלה הבכירה, מועסקים בחוזה עבודה אישיים המגדירים את תנאי העסקתם, לרבות משכורת בסיס, תנאים סוציאליים ותנאים נלווים. בנוסף לרכיב הקבוע, על פי מדיניות התגמול, החברה רשאית להעניק לכלל מנהליה הבכירים ועובדי המטה שלה בונוסים שנתיים בהתאם לקריטריונים שנקבעו במדיניות, ובכללם עמידת החברה ביעדה, הכל כפי שיאושר על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה.

גם עובדי החברה המועסקים במוקדיה הטלפוניים של החברה מתוגמלים, מעבר לשכר בסיס, בבנוסים חודשיים, אשר נגזרים מעמידתם ביעדים, זאת על מנת לקדם שיפור ביצועים ועמידה של החברה ביעדה.

3.7.13 קוד אתי

הנהלת החברה דוגלת בתרבות עסקית מאותה של עובדיה ומנהליה (לרבות הדירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך, החברה אימצה קוד אתי. כל עובד המתקבל לחברה מאשר בחתימתו כי קרא את הקוד האתי וכי הוא מתחייב לפעול לפיו.

3.8 שיווק והפצה

מוצרי החברה הנם מוצרי קומודיטי, המשווקים על ידי כלל חברות הביטוח. בהתאם, החברה חשופה לתחרות בעיקר במחירים ובהיקפי הכיסוי והשירות, ואלו גם הגורמים המבדלים אותה מהמתחרות.

הוצאות השיווק וההפצה של החברה כוללות בעיקר הוצאות פרסום ויחסי ציבור, הוצאות פיתוח של הערוצים הדיגיטליים, תשלום שכר עובדי החברה המשווקים את מוצריה, והוצאות בגין פרסומים שיווקיים. לחברה אין ערוץ הפצה, מעבר לשיווק הישיר שלה, שהיא תלויה בו או שמהווה מעל 10% מהפרמיות בתחומי הפעילות.

החברה משווקת את מוצריה באמצעות מערכת B2C³¹ המהווה את פלטפורמת השיווק הדיגיטלית של החברה. המערכת מאפשרת פעילות דיגיטלית מלאה, בין היתר, באמצעות פרטלים רב ערוצים ייעודיים, המעניקים חווית רכישה ושירות מתקדמת, יעילה ואישית יותר, בכל מחזור חיי הביטוח. באמצעות המערכת ניתן לקבל הצעות מחיר למגוון מוצרי ביטוח באופן מקוון ולהצטרף לביטוחי החברה באופן עצמאי באתר האינטרנט שלה. כמו

³⁰ בהתאם למסמכי ההקלות, החברה הייתה רשאית לאשר את מדיניות התגמול שלה, לראשונה, עד ליום 31 בדצמבר 2019. [לצפייה במסמך המדיניות](#).

³¹ (Business-to-Consumer) "B2C" קטגוריית מסחר אלקטרוני במסגרתה מתקשר גורם עסקי עם לקוח פרטי (עסקה קמעונאית), בין היתר באמצעות שימוש באתר האינטרנט של הגורם העסקי המשמש חנות וירטואלית בה מוצגים מוצרי.

כן, לחברה אזור מידע אישי חדשני אשר משמש את הלקוחות לקבלת מידע וביצוע פעולות עצמאיות רבות כגון אפשרות להרחיב את הפוליסה או לבטלה, שינוי פרטים מסוימים, קבלת סטטוס על מצב התביעה, צפייה במסמכים ועוד. החברה אינה עובדת עם סוכני ביטוח, למעט סוכנות ביטוח אחת בהיקפים זניחים.

3.8.1 שיווק ישיר

ככלל, החברה משווקת פוליסות באופן ישיר למבוטחיה, ללא תיווך של סוכני ביטוח. שיטת עבודה זו מתאפיינת בקיום קשר ישיר בין החברה ללקוחותיה הקיימים והפוטנציאליים, בעיקר באמצעות אתר אינטרנט לשימוש הלקוחות. בנוסף, לחברה קיימת תמיכה של מוקד שירות ושיווק. אתר האינטרנט של החברה, לצד מוקד שירות הלקוחות ומוקד המכירות, הם מקור שיווק ואמצעי מכירות נוסף של החברה.

3.8.2 פרסום דיגיטלי

כחברת ביטוח דיגיטלית, החברה משקיעה את עיקר מאמצי השיווק שלה בפרסום דיגיטלי, לרבות באמצעות זירות דיגיטליות, אתרי אינטרנט ורשתות חברתיות לצורך החדרת המותג שלה בקרב הציבור. לחברה תלות בערוצי השיווק שלה, ובחשיפה של הציבור לפרסום, בעיקר בטלוויזיה (ראה [סעיף 3.8.3](#) להלן), במנועי החיפוש ברחבי הרשת וברשתות החברתיות. החברה מבצעת מעקב מתמיד אחר היקף החשיפה של הציבור לפרסומים שלה ודואגת להתאים ולגוון את אפיקי הפרסום, החשיפה וערוצי המגע עם הלקוחות להרגלי הצריכה של הציבור, ובכלל זה, פרסום ברדיו, באתרי אינטרנט, ברשתות החברתיות וכיוצא"ב, במטרה למקסם את החשיפה לקהל היעד הרלוונטי. לירידה בהיקף הצפייה של הציבור בפרסומות בטלוויזיה עשויה להיות השפעה שלילית על תוצאות פעילותה של החברה, כמו גם לתקופות בהן זמינות המדיה נמוכה יחסית בעקבות ריבוי מפרסמים ואירועים ייחודיים (לדוגמא: בחירות, חגים וכיוצא"ב).

3.8.3 שיווק באמצעות שיתוף פעולה

בחודש פברואר 2018, נחתם הסכם התקשרות אסטרטגי בין החברה ובין שידורי קשת בע"מ (אשר הומחה לקשת אחזקות שותפות מוגבלת) (להלן: "קשת"), לפיו קשת תספק לחברה שירותי פרסום בתמורה להקצאת 2,000 מניות החברה, אשר יהיו 5% מהון המניות המונפק של החברה במועד חתימת ההסכם. בהמשך הוקצו לקשת מניות נוספות (כנגד שירותי פרסום נוספים) בהתאם למנגנון אנטי-דילול שנקבע בהסכם³².

בנוסף, החברה התקשרה עם קשת בחודש פברואר 2018 בהסכם להשתתפות ברווחים בתמורה לסכום מינימלי כפי שנקבע בין הצדדים, או עפ"י נוסחא ממחזור המכירות של החברה, לפי הגבוה (להלן: "התשלום השנתי"). ההסכם תוקן בחודש נובמבר 2020, כאשר במסגרת התיקון להסכם עודכן סכום התשלום השנתי, וכן נקבע כי שירותי הפרסום בגין השנים 2021 עד 2025 יהיו בהיקף כולל של כ- 70 מיליון ש"ח. יצוין, כי התשלום השנתי מוגבל ל- 120% משווי השירותים שיינתנו על ידי קשת. ההסכם יהיה בתוקף עד לתאריך 31 בדצמבר 2025, תוך התחייבות הדדית כי במהלך תקופה זו אף צד לא יחתום על הסכם בעל מתווה עסקי דומה עם מתחרה ישיר של מי מהצדדים. על אף האמור, קשת רשאית לקדם ולפרסם מותגים מתחרים לחברה, בכל פלטפורמה ומדיה שהיא.

3.8.4 מנגנון השתתפות ברווחים

כאמור לעיל, החברה קמה בין היתר על מנת לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים לבין חברות הביטוח, והיא עושה זאת, בין היתר, באמצעות שיתוף הלקוחות ברווחי החברה. החלוקה ברווחים מתבצעת באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח, אליו מפרישה החברה באמצעות מטבעות דיגיטליים הנושאים את השם "ליברות".

להלן יפורטו התנאים העיקריים של המנגנון³³:

³² מנגנון האנטי דילול בוטל בסמוך למועד פרסום התשקיף.

³³ התנאים המלאים מפורטים ב**תקנון השתתפות ברווחים** באתר החברה.

- בעת רכישת פוליסה חדשה לראשונה (למעט פוליסות ביטוח חיים ופוליסות קצרות טווח), וכחלק אינטגרלי מרכישת הפוליסה, החברה תקים למבוטח ארנק דיגיטלי אליו יופקדו הליברות שהונפקו למבוטח.
 - הליברות מהוות נגזרת מהפרמיה המשולמת על ידי המבוטח.
 - בעת רכישת פוליסה נוספת ו/או הוספת כיסוי לפוליסה קיימת ו/או ביצוע שינויים בפוליסה המובילים להקטנת ו/או הגדלת הפרמיה, יתרת הליברות של הלקוח תעודכן בהתאם.
 - הליברות ניתנות למימוש בחלוף שנה ממועד הנפקתן, ובלבד שהפוליסה שבגינה הונפקו חודשה לשנה נוספת.
 - לקוחות החברה רשאים לצבור את הליברות או לממש אותן באחת מהדרכים הבאות:
 1. מימוש למזומן, באמצעות העברה בנקאית ו/או הפקדה לכרטיס האשראי של הלקוח;
 2. מימוש בעת חידוש הפוליסה;
 3. מימוש לרכישת פוליסות ו/או כיסויים נוספים בחברה;
 - בכל סוף שנה, החברה מבצעת חישוב של שיעור הרווח הנקי מתוך סך הפרמיות שהתקבלו מלקוחות במהלך השנה (להלן: "אחוז הרווח הנקי"). רבע (1/4) מאחוז הרווח הנקי כפול סך הפרמיות באותה שנה - מחולק למבוטחים באמצעות הנפקת ליברות, ישירות לארנק הדיגיטלי של המבוטח.
- בתקופת הדוח חילקה ליברה לציבור לקוחותיה כ-19 מיליון ליברות. בנוסף, בתקופת הדוח הגיע מועד מימושן של כ-11 מיליון ליברות ללקוחות ליברה, אשר הומרו לשקלים ומומשו על ידי לקוחות החברה.

3.9 ספקים ונותני שירותים

3.9.1 כלל פעילות החברה

ככל חברת ביטוח, החברה מתקשרת במהלך העסקים השוטף עם ספקים ונותני שירותים שונים, וביניהם: ספקי פרסום ושיווק, ספקי ציוד ותחזוקה, עורכי דין, שמאים, ספקי תוכנה וחומרה, ספקי שרותי תיקוני רכב וחלפים, גרירה, תיקון נזקים ועוד. הסכמי ההתקשרויות הללו בדרך כלל אינם כוללים הסדרי בלעדיות, והם מתחדשים מעת לעת על פי הצורך (בדרך כלל בחידוש שנתי אוטומטי), וללא תלות באף ספק או נותן שירותים.

החברה בוחרת את ספקיה בהתאם לרמת המקצועיות והאיכות, לעלות, לטיב השירות, לזמינותם ולתחומי מומחיותם. החברה הגדירה מראש תחומים הקשורים לפעילותה המרכזית, בהם היא רוכשת שירותי מיקור חוץ מנותני שירות מקצועיים.

3.9.2 ספקי מחשב ותוכנה

3.9.2.1 בחודש דצמבר 2017, החברה התקשרה עם בית התוכנה "קוד אואזיס בע"מ" ("קוד אואזיס") בהסכם לפיתוח ורישוי של מערכת ליבה לניהול עסקי ביטוח ("ההסכם" ו-"מערכת הליבה", בהתאמה). ההסכם כולל את התנאים להקמת מערכת הליבה והתאמתה לצרכי החברה, אשר הנה מערכת הליבה הראשית של החברה, במסגרת פעילות הביטוח שלה בישראל. במסגרת ההסכם מספקת קוד אואזיס לחברה רישיון לשימוש במערכת הליבה, אשר מכילה את המודולים (ניהול מוצר, ניהול פוליסה, ניהול תביעות, חיתום, פיננסיים (גבייה), מבוטחי משנה ועוד), המנועים (כלי ניהול, מנוע חישובים, מחולל מסמכים, ניהול תהליכים), ההתאמות ויישומים שונים (פורטל אינטרנט, אזור אישי, ממשקים, דוחות מבטחי משנה, הטמעת חוקות עסקיות, התקנה, סקרים, אבטחת מידע ועוד) אשר פותחו ע"י קוד אואזיס בהתבסס על אפיונים ייחודיים של החברה. ההסכם כולל גם הוראות בדבר מתן שירותי תחזוקה שוטפת למערכת הליבה, וכן התחייבות של קוד אואזיס לביצוע עבודות פיתוח נוספות במערכת עבור החברה, לפי הזמנה של החברה.

מערכת הליבה מכילה מספר רב של מודולים ופיתוחים, שהותאמו במיוחד לתקינה ישראלית, להוראות הרגולציה והדין החלות על מבטח

וגוף מוסדי בישראל ולפעילות כחברת ביטוח דיגיטלית רב ענפית. המערכת פותחה בהתאם לאפיוני החברה ולצרכיה, במטרה לאפשר גמישות תפעולית, מבוססת על מודולים/מנועים עליהם ניתן לבצע קונפיגורציות (הגדרות על גבי המערכת עצמה ללא צורך בכתיבת קוד) והיא מאפשרת להגדיר מוצרים שונים, תהליכים שונים וערוצי הפצה שונים בגמישות גבוהה יחסית.

לאחר השלמת התקנת המערכת ורכיביה אצל החברה, וכן בכל עדכון גרסה של המערכת, החברה קיבלה את קוד המקור המעודכן של כל רכיבי המערכת שהותקנו אצלה, וכן תיעוד (דוקומנטציה) של הרכיבים המותקנים והמסמכים הנדרשים לצורך הפעלתם ותחזוקתם התקינה. בנוסף, בתום כל גרסה, מועברים קודי המקור המעודכנים לרשות החברה.

זכויות הקניין הרוחני במערכת שפותחה על ידי הספק, על כל מרכיביה, הינן בבעלותו של הספק. זכויות הקניין הרוחני ברכיבים הייחודיים לחברה, אשר פותחו על ידה והוטמעו לבקשתה במערכת על ידי הספק, הינם בבעלותה הבלעדית של החברה והספק לא יהיה רשאי לעשות בהם שימוש אלא עבור החברה.

יצוין, כי ככל והספק יתקשר בהסכם למכירה של המערכת (ללא הרכיבים הייחודיים אשר כאמור בבעלות החברה), החברה תהא זכאית לתמורה מאת הספק בגין כך, כתלות במועד התקשרות הלקוח כאמור עם הספק.

בנוסף, לחברה תעמוד הזכות לשווק את המערכת באופן עצמאי.

ההסכם אינו מוגבל בזמן, וניתן לביטול מוקדם ע"י החברה באמצעות הודעה מוקדמת בת 60 יום.

בנוסף לזכויות השימוש במערכת, החברה הנה בעלת זכויות הפצה ושיווק לצדדים שלישיים של רישיונות שימוש במערכת.

סך התשלומים כולל מע"מ שהשתלמו לספק זה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 2,393 אלפי ש"ח לעומת כ-2,936 אלפי ש"ח בשנת 2022.

3.9.2.2 ביום 7 בינואר 2021 התקשרה החברה בהסכם עם חברת אבטחת המידע אור-טק.נט בע"מ (להלן: "אור-טק") למתן ליווי ויעוץ מקצועי בתחום הגנת הסייבר, אבטחת מידע והגנת הפרטיות. תוכנית העבודה מבוססת על איוש תקן של CISO - מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר, ואיוש תפקיד אבטחת מידע יישומית, הכולל ניהול ותפעול היבטי אבטחת מידע בפועל, אשר כל אחד מהם יפעל במתכונת של יומיים בשבוע באופן קבוע במשרדי ליברה.

במסגרת ההסכם, השירותים הניתנים לחברה כוללים, בין היתר: ניהול אבטחת המידע והגנת הסייבר באופן שוטף ובהתאם לדרישות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון; אפיון תכנית מענה והכנה להתמודדות עם אירועי סייבר; ניהול הערכה וטיפול בסיכוני סייבר, הכנה ועדכון מדיניות ונהלי אבטחת מידע וסייבר; ניהול כלל היבטי הגנת הפרטיות בארגון; יישום מודעות אבטחת מידע. בנוסף, יספקו לחברה שירותי יישום בתחום אבטחת המידע ויבצע סקר לאיתור סיכוני סייבר בחברה וכן שירותי SIEM/SOC הכולל שירותי ניטור ובקרה 24/7 לפעולות אנומליות במערכות החברה ומתן התראה לחברה במידת הצורך.

ההסכם בין הצדדים הינו לתקופות בנות 12 חודשים כל אחת, אשר יתחדשו אוטומטית, כאשר לחברה ולאור-טק עומדת הזכות לסיים את ההסכם בכל עת, באמצעות מתן הודעה בכתב 30 או 60 יום מראש, בהתאמה.

3.9.2.3 לחברה הסכם עם חברת שירותי האירוח טריפל סי מחשוב ענן בע"מ (להלן: "טריפל סי") למתן שירותי אירוח, בחוות השרתים של טריפל סי, באמצעות ערוצי תקשורת, ובעיקרם תקשורת אינטרנט. השירות כולל בעיקרו אירוח מסדים במתקן ה-DATA CENTER של טריפל סי בפתח תקווה המגובים באתר נוסף בטירת הכרמל באופן מלא ובתדירות גבוהה. הגיבוי באתר בטירת הכרמל יאפשר לחברה המשכיות עסקית מהירה

בשעת חירום. יצוין, כי טריפל סי לא יהיה אחראי לכל נזק שייגרם לחברה במקרה של תקלה או הפסקה בשירות שתקבל, לרבות אובדן או שיבוש מידע, או עיכובים במשלוח וקבלת מידע.

ההסכם הינו לתקופה של 12 חודשים (אשר תחודש בהסכמת הצדדים), והוא ניתן לסיום מוקדם ע"י החברה מכל סיבה שהיא בהודעה בכתב ומראש של 30 יום, ועל ידי טריפל סי בהודעה בכתב ומראש של 60 ימים.

3.9.3 ענף ביטוח רכב רכוש

החברה התקשרה עם מספר ספקים בנוגע לפעילותה בענף רכב רכוש. סוג הספקים ומאפייני ההתקשרות עימם מפורטים להלן:

3.9.3.1 מוסכי הסדר

החברה קשורה בהסכמים עם מוסכי הסדר בפריסה גיאוגרפית נאותה, לטיפולם מפנה את מבוטחיה (וצדדים שלישיים רלוונטיים) במקרה של נזק רכוש לרכב. הסכמים אלה מקנים יתרון למבוטח שכן הוא נהנה מרכב חליפי עד לסיום התיקון ברכבו, מכך שסך ההשתתפות העצמית בה עליו לשאת נמוכה יותר, ומכך שרכבו מטופל במוסך מוכר, כמו כן, כלקוח החברה נהנה המבוטח מאחריות המוסך ומשירות בטיב ובאיכות גבוהים. בהסכמים אלה מעניקים המוסכים לחברה הנחה בגין חלקי החילוף והעבודה המבוצעת על ידם, ומעניקים לה אשראי כמוסכם. החברה אינה מחייבת את לקוחותיה לתקן במוסכים אלה, אולם היתרונות הרבים, מובילים את מרבית המבוטחים לבחור לתקן באמצעות מוסדי ההסדר. רשימת מוסכי ההסדר של החברה מפורסמת באתר האינטרנט שלה ונמסרת לכל דורש.

3.9.3.2 שמאי רכב

במקרה של נזק רכוש לרכב, על המבוטח לבחור שמאי מתוך רשימת "שמאי החוץ" של החברה כהגדרתו בחוזר "שמאות ביטוח רכב (רכוש וצד ג')" כפי שפורסם בשנת 2007. רשימת שמאי החוץ של החברה מפורסמת באתר האינטרנט שלה ונמסרת לכל דורש. השומה שערך השמאי שנבחר על ידי המבוטח תהא "השומה הקובעת", אלא אם בחר המבוטח ב"שמאי אחר", ובמקרה זה חברת הביטוח רשאית להגיש שומה נגדית. החברה פועלת בהתאם להוראות האסדרה בתחום, לרבות הסכמי התקשרות עם שמאי החוץ המופיעים ברשימתה.

3.9.3.3 שרידים

לחברה הסכם עם גורמים הרוכשים ממנה כלי רכב ושרידים של כלי רכב, אשר בגינם שילמה החברה תגמולי ביטוח למבוטחים בשל נזק שנקבע על ידי שמאי מוסמך כאובדן גמור או אובדן גמור להלכה. ההסכם מתחדש כל עוד לא הודיע צד למשנהו על סיומו.

3.9.3.4 שירותים נוספים למבוטח (ריידרים)

כמקובל בענף, מציעה החברה ללקוחותיה כישויים נוספים הנרכשים מספקי שירות חיצוניים, כדוגמת שירותי דרך וגרירה, רכב חליפי, שבר שמשות ועוד. שירותים אלה מוגדרים בכתב שירות הכפוף לאישור הממונה והמהווה חלק בלתי נפרד מהפוליסה. השירותים ניתנים בתמורה למחיר המשולם לספק עם רכישת הביטוח.

3.9.4 ענף ביטוח רכב חובה

החברה התקשרה עם מספר ספקים בנוגע לפעילותה בענף רכב חובה כגון עורכי דין, חוקרים ומומחים רפואיים. לחברה אין תלות בספק כלשהו בענף זה.

3.9.5 ענף ביטוח כללי אחר

החברה התקשרה עם מספר ספקים בנוגע לפעילותה בענף ביטוח כללי אחר כגון שמאים, מהנדסים, בקרים, חברות לביצוע תיקונים, חברת חילוץ, ייעוץ רפואי לרבות וטרינרי וכיוצ"ב. לחברה אין תלות בספק כלשהו בענף זה.

3.9.6 ענף ביטוח חיים

החברה התקשרה עם מספר ספקים בנוגע לפעילותה בענף ביטוח חיים (סיכון בלבד) כגון אקטואריה, חיתום רפואי וכיוצ"ב. לחברה אין תלות בספק כלשהו בענף זה.

3.10 רכוש קבוע ורכוש אחר

3.10.1 הרכוש הקבוע של החברה כולל בעיקר ציוד מחשבים, נכסי זכות שימוש של משרדים ורכבים, ציוד משרדי ושיפורים במושכר. עלותו המופחתת של הרכוש הקבוע ליום 31 בדצמבר 2023, הינו כ-4,777 אלפי ש"ח לעומת כ-5,350 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

3.10.2 החברה התקשרה בהסכם שכירות לתקופה של 10 שנים עד לשנת 2029 לצורך משרדי מטה החברה בחולון בשטח כולל של 486 מ"ר. בחודש אוקטובר 2021 התקשרה החברה בתוספת להסכם המקורי במסגרתו שכרה החברה שטח נוסף של 219 מ"ר באותו מתחם. התשלומים שמשלמת החברה מכוח הסכם השכירות אינם בסכום מהותי לחברה.

3.10.3 לחברה נכסי מערכות מידע הכוללים עלויות פיתוח ותוכנות שעלותם המופחתת ליום 31 בדצמבר 2023 הנה כ-13,833 אלפי ש"ח לעומת כ-10,144 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך ההוצאות השוטפות של החברה בגין מערכות מידע עמדו בשנת 2023 על כ-5,661 אלפי ש"ח לעומת כ-4,751 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

3.10.3.1 החברה עושה שימוש בשני אתרים. שרתי החברה ואחסון הנתונים מבוצעים באתר טריפל C בפתח תקווה, המגובים באתר בטירת הכרמל באופן מלא ובתדירות גבוהה. הגיבוי באתר בטירת הכרמל יאפשר לחברה המשכיות עסקית מהירה בשעת חירום.

3.10.3.2 המערכת המרכזית של החברה הינה מערכת הליבה המושתתת על מוצר של חברת "קוד אואזיס בע"מ", והיא אופיינית ופותרת בהתאם לדרישות וצרכי החברה. המערכת מנהלת מבוססים, סוכנים, עמלות, גבייה, תשלומים ותביעות.

מערכת הליבה מבוססת על ארכיטקטורה של ריבוי מעבדים לכל תהליך עסקי ובעלת ממשקי API מובנים למערכות שונות כגון מערכת הנהלת חשבונות, ISO, מסלקה של חברות הביטוח, מאגר רכב רכוש, מערכת לניהול לידים, מערכות לניהול דוחות שמאים, וכן מוצרי תוכנה נוספים מוכרים ומוכחים בשוק המיושמים בחברה. נתוני מערכת הליבה מיוצאים לסביבת DWH לצורך ניתוח הנתונים ע"י מערכת BI שהוטמעה בחברה.

בנוסף, החברה מפעילה אתר שיווקי מותאם, אזור אישי ואפליקציה למבוטחי החברה המאפשר צפייה במידע האישי באופן מאובטח.

למידע נוסף בנושא נכסי מערכות מידע ורכוש קבוע, ראה באורים 4 ו-6 לפרק הדוחות הכספיים, בהתאמה.

3.11 עונתיות

3.11.1 למעט חודש ינואר בו כמות המכירות גדולה יותר מאשר בחודשים רגילים, אין בעסקי החברה עונתיות. הסיבה ל"אפקט ינואר" הינה בשל הנטייה להתחיל את הביטוח בתחילת שנת הכספים, והוא בא לידי ביטוי בעיקר בענף ביטוח הרכב.

3.11.2 לעונתיות המתוארת אין השפעה על הרווחיות של כל רבעון שכן עתודות הביטוח (מנגנון עתודה לסיכונים שטרם חלפו) מווסתות את אופן חלוקת הפרמיה על פני השנה כולה.

3.11.3 גם באירועי תביעות בחברה לא ניתן להצביע על עונתיות מובהקת, אולם סטטיסטית הסיכון לתאונות עולה בעונת החורף, בפרט בענף הרכב.

3.11.4 להלן התפלגות הפרמיות ברוטו של החברה בביטוח כללי בתקופת הדוח (אלפי ש"ח):

2021		2022		2023		
סה"כ פרמיות ברוטו		סה"כ פרמיות ברוטו		סה"כ פרמיות ברוטו		
באלפי ש"ח	%	באלפי ש"ח	%	באלפי ש"ח	%	
83,978	28%	114,284	26%	168,048	27%	רבעון ראשון
66,486	22%	98,780	22%	139,423	23%	רבעון שני
74,679	25%	112,407	26%	158,569	26%	רבעון שלישי
78,969	25%	112,751	26%	(145,485)	24%	רבעון רביעי
304,112	100%	438,222	100%	611,520	100%	סה"כ

(* הירידה בפרמיות נבעה מקיטון במכירות החדשות בחודש אוקטובר כתוצאה ממלחמת חרבות ברזל.

3.12 נכסים בלתי מוחשיים

3.12.1 לחברה מספר סימני מסחר רשומים.

3.12.2 החברה בשלבים סופיים של רישום פטנט אצל רשם הפטנטים בארה"ב בהתייחס למודל ההשתתפות ברווחים. הבקשה לרישום הפטנט משתייכת לתחום של מטבעות דיגיטליים, במסגרתו ביקשה החברה לרשום מערכת טכנולוגית אשר מסוגלת לייצר, לנהל ולחלק מטבעות דיגיטליים עבור לקוחות הרוכשים פוליסות מהחברה. המערכת שומרת מידע אודות רכישת פוליסות על ידי לקוחות, מפיקה מטבעות דיגיטליים בהתאם למידע הנ"ל והמטבעות הדיגיטליים הללו נוקפים לזכותו של משתמש מסוים ונשמרים בארנק הדיגיטלי שלו. לפרטים אודות התנאים של מודל ההשתתפות ברווחים, ראה [סעיף 3.8.4](#) לעיל.

3.12.3 נכון למועד הדוח לחברה מספר מאגרי מידע רשומים, אשר במסגרתם נשמרים הנתונים בקשר עם לקוחות החברה (לרבות פונים וצדדים שלישיים שהגישו תביעות), והיא פועלת לעדכוןם באופן שוטף בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות. המידע הכלול במאגרי המידע מתייחס בין היתר ללקוחות, מועמדים לביטוח, תובעים בתביעות ביטוח; דיוור ישיר; ספקי החברה; עובדי החברה ולתמונות הנקלטות במצלמות האבטחה.

3.12.4 החברה התקשרה עם קוד אואזיס לפיתוח והקמת מערכת ליבה לניהול פעילות הביטוח של החברה. לפרטים אודות ההתקשרות ומערכת הליבה, ראה [סעיף 3.9.2.1](#) לעיל. החברה הכירה בנכס בלתי מוחשי בדוחותיה הכספיים בגין עלויות פיתוח מערכת הליבה כאמור. לפרטים נוספים ראה באור 4 לדוחות הכספיים.

3.12.5 בבעלות החברה אתר אינטרנט בכתובת www.lbr.co.il. החברה מפעילה את אתר האינטרנט ומפרסמת בו מידע אודות החברה בהתאם להוראות הממונה ובכלל זה מידע אודות מוצרי החברה. לאחר תקופת המאזן, החלה החברה בהפעלת אתר אינטרנט נוסף למוצר Chik תחת הכתובת www.chik.lbr.co.il ובו כל המידע הרלוונטי למבוטחי המוצר.

להרחבה בנושא נכסים לא מוחשיים, ראה באור 4 לפרק הדוחות הכספיים.

3.13 גורמי סיכון

פעילות החברה כרוכה בסיכונים שונים שהעיקריים בהם הינם סיכוני רגולציה, סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים. לאלו מצטרפים סיכונים נלווים כגון סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים אחרים. ניהול נכון של הסיכונים ימזער את סיכויי התרחשותם ואת היקף הנזק, ככל שאלו יתממשו. השפעת גורמי הסיכון מבוססת על שיקול דעת הנהלת החברה על בסיס המידע הקיים במועד ההערכה. השפעת גורמי הסיכון מתייחסת לכל סיכון בפני עצמו ומביאה בחשבון את ההסתברות להתממשות הסיכון ואת תוצאותו הפוטנציאלית. יצוין כי הערכת מידת ההשפעה של גורמי הסיכון מתייחסת להשלכות הישירות על החברה ואינה מביאה בחשבון השפעות עקיפות.

3.13.1 גורמי סיכון מאקרו- כלכליים

3.13.1.1 האטה כלכלית בישראל

החברה חשופה למצב המשק הישראלי, והאטה במשק הישראלי עלולה להשפיע על היקף עסקיה של החברה לרבות בדרך של פגיעה בהיקף המכירות של מוצריה, גידול בשיעור ביטולי פוליסות, צמצום בהיקף הכיסויים הנרכשים, קיטון בפרמיות וגידול בהיקף התביעות. מיתון עולמי עלול להגדיל את הסיכון הכרוך בחשיפה למבטחי משנה כאמור [בסעיף 3.6](#) לעיל, וכן להביא לירידה במספר הפוליסות הנרכשות ולהחרפת התחרות בתחום הביטוח ולפגיעה בתוצאות החברה או פעילותה.

3.13.1.2 מצב מדיני - ביטחוני

- ביום 7 באוקטובר 2023, פרצה מלחמת "חרבות ברזל" בין מדינת ישראל לארגון הטרור "חמאס" שבעזה, זאת לאחר מתקפה רצחנית של ארגון הטרור על יישובים בדרום ישראל.
- המלחמה הובילה לשורה של השלכות והגבלות, בין היתר, סגירה זמנית של עסקים רבים, הגבלות על התכנסות במקומות עבודה ובאירועים והפסקת לימודים במערכות החינוך. בנוסף, גויסו מספר גדול של אזרחים למילואים. צעדים אלו, גרמו לצמצום הפעילות במשק הישראלי ולירידה בפעילות הכלכלית. כמו כן כתוצאה מהמלחמה נרשמו ירידות חדות בשווקים הפיננסיים בישראל. נכון למועד הדוח, קיימת אי וודאות בדבר השפעת מלחמת חרבות ברזל על המצב המאקרו כלכלי של המדינה בכלל ועל החברה בפרט.
- חברות דירוג האשראי Moody's ו-Fitch הגיבו להתפתחויות, והעבירו את ישראל לרשימת המעקב השלילית. בחודש פברואר 2024, ולאחר תאריך המאזן, Moody's הורידה את דירוג האשראי של מדינת ישראל. אי יציבות פוליטית לרבות "הרפורמה המשפטית" שעומדות במחלוקת החברתית-פוליטית הפנימית, ואשר הובילה למחלוקת ומחאה ציבורית רחבת היקף, עלולות להשפיע לרעה על המצב הכלכלי – חברתי בישראל, על הסביבה הכלכלית בה פועלת החברה.

3.13.1.3 סיכונים שוק

ככלל, מאופיינים שוקי ההון בתנודתיות גבוהה, ובפרט במהלך השנים 2022-2023. שפל בשוקי ההון בישראל ובעולם עלול להקשות על מציאת מקורות מימון לפעילות של החברה. הרעה במצב שוקי ההון בארץ ובעולם עשויה להשפיע לרעה על יכולתה של החברה עצמה לגייס מימון לכשיידרש לצורך פעילותה, ולהקשות על ביצוע הנפקות, פרטיות או ציבוריות של החברה.

3.13.1.4 סיכונים אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כתוצאה מחדלות פירעון של הלווה וסיכון ירידה באיכות האשראי שלו. כמו כן, החברה גובה את פרמיות הביטוח בכרטיסי אשראי בעסקאות מאושרות בלבד ומשכך קיימות לה "יתרות לקבל" מחברות האשראי.

3.13.1.5 סיכונים נזילות

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש לשלם התחייבויות פיננסיות, תביעות והטבות אחרות למבוטחים ולזכאים אחרים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי בתנאי לחץ ומכירתם במחירים הנמוכים ממחירי השוק. בפעילות הביטוחית של החברה, סיכון הנזילות מוערך כסיכון נמוך בשל ההסתברות הנמוכה שהחברה תידרש לשלם סכומים

מהותיים בתוך פרק זמן קצר, ובהתחשב בהיקף הגבוה של נכסים נזילים בתיק הנוסטרו של החברה. עם זאת, סיכון הנזילות עשוי להתעצם בעת התממשות אירוע קטסטרופה משמעותי.

3.13.1.6 סיכוני ריבית, מדד ואינפלציה

מצבו הכלכלי של המשק הישראלי ותשואות שוק ההון בארץ ובעולם משליכים על עסקי החברה ותוצאות פעילותה בתחומים שונים. בנוסף, לרמת התעסוקה והשכר במשק עשויה להיות השפעה על היקף הפעילות בעסקי החברה. שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית בישראל עשויים להשפיע על שווי נכסי החברה ועל התחייבויותיה, ולפגיעה ולתנודתיות ביחס כושר הפירעון החשבונאי והכלכלי שלה. שיעור הריבית עשוי להשפיע על ערכם של מכשירים פיננסיים ו/או של התחייבויות פיננסיות ו/או של תזרים המזומנים הנובע מהם וכן לחשיפה בשל אי קיומה של התאמה מלאה בהכרח בין ריבית השוק לבין ריבית ההיוון המשמשת להיוון התחייבויות ביטוח שונות. כמו כן לשינויים בשיעור הריבית עלולה להיות השפעה עקיפה על שערי ניירות ערך ובהתאם על תיק ההשקעות של החברה. נכון למועד הדוח, השפעת עליית הריבית אינה מהותית.

לעניין השפעת שינויי מדד ואינפלציה, לחברה לא קיימות התחייבויות מהותיות צמודות מדד או מוטות שינויים בשיעורי ריבית ובהתאם, נכון למועד הדוח, השפעת שינויי מדד ואינפלציה אינם משפיעים באופן מהותי על החברה ותוצאותיה.

3.13.1.7 סיכון מגיפה עולמית

בחודש ינואר 2020 ארגון הבריאות העולמי הכריז על התפרצות הקורונה כעל מצב חירום בריאותי עולמי. עם התפרצות נגיף הקורונה בעולם, הגיבו השווקים הפיננסיים בירידות שערים חדות והעולם הכלכלי נכנס לתקופת אי וודאות.

בתקופת הדוח פחתה עד לרמה נמוכה מאוד השפעת הקורונה על שווקי העולם ועל תחום פעילותה של החברה בפרט, ולא היו לה השפעות מהותיות על פעילות החברה ותוצאותיה.

3.13.1.8 רמת התעסוקה

מיתון במשק וירידה ברמת התעסוקה, עלולים לגרום לפגיעה בפעילות החברה ותוצאותיה, כתוצאה מצמצום הכיסויים הנרכשים בפוליסות ביטוח, לגידול במספר מקרי הביטוח והתביעות (בשל גידול במספר הגניבות וההונאות), להגשת תביעות במועד מוקדם יותר ולהחרפת התחרות בתחומי הפעילות השונים.

3.13.2 גורמי סיכון ענפיים

3.13.2.1 מבטחי משנה

ניהול ביטוח משנה הינו נדבך מהותי בניהול פעילויות החברה, הואיל והוא משליך בין היתר, על ניהול ההון, היכולת לנהל סיכונים כספיים הקשורים בפעילות ביטוחית, ועשויה להיות לו השפעה מהותית על התוצאות העסקיות של החברה. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי-וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. להידרדרות במצבם של מבטחי המשנה איתם התקשרה החברה יכולה להיות השפעה מהותית על החברה, והחברה מצמצמת את הסיכון בכך שבהתאם למדיניות שהתווה הדירקטוריון, ביטוח המשנה מפוזר בין מבטחי משנה שונים, המדורגים בדירוגים בינלאומיים גבוהים.

3.13.2.2 סיכונים ביטוחיים (גניבות, תאונות, שריפות וכו')

חשיפה לגורם סיכון זה הינה בעיקר בענף ביטוח רכב רכוש שכן הרווחיות בענף זה מושפעת, בין היתר, ממספר גניבות כלי הרכב ומגידול במספר התאונות. גידול במספר הגניבות מגביר את האינטרס לבטח מפני גניבות רכב, אך גם מגדיל את מספר התביעות בענף, ולפיכך

משפיע לרעה על הרווחיות. רכיב הגניבות מושפע בין היתר מיכולת אכיפה וסגירת נקודות התפר אל מול הרשות הפלסטינאית וכן מושפע מחוסר האיזון בין ביקוש להיצע בשוק החלפים. בנוסף עשויה להתעורר חשיפה בענף ביטוח כללי אחר דירות עם ריבוי מקרים של שריפות העשויים להשפיע על הביקוש בענפי ביטוח הרכוש ועל מספר התביעות.

3.13.2.3 סיכויי קטסטרופה

התרחשות אירוע מסוג רעידת אדמה/ אסון טבע/ טרור/ מלחמה עשוי להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה, עשוי להביא לריבוי תביעות עקיפות במגוון רחב של כיסויים ביטוחיים. אירוע הקטסטרופה המרכזי אליו חשופה החברה בארץ הוא רעידת אדמה.

3.13.2.4 רמת שימור תיק

שינוי ברמת שימור התיק, התלויה בשיעורי הביטולים, ההקפאות והניודים, מהווה סיכון ביטוחי משמעותי בעסקי הביטוח, היות שהרווחיות בתחום זה מבוססת על מרווח בפרמיה. יצויין כי ביטול פוליסות גורר גם מחיקת הוצאות הרכישה הנדחות בגין אותן פוליסות.

3.13.2.5 תחרות ומתחרים

החברה חשופה לרמת תחרות גבוהה בכל אחד מענפי הביטוח בהם היא פועלת, לרבות כתוצאה משינויים מבניים בשוק, ובכלל זה בכניסת גורמים מתחרים חדשים ובערוצי ההפצה. חיזוק התחרות מושפע גם מהשינויים ברגולציה, שינויים העלולים לפגוע ברווחיות, הן בשל השפעתם הישירה והן בשל התייקרות עלויות התפעול, התביעות, השיווק וההפצה.

3.13.2.6 חיתום ותמחור

החברה חשופה בפעילותה הביטוחית לסיכונים שונים הקשורים לסיכויי חיתום ולסיכויי תמחור. החשיפה של החברה מזווית החיתום באה לידי ביטוי כתוצאה מליקויים בהליך החיתום, מבחינת העמידה בקיום מדיניות החברה ובכלל זה התאמת המחיר לסיכון, יישום דרישת מיגון ככל ורלוונטי וכו'. בנוסף, החברה חשופה לסיכויי תמחור בעת קביעת תעריף, וביניהם: סיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור, סיכון לשימוש בפרמטרים שגויים במודלים (סיכון פרמטר), סיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי וכו'.

3.13.2.7 סיכויי ציות ורגולציה

פעילות החברה כפופה להוראות דין רבות ולפיקוחם של גופי רגולציה שונים. יכולת החברה לפעול בתחומי פעילותה, מותנית בהחזקה ברישיונות והיתרים הדרושים לפעילות בתחומים אלה, בכלל זה עמידה בדרישות הון רגולטוריות. בנוסף, פעילויות מהותיות בחברה כפופות לרגולציה פרטנית ומורכבת, ושינויים רגולטוריים תדירים בתחום הביטוח לרבות מכוח חוזרים והנחיות של הממונה בנושאים שונים, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות, המשפיעות על עלויות התפעול, תוכן פעילות החברה ועל כדאיות שיווק מוצרים שונים. אי עמידה בדרישות רגולטוריות, עלולה לגרור סנקציות, בין היתר, שלילת רישיונות והיתרים, קנסות כספיים, והוראות השבה, וזאת גם אגב ביקורות מטעם גורמים מפקחים. לחברה חשיפה הנובעת מהגשת תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים על-פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. הכרעות הממונה בתלונות אלה, עשויות להינתן כהכרעות רוחב, החלות על קבוצות מבוטחים.

3.13.2.8 איכות, שלמות וזמינות נתוני החברה

בעקבות הישענות החברה על מערכות מידע שונות, החברה נדרשת להגנה של מידע ומערכות מידע מפני גישה, שימוש, חשיפה, שיבוש, העתקה או השמדה מצד גורמים שאינם מורשים או זדוניים ולספק

סודיות, שלמות וזמינות של המידע ללא תלות בסוג או צורת אחסונו של המידע.

3.13.2.9 מעילות והונאות ספקים/עובדים

נכסי החברה כוללים נכסים מוחשיים כגון מלאי ציוד קצה, מלאי אחר, אמצעי תשלום, אמצעי תקבול, רכוש קבוע וכן נכסים בלתי מוחשיים כגון מידע, שירותים והזדמנויות. כל אלו מהווים מקור משיכה לביצוע פעולות לא נאותות על ידי גורמים שונים לרבות עובדי חברה וכן על ידי צדדים שלישיים. אירועי מעילות והונאות עשויים להסב לחברה נזקים שונים לרבות אך לא רק, פגיעה כספית, נזקי מוניטין, חשיפה משפטית וחשבונאית.

3.13.2.10 דרכי השוואה בין חברות הביטוח

נכון למועד הדוח, קיימים מספר אתרי אינטרנט, וביניהם אתר הרשות, המאפשרים להשוות בין המחיר והתנאים של פוליסות ביטוח בחברות הביטוח השונות. יצוין, כי מחירי החברה אטרקטיביים ותחרותיים, אולם מאחר והשוואת המחירים והתנאים של פוליסות הביטוח נגישים וזמינים לכלל הציבור, הדבר עשוי לגרום לניוד של לקוחות החברה לחברות מתחרות, ולפגוע בהכנסות החברה וברווחיותה.

3.13.2.11 סיכונים תפעוליים אחרים

תחום הביטוח חשוף לסיכונים הקשורים לתפעול פעילותו ולאופן תפקוד גורמים רבים. סיכונים אלו עשויים להיגרם כתוצאה מכשל או העדר בקרה אפקטיבית. חשיפות החברה נובעות מתהליכים הכוללים, בין היתר, תהליכי רכש, שכר, השקעות, גביה, הפקת פוליסות, תפעול פוליסות, תהליכים הקשורים בפעילות מול לקוחות, תשלום תביעות, מערכות המידע, הפקת דיווחים, חישוב עתודות, התקשרויות עם גורמים בחו"ל, מבטחי משנה והתקשרויות עם ספקי שירות. בין השאר חשופה החברה לסיכונים תפעוליים גם בגין רשלנות של עובדיה ושל צדדים שלישיים הפועלים עבורה וכן בגין פעולות בזדון, הונאה ותרמית העלולות לגרום תביעות ו/או נזקים בהיקפים מהותיים כנגד החברה.

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות, ומיושמים בשיטות העבודה, כך שמתחילת פעילותה, מוגדרים תהליכי עבודה מובנים וסדורים, המצמצמים את החשיפות לחברה.

3.13.3 גורמי סיכון ייחודיים לחברה

3.13.3.1 עזיבה של כוח אדם

לחברה קיימת תלות מסוימת במספר מנהלים בכירים ועובדי מפתח בחברה, ובפרט במנכ"לית החברה, אשר תרומתה לפיתוח החברה הינה משמעותית, בין היתר, באמצעות הובלת האסטרטגיה העסקית של החברה והרעיונות החדשניים. התלות כאמור נובעת מעצם היותם מנהלים בכירים בתעשיית הביטוח והפיננסים ומניסיונם הרב בתחום הביטוח ולאור העובדה שהחברה היא חברת ביטוח צעירה בתחילת דרכה. אם מי מבין עובדי המפתח כאמור יעזבו את החברה, עלולה להיות לכך השפעה לרעה על עסקי החברה. זאת מכיוון שענפי הביטוח בהם פועלת החברה מחייבים ידע מקצועי ייחודי לתחומים אלו ובפרט בכל הכרוך בניהול סיכונים מושכל, הבנה והיכרות עמוקים של שווקי הביטוח, לרבות שווקי ביטוח המשנה, תחום האקטואריה ותמחור הסיכונים, והכרה מעמיקה עם הוראות הרגולציה ואכיפתן.

3.13.3.2 פגיעה במוניטין

המוניטין של החברה מהווה רכיב חיוני ביכולתה לפעול בכל תחומי פעילותה. לפיכך, החברה חשופה לסיכון לפגיעה במצבה העסקי כתוצאה מפגיעה בדימוי החברה ובשמה הטוב בעיני לקוחות, גופים מוסדיים, משקיעים פוטנציאלים, שותפים עסקיים, גורמי פיקוח, סוכנים, גורמי הפצה, אמצעי תקשורת ואחרים, וזאת בין היתר מהלך

רוח ציבורי, ומביקורת של מי מהגורמים האמורים ביחס לאופן התנהלותה, לרבות בקשר עם יישוב התביעות של החברה. מוניטין בתחום השירותים הפיננסיים מהווה גורם חשוב בהתקשרות עם לקוחות חדשים ושמירה על לקוחות קיימים ובפרט בעניינה של חברה צעירה בתחילת דרכה כמו החברה.

3.13.3.3 תלות במערכות מידע

מערכות המידע מצויות בתהליך מתמשך של התאמתן להוראות הרגולציה המשתנות תדיר והבטחת תאימות למוצרים המשוקים. תקלה במערכות מידע ו/או מערכות מידע אשר אינן מותאמות להוראות הרגולציה ו/או העדרה של תאימות מלאה בין מערכות המחשוב לבין תנאי המוצרים או הפעולות המבוצעות, עלולים לחשוף את החברה לאי עמידה בהוראות רגולטוריות, לטעויות בממשקי מידע וכן לטעויות בתפעול מוצרים המשוקים על-ידי החברה.

דירקטוריון החברה אימץ ואישר מדיניות מערכות מידע, מדיניות בנושא אבטחת מידע וסייבר, מדיניות פעילות בענן, וכן תכנית המשכיות עסקית והתאוששות מאסון.

3.13.3.4 מתקפת סייבר

עיקר פעילות החברה נשענת על מערכות מידע שונות, החשופות לסיכונים סייבר שונים, בין היתר, גניבת מידע הצפנה ומניפולציה. החברה מקטינה את סיכונים אבטחת המידע והסייבר להם היא חשופה בכל בקשור לזליגת מידע או פגיעה בפרטיות ואף מסתייעת בשירותיו של יועץ אבטחת מידע.

הגנות הסייבר המיושמות על-ידי החברה מוכוונות בהתאם לניתוח הסיכונים הרלוונטיים לחברה, וכוללות: בדיקות בתהליכי התקשרות עם ספקים; הגברת מודעות עובדים; שמירה על ביטחון פיזי; הגנת רשת; הגנת מערכות ואפליקציות; תהליכי מידור הרשאות והפרדת תפקידים וכלי ניטור ובקרה. בנוסף מתבצעים תרגולים בחברה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נבחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי שבענן. החברה מיישמת את המלצות הגורמים המקצועיים עמם התקשרה ובכלל כך מבוצעות פעולות בקרה לשיפור אבטחת המידע המתמשכת בארגון, מתקיימות הדרכות פנימיות לעובדים ולספקים בדבר איומי אבטחת מידע וסייבר. החברה מקיימת תהליך ניהול סיכונים מובנה לנושא זה, תוך התחייבות הספקים לעמוד בדרישות אבטחת מידע שנקבעו על-ידי החברה. למועד הדוח, למיטב ידיעת החברה לא אירע אירוע סייבר בחברה.

3.13.3.5 שינוי בהרגלי הצריכה של הציבור

נטיית הציבור לבחור במוצרים תחליפיים במסגרת התחומים השונים או נטיית הציבור שלא לבצע ביטוח (למעט בענף הביטוח רכב חובה), עשויים להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל הרווחיות בענפים השונים.

3.13.3.6 פגיעה באיתנות הפיננסית של החברה

לרוב, החברה מממנת את פעילותה באמצעות פעילות שוטפות וכן נעזרת במקורות מימון שונים, בעיקר באמצעות גיוסי הון מבעלי מניותיה. למועד הדוח, לחברה איתנות פיננסית טובה וזאת בהתחשב ביתרות המזומן והנוסטרו שלה ובפעילותה השוטפת, אולם הדרדרות במצבה העסקי של החברה ופגיעה משמעותית באיתנותה הפיננסית עלולים לגרום לירידה בתוצאותיה העסקיות ופגיעה ברווחיותה.

בטבלה שלהלן מוצגים גורמי הסיכון שתוארו לעיל על פי טיבם - סיכונים מקרו, סיכונים ענפיים וסיכונים ייחודיים לחברה, אשר דורגו, בהתאם להערכות הנהלת החברה, על פי השפעתם על עסקי החברה :

גבוהה	דירוג השפעת גורמי הסיכון על החברה		גורמי סיכון	סיווג הסיכון
	בינונית	נמוכה		
	☒		האטה כלכלית בישראל	סיכונים מאקרו
	☒		מצב מדיני - בטחוני	
	☒		סיכונים שוק	
☒			סיכונים אשראי	
☒			סיכונים נזילות	
	☒		סיכונים מגיפה עולמית	
	☒		רמת התעסוקה	
	☒		סיכונים ריבית ואינפלציה	סיכונים ענפיים
	☒		מבטחי משנה	
		☒	סיכונים ביטוחיים	
	☒		סיכונים קטסטרופה	
	☒		רמת שימור תיק	
	☒		תחרות ומתחרים	
	☒		חיתום לקוי וסיכונים מודל	
	☒		סיכונים ציות ורגולציה	
	☒		מעילות והונאות ספקים/עובדים	
	☒		דרכי השוואה בין חברות הביטוח	
	☒		סיכונים תפעוליים אחרים	
☒			עזיבה של כוח אדם	
		☒	פגיעה במוניטין	
		☒	תלות במערכות מידע	
		☒	מתקפת סייבר	
	☒		שינוי בהרגלי הצריכה של הציבור	
		☒	פגיעה באיתנות הפיננסית של החברה	

מידת השפעתם של גורמי הסיכון המפורטים לעיל, מבוסס על הערכת הנהלת החברה, בהתחשב במאפייני פעילותה נכון למועד פרסום דוח זה.

לפרטים נוספים אודות ניהול סיכונים, ראה באור 27 לפרק הדוחות הכספיים.

3.14 הסכמים מהותיים

3.14.1 הסכמים של החברה עם מבטחי משנה, כמפורט [בסעיף 3.6](#) לעיל.

3.14.2 הסכם עם קוד אואזיס לפיתוח, שימוש והטמעה של מערכת הליבה, כמפורט [בסעיף 3.9.2.1](#) לעיל.

3.14.3 הסכם שיתוף פעולה אסטרטגי עם קשת, כמפורט [בסעיף 3.8.3](#) לעיל.

3.15 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

לפרטים אודות האסטרטגייה העסקית של החברה ראה סעיף 2.3 לדוח הדירקטוריון.

4. חלק ד' – מידע בדבר משטר תאגידי

4.1 דירקטורים חיצוניים

- 4.1.1 נכון למועד פרסום הדוח, דירקטוריון החברה מונה 7 דירקטורים, מתוכם ארבעה דירקטורים חיצוניים.
- 4.1.2 הדירקטורים החיצוניים המכהנים בחברה, נכון למועד פרסום הדוח הינם: מר קובי פרידמן, מר רמי פריאנט, הגב' יפעת מלכא ומר ניר שחף.
- 4.1.3 לפרטים נוספים אודות הדירקטורים החיצוניים של החברה ראה סעיף 10 לפרק הפרטים הנוספים.

4.2 מבקר פנים

4.2.1 פרטי מבקר הפנים

ביום 6 במאי 2018, מונה רו"ח ישראל גבירץ כמבקר הפנים של החברה (במיקור חוץ).

רו"ח גבירץ הינו שותף במשרד פאהן קנה ניהול בקרה בע"מ, המתמחה, בין היתר, בביקורת פנימית בארגונים ובחברות ציבוריות. רו"ח גבירץ מוסמך בכלכלה וחשבונאות מטעם אוניברסיטת בר אילן, ובעל רישיון רואה חשבון. לרו"ח גבירץ ניסיון רב בתחום הביקורת הפנימית והוא מתמחה בענפי הבנקאות, ביטוח, פיננסיים, שוק ההון וניירות ערך.

מבקר הפנים עומד בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב 1992, בתנאים הקבועים בסעיף 146(ב) לחוק החברות ובסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

4.2.2 החזקות בניירות ערך

למיטב ידיעת החברה, מבקר הפנים אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גוף הקשור לחברה.

4.2.3 ניגודי עניינים

למיטב ידיעת החברה, למבקר הפנים אין קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף קשור אליה.

4.2.4 יחסי עבודה ותפקידים נוספים

מבקר הפנים הינו נושא חברה בחברה אולם בינו לבין החברה לא חלים יחסי עובד מעביד, ואינו משמש בתפקיד כלשהו בחברה נוסף על הביקורת הפנימית.

4.2.5 היקף שעות הביקורת

היקף שעות ביקורת הפנים נקבע בהתאם להיקף תכנית העבודה של הביקורת, כפי שאושרה בידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, בשים לב להוראות הרגולטוריות הרלוונטיות בעניין זה.

4.2.6 תגמול

תגמול מבקר הפנים הינו על בסיס תעריף שכר טרחה שעתי בצירוף מע"מ כדין.

להערכת הדירקטוריון אין בתנאי התגמול של מבקר הפנים כדי ליצור חשש של השפעה על שיקול דעתו המקצועי.

לא ידוע לחברה על קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף הקשור אליה.

בשנת 2023 העלות בגין הביקורת הפנימית הסתכמה לסך של כ-332 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ.

4.3 רואה החשבון המבקר**4.3.1 שם המשרד ותחילת כהונה**

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר רואי חשבון, אשר מונו בידי האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה לראשונה ביום 15 ביולי 2018. השותפה המטפלת בחברה הינה רוי"ח יעל אסף לגזיאל.

4.3.2 שכר

להלן יפורט שכר רואי החשבון (לא כולל מע"מ) עבור שירותים שניתנו על ידם בתקופת הדוח:

2022			2023		
שכר לא כולל מע"מ			שכר לא כולל מע"מ		
סה"כ	מיסים ואחרים	שירותי ביקורת ו-SOX	סה"כ	שירותים נוספים	שירותי ביקורת ו-SOX
353,500	53,500	300,000	442,800	-	442,800

שכר טרחת רואה החשבון המבקר נקבע במשא ומתן בין הנהלת החברה לרואה החשבון המבקר, בהתאם להיקף העבודה, לאופי העבודה, לניסיון העבר ותנאי השוק. הגורם המאשר את שכרו של רואה החשבון המבקר הינו דירקטוריון החברה.

4.4 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 7-9-2010 שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים" (להלן: "הוראות בקרה פנימית") על מבטח לצרף לדוחות הכספיים השנתיים והרבעוניים, הצהרות שתיחתמנה על ידי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, בדבר נאותות בקרות ונהלים של הגוף המוסדי, שמטרתן להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוחות, נרשם, מעובד, מסוכם ומדווח בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה. בקרות ונהלים אלה כוללים, בין השאר, הוראות שנועדו להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה, נצבר ומועבר להנהלת הגוף המוסדי, לרבות למנכ"ל ולסמנכ"ל הכספים באופן המתאים, וזאת על מנת לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של החברה, העריכו לתום תקופת הדוח את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה כגוף מוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך התקופה המסתיימת ביום 13 בדצמבר 2023, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי.

* *

ליברה חברה לביטוח בע"מ

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 27 במרס, 2024

LIBRA

פרק 2

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1. תיאור תמציתי של החברה 2
2. הסביבה העסקית ותחומי פעילות 3
3. מצבה הכספי של החברה 7
4. סקירת תוצאות הפעילות 10
5. תזרימי מזומנים ונזילות 17
6. שינויים בהרכב הדירקטוריון ומצבת נושאי משרה בכירה 18
7. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן 18

פרק זה, העוסק בדין וחשבון הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה" "החברה סבורה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים. יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל פרקיו, כמקשה אחת.

דין וחשבון של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31.12.2023

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה" ו/או "ליברה") לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2023 (להלן: "תקופת הדוח"). דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי על כל פרקיו ויש לקרוא אותו ביחד עם יתר פרקי הדוח התקופתי כמקשה אחת. הדוח נערך בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה"), ומתוך הנחה שבפני המעיין מצויים גם יתר פרקי הדוח התקופתי, שאליהם תבוצענה הפניות מתאימות במקומות הרלוונטיים.

1. תיאור תמציתי של החברה

החברה התאגדה לראשונה בחודש דצמבר 2017 כחברה פרטית. בחודש יוני 2021, השלימה החברה הנפקה ראשונה של מניות לציבור (IPO) על פי התשקיף, במסגרתה הנפיקה החברה 2,501,390 מניות רגילות ללא ערך נקוב, בתמורה מיידית (ברוטו) בסך כספי כולל של כ- 26.4 מיליון ש"ח. עם השלמת ההנפקה כאמור נרשמו למסחר מניות החברה, בבורסה לניירות ערך בתל אביב (להלן: "הבורסה") והיא הפכה לחברה ציבורית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

למועד הדוח, בעלת השליטה בחברה, הינה הגב' אתי אלישקוב, המחזיקה בכ- 46.59% ממניות החברה¹, ויתר מניות החברה מוחזקות בידי בעלי עניין, נושאי משרה והציבור². למיטב ידיעת החברה, לא קיים בעל מניות (למעט הגב' אתי אלישקוב כאמור) המחזיק ביותר מ-5% מהון המניות המונפק והנפרע שלה.

החברה קיבלה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי בחודש מאי 2018. רישיונה של החברה מתיר לה לעסוק בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, ביטוח מקיף דירות ובתי עסק. בשנת 2020 הורחב רישיונה של החברה לעיסוק גם בענף ביטוח נסיעות לחו"ל³. בשנת 2022 קיבלה החברה את רישיון הממונה לשיווק פוליסות מסוג "חיות מחמד" וכן רישיון המתיר לה לשווק פוליסות בתחום ביטוח החיים – סיכון בלבד (לרבות ריסק משכנתא).

לאחר תקופת הדוח, השיקה החברה מוצר ביטוח ייחודי ואפליקטיבי המשווק לראשונה בישראל תחת המותג "Chik". המוצר מאפשר לנהגים צעירים עד גיל 24 לרכוש ביטוח רכב יומי ללא תלות בחברת הביטוח בה הרכב מבוטח⁴.

ככלל, החברה נוקטת בשיטת שיווק ישירה, הכרוכה במחירים תחרותיים, בהנגשת המוצרים ובחווית משתמש מקיפה וידידותית, בפרט בשירות הלקוחות ובאופן הטיפול בבירור ויישוב תביעות ביטוח. ליברה מעמידה לרשות לקוחותיה אמצעים דיגיטליים מגוונים, מוקדי שירות בשעות זמינות ארוכות ובזמני המתנה קצרים, ומתנהלת אל מול לקוחותיה ברמת שקיפות גבוהה, בשפה פשוטה ובהירה, בהוגנות ובשיתוף.

אחת ממטרותיה העיקריות של ליברה הנה לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים לבין חברות הביטוח, כאשר תנאי סף להתקשרות עם ליברה הינו הצהרת אמון הדדית בין הצדדים לפיה יפעלו אחד כלפי השני בהוגנות וביושר, זאת בנוסף למודל ההשתתפות ברווחים⁵ אותו מנהיגה החברה באופן בלעדי. מתחריה של ליברה כוללים חברות ביטוח ישירות, חברות ביטוח מסורתיות הפועלות באמצעות סוכני ביטוח ואתרי השוואות מחירים המופעלים על ידי גופים פרטיים והרשות.

למידע נוסף אודות החברה, לרבות מבנה אחזקותיה ותחומי הביטוח בהן עוסקת, ראה סעיפים 1.1.2 ו-1.2 (בהתאמה) לפרק 1 לדוח התקופתי (להלן: "פרק תיאור עסקי התאגיד").

¹ שיעור של כ- 44.14% ממניות החברה מוחזקות על ידי אתי אלישקוב באמצעות אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ, חברה בבעלותה המלאה.

² לפרטים אודות החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בחברה, ראה דיווח מיידי של החברה מיום 7 בינואר 2024 (מס' אסמכתא: [2024-01-002695](#)) המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

³ בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם בסמוך לקבלת אישור הממונה לשיווק המוצר, החברה דחתה את השקת המוצר לציבור הרחב והחלה בשיווק רק במחצית השנייה של שנת 2022.

⁴ לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 19 בפברואר 2024 (מס' אסמכתא [2024-01-014656](#)) המובא בדוח זה על דרך ההפנייה.

⁵ לתקנון ההשתתפות ברווחים (ליברות).

2. הסביבה העסקית ותחומי הפעילות**2.1 כללי**

למיטב ידיעתה של החברה, בתחום הביטוח פועלות 15 חברות ביטוח, מתוכן חמש קבוצות ביטוח גדולות, שלוש חברות לביטוח ישיר (החברה ביניהן) ואגודה שיתופית אחת.

לפרטים נוספים אודות התחרות בענפים בהם פועלת החברה ולדרכי ההתמודדות של החברה עם התחרות, ראה סעיפים 2.1.1.2, 2.1.2.2, 2.1.3.2 ו-2.2.2 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

לפרטים אודות הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה, ראה [סעיף 2.2](#) להלן.

2.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

להלן תיאור המגמות, האירועים וההתפתחויות העיקריות בסביבה המקרו-כלכלית של החברה, אשר למיטב ידיעת החברה והערכתה, יש להם או צפויה להיות להם השפעה מהותית על התוצאות העסקיות או ההתפתחויות בחברה, והשלכותיהן:

מלחמת חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 פרצה מלחמת "חרבות ברזל" בעקבות מתקפת פתע של ארגון הטרור "חמאס" על איזור עוטף עזה ומשתתפי פסטיבל "נובה" שהתקיים אותה עת בסמוך לקיבוץ רעים. בעקבות המתקפה, מדינת ישראל הכריזה על מלחמה תוך גיוס מילואים הנרחב ביותר מאז קום המדינה, וכן הוכרז מצב חירום לאומי. ימים ספורים לאחר פרוץ המלחמה, התרחבה הלחימה לחזיתות נוספות ובפרט לגבול לבנון בחסות ארגון הטרור חיזבאללה. בעקבות האירועים, פונו עשרות יישובים בדרום ובצפון ולמעלה מ-100 אלף תושבים הפכו לפליטים בתוך שטחי המדינה, מערכת החינוך הושבתה לסירוגין ופעילות המשק צומצמה.

השלכות המלחמה על מצבו של המשק אינן ניתנות לכימות ולאומדן בשלב זה, שכן למשך המלחמה ולהיקפה בזירות השונות, עשויות להיות השלכות מאקרו כלכליות שונות, ובכלל זה עלייה בגירעון הממשלתי, הרחבה תקציבית ושינוי בהפניות התקציביות המתוכננות והעתידיות, השפעה שלילית אפשרית נוספת על דירוגי אשראי של מדינת ישראל, בנקים, חברות עסקיות וגופים שונים בארץ, וכן תנודות חדות של השקל אל מול מטבעות זרים. בשל המלחמה, חלה עלייה ברמת הסיכון ואי הוודאות, שבאה לידי ביטוי גם בהורדת תחזית הדירוג של מדינת ישראל על ידי חברת הדירוג S&P מיציבה לשלילית, כאשר דירוג האשראי של מדינת ישראל נותר ברמה של AA-.

ביום 19 באוקטובר 2023, הציבה חברת דירוג האשראי הבינלאומית מודייס (Moody's) את דירוג האשראי של ישראל תחת "מעקב הורדת דירוג", ולכך הצטרפה גם חברת הדירוג פיץ', שהודיעה ביום 17 באוקטובר 2023 על הצבת דירוג האשראי של מדינת ישראל תחת "רשימת מעקב שלילית".

ביום 9 בפברואר 2024, ולאחר תאריך הדוח, החליטה מודייס להוריד את דירוג האשראי של מדינת ישראל מדירוג של A1 לדירוג של A2. בנוסף, מודייס עדכנה את תחזית הדירוג ל"שלילית", אשר מבטאת אפשרות של הורדה נוספת בעתיד. הורדת דירוג האשראי על ידי מודייס מהווה למעשה את הורדת הדירוג הראשונה של מדינת ישראל מאז החלה להיות מסוקרת ולקבל דירוג אשראי תחת חברת מודייס, אשר הסבירה את החלטתה בעיקר בכך שהשלכות המלחמה מעלות באופן מהותי את הסיכונים הפוליטיים בישראל, מחלישה את הרשות המחוקקת והרשות המבצעת ופוגעת בחוסנה הפיסיקלי של המדינה.

מצבה העסקי של החברה ורווחיותה מושפעים ממצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני של המשק הישראלי. מיתון או האטה במשק הישראלי עשויים להשפיע על פעילותה העסקית של החברה, בין היתר על-ידי פגיעה בהיקף מכירות מוצריה של החברה; גידול בשיעור ביטולי הפוליסות שמכרה החברה; צמצום בהיקף הכיסויים הנרכשים; ירידה בשיעור הפרמיות המשולמות לחברה; וגידול בהיקף התביעות. מאידך, מאחר והחברה הינה חברת ביטוח יעילה ותחרותית אשר מציעה פוליסות במחירים מותאמים למבוטחים על פי מודל פרסונלי, מיתון במשק עשוי דווקא לגרום להמשך צמיחתה ביחס לקבוצות הביטוח המסורתיות.

שינויים במצב הפוליטי, הביטחוני או הכלכלי בארץ ובעולם משפיעים על כלכלת ישראל ומדינות נוספות בעולם, ועשויים להשפיע גם על פעילות החברה ותוצאותיה. בנוסף, יציבות מבטחי המשנה עימם מתקשרת החברה עלולה להיפגע כתוצאה מירידות בשוקי ההון הבינלאומיים או מהאטה כלכלית במדינות בהן הם פועלים. לפירוט בדבר ביטוח המשנה, ראו

סעיף 3.6 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית בישראל ו/או במדד המחירים לצרכן עשויים להשפיע על שווי הנכסים של החברה ועל התחייבויותיה, וכן לפגיעה ולתנודתיות ביחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה כמבטח, מאחר וחלק מההתחייבויות הביטוחיות של החברה צמודות למדד. לפרטים נוספים אודות סיכוני ריבית, מדד ואינפלציה ראו סעיף 3.13.1.6 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

בהתייחס להשפעת המלחמה על פעילות החברה בתקופת הדוח, יצוין כי, ככלל, בנוזקי רכוש הנובעים מאירועי מלחמה קיים כיסוי מצד המדינה במסגרת מס רכוש, כך שאין גידול בחשיפה של החברה בפוליסות הרכוש שלה. כמו כן, בסמוך לאחר פרוץ המלחמה, חלה ירידה בשכיחות הגניבות והתאונות, עם זאת, הקיטון היה קצר טווח, והחל מדצמבר 2023 מורגשת עליה לרמת השכיחות שהייתה מוכרת טרום המלחמה. כמו כן, בחודש אוקטובר חלה ירידה במכירות החדשות בכל ענפי הפעילות של החברה, אולם ירידה זו הייתה נקודתית לחודש אוקטובר, והחל מחודש נובמבר נתוני המכירות שבו לסדרם. בענף ביטוח נסיעות לחו"ל, חל קיטון משמעותי במכירות החדשות, זאת בשל מיעוט יציאות מהארץ בתקופה זו, אולם לאחר תאריך הדוח נרשמה התאוששות קלה בתחום זה. בתחום ביטוח החיים, הכיסויים הביטוחיים כוללים ביטוח חיים ריסק בלבד, ונכון למועד הסמוך לפרסום הדוח, לא הוגשו לחברה תביעות ביטוח חדשות ולא קיים גידול בתשלומי התביעות. בתחום ההשקעות, תיק החברה מורכב בעיקרו מפיקדונות בנקאיים ונכסי חוב בדירוג גבוה ולכן למועד הסמוך לפרסום הדוח אין ירידה בהיקף הנכסים המנוהלים של החברה. כפועל יוצא מהאמור לעיל, ההשלכות המשוערות של המלחמה, הנובעות מקיטון במכירות החדשות לצד קיטון בשכיחות התביעות היו בעלות השפעות מנוגדות שקיזזו זו את זו, ובסך הכל ההשפעה המוערכת על פי הנתונים שבידי החברה טרם פרוץ המלחמה, הנה גידול ברווח הכולל לפני מס בענף רכב רכוש בסך של כ-2 מיליון ש"ח. עם זאת, בשלב זה לא ניתן להעריך את משך המלחמה הצפוי ואת השפעותיה של המלחמה על הפעילות העסקית בישראל בכלל, ועל תוצאות פעילות החברה בפרט.

הסביבה המאקרו כלכלית בישראל⁶

המסחר בתל אביב בשנת 2023 התאפיין בתנודתיות רבה ובמנותק מהמגמה הכלל עולמית, זאת בהשפעת שני אירועים פנימיים מהותיים. האירוע הראשון, החל בתחילת שנת 2023 עם הודעת שר המשפטים אודות הרפורמה המשפטית, אשר הובילה למחאה נרחבת נגד הרפורמה המתוכננת ולחוסר ודאות, שהשפיעו על המסחר בחודשים ינואר-ספטמבר. השני, החל כאמור לעיל ב-7 באוקטובר 2023, עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" על רקע מתקפת הטרור הרצחנית של ארגון הטרור "חמאס", מלחמה שישראל נגררה אליה ועודנה נמשכת. השלכותיה השליליות של המלחמה על המשק החלו לקבל ביטוי ברבעון האחרון לשנת 2023 והן צפויות להמשיך ולהשפיע בשנה הקרובה.

בהתאם לפרסום של יחידת המחקר של בנק ישראל מחודש ינואר 2024⁷, התוצר בישראל צפוי היה לצמוח בכל אחת מהשנים 2023 ו-2024 בשיעור של 2% ובשנת 2025 ב-5%. ביחס לנתוני האינפלציה, החל מהרבעון השני של השנה ועד פרוץ המלחמה, ניכרה התמתנות בסביבת האינפלציה הגבוהה, אשר טיפסה מאז הרבעון השני של שנת 2022, בין היתר, נוכח הופעתם של מספר אירועים כלכליים וגאו-פוליטיים אשר השפיעו על רמות המחירים בעולם. להערכת יחידת המחקר, שיעור האינפלציה במהלך שנת 2024 צפוי להיות 2.4% (בדומה לתחזית שפורסמה בחודש נובמבר) ואילו במהלך שנת 2025 הוא צפוי לעמוד על 2%.

מתחילת שנת 2023 העלה בנק ישראל את הריבית המוניטרית ב-1.5% לרמה של 4.75%. ביום 1 בינואר 2024 החליט בנק ישראל להוריד את שיעור הריבית ל-4.5%. ביום 26 בפברואר 2024 החליט בנק ישראל שלא לפעול לשינוי שיעור הריבית. על-פי הפרסום של יחידת המחקר, ברבעון הרביעי של 2024 הריבית צפויה לעמוד על 4%-3.75%.

על-פי הפרסום של יחידת המחקר, הסקירה גובשה בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" ונבנתה תחת ההנחה שהמלחמה תתרכז בעיקרה בחזית אחת, מול ארגוני הטרור בעזה ושהשלכותיה יימשכו אל תוך שנת 2024 בעצימות נמוכה. בהתאם, צוין כי להתפתחויות שונות – שישפיעו על משך, והיקף המלחמה – תהיה השפעה מהותית על ההתפתחויות הכלכליות, בפרט, להתרחבות המלחמה לזירה הצפונית. להערכתם, התרחבות זו תלווה בפגיעה נוספת בצמיחה, ולזמן מה גם בשיבושים באפשרות לקיים פעילות כלכלית שגרתית,

⁶ למעט אם צוין אחרת, הנתונים להלן לקוחים מתוך "הסקירה השנתית – 2023" שפורסמה באתר הבורסה כמידע פומבי לציבור.
⁷ התחזית המקור-כלכלית של חטיבת המחקר, ינואר 2024 | בנק ישראל - הבנק המרכזי של ישראל (boi.org.il)

וכתוצאה מכך עלולה לערער מחדש את היציבות בשווקים ולהביא ללחץ לעליית האינפלציה. בתחום הפיסיקלי, הסיכונים לתחזית נובעים מאי ודאות ביחס להיקף ואופן מימון הוצאות הממשלה. ככל שהממשלה תחליט להגדיל יותר את ההוצאות ואו להימנע מצמצום הוצאות אחרות, כך הגירעון והחוב צפויים לגדול בהתאם. בתרחיש בו הממשלה תבחר שלא לבצע התאמות תקציביות במהלך השנים הבאות, תוך הגדלה משמעותית של הגרעון המבני, יחס החוב לתוצר צפוי להמשיך לעלות גם מעבר לאופק התחזית. להערכתם, למדיניות כזאת צפויות להיות השלכות שליליות על המשק, שיבואו לידי ביטוי בעלייה בפרמיית הסיכון של המשק ובתשואות האג"ח, בירידה אפשרית בדרוג האשראי, בפיחות בערך השקל, בעלייה של הריבית וכן בעלייה באינפלציה.

ביחס למדד המחירים לצרכן, השינוי במדד בחישוב שנתי ירד משיא של 5.4% בינואר 2023 ל-3% בחודש דצמבר 2023. הירידה באה לאחר עלייה הדרגתית של הריבית מ-0.1% בחודש מרץ 2022 לשיעור של 4.5% נכון למועד זה. יצוין, כי העלייה במדד המחירים לצרכן בתקופת הדוח השפיעו על ההתחייבויות הביטוחיות של החברה ובעיקר בענף ביטוח רכב חובה. בנוסף, במהלך תקופת הדוח, חלה התייקרות בחלקי החילוף לרכבים ועלייה בשווי הרכבים, אשר גרמו לעלייה בעלות פוליסות הביטוח לחברה, ולהעלאת תעריפי הפוליסות לצרכנים. השפעת האינפלציה על יתר פעילות החברה איננה מהותית בשלב זה שכן מרבית התקשרויותיה של החברה אינן צמודות למדד המחירים לצרכן.

החברה פועלת בסביבה כלכלית המושפעת, בין היתר, משינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון. בהערכת העתודות בביטוח כללי החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים לפי עקום ריבית חסרת סיכון, תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

החברה עוקבת באופן שוטף אחרי ההתפתחויות בשווקים והשינויים בארץ ובעולם ובוחנת את ההשלכות על פעילותה העסקית בטווח הבינוני והארוך.

למועד פרסום הדוח, החברה מנהלת תיק השקעות סחיר ללא הלוואות רכב חובה בהיקף של כ-335 מיליון ש"ח, מתוכו כ-150 מיליון ש"ח מנוהלים על ידי בית השקעות (להלן: "התיק המנוהל"). כ-66% מהתיק המנוהל מושקע באגרות חוב מוחזקות לפדיון בדירוג גבוה, במטרה לייצר עוגן השקעתי בעל תשואה יציבה ללא השפעת תנודתיות שווקי ההון. יתרת התיק המנוהל מושקע בעיקרו באגרות חוב סחירות אשר יכולות להיות מושפעות משינויים משמעותיים בשוק ההון. חלקו הנוסף של התיק שאינו מנוהל על ידי בית השקעות מושקע בעיקר בפיקדונות בבנקים. למועד הדוח, החברה נטלה מתאגיד בנקאי כתב התחייבות נדחה בסך של 20 מיליון ש"ח כמכשיר הון משני (הון רובד 2). לאור האמור לעיל, השפעת עליית הריבית על הוצאות והכנסות המימון של החברה אינן מהותיות בשלב זה.

להערכת החברה, שינויים מאקרו-כלכליים אלו לא צפויים להיות בעלי השפעה מהותית על פעילות החברה.

2.3 האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

ההתפתחות הטכנולוגית בעולם העסקי בשנים האחרונות, גרמה לצמצום משמעותי בפערי הידע והכוחות בין החברות ובין לקוחותיהם. בעידן הדיגיטלי, בו הזמינות למידע נגישה לכלל הציבור, הצרכנים הפכו לצרכנים מתוחכמים אשר מבקשים לקבל שירותים ומוצרים מיטביים, התואמים את צרכיהם, שמוגשים להם בנוחות, ואשר מוצעים להם במחירים נוחים. מציאות זו מאלצת במקרים רבים חברות לאמץ פרספקטיבה חדשה שבמרכזה יעילות, זמינות ושירותיות. להערכת החברה, כניסתה לתחום הביטוח עם מערכת ליבה חדשנית טכנולוגית ודיגיטלית (ראה להלן), חלף מערכות ליבה מיושנות אשר עודכנו במרוצת השנים אצל מרבית חברות הביטוח המסורתיות, סייעה לחברה להוביל את המהפכה הדיגיטלית בשוק הביטוח בישראל, להנגיש את תחום הביטוח כך שיהיה זמין לכל אדם בכל מקום ובכל זמן, ולהפוך את המוצר הביטוחי למוצר פשוט ואינטואיטיבי.

האסטרטגיה העסקית של החברה מושתתת על שלושה יסודות:

(1) **דיגיטלי** – החברה משווקת את מוצריה באמצעות מערכת B2C* המהווה את פלטפורמת השיווק הדיגיטלית של החברה. מערכת הליבה של החברה מאפשרת ביצוע תהליכי עבודה יעילים ואוטומטיים ככל הניתן, וכן מאפשרת ללקוחותיה לבצע פעולות רבות באמצעות אתר האינטרנט שלה, לאורך כל שרשרת הפעילות העסקית של החברה, החל בשלב רכישת

* "B2C" – (Business-to-Consumer) קטגוריית מסחר אלקטרוני במסגרתה מתקשר גורם עסקי עם לקוח פרטי (עסקה קמעונאית), בין היתר באמצעות שימוש באתר האינטרנט של הגורם העסקי המשמש חנות וירטואלית בה מוצגים מוצרים.

הפוליסה ועד לביצוע שינויים והגשת תביעה באופן דיגיטלי עצמאי, זאת לצד מוקד טלפוני תומך בכל אחת מהפעולות; כחלק מהאסטרטגיה המתוארת לעיל, בכוונת החברה להמשיך ולהתקשר עם חברות טכנולוגיה לצורך יצירת שיתופי פעולה עם מייזמים טכנולוגיים רלוונטיים ואף לאמץ פתרונות טכנולוגיים חדשניים קיימים, לצורך שיפור מתמיד של מערכות הליבה שלה ביעילות מירבית וחסכון בעלויות. בהתאם, מערכות הליבה של החברה נבנו מראש באופן המאפשר נגישות וקלות יחסית להתממשקות לפתרונות חיצוניים וגמישות מובנית בקליטת מקורות מידע חיצוניים. שיתופי הפעולה האמורים יכולים להתבטא במגוון רחב של תחומים ובכלל זה באפיון לקוחות קיימים ולקוחות פוטנציאליים של החברה באמצעות בינה מלאכותית (AI), פיתוח מוצרים חדשניים דוגמת מוצרים מבוססי מידע אישי, צריכה או התנהגות; בפיתוח כלים לשיפור חוויות השימוש והנגישות בפלטפורמת ה-B2C של החברה; בפיתוח כלים בתחום השיווק הדיגיטלי, לרבות שיווק וקידום מכירות פרסונלי; ובפיתוח חיתום מתקדם מבוסס בסיסי נתונים ובינה מלאכותית, לרבות העמקת השימוש במכונות לומדות תהליכים דיגיטליים, בתהליכי התפעול הפנימיים ובמיוחד כאלה הנוגעים לסילוק תביעות מהיר.

(2) **פרסונאלי** – החברה מתמחרת את הפוליסות עבור לקוחותיה על פי נתונים אישיים של כל לקוח ולקוח, ובכך מתאימה את הפרמיה בצורה המדויקת ביותר למאפייני הלקוח. התמחור נעשה באמצעות מערכת טכנולוגית מתקדמת המותאמת לביצוע פרסונליזציה של הפרמיה הביטוחית; המודל הפרסונלי אותו מנהיגה החברה, אשר מתאים את פוליסת הביטוח באופן אישי לכל מבוטח בצורה דיגיטלית, פשוטה ויעילה, מביא להפחתה משמעותית בעלות ביטוח הרכב, והיווה גורם מרכזי לכך שלקוחות רבים החלו להתעניין במעבר לליברה.

ליברה זיהתה בקרב לקוחות ביטוחי הרכב בישראל את הצורך למעבר באמצע תקופה והשיקה בשנת 2020 את "מהפכת הניידים" בביטוחי הרכב. נכון למועד זה, ניידה החברה אלפי פוליסות רכב מחברות הביטוח השונות, ובתקופה זו, בה הצרכן מבצע בדיקת בית ומנסה לחסוך בעלויות ככל הניתן, החברה צופה גידול בניודי ביטוחי הרכב לליברה, בין היתר, בשל מודל התמחור הפרסונלי אותו מנהיגה, המתאים את הפרמיה באופן המדויק ביותר למאפייני הנהג והרכב. בנוסף, המערכת הדיגיטלית החדשנית שהחברה עושה בה שימוש, מנגישה את הליך הניוד בקלות, בידידותיות, ביעילות ובמהירות.

כאמור לעיל, בכוונת החברה להמשיך ולשכלל את המודל הפרסונלי תוך שימוש בבינה מלאכותית (AI), לאפיון לקוחות קיימים ולקוחות פוטנציאליים של החברה. טכנולוגיה זאת תאפשר לצרכן ליהנות ממחירים מותאמים על פי מערכת הבינה המלאכותית מחד, ולשמור על יציבות ורווחיות החברה מאידך.

(3) **השתתפות ברווחים** – כחלק מפעילותה בתחום הביטוח הכללי, החברה משתפת את לקוחותיה ברבע מרווחיה, מתוך הנחה בסיסית שרווחי החברה נגזרים מהתנהגות לקוחות החברה, ובאמצעות כך, בין היתר, מעודדת החברה את לקוחותיה לפעול בתום לב בעת ניהול תביעות לתגמולי ביטוח. החלוקה ברווחים מתבצעת באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח בעת הפקת הפוליסה, אליו מפרישה החברה חלק מהפרמיה אותה שילם הלקוח בעד הפוליסה באמצעות מטבעות דיגיטליים הנושאים את השם "ליברות". הליברות ניתנות למימוש בהתקיים התנאים המצטברים המפורטים בתקנון ההשתתפות ברווחים המפורסם באתר האינטרנט של החברה⁹.

בתקופת הדוח חילקה ליברה לציבור לקוחותיה כ-19 מיליון ליברות. בנוסף, בתקופת הדוח הגיע מועד מימושו של כ-11 מיליון ליברות ללקוחות ליברה, אשר הומרו לשקלים ומומשו על ידי לקוחות החברה.

כחלק מאסטרטגיית החברה, החברה שואפת להעניק ללקוחותיה בכל עת את השירות והמוצר הטובים ביותר בענף הביטוח. ואכן, במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון לשנת 2022, כפי שפורסם בתקופת הדוח¹⁰, דורגה ליברה במקום הראשון בשביעות רצון לקוחות בענף ביטוח רכב רכוש ובענף ביטוח רכב חובה זו השנה הרביעית ברצף, ובענף ביטוח דירה זו השנה השלישית ברצף, ומאז החלה להיות מדורגת בענף זה.

בנוסף, בתקופת הדוח, ביטוח הרכב של ליברה, זכה זו השנה הרביעית ברצף כמוצר השנה בתחרות "מוצר השנה – בחירת הצרכנים" לשנת 2023 כמוצר החדשני ביותר בתחומו¹¹.

כמו כן, מסקר שערך מכון "מדגם" בראשות מנו גבע באוגוסט 2023, עולה כי ליברה היא

⁹ ראה ה"ש 5 לעיל.

¹⁰ מתוך נתוני הרשות, ראה פרסום [מדד השירות](#) לשנת 2022 באתר הרשות.
¹¹ ראה פרסום [הזוכים לשנת 2023](#) באתר מוצר השנה.

חברת הביטוח שהכי הרבה ישראלים ממליצים עליה לחברים ובני משפחה, וכן היא החברה הראשונה שיפנו אליה לקבלת הצעת מחיר. בנוסף, מהסקר עולה כי ליברה ניצבת במקום הראשון מבין חברות הביטוח בהוגנות במחירים, וכן נתפסת בקרב הציבור כבעלת השירותים הדיגיטליים המתקדמים ביותר, כחברה החדשנית ביותר, וכחברה המציעה יתרונות שאין בחברות אחרות¹².

עוד בתקופת הדוח, ליברה דורגה בדירוג "מעלה" (בדירוג פלטינה BB). מדד מעלה מהווה כלי להערכה והטמעה של מחויבות חברתית בארגונים. הדירוג משמש מאז השקתו בשנת 2003 כמדד הראשי להערכת אחריות תאגידית בישראל¹³.

2.4 הליכים משפטיים

לפרטים אודות הליכים משפטיים מהותיים ראה באור 29 לדוחותיה הכספיים של החברה.

2.5 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), ולתקנות, צווים והנחיות הממונה שהוצאו מכוחו וכן לחוקים נוספים.

לפירוט מלא ראה סעיף 3.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

3. מצבה הכספי של החברה

להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 (באלפי ש"ח):

31.12.2022 (באלפי ש"ח)	31.12.2023 (באלפי ש"ח)	
		נכסים
10,144	13,833	נכסים לא מוחשיים
1,472	-	נכסי מסים נדחים
29,385	42,076	הוצאות רכישה נדחות
5,350	4,777	רכוש קבוע
438,720	449,172	נכסי ביטוח משנה
804	1,428	נכסי מסים שוטפים
17,803	18,919	חייבים ויתרות חובה
119,705	180,508	פרמיה לגבייה
69,512	87,302	נכסי חוב סחירים
75,665	118,630	נכסי חוב שאינם סחירים
529	44	מניות
3,410	4,088	אחרות
67,152	136,613	מזומנים ושווי מזומנים
839,651	1,057,390	סך הכל נכסים
		הון והתחייבויות
60,131	69,283	הון עצמי
580,995	743,560	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינן תלויות תשואה
-	821	התחייבות בגין מסים נדחים
194,004	219,745	זכאים ויתרות זכות
4,468	23,941	התחייבויות בגין חכירה
53	40	התחייבויות אחרות
839,651	1,057,390	סך הכל הון והתחייבויות

¹² ראה פרסום תוצאות הסקר באתר החברה.

¹³ ראה פרסום דירוג "מעלה".

3.1 הון ודרישות הון

ההון של החברה הסתכם לתאריך הדוח לסך של כ-69.3 מיליון ש"ח (ראה גם דוח על השינויים בהון ובאור 11 לדוחות הכספיים) בהשוואה לסך של כ-60.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. הגידול בהון העצמי נובע, מרווח כולל לאחר מס בסכום של כ-9.2 מיליון ש"ח בשנת הדוח.

משטר כושר פירעון כלכלי לפי דירקטיבת ה-Solvency II

דירקטיבת 'Solvency II' (להלן: "הדירקטיבה") כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם. הדירקטיבה מבוססת על שלושה נדבכים: (1) נדבך כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון; (2) נדבך איכותי הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA); (3) נדבך הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

בהתאם לדירקטיבה ישנן שתי רמות של דרישות הון:

1. ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח ("SCR"). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד, על בסיס ההנחות ליישום משטר כושר פירעון החדש.

2. רמה מינימלית של הון ("MCR" או "סף הון").

החל מחודש יוני 2021, החברה מיישמת את המשטר החדש.

בחודש מרס 2022, קיבלה החברה את אישור הממונה, לפיו תהא רשאית במסגרת חישוב יחס כושר פירעון כלכלי, לכלול במאזן הכלכלי את מערכת הליבה שלה כנכס אינשורטק בשווי של עד 5% מהון רוברד 1 בסיסי האחרון שחושב, בכפוף לתקרה שנקבעה בגוף האישור.

אישור זה ניתן לאחר שליברה הציגה לרשות שוק ההון את יכולותיה של מערכת הליבה שלה, המאחדת מספר רב של מודולים אשר אופיינו ופותרו על ידי החברה, כאשר מטרות העל בפיתוח מודולים אלו תואמות במדויק את המטרות המפורטות במכתב העקרונות של הממונה להכרה בנכס אינשורטק¹⁴, דהיינו – יעילות תפעולית, הפחתת הוצאות, שיפור השירות למבוטחים, פיתוח מוצרים ושירותים חדשים מבוססי טכנולוגיה דיגיטלית, וכן קידום השימוש באמצעים דיגיטליים בתחום הביטוח.

ביום 30 בנובמבר 2023, פרסמה החברה דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה ליום 30 ביוני 2023. לפרטים, ראו דיווח מיידי של החברה מיום 30 בנובמבר 2023 (מס' אסמכתא [2023-01-109000](#)).

ביום 5 בינואר 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד – פרק 3 חלק 4 שער 5 "דיווח לממונה על שוק ההון" – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA), אשר משמעותו המרכזית הינה קביעת עקרונות ליצירת קשר בין אסטרטגיה עסקית, סיכונים וניהול ההון בהתאם לנדבך השני בדירקטיבה.

על פי הוראות אלה, חברות הביטוח נדרשות ליצור הבנה והבהרה של היכולת שלהן לשאת לאורך זמן את הסיכונים להם הן נחשפות כתוצאה ממימוש האסטרטגיה העסקית שלהן.

בהתאם להוראות התיקון לחוזר המאוחד כאמור, החל מחודש ינואר 2023, ובתחילת כל שנה, על החברה להגיש לממונה דיווח הערכה עצמית שנתית של הסיכונים וכושר הפירעון שלה. ביום 31 בינואר 2024, ולאחר תאריך המאזן, הגישה החברה את דוח ה-ORSA השנתי בגין שנת 2023.

בחודש מרס 2023, קיבלה החברה את אישור הממונה להכרה בשטר הון שגייסה מתאגיד בנקאי כמכשיר הון משני הכשיר להיכלל בחישוב ההון העצמי של החברה, בהתאם להוראות הממונה לעניין הון עצמי של חברת ביטוח. שטר ההון הינו בסך של כ-20 מיליון ש"ח לפירעון בתום 8 שנים ממועד הנפקתו כשלחברה קיימת אפשרות לבצע פירעון מוקדם של השטר לאחר 5 שנים.

¹⁴ראו הוראות סימן א', בפרק 2 חלק א', בנספח "משטר כושר פירעון כלכלי", חלק 2 לשער 5 בחוזר המאוחד, וכן את מכתב הממונה מיום 13 ביולי 2021 שעניינו "עקרונות להכרה בהשקעה באינשורטק בחישוב יחס כושר פירעון כלכלי".

להלן דרישות ההון לפי משטר ה-Solvency II:

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR):

		א. יחס כושר פירעון כלכלי
ליום 31 בדצמבר 2022 מבוקר(*) (אלפי ש"ח)	ליום 30 ביוני 2023 בלתי מבוקר(**) (אלפי ש"ח)	
57,556	78,936	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
55,672	69,298	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
1,884	9,638	עודף
103%	114%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		אירועים מהותיים שהתרחשו בתקופה שבין תאריך המאזן לתאריך הדיווח והשפיעו על יחס כושר הפירעון של החברה:
20,000	-	גיוס הון רובד 2
77,556	78,936	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
21,884	9,638	עודף
139%	114%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		ב. סף הון (MCR)
ליום 31 בדצמבר 2022 מבוקר(*) (אלפי ש"ח)	ליום 30 ביוני 2023 בלתי מבוקר(**) (אלפי ש"ח)	
21,350	31,184	סף ההון (MCR)
57,556	65,173	הון עצמי לעניין סף ההון

(*) כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

(**) כל מקום בדוח זה בו מופיע "בלתי מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לעקרונות תקן בינלאומי (ISAE) 3000 (Revised) לגבי "התקשוריות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי" שפורסם ע"י IAASB.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי מכתב הממונה:

		א. יחס כושר פירעון
ליום 31 בדצמבר 2022 מבוקר(*) (אלפי ש"ח)	ליום 30 ביוני 2023 בלתי מבוקר(**) (אלפי ש"ח)	
		נתונים ללא התחשבות בהוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:
57,556	78,936	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
61,881	77,009	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
(4,325)	1,927	עודף (חוסר)
93%	103%	יחס כושר פירעון (באחוזים)
		אירועים מהותיים שהתרחשו בתקופה שבין תאריך המאזן לתאריך הדיווח והשפיעו על יחס כושר הפירעון של החברה:
20,000	-	גיוס הון רובד 2
77,556	78,936	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
15,675	1,927	עודף
125%	103%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הדירקטוריון:
110%	110%	יעד הדירקטוריון
9,487	(5,774)	עודף (חוסר) הון ביחס ליעד

יודגש כי לחישוב יחס כושר הפירעון במתכונתו הנוכחית רגישות גבוהה למשתנים רבים, כמפורט בסעיף 2.2 לעיל וסעיף 4.1 להלן. בהקשר זה, יצוין כי לאחר יום 30 ביוני 2023, ועד למועד פרסום

הדוח חלו התפתחויות מאקרו כלכליות שונות כגון: שינויים בעקום הריבית, שינויים בשוק ההון, עלייה בשיעור האינפלציה ועוד, אשר בשלב זה, לחברה אין יכולת להעריך את השפעתן העתידית על חישוב יחס כושר הפירעון.

4. סקירת תוצאות הפעילות

4.1 להלן נתונים עיקריים על הרווח הכולל (באלפי ש"ח):

השינוי באחוזים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		השינוי באחוזים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2022	2023		2022/2023	2021	2022	
2022/2023	2022	2023	2022/2023	2021	2022	2023	
							ביטוח כללי
40%	107,814	151,425	43%	250,045	375,569	537,410	פרמיות שהורווחו ברוטו
124%	36,469	81,871	100%	82,523	126,718	254,520	פרמיות שהורווחו בשייר
*	(5,063)	9,466	*	5,596	(3,797)	10,059	רווח (הפסד) לפני מסים ביטוח כללי
							ביטוח חיים
**	-	934	**	-	-	2,249	פרמיות שהורווחו ברוטו
**	-	362	**	-	-	887	פרמיות שהורווחו בשייר
**	-	840	**	-	-	1,497	רווח לפני מסים ביטוח חיים
							פריטים שלא יוחסו למגזרי הפעילות
*	-	772	*	-	-	2,255	רווחים מהשקעות
12%	(195)	(219)	18%	(570)	(729)	(858)	הוצאות הנהלה וכלליות
*	(5,258)	10,859	*	5,026	(4,526)	12,953	סה"כ רווח כולל לפני מסים
*	1,003	(3,294)	*	(1,761)	713	(3,795)	(מסים על הכנסה) הטבת מס
*	(4,255)	7,565	*	3,265	(3,813)	9,158	רווח (הפסד) לתקופה לאחר מס
*	124	(6)	*	(50)	124	(6)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
*	(4,131)	7,559	*	3,215	(3,689)	9,152	סה"כ רווח (הפסד) כולל לאחר מס

* מעבר מרווח להפסד/מהפסד לרווח
** החברה החלה בשיווק פוליסות ביטוח חיים לציבור הרחב בשנת 2023.

לפירוט מלא בדבר הרכב הרווח (הפסד) ראה באור 3 לדוחות הכספיים.

תוצאות מגזרי הפעילות**מגזר ביטוח כללי**

בתקופת הדוח הציגה החברה שיעורי גידול משמעותיים בפרמיה ברוטו ובפרמיה שהורווחה ברוטו בכל הענפים בהם היא פועלת, כתוצאה מגידול בהיקפי הפעילות של החברה, בנוסף להעלאת התעריפים אשר הגדילו את הפרמיה הממוצעת בענף הרכב וכן מנאמנות לקוחות גבוהה הבאה לידי ביטוי בשיעור חידושים גבוה, זאת על אף ירידה במכירות החדשות בחודש אוקטובר 2023 בכל ענפי הפעילות של החברה כתוצאה ממלחמת "חרבות ברזל". סך הפרמיות שהורווחו ברוטו בשנת הדוח הסתכמו בכ- 537,410 אלפי ש"ח, בהשוואה לפרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 375,569 אלפי ש"ח אשתקד, ולעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 250,045 אלפי ש"ח בשנת 2021. סך הפרמיות שהורווחו בשייר בשנת הדוח הסתכמו בכ- 254,520 אלפי ש"ח, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 126,718 אלפי ש"ח אשתקד, ולעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 82,523 אלפי ש"ח בשנת 2021. סך הפרמיות שהורווחו ברוטו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, הסתכמו בכ- 151,425 אלפי ש"ח, בהשוואה לפרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 107,814 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך הפרמיות שהורווחו בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2023, הסתכמו בכ- 81,871 אלפי ש"ח, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 36,469 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעורי הגידול הגבוהים בפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובעים מירידה בשיעור ביטוח המשנה בתקופת הדוח, בהשוואה לשיעור ביטוח המשנה בשנת 2022. ירידה זו בשיעור ביטוח המשנה הנה ירידה מכוונת, בהתאם לאסטרטגיית החברה.

לפירוט הסכמי ביטוח המשנה של החברה, ראה סעיף 3.6 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

הרווח לפני מס לתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 10,059 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסד לפני מס בסך של כ- 3,797 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ורווח לפני מס בסך של כ- 5,596 בשנת 2021.

המעבר מהפסד לרווח בשנת הדוח בהשוואה לאשתקד נובע בעיקר מהמשך גידול בפרמיה הממוצעת בענף רכב רכוש, אשר הובילה לאיפוס הפרמיה בחסר, ולשיפור בתוצאות החיתומיות בענף זה. מנגד, במהלך תקופת הדוח ועד ערב פריצתה של מלחמת "חרבות ברזל", נרשמה עלייה בעלות התביעה הממוצעת בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, אשר נבעה מגידול בשכיחות הגניבות, וכן מגידול בעלות חלקי החילוף אשר הגדילו את סך עלות התיקון. בסמוך לאחר פריצתה של מלחמת "חרבות ברזל", חל קיטון בשכיחות הגניבות וכפועל יוצא, קיטון בעלות התביעה הממוצעת בענף זה, אולם החל מחודש דצמבר 2023, השכיחות שבה לשיעורה טרום המלחמה, שהינו כאמור, גבוה יחסית. הגידול ברווחיות נובע כתוצאה מרווחי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה בתקופה זו שהסתכמו לסך של כ- 6,850 אלפי ש"ח לעומת הפסדים מהשקעות בתקופה המקבילה אשתקד שהסתכמו לסך של כ- 1,158 אלפי ש"ח. הירידה ברווחיות החיתומית ברכב חובה נובעת בעיקר מעליה מתונה של הריבית הריאלית חסרת הסיכון בקיזוז פרמיית אי נזילות בתקופת הדוח, אשר הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 1,417 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 280 אלפי ש"ח בשייר, לעומת קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 16,301 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 3,201 אלפי ש"ח בשייר בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מיסים על הכנסה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2023 הסתכם לסך של כ- 9,466 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסד לפני מס בסך של כ- 5,063 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע מהמשך גידול בפרמיה הממוצעת בענף רכב רכוש אשר הובילה לשיפור התוצאות החיתומיות ואיפוס הפרמיה בחסר, זאת בנוסף לקיטון בעלות התביעה הממוצעת בתקופה שלאחר פריצת המלחמה כאמור לעיל.

הירידה בעקום הריבית חסרת סיכון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, הובילה לגידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 1,361 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 265 אלפי ש"ח בשייר לעומת קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 2,638 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 521 אלפי ש"ח בשייר בתקופה המקבילה אשתקד.

בהתאם לנוהג המיטבי, החברה מהוונת את ההתחייבויות בכל הענפים בריבית ריאלית חסרת סיכון וכן מפרישה מרווחי שמרנות מפורשים. ככל ותהיה הרעה בתוצאות החיתומיות, החברה תמשיך בהעלאת תעריפים במטרה להגדיל את הפרמיה הממוצעת בענפי הרכב.

מגזר ביטוח חיים

בתקופת הדוח השיקה החברה לראשונה פוליסות מסוג "ריסק טהור" ו-"ריסק משכנתא" תחת ענף ביטוח חיים-סיכון בלבד. בשנת הדוח נרשמו במגזר זה פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 2,249 אלפי ש"ח ופרמיות שהורווחו בשייר בסכום של כ- 887 אלפי ש"ח. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, נרשמו במגזר זה פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 934 אלפי ש"ח ופרמיות שהורווחו בשייר בסכום של כ- 362 אלפי ש"ח. סך הרווח לפני מס ממגזר זה הסתכם בשנת הדוח לסך של כ- 1,497 אלפי ש"ח. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, נרשם רווח לפני מס במגזר זה בסך של כ- 840 אלפי ש"ח. הפרמיה המשוננת ליום 31 בדצמבר 2023, הסתכמה לסך של כ- 4.3 מיליון ש"ח.

השקעות נוסטרו

החברה החלה לנהל את תיק ההשקעות שלה באמצעות בית השקעות לראשונה בשנת 2022, כאשר עד למועד זה לחברה לא היה תיק השקעות מנוהל, זאת כחלק מהאסטרטגיה העסקית שלה בשנותיה הראשונות לחייה, ולמען השאת הפעילות החיתומית. חלקו של התיק המנוהל מושקע באגרות חוב מוחזקות לפדיון בדירוג גבוה במטרה לייצר עוגן השקעתי בעל תשואה יציבה ללא השפעת התנודתיות בשוקי ההון וחלקו הנוסף מושקע בעיקר בפיקדונות בבנקים. בתקופת הדוח רשמה החברה במגזרי הפעילות בביטוח כללי וחיים רווחי השקעה בסך של כ-6,970 אלפי ש"ח בהשוואה להפסד בסך של כ-1,158 אלפי ש"ח אשתקד. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, רשמה החברה רווחי השקעה במגזרי הפעילות בביטוח כללי וחיים בסכום של כ-2,401 אלפי ש"ח בהשוואה לרווח של כ-194 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פעילות לא מיוחסת

בשנת הדוח נרשמו רווחים מההשקעות שאינם מיוחסים למגזרי הפעילות של החברה בסכום של כ-2,255 אלפי ש"ח, וכן נרשמו הוצאות הנהלה וכלליות אשר אינן מיוחסות למגזרי הפעילות בסך של כ-858 אלפי ש"ח לעומת סך של כ-729 אלפי ש"ח אשתקד. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 נרשמו הוצאות הנהלה וכלליות אשר אינן מיוחסות למגזרי הפעילות בסך של כ-219 אלפי ש"ח לעומת סך של כ-195 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהוצאות נובע מגידול בהוצאות הקבועות וההוצאות המשתנות של החברה בתקופת הדוח אל מול התקופה המקבילה אשתקד לאור הגידול בפעילות החברה.

לפירוט מלא בדבר הרכב הרווח ראה באור 3 לדוחותיה הכספיים.

4.2 להלן סקירת תוצאות פעילות התברה לפי תחומי פעילות:

ביטוח כללי (באלפי ש"ח) 4.2.1

על בסיס שנתי נאליפי ש"ח	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		% שניוני		% מטח"י	
	2021	2022	2021/2022	2022/2023	2021	2022
ביטוח רכב רכוש						
פרמיות ברוטו	180,020	262,695	46%	50%		
פרמיות בשייר	78,628	113,271	44%	109%		
פרמיות שהורווחו בשייר	63,524	97,347	53%	87%		
רווח (הפסד) כולל לפני מס	3,857	(5,715)	***	***		
Loss Ratio ברוטו*	105%	123%	*	*		
Loss Ratio בשייר*	69%	85%	*	*		
Combined Ratio ברוטו	130%	142%	*	*		
Combined Ratio בשייר	94%	105%	*	*		
ביטוח רכב חובנה						
פרמיות ברוטו	119,259	164,915	38%	20%		
פרמיות בשייר	23,066	31,866	38%	207%		
פרמיות שהורווחו בשייר	18,543	27,475	48%	146%		
רווח כולל לפני מס	2,370	3,750	58%	2%		
ביטוח כללי אחר**						
פרמיות ברוטו	4,833	10,612	120%	81%		
פרמיות בשייר	762	2,876	277%	146%		
פרמיות שהורווחו בשייר	456	1,896	316%	157%		
(הפסד) כולל לפני מס	(706)	(1,643)	133%	63%		
Loss Ratio ברוטו	63%	57%	*	*		
Loss Ratio בשייר	155%	94%	*	*		
Combined Ratio ברוטו	94%	90%	*	*		
Combined Ratio בשייר	255%	185%	*	*		
סך הכל במגזר ביטוח כללי						
פרמיות ברוטו	304,112	438,222	44%	40%		
פרמיות בשייר	102,456	148,013	44%	131%		
פרמיות שהורווחו בשייר	82,523	126,718	54%	101%		
רווח (הפסד) כולל לפני מס	5,521	(3,608)	***	***		

* שיעור ה-LR כולל פרמיה בחסר (בשנים 2021 ו-2022) ומרווחי שמונות בתביעות התלוייה, במקביל חוסר הדאגה בשנותיה הראשונות של החברה. ההבדל בין הפרוטו לשייר נובע בעיקר מתעבורה שמבטח המשנה אינו שורף לפרמיות בגין הריידינגים. בעניין זה, ראה טיפוס 3.6.3 לפרק תיאור עסקי החאגיד.

** כולל ביטוח דירתי, ביטוחי עסקי, חיות מחמד, נסיעות לחו"ל.

*** מעבר מהפסד לרווח/מעבר מרווח להפסד.

Loss Ratio - היחס שבין
התשלומים ושינוי בהתייבויות
בגין חוץ ביטוח, לבין הפרמיות
שהורווחו.

Combined Ratio - היחס
התשלומים ושינוי
בהתייבויות בגין חוץ ביטוח,
עמלות ועלויות רכישה בגיבוי
הכנסות מעמלות ביטוח משנה
והוצאות הנחלה וכללויות, לבין
הפרמיות שהורווחו.

על בסיס שנתו נאלפי ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר			% שינוי			% מטרה"כ				
	2021	2022	2023	2021/2022	2022/2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
ביטוח רכב רכוש											
פרמיות ברוטו	95,109	67,893	45,668	40%	49%	60%	59%	60%	65%	69%	76%
פרמיות בשע"ר	56,275	29,333	20,460	92%	43%	69%	76%	76%	71%	77%	77%
פרמיות שהורווחו בשע"ר	56,871	27,963	19,073	103%	47%	71%	77%	77%	89%	158%	70%
רווח (הפסד) כולל לפני מס	7,510	(2,449)	(5,443)	***	***	***	70%	158%	89%	158%	70%
Loss Ratio ברוטו*	69%	118%	122%	*	*	*	*	*	*	*	*
Loss Ratio בשע"ר*	73%	74%	80%	*	*	*	*	*	*	*	*
Combined Ratio ברוטו	82%	142%	154%	*	*	*	*	*	*	*	*
Combined Ratio בשע"ר	89%	110%	128%	*	*	*	*	*	*	*	*
ביטוח רכב חובה											
פרמיות ברוטו	45,850	41,986	32,115	9%	31%	39%	39%	38%	32%	29%	23%
פרמיות בשע"ר	22,259	8,108	6,267	17%	29%	29%	23%	22%	29%	22%	22%
פרמיות שהורווחו בשע"ר	23,377	7,805	5,597	200%	39%	39%	22%	22%	27%	27%	22%
רווח כולל לפני מס	2,770	(3,207)	(1,679)	***	***	***	43%	104%	38%	38%	43%
ביטוח כללי אחר**											
פרמיות ברוטו	4,528	2,872	1,186	58%	142%	2%	2%	2%	3%	2%	2%
פרמיות בשע"ר	1,547	846	128	83%	561%	2%	1%	2%	2%	2%	1%
פרמיות שהורווחו בשע"ר	1,623	701	136	132%	415%	2%	1%	2%	2%	2%	1%
(הפסד) כולל לפני מס	(820)	782	472	***	66%	66%	13%	46%	27%	27%	13%
Loss Ratio ברוטו	55%	52%	55%	*	*	*	-	-	-	-	-
Loss Ratio בשע"ר	84%	67%	136%	*	*	*	-	-	-	-	-
Combined Ratio ברוטו	87%	41%	24%	*	*	*	-	-	-	-	-
Combined Ratio בשע"ר	152%	13%	(267%)	*	*	*	-	-	-	-	-
סך הכל במגזר ביטוח כללי											
פרמיות ברוטו	145,487	112,751	78,969	29%	43%	100%	100%	100%	43%	43%	100%
פרמיות בשע"ר	80,081	38,287	26,855	109%	43%	100%	100%	100%	43%	43%	100%
פרמיות שהורווחו בשע"ר	81,871	36,469	24,806	124%	47%	100%	100%	100%	47%	47%	100%
רווח (הפסד) כולל לפני מס	9,460	(4,874)	(6,650)	***	27%	27%	100%	100%	100%	100%	100%

* שינוי ה-LR כולל פרמיה בחסד (בשנים 2021 ו-2022) ומרווחי שמרנות בתביעות התלויות, בעקבות חוסר הודאות בשנותיה הראשונות של החברה. ההבדל בין המרוטו לשינוי נובע בעיקר מתעבורת שמבטח המשנה אינו שרוף לפרמיות בגין הדידלים. בעניין זה, ראה טעיף 3.6.3 לפרק תיאור יסקי התאגיד.

** כולל ביטוח דריה, ביטוחי יסוק, חיות מחמד, נסיעות לח"ל.

*** מעבר מתפסד לרווח/מעבר מרווח לתפסד.

Loss Ratio - היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות שבונין תפסדות שבונין. לביטוח, לביטוח תפסדות שבונין.

Combined Ratio - היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוץ ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניין המנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות התלה וכלליות, לביטוח תפסדות שהורווחו.

ביטוח רכב רכוש

הגידול בפרמיות ברוטו בשנת הדוח ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע מהמשך צמיחה מואצת בהיקפי הפעילות של החברה בענף, המלווה בעלייה מתמשכת בפרמיה הממוצעת לצד נאמנות לקוחות גבוהה הבאה לידי ביטוי בשיעור חידושים גבוה. בתקופת הדוח, גדלה הפרמיה הממוצעת בכ-34%.

הגידול בפרמיות הינו במקביל לגידול בכמות המבוטחים הפרטיים. יודגש כי לחברה אין לקוחות המשתייכים לצי רכב וקולקטיבים, וכל הלקוחות הינם לקוחות פרטיים, וזאת בהתאם למדיניות החברה.

תוצאות הענף הסתכמו בשנת הדוח ברווח כולל לפני מס בסך של כ-8,899 אלפי ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-5,715 אלפי ש"ח אשתקד ורווח כולל לפני מס בסך של כ-3,857 אלפי ש"ח בשנת 2021.

המעבר מהפסד לרווח בשנת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע משיפור ה-LR לאור הגידול בפרמיה הממוצעת בתקופה זו אשר הובילה, בין היתר, לשיפור בתוצאות החיתומיות ואיפוס הפרמיה בחסר. מנגד, במהלך תקופת הדוח ועד ערב פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", נרשמה עלייה בעלות התביעה הממוצעת בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, אשר נבעה מגידול בשכיחות הגניבות, וכן מגידול בעלות חלקי החילוף אשר הגדילו את סך עלות התיקון. בנוסף, לאור צבירת ניסיון בשנות פעילותה, החברה הפחיתה את שיעור מרווחי הסיכון בענף, הפחתה אשר הובילה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח בסך של כ-3,312 אלפי ש"ח בברוטו ו-416 אלפי ש"ח בשייר. הגידול ברווחיות נובע גם מרווחי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה והמשך התייעלות תפעולית בהוצאות החברה.

בסמוך לאחר פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", חל קיטון בשכיחות הגניבות וכפועל יוצא, קיטון בעלות התביעה הממוצעת בענף זה, אולם החל מחודש דצמבר 2023, השכיחות שבה לשיעורה טרום המלחמה. בשלב זה, קיים חוסר ודאות משמעותי בקשר להתפתחות המלחמה, להיקפה ולמשך זמנה. לפיכך, לא ניתן להעריך כעת את היקף ההשפעה העתידי על עלות התביעה הממוצעת של החברה. ככל ותהיה הרעה בתוצאות החיתומיות, החברה תמשיך בהעלאת תעריפים במטרה להגדיל את הפרמיה הממוצעת.

תוצאות הענף לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 הסתכמו ברווח כולל לפני מס בסך של כ-7,510 אלפי ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-2,449 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, והפסד כולל לפני מס בסך של כ-5,443 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021. המעבר מהפסד לרווח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע כאמור, משיפור ב-LR לאור הגידול בפרמיה הממוצעת בתקופה זו אשר הובילה, בין היתר, לשיפור בתוצאות החיתומיות ולאיפוס הפרמיה בחסר, זאת לצד קיטון בעלות התביעה הממוצעת בתקופה שלאחר פרוץ המלחמה כאמור לעיל. בנוסף וכאמור לעיל, הפחתת מרווחי השמרנות אשר הובילה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות לצד רווחי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה, והמשך התייעלות תפעולית בהוצאות החברה.

בתקופת הדוח נרשמו רווחי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה בסך של כ-4,184 אלפי ש"ח בהשוואה להפסדים מהשקעות בסך של כ-756 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ביטוח רכב חובה

הגידול בפרמיות ברוטו בשנת הדוח ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע מהמשך צמיחה מואצת בהיקפי הפעילות של החברה בענף תוך העלאת תעריפים אשר הגדילו את הפרמיה הממוצעת וכן מנאמנות לקוחות גבוהה הבאה לידי ביטוי בשיעור חידושים גבוה.

הגידול בפרמיות הינו במקביל לגידול בכמות המבוטחים. יודגש כי לחברה אין לקוחות המשתייכים לצי רכב וקולקטיבים, וכל הלקוחות הינם לקוחות פרטיים, וזאת בהתאם למדיניות החברה.

תוצאות הענף הסתכמו בשנת הדוח ברווח כולל לפני מס בסך של כ-3,835 אלפי ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ-3,750 אלפי ש"ח אשתקד ורווח כולל לפני מס בסך של כ-2,370 אלפי ש"ח בשנת 2021.

הגידול ברווח בשנת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מרווחי השקעות שהסתכמו לסך של כ-2,525 אלפי ש"ח לעומת הפסד מהשקעות בסך של כ-390 אלפי ש"ח

אשתקד, וכן מגידול בפרמיה הממוצעת אשר הגדילה את הרווחיות החיתומית. בנוסף, לאור צבירת ניסיון בשנות פעילותה, החברה הפחיתה את שיעור מרווחי הסיכון בענף זה, הפחתה אשר הובילה לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח בסך של כ- 4,527 אלפי ש"ח בברוטו ו- 1,172 אלפי ש"ח בשייר. רווחיות זו קוזה, בין היתר, מעליה מתונה יותר של עקום הריבית בשנת הדוח בהשוואה לאשתקד. עליית עקום הריבית בקיזוז פרמיית אי הנזילות הקטינה את העתודות הביטוחיות בברוטו בסכום של כ- 1,417 אלפי ש"ח ובכ- 280 אלפי ש"ח בשייר בתקופת הדוח, לעומת קיטון בעתודות הביטוחיות בברוטו בסכום של כ- 16,301 אלפי ש"ח וכ- 3,201 אלפי ש"ח בשייר בתקופה המקבילה אשתקד. גורם נוסף לשיפור ברווחיות הינו המשך התייעלות תפעולית בהוצאות החברה.

העלייה בממדד המחירים לצרכן בתקופת הדוח הגדילה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 12,647 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 2,445 אלפי ש"ח בשייר, לעומת גידול בסך של כ- 11,507 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 2,241 אלפי ש"ח בשייר בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות הענף לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, הסתכמו לרווח כולל לפני מס בסך של כ- 2,770 אלפי ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 3,207 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, והפסד כולל לפני מס בסך של כ- 1,679 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021. המעבר מהפסד לרווח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מהפחתת שיעור מרווחי השמרנות כאמור לעיל, וכן מרווחי השקעות שהסתכמו בתקופה זו לסך של כ- 890 אלפי ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 12 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, לצד עליית מדד מתונה יותר בתקופה זו, אשר השפעתה הגדילה את ההתחייבויות הביטוחיות בכ- 372 אלפי ש"ח בברוטו ובכ- 72 אלפי ש"ח בשייר, לעומת גידול בהתחייבויות הביטוחיות בברוטו בסך של כ- 1,918 אלפי ש"ח וכ- 374 אלפי ש"ח בשייר בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 קיימת ירידה בעקום הריבית חסרת סיכון בקיזוז פרמיית אי הנזילות, אשר הובילה לגידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 1,361 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 265 אלפי ש"ח בשייר, לעומת קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 2,638 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 521 אלפי ש"ח בשייר בתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה התפתחות שלילית בגובה התביעה התלויה בתביעה אחת, אשר השפעתה גדולה ביחס ליתר התביעות התלויות בתיק החברה.

השפעת תוצאות "הפול" על תוצאות החברה לפני מס הסתכמו להפסד בסך של כ- 13,187 אלפי ש"ח בברוטו והפסד של כ- 675 אלפי ש"ח בשייר, לעומת הפסד בסך של כ- 11,496 אלפי ש"ח בברוטו והפסד של כ- 2,596 אלפי ש"ח בשייר בתקופה המקבילה אשתקד.

כמו כן, בהתאם לנוהג המיטבי, החברה מהוננת את ההתחייבויות בכל הענפים בריבית ריאלית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות בהתאם להוראות הממונה, וכן מפרישה מרווחי שמרנות מפורשים.

ביטוח כללי אחר

הגידול בהכנסות מפרמיות ברוטו בשנת הדוח ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע מגידול בהיקפי הפעילות של החברה בענף דירות ובתי עסק, כניסה לתחומי פעילות נוספים וכן מנאמנות לקוחות גבוהה הבאה לידי ביטוי בשיעור חידושים גבוה.

במסגרת ביטוח כללי אחר נכללים ביטוח דירה, ביטוח בתי עסק, ביטוח חיות מחמד וביטוח נסיעות לחו"ל.

תוצאות הענף הסתכמו בשנת הדוח בהפסד לפני מס והפסד כולל לפני מס בסך של כ- 2,681 אלפי ש"ח לעומת הפסד לפני מס והפסד כולל לפני מס בסך של כ- 1,643 אלפי ש"ח אשתקד והפסד לפני מס והפסד כולל לפני מס בסך של כ- 706 אלפי ש"ח בשנת 2021.

תוצאות הענף לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, הסתכמו בהפסד לפני מס והפסד כולל לפני מס בסך של כ- 820 אלפי ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 782 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהפסד בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול בעלויות רכישת כיסוי לנזקי קטסטרופה ממבטחי המשנה. יצוין כי יחס הרווחיות של החברה הינו חיובי, וככל שהחברה תגדיל פעילותה, העלות השולית של כיסוי זה תקטן, מה שיגדיל את הרווחיות. יצוין כי לאורך שנים התוצאות הביטוחיות (Loss Ratio) בענפים אלו חיוביות וככל שהחברה תמשיך במגמת הגידול והצמיחה בענפים אלו, היא צופה כי תוצאותיה תהיינה כספיות ישתפרו.

4.2.2 ביטוח חיים (באלפי ש"ח)

אחוז מסה"כ		השינוי באחוזים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2022/2023	2022	2023	
					ביטוח חיים – סיכון בלבד
-	100%	-	-	2,249	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
-	100%	-	-	887	סה"כ פרמיות שהורווחו בשייר
-	100%	-	-	1,497	רווח כולל לפני מס

אחוז מסה"כ		השינוי באחוזים	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2022/2023	2022	2023	
					ביטוח חיים – סיכון בלבד
-	100%	-	-	933	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
-	100%	-	-	362	סה"כ פרמיות שהורווחו בשייר
-	100%	-	-	840	רווח כולל לפני מס

החברה החלה את פעילותה בענף ביטוח חיים בסוף הרבעון הרביעי לשנת 2022 והשיקה אותו לציבור הרחב בשנת הדוח. הפרמיות שהורווחו ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 2,249 אלפי ש"ח. הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, הסתכמו לסך של כ-934 אלפי ש"ח. הפרמיה המשונתת ליום 31 בדצמבר 2023, הסתכמה לסך של כ-4.3 מיליון ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס בתחום ביטוח חיים בשנת הדוח הסתכם לסך של כ-1,497 אלפי ש"ח. הרווח הכולל לפני מס בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 הסתכם לסך של כ-840 אלפי ש"ח.

5. תזרימי מזומנים ונזילות

בתקופת הדוח חלה עלייה בסכום המזומנים ושווי המזומנים בסך של כ-69,461 אלפי ש"ח, מסך של כ-67,152 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, לסך של כ-136,613 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. יתרת המזומנים ושווי המזומנים ליום 31 בדצמבר 2023 נובעים מהפעילויות המפורטות להלן:

5.1 מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח, הסתכמו לסך של כ-56,534 אלפי ש"ח לעומת סך של כ-13,348 אלפי ש"ח ששימשו לפעילות שוטפת, בתקופה המקבילה אשתקד.

5.2 מפעילות השקעה

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות השקעה בתקופת הדוח וכללו בעיקר פיתוחים בתחום מערכות מידע ורכישת תוכנה, הסתכמו לסך של כ-5,963 אלפי ש"ח לעומת סך של כ-4,067 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

5.3 מפעילות מימון

תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות מימון בתקופת הדוח, הסתכמו לסך של כ-18,890 אלפי ש"ח בעיקר לאור גיוס שטר הון בסך 20 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-813 אלפי ש"ח ששימשו לפעילות מימון בתקופה המקבילה אשתקד.

לפירוט מלא בדבר תזרימי מזומנים ונזילות ראה את דוחותיה הכספיים של החברה.

6. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה

6.1. ביום 16 בינואר 2023, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה את חידוש כהונתו של מר רמי פריאנט כדירקטור חיצוני ויו"ר ועדת הביקורת לתקופת כהונה שניה. המינוי אושר על ידי הממונה ביום 10 בינואר 2023.¹⁵

6.2. ביום 31 בינואר 2023, אישר הממונה את מינויו של רו"ח אלעד גולוב כמנהל הסיכונים של החברה, בכפיפות למנכ"לית החברה.

לפירוט נוסף ראה סעיף 3.7 לפרק תיאור עסקי התאגיד וסעיפים 13-14 לפרק הפרטים הנוספים.

7. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן

ביום 19 בפברואר 2024, הודיעה החברה על השקת Chik - ביטוח יומי לנהגים צעירים עד גיל 24, ללא תלות בחברת הביטוח בה הרכב מבוטח. מדובר במוצר ביטוחי ייחודי המשווק לראשונה בישראל. לצורך כך, השיקה החברה את אפליקציית "Chik" המאפשרת לנהגים צעירים לרכוש כיסוי ביטוחי מסוג "נהג צעיר" לתקופות קצרות וזמניות בהתאם לתדירות השימוש ברכב ללא צורך בהתקנת רכיב מעקב חיצוני וללא הגבלת ק"מ וכמות הפעלות/שימושים. רכישת הכיסוי הביטוחי הזמני תתאפשר ביחס לרכבים המבוטחים בפוליסות מסוג חובה ומקיף או צד ג', ללא תלות בזכות חברת הביטוח אשר הנפיקה את פוליסת הביטוח המקורית.

הדירקטוריון, הנהלת החברה ועובדיה משתתפים בצערן הכבד מנשוא של משפחות הנופלים והנרצחים, מייחלים לחזרתם בשלום של כל הנעדרים והשבויים, להחלמתם של הפצועים והפגועים בנפש ולחזרתם בשלום של כל חיילי צה"ל וכוחות הבטחון.

דירקטוריון החברה מודה להנהלה, לעובדיה וללקוחותיה על תרומתם להישגי החברה.

ליברה חברה לביטוח בע"מ

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 27 במרס, 2024

¹⁵ לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 16 בינואר 2023 (מס' אסמכתא: [2023-01-006709](#))

הצהרה (certification)

אני, אתי אלישקוב, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לשנת 2023 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכך-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, דודי בן חיים, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לשנת 2023 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכך-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של חברת הביטוח תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של חברת הביטוח לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת חברת הביטוח בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2023, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- *(COSO) Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2023, הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____ (חתימה)

יו"ר הדירקטוריון מירב סיגל

_____ (חתימה)

מנכ"ל אתי אלישקוב

_____ (חתימה)

סמנכ"ל כספים דודי בן חיים

תאריך אישור הדוח: 27.03.2024

LIBRA

פרק 3

דוחות כספיים

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2023

ליברה חברה לביטוח בע"מדוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2023תוכן הענייניםעמוד

<u>3</u>	דוח רואה החשבון המבקר בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
<u>4-5</u>	דוח רואה החשבון המבקר
<u>6</u>	דוחות על המצב הכספי
<u>7</u>	דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
<u>8</u>	דוחות על השינויים בהון
<u>9-10</u>	דוחות על תזרימי המזומנים
<u>10-86</u>	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות

של ליברה חברה לביטוח בע"מ בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2023, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOb Public Company Accounting Oversight Board (בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קויימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי, הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2023 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר, 2023 ו-2022 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023 והדוח שלנו מיום 27 במרס, 2024 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים והפניית תשומת לב לאמור בבאור 29 לדוחות הכספיים בדבר החשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
27 במרס, 2024

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של ליברה חברה לביטוח בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2022 ו-2023 ואת הדוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2022 ו-2023 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 29 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון החברה ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס, או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגביהם היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים בכללותם. התקשור של עניינים אלה להלן אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעות חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

מדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי:

הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023 כוללים התחייבויות מהותיות בגין חוזי ביטוח כללי, ברוטו בסך 742,731 אלפי ש"ח, כמתואר בבאור 12 לדוחות הכספיים.

כמתואר בבאורים 2'ב(3) (א) ו-25'ה(3) לדוחות הכספיים, התחייבויות אלה נמדדות בהתאם לעלות המשוערת ליישוב תביעות הביטוח וכוללות את העלות הצפויה של התביעות שאירעו ודווחו, תביעות שאירעו אך טרם דווחו או דווחו בחסר (IBNR) ו-(IBNER) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, הפרשה לפרמיה בחסר והוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות.

מדידת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי מבוססת בעיקרה על אומדנים אקטואריים. ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדנים הסטטיסטיים מבוססים על הנחות שונות, אשר לא בהכרח תתממשנה. ההנחות שנעשה בהן שימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על מדידת ההפרשה. עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדנים הסטטיסטיים.

בחלק מענפי הביטוח אי הוודאות המובנית גבוהה יותר, במיוחד בתביעות רכב חובה המתאפיינות ב"זנב ארוך", בהן לעיתים, חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה. בבאור 12 לדוחות הכספיים מוצגת התפתחות הערכת ההתחייבויות בענפי רכב חובה וענפי רכוש. בשל אי הוודאות המובנית באומדנים המשמשים לצורך מדידת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי, קבענו כי המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי הינה עניין מפתח בביקורת.

נהלי הביקורת שבוצעו במענה לעניין המפתח בביקורת

נהלי הביקורת שביצענו לגבי בחינת המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי כללו את הנהלים הבאים:

- בחנו את התכנון והיישום של בקורות פנימיות הקשורות לתהליך המדידה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות לרבות, הבקורות בסביבת מערכות המידע המשמשות לעיבוד הנתונים ואת זרימת המידע לצרכי דיווח כספי.
- בחנו כי מתודולוגיית מדידת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי מיושמת בהתאם לדרישות של IFRS 4 בדבר "חוזי ביטוח" ובהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמנו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, את סבירות ההנחות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס במודלים שיושמו לצורך מדידת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי.
- יישמנו נהלים אנליטיים במטרה לזהות ולנתח שינויים מהותיים חריגים.

בנוסף, הערכנו את נאותות הגילויים העיקריים בדוחות הכספיים אודות התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2023 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO, והדוח שלנו מיום 27 במרס, 2024 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב
27 במרס, 2024

ליום 31 בדצמבר			
2022	2023		
אלפי ש"ח		באור	נכסים
10,144	13,833	<u>4</u>	נכסים בלתי מוחשיים
1,472	-	<u>15</u>	נכסי מסים נדחים
29,385	42,076	<u>5</u>	הוצאות רכישה נדחות
5,350	4,777	<u>6</u>	רכוש קבוע
438,720	449,172	<u>12</u>	נכסי ביטוח משנה
804	1,428		נכסי מסים שוטפים
17,803	18,919	<u>7</u>	חייבים ויתרות חובה
119,705	180,508	<u>8</u>	פרמיות לגבייה
		<u>9</u>	השקעות פיננסיות:
69,512	87,302		נכסי חוב סחירים
75,665	118,630		נכסי חוב שאינם סחירים
529	44		מניות
3,410	4,088		אחרות
149,116	210,064		סך הכל השקעות פיננסיות
67,152	136,613	<u>10</u>	מזומנים ושווי מזומנים
<u>839,651</u>	<u>1,057,390</u>		סך כל הנכסים
			הון והתחייבויות
		<u>11</u>	הון:
68,848	68,848		פרמיה על מניות
2,000	2,000		קרנות הון
(10,717)	(1,565)		יתרת הפסד
60,131	69,283		סך כל הון
			התחייבויות:
580,995	743,560	<u>12</u>	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
53	40	<u>16</u>	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
-	821	<u>15</u>	התחייבות בגין מסים נדחים
194,004	219,745	<u>17</u>	זכאים ויתרות זכות
4,468	23,941	<u>18</u>	התחייבות פיננסיות
779,520	988,107		סך כל ההתחייבויות
<u>839,651</u>	<u>1,057,390</u>		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

27 במרס, 2024			
דודי בן חיים מנהל כספים	אתי אלישקוב מנכ"ל	מירב סיגל יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום			באור	
31 בדצמבר				
2021	2022	2023		
אלפי ש"ח				
250,045	375,569	539,659	<u>19</u>	פרמיות שהורווחו ברוטו
167,522	248,851	284,252	<u>19</u>	פרמיות שהורווחו על ידי מבטח משנה
82,523	126,718	255,407	<u>19</u>	פרמיות שהורווחו בשייר
390	(1,158)	9,225	<u>20</u>	רווחים (הפסדים) מהשקעות
39,104	43,854	35,720	<u>21</u>	הכנסות מעמלות
122,017	169,414	300,352		סך כל הכנסות
275,643	422,167	480,700		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
208,826	309,181	261,540		חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
66,817	112,986	219,160	<u>22</u>	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
44,987	54,709	59,350	<u>23</u>	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,042	5,811	7,051	<u>24</u>	הוצאות הנהלה וכלליות
145	434	1,838		הוצאות מימון
116,991	173,940	287,399		סך כל ההוצאות
5,026	(4,526)	12,953		רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
1,761	(713)	3,795	<u>15</u>	מסים על הכנסה (הטבת מס)
3,265	(3,813)	9,158		סה"כ רווח נקי (הפסד)
(50)	124	(6)	<u>16</u>	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
3,215	(3,689)	9,152		סה"כ רווח (הפסד) כולל
0.07	(0.08)	0.20	<u>26</u>	רווח (הפסד) נקי בסיסי למניה ללא ערך נקוב

סה"כ הון	יתרת הפסד	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	הון מניות ופרמיה	
אלפי ש"ח				
60,131	(10,717)	2,000	68,848	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2023</u>
9,158	9,158	-	-	רווח נקי לשנה
(6)	(6)	-	-	(הפסד) כולל אחר, נטו ממס
9,152	9,152	-	-	רווח כולל לשנה
69,283	(1,565)	2,000	68,848	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023</u>

סה"כ הון	יתרת הפסד	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	הון מניות ופרמיה	
אלפי ש"ח				
63,184	(7,028)	2,000	68,212	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2022</u>
175	-	-	175	הנפקת הון (ראה באור 111)
461	-	-	461	הטבת מס בגין הוצאות הנפקה
(3,813)	(3,813)	-	-	הפסד לשנה
124	124	-	-	רווח כולל אחר, נטו ממס
(3,689)	(3,689)	-	-	הפסד כולל לשנה
60,131	(10,717)	2,000	68,848	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022</u>

סה"כ הון	יתרת הפסד	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	הון מניות ופרמיה	
אלפי ש"ח				
35,588	(10,243)	2,000	43,831	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2021</u>
24,381	-	-	24,381	הנפקת הון (ראה באור 111)
3,265	3,265	-	-	רווח נקי לשנה
(50)	(50)	-	-	(הפסד) כולל אחר, נטו ממס
3,215	3,215	-	-	רווח כולל לשנה
63,184	(7,028)	2,000	68,212	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2021</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום			באור	
31 בדצמבר				
2021	2022	2023		
אלפי ש"ח				
38,532	(13,348)	56,534	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(473)	(196)	(174)		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(2,160)	(3,871)	(5,789)		השקעה ברכוש קבוע
(2,633)	(4,067)	(5,963)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(745)	(988)	(1,110)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
-	-	20,000		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
24,381	175	-		פרעון התחייבות בגין חכירה
23,636	(813)	18,890		גיוס שטר הון בנקאי
59,535	(18,228)	69,461		הנפקת הון מניות
25,845	85,380	67,152		מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות מימון
85,380	67,152	136,613		עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
				יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
				יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2021	2022	2023
אלפי ש"ח		
3,265	(3,813)	9,158
(286)	774	(2,261)
-	-	(68)
-	142	7
-	624	(1,992)
145	165	115
1,091	1,371	1,214
1,505	1,384	2,101
187,371	224,452	162,565
(142,456)	(170,311)	(10,452)
(6,614)	(4,851)	(12,691)
363	(713)	3,795
(17,776)	(91,468)	(60,147)
(25,981)	(43,464)	(60,803)
(7,875)	(1,867)	(1,116)
45,926	73,268	25,741
105	(136)	(13)
355	2,034	4,058
-	-	(1,208)
(580)	(886)	(1,451)
-	44	1
(26)	(97)	(19)
35,267	(9,535)	47,376
38,532	(13,348)	56,534
1,141	1,290	117

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי (הפסד)
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות אחרות

הוצאות מימון בגין חכירה

פחת והפחתות

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

שינוי בנכסי ביטוח משנה

הוצאות רכישה נדחות

מיסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

פרמיות לגבייה

חייבים ויתרות חובה

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:

ריבית שהתקבלה

ריבית ששולמה

מיסים ששולמו

דיבידנד שהתקבל

פדיון (תשלום) פקדון נכס בחכירה

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) שוטפת

נספח ב' - פעילות מהותית שאינה במזומן

הכרה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. תיאור החברה המדווחת

ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "ליברה" ו/או "החברה") התאגדה לראשונה בחודש דצמבר 2017, כחברה פרטית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות. בחודש מאי 2018, קיבלה החברה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי (לרבות חבויות). מרבית פעילותה של החברה מבוצעת באופן ישיר ודיגיטלי, כאשר למועד הדוח, החברה פועלת בביטוח כללי בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, דירות, בתי עסק, ביטוח חיות מחמד, ביטוח נסיעות לחו"ל וכן בביטוח חיים במסגרתו משווקת החברה פוליסות מסוג "ריסק טהור" ו-"ריסק משכנתא". (ראה סעיפים ב' ו-ג' להלן).

למועד הדוח, בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב, מחזיקה בכ - 46.59% ממניות החברה, ויתר מניות החברה מוחזקות בידי בעלי עניין, נושאי משרה והציבור. למיטב ידיעת החברה, לא קיים בעל מניות (למעט הגב' אתי אלישקוב כאמור) המחזיק ביותר מ-5% מהון המניות המונפק והנפרע שלה. לעניין הקצאת מניות זו והקצאת המניות שבוצעה בחודש נובמבר 2022 – ראה באור 111 להלן.

ב. ביום 22 במרס 2022, קיבלה החברה את רישיון הממונה לשיווק פוליסות מסוג "חיות מחמד". החברה החלה בחודש אפריל 2022 בשיווק המוצר בקרב הציבור הרחב.

ג. ביום 18 באוגוסט 2022, קיבלה החברה רישיון מאת הממונה לענף ביטוח חיים – סיכון בלבד במסגרתו בכוונת החברה לשווק פוליסות מסוג "ריסק טהור" ו-"ריסק משכנתא" והחלה בהשקעה שקטה במהלך הרבעון הרביעי לשנת 2022.

ד. השפעות האינפלציה ועליית שיעור הריבית

בעקבות התפתחויות מאקרו כלכליות ברחבי העולם, חלה בתקופת הדוח עלייה בשיעורי האינפלציה בארץ ובעולם. כחלק מהצעדים שננקטו על מנת לבלום את עליית המחירים החלו בנקים מרכזיים, ובכללם בנק ישראל, להעלות את שיעור הריבית. לעליות המחירים ועקום הריבית חסרת הסיכון בתקופת הדוח השפעה בעיקר על ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח והתשלומים בגינם, פרמיות, הכנסות מהשקעות והוצאות הנהלה וכלליות. לפרטים בדבר השפעת השינויים בעקום הריבית חסרת הסיכון בתקופת הדוח, ראה באור 6.ה.27. למבחיני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק, לרבות רגישות לשינויים בשיעור הריבית ומדד המחירים לצרכן, ומידע נוסף אודות החשיפה המאזנית לפרטים צמודים למדד המחירים לצרכן, ראה באורים 2.ג.27 ו-4.ג.27 בהתאמה.

ה. מלחמת חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 פרצה מלחמת "חרבות ברזל" (להלן: "המלחמה") בין מדינת ישראל לבין ארגון הטרור "חמאס" שבעזה. התמשכות המלחמה הובילה להאטה בפעילות העסקית במשק הישראלי בין היתר בעקבות סגירת מפעלים בדרום ובצפון הארץ, פגיעה בתשתיות, גיוס אנשי מילואים לתקופה שאינה ידועה מראש וכן, לשיבוש הפעילות הכלכלית בישראל. הימשכות המלחמה עשויה לגרום השלכות נרחבות על תחומים ענפיים רבים ואזורים גאוגרפיים שונים במדינה.

חברות דירוג האשראי הגיבו להתפתחויות – מודי'ס ופיץ' העבירו את ישראל לרשימת המעקב השלילית ואילו S&P העבירה את תחזית דירוג החוב של המדינה לשלילית. לפיכך קיים סיכון להורדת דירוג אשראי של המדינה בטווח הזמן הקרוב.

ביום 9 בפברואר 2024, ולאחר תאריך הדיווח, החליטה מודי'ס להוריד את דירוג האשראי של מדינת ישראל מדירוג של A1 לדירוג של A2. בנוסף, מודי'ס עדכנה את תחזית הדירוג ל"שלילית", אשר מבטאת אפשרות של הורדה נוספת בעתיד. הורדת דירוג האשראי על ידי מודי'ס מהווה למעשה את הורדת הדירוג הראשונה של מדינת ישראל מאז החלה להיות מסוקרת ולקבל דירוג אשראי תחת חברת מודי'ס, אשר הסבירה את החלטתה בעיקר בכך שהשלכות המלחמה מעלות באופן מהותי את הסיכונים הפוליטיים בישראל, מחלישה את הרושם המחוקקת והרשות המבצעת ופוגעת בחוסנה הפיסיקלי של המדינה. התהליכים התפעוליים והעסקיים בחברה במהלך תקופת המלחמה מתקיימים כסדרם.

ה. מלחמת חרבות ברזל (המשך)

בעקבות המלחמה והשפעתה על שוק ההון, חלו תנודות משמעותיות בשווי השוק של השקעות בניירות ערך סחירים. השפעות אלו קוזזו במהלך החודשים נובמבר ודצמבר 2023. תיק החברה מורכב בעיקרו מפיקדונות בנקאיים ונכסי חוב. למועד פרסום הדוח אין ירידה בהיקף הנכסים הפיננסיים של החברה.

למלחמה השפעה על החברה במספר מישורים. להלן החשיפה לסיכוני הביטוח עד למועד הדיווח:

תחום ביטוח כללי – ככלל, נזקי רכוש הנובעים מאירועי מלחמה מכוסים על ידי המדינה במסגרת מס רכוש ואינם מכוסים במסגרת פוליסות רכוש ולפיכך ההשפעה בתחום זה כתוצאה מהמלחמה אינו מהותי. יצוין כי, בסמוך לאחר פרוץ המלחמה, חלה ירידה בשכיחות הגניבות והתאונות, עם זאת, הקיטון היה קצר טווח, והחל מדצמבר 2023 מורגשת עליה לרמת השכיחות שהייתה מוכרת טרום המלחמה. כמו כן, בחודש אוקטובר חלה ירידה במכירות החדשות בכל ענפי הפעילות של החברה. ירידה זו הייתה נקודתית לחודש אוקטובר, והחל מחודש נובמבר נתוני המכירות שבו לסדרם. כפועל יוצא מהאמור לעיל, ההשלכות המשוערות של המלחמה, הנובעות מקיטון במכירות החדשות לעומת הקיטון בשכיחות התביעות היו בעלות השפעות מנוגדות שקיזזו זו את זו ובסך הכל ההשפעה המוערכת, על פי הנתונים שבידי החברה ביחס לטרום המלחמה, הינה גידול ברווח הכולל לפני מס בענף רכב רכוש בסך של כ- 2 מיליון ש"ח. תחום ביטוח חיים – כיסויים ביטוחיים ביטוח חיים כוללים ביטוח חיים ריסק בלבד. נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח, החברה אינה צופה גידול בתשלומי התביעות.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, אין ביכולתה של החברה להעריך באופן מהימן את היקף ההשפעה העתידית של המלחמה על היקף פעילותה של החברה (למעט ההשפעות שפורטו לעיל), בין היתר לאור התנודתיות בשווקים, חוסר הוודאות בדבר משך זמן הלחימה, עוצמתה, השפעותיה של המלחמה על תחומי הפעילות של החברה וכן, ביחס לצעדים נוספים שיינקטו על ידי הממשלה.

ו. הגדרות

דוחות כספיים אלה -

- החברה - ליברה חברה לביטוח בע"מ.
- צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
- בעלי עניין ובעל שליטה - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
- המפקח או הממונה - הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
- חוזר הסולבנסטי מבוסס Solvency II - הוראות ליישום משטר יחס כושר פרעון כלכלי של חברות ביטוח
- כללי ההשקעה - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר גופים מוסדיים "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי הממונה.
- חוזי ביטוח - חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
- התחייבויות בגין חוזי ביטוח - עתודות ביטוח ותביעות תלויות במגזר פעילות ביטוח כללי.
- נכסי ביטוח משנה - חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
- פרמיות - פרמיות לרבות דמים.
- פרמיות שהורווחו - פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט התחייבויות ביטוחיות ונכסי ביטוח משנה, נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נכסי מסים נדחים, והתחייבויות בשל הטבות לעובדים.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

עד ליום 31 בדצמבר 2022, היו הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לתקני ה-IFRS. החל מיום 1 בינואר 2023, הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ליום 1 בינואר 2025 (וזאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שעד מועד היישום לראשונה בישראל החברה ממשיכה ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 4 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 4). ביתר הנושאים, הדוחות הכספיים המאוחדים ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

3. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של החברה, הפועלת בעיקרה בעסקי ביטוח כללי אינה עולה על שנה למעט בעסקי ביטוח כללי בעלי זנב ארוך ובעסקי ביטוח חיים.

4. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש תואמת את הנחיות תקן 1 IAS והנחיות הממונה.

5. מדיניות חשבונאית עקבית ויישום לראשונה של תקני IFRS

המדיניות החשבונאית יושמה בדוחות הכספיים באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נכתב אחרת.

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של החברה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

1. סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג וליעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצת נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת.

ראו סעיף ה' להלן.

2. שיעור היוון של התחייבות בגין חכירה

החברה אינה יכולה לקבוע בנקל את שיעור הריבית הגלומה בחכירה ולכן לצורך חישוב ההתחייבות בגין חכירה היא משתמשת בשיעור הריבית התוספתי של החברה. שיעור הריבית התוספתי שקובעת החברה מהווה את שיעור הריבית שהחברה הייתה צריכה לשלם על הלוואה לתקופה הדומה לתקופת החכירה ועם בטוחה דומה וזאת לשם השגת נכס בערך דומה לנכס זכות השימוש הנובע מהחכירה והכל בסביבה כלכלית דומה. במצבים בהם אין עסקאות מימון עליהן החברה יכולה להתבסס היא קובעת את שיעור הריבית התוספתי בהתאם לסיכון המימוני המיוחס לחברה, תקופת החכירה וכן משתנים כלכליים נוספים הנובעים מתנאים ומגבלות הקיימות בחוזה החכירה.

3. אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

א. התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטואריות ועל הנחות המפורטות בבאור [3'ה27](#). ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקר מנסיגון העבר, ככל שקיים, ומבוססות על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. לגבי שינויים בהנחות עיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות לגבי ניתוחי רגישות של הסיכון הביטוחי ראה באור [5'ה27](#) לגבי ביטוח כללי.

ב. תביעות משפטיות

נגד החברה תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התובענות הייצוגיות שהוגשו נגד החברה, הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעה תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

3. אומדנים והנחות (המשך)

אלה. ההשלכות האפשריות הן שינוי בגובה ההפרשה לתביעה או אי יצירת ההפרשה לתביעה. ראה מידע נוסף בבאור 27 להלן. בנוסף לתביעות האמורות, החברה חשופה לטענות/תביעות משפטיות שטרם נטענו/הוגשו, וזאת, בין היתר, בהתקיים ספק בפרשנות הסכם ו/או הוראת דין ו/או אופן יישומם. חשיפה זו מובאת לידיעת החברה במספר דרכים, ובין היתר: באמצעות פניות לקוחות לגורמים בחברה ובמיוחד לממונה על פניות הציבור בחברה, באמצעות תלונות לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט. נושאים אלו מובאים לידיעת הנהלת החברה אם וככל שהגורמים המטפלים מהים כי הטענות עשויות להיות בעלות השלכות רחבות. בהערכת הסיכון הנובע מטענות/תביעות שטרם הוגשו מסתמכת החברה על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים וההנהלה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה ואת הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל ניתוח הטענות לגופן. מטבע הדברים, לאור השלב הראשוני בו מצוי ברור הטענה המשפטית, עשויה התוצאה בפועל להיות שונה מההערכה שנעשתה בשלב שטרם הוגשה התביעה. ההשלכות האפשריות הן שינוי בגובה ההפרשה לתביעה או אי יצירת ההפרשה לתביעה.

ג. ירידת ערך השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת, או שערכם של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נפגם וקיימת ירידת ערך לגביהם, סכום ההפסד נזקף לדוח רווח והפסד. בכל תאריך דיווח בוחנת החברה האם קיימת ראייה אובייקטיבית כאמור.

ד. נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה. בהתאם לשינויים בהנחות אלו, החברה תיצור או תבטל הכרה בנכס מס נדחה.

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע הפעילות וההצגה של הדוחות הכספיים ומטבע הפעילות של החברה הינם ש"ח. מטבע פעילות הוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה.

2. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור נזקפים לדוח רווח והפסד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. חוזי ביטוח

IFRS 4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק (לרבות עלויות רכישה קשורות ונכסים בלתי מוחשיים קשורים) וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח בביטוח כללי:

1. ביטוח חיים

(א) הכרה בהכנסות, ראה סעיף י להלן.

(ב) התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים

התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים מחושבות בהתאם להוראות הממונה (תקנות וחוזרים), כללים חשבונאיים ושיטות אקטואריות מקובלות.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נקבעות על בסיס הערכה אקטוארית, המבוצעת על-ידי האקטואר הממונה בחברה. חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים נקבע על פי התנאים של החוזים הרלוונטיים.

(ג) התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים הצמודות למדד וההשקעות צמודות למדד המשמשות כיסוי להתחייבויות אלה, נכללו בדוחות הכספיים לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן.

(ד) הוצאות רכישה נדחות

(1) הוצאות הרכישה הנדחות בגין פוליסות ביטוח חיים (להלן - DAC) כוללות הוצאות הנהלה וכלליות הקשורות לרכישת פוליסות חדשות. ה-DAC מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני תקופת הפוליסה, אך לא יותר מ-15 שנה. ה-DAC המתייחס לפוליסות שבוטלו או סולקו נמחק במועד הביטול או הסילוק.

(2) אקטואר החברה בודק מידי שנה את ברות השבת ה-DAC. הבדיקה נערכת על מנת לוודא שההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בניכוי ה-DAC מספיקה, ושהפוליסות צפויות ליצור הכנסות עתידיות שתכסנה את הפחתת ה-DAC ואת ההתחייבויות הביטוחיות, והוצאות התפעול בגין אותן פוליסות. ההנחות המשמשות לבדיקה זו, כוללות הנחות בגין ביטולים והוצאות תפעול, הנקבעות על-ידי אקטואר החברה מדי שנה על-פי בדיקות ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים עדכניים.

(ה) תביעות תלויות:

תביעות תלויות מחושבות באופן פרטני, בהתאם להערכת מומחי החברה על בסיס ההודעות בגין אירועי הביטוח וסכומי הביטוח. הפרשות לתביעות שאירעו אך לא דווחו (IBNR), נכללו במסגרת התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. חוזי ביטוח (המשך)

2. ביטוח כללי

- (א) הכרה בהכנסה, ראה סעיף 2 להלן.
- (ב) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות ליישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון ההפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.
- (ג) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:
 עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013, (להלן - "תקנות חישוב עתודות"), הנחיות הממונה ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר הממונה.
- (ד) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:
- 1) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך הדיווח.
 - 2) הפרשה לפרמיה בחסר, (Premium Deficiency). הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי ההוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח.
 - 3) עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:
 - 3.1 תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט [בבאור 27ה\(3\)ה](#). הוצאות עקיפות ליישוב תביעות נכללים לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי, בוצע על-ידי האקטואר הממונה מר גיל מזרחי.
 - 3.2 שיבובים ושרידים מובאים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.
 - 3.3 להערכת החברה התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בעיקרן על בסיס מודלים אקטואריים מקובלים ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל- IBNR ו- IBNER.
- (ה) בדיקת נאותות ההתחייבות בביטוח כללי
- החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בבאור 25ה(3)ה.
- (ו) הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.
- (ז) עסקים המתקבלים מהתאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - הפול), נכללים לפי דיווחים המתקבלים עד לתאריך המאזן בתוספת הפרשות לפי העניין, והכל בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

ה. מכשירים פיננסיים

המדיניות החשבונאית המיושמת על ידי החברה בגין מכשירים פיננסיים הינה בהתאם לתקן IFRS9:

נכסים פיננסיים

החברה מסווגת ומודדת את מכשירי החוב בדוחותיה הכספיים על בסיס הקריטריונים להלן:

- (א) המודל העסקי של החברה לניהול הנכסים הפיננסיים, וכן
(ב) מאפייני תזרים המזומנים החוזי של הנכס הפיננסי.

החברה מודדת מכשירי חוב בעלות מופחתת כאשר:

המודל העסקי של החברה הינו החזקת הנכסים הפיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים; וכן התנאים החוזיים של הנכסים הפיננסיים מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה. לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים בקבוצה זו נמדדים על פי תנאיהם לפי עלות המופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפרשה לירידת ערך.

1. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

%	
10%-25%	תשתיות מחשב
15%-33%	מחשבים וציוד היקפי
6%-33%	ציוד משרדי
10%	שיפורים במושכר

אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת, וערך השייר נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הפחתת נכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע.

2. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. עלויות בגין נכסים בלתי מוחשיים אשר פותחו באופן פנימי, למעט עלויות פיתוח מהוונות, נזקפות לרווח או הפסד בעת התהוותן.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת הפחתה ושיטת הפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

1. עלויות פיתוח תוכנה

הוצאות פיתוח תוכנה מהוונות אך ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית מהפיתוח, ולחברה כוונה ומקורות מספיקים להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. הוצאה שהוונה כוללת עלויות ספקי תכנה, שכר עבודה ישיר והוצאות תקורה שניתן לייחסן ישירות להכנת הנכס לשימושו המיועד. הוצאות פיתוח אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

הוצאות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות. הפחתת הנכס מתחילה כאשר הפיתוח הושלם והנכס זמין לשימוש. הנכס מופחת על פני אורך החיים השימושיים בנכס. בחינת ירידת ערך מתבצעת אחת לשנה לאורך תקופת הפיתוח.

2. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

3. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית הינו כדלקמן:
תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני 4-10 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

ח. ירידת ערך

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך בגין הנכסים הבאים:

1. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת

החברה בוחנת בכל מועד דיווח את ההפרשה להפסד בגין מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. החברה מבחינה בין שני מצבים של הכרה בהפרשה להפסד:

(א) מכשירי חוב אשר לא חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה, או מקרים בהם סיכון האשראי נמוך ההפרשה להפסד שתוכר בגין מכשיר חוב זה תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים בתקופה של 12 חודשים לאחר מועד הדיווח.

(ב) מכשירי חוב אשר חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה בהם ואשר סיכון האשראי בגינם אינו נמוך, ההפרשה להפסד שתוכר תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים לאורך יתרת תקופת חיי המכשיר.

ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת תיזקף לרווח או הפסד כנגד הפרשה.

ח. ירידת ערך (המשך)2. ביטוח משנה

(א) ההתחייבויות של מבטח המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח. מבטח משנה, אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזי ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.

(ב) החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטח משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטח המשנה. כאשר חלקו של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקו של אותם מבטחי משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פרעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה.

3. פרמיה לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה בעסקי ביטוח כללי מחושבת לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור ועל הבטחונות הקיימים.

ט. מדידת שווי הוגן

שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.

מדידת שווי הוגן מבוססת על ההנחה כי העסקה מתרחשת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק הכדאי (advantageous) ביותר.

השווי ההוגן של נכס או התחייבות נמדד תוך שימוש בהנחות שמשותפים בשוק ישתמשו בעת תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה שמשותפים בשוק פועלים לטובת האינטרסים הכלכליים שלהם.

החברה משתמשת בטכניקות הערכה שהן מתאימות לנסיבות ושקיימים עבורן מספיק נתונים שניתנים להשגה כדי למדוד שווי הוגן, תוך מיקסום השימוש בנתונים רלוונטיים שניתנים לצפייה ומזעור השימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה.

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין מכשירים פיננסיים שלהם אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. השווי של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים.

כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מידרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
 רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
 רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. הכרה בהכנסה

1. פרמיות

- (א) פרמיות במגזר ביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.
- פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.
- פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך המאזן נרשמים כהכנסות מראש.
- ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין.
- (ב) פרמיות במגזר ביטוח חיים נרשמות כהכנסות בהגיע מועד גבייתן. ביטולים נרשמים במועד קבלת ההודעה מבעל הפוליסה, או באופן יזום על ידי החברה עקב פיגורים בתשלום, בכפוף להוראות כל דין.

2. עמלות

הכנסות מעמלות מביטוח משנה בביטוח כללי נזקפות בעת התהוותן ובכפוף ליכולת החברה למדוד הכנסות אלה באופן מהימן.

יא. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית והפרשי הצמדה בגין נכסי חוב, הכנסות מדיבידנדים, רווחים (הפסדים) נטו ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה ושינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

רווחים (הפסדים) מממוש השקעות מחושבים כהפרש בין תמורת המימוש, נטו לבין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בעת קרות אירוע המכירה.

הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

רווחים והפסדים מהפרשי שער ושינויים בשווי ההוגן של השקעות מדווחים בנטו. הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על פיקדונות מבטחי משנה.

יב. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות (הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח), להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך בהתאם למודלים פנימיים של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. מסים על הכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.

בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים, הפרשים זמניים בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים נבחנים בכל תאריך דיווח ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים.

לעניין ההפסדים הצבורים לצרכי מס ראה באור 15.

מסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית לקיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמסים הנדחים מתייחסים לאותה רשות מס.

יד. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות;
2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

טו. הצגת דוח על הרווח הכולל

החברה בחרה להציג דוח יחיד על הרווח הכולל, הכולל את פריטי דוח רווח והפסד ואת פריטי הרווח הכולל האחר.

טז. רווח (הפסד) למניה

רווח למניה מחושב על ידי חלוקה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה במספר המניות הרגילות המשוקלל הקיים בפועל במהלך התקופה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. שינוי במדיניות חשבונאית - כולל יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים

תיקון ל- IAS 1, גילוי למדיניות החשבונאית

בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 1: הצגת דוחות כספיים (להלן – התיקון). בהתאם לתיקון, חברות נדרשות לספק גילוי למדיניות החשבונאית המהותית שלהן חלף הדרישה כיום לספק גילוי למדיניות החשבונאית המשמעותית שלהן. אחת מהסיבות העיקריות לתיקון זה נובעת מכך שלמונח "משמעותי" לא קיימת הגדרה ב- IFRS בעוד שלמונח "מהותי" קיימת הגדרה בתקנים שונים ובפרט ב- IAS 1.

התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023.

לתיקון לעיל הייתה השפעה על גילויי המדיניות החשבונאית של החברה, אך לא הייתה השפעה על המדידה, ההכרה או ההצגה של פריטים כלשהם בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

כב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

1. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח

ביום 1 ביוני 2023 פרסם הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון עדכון שלישי ל- "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) חוזי ביטוח" (להלן- עדכון שלישי) הכוללת מספר עדכונים ביחס ל- "מפת דרכים- עדכון שני", שפורסמה ביום 14 בדצמבר 2022.

במסגרת העדכון השלישי נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 (בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2024).

בהתאם לעדכון השלישי, בשנת 2024, במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השלישי, תידרשנה החברות לדווח, במסגרת באור ייעודי לדוחות הכספיים, דוח פרו-פורמה על המצב הכספי בלבד ליום 1 בינואר 2024 (נתוני יתרות פתיחה למועד המעבר, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17. בדוח השנתי לשנת 2024, תידרשנה החברות לדווח, דוחות עיקריים פרו-פורמה (לכל הפחות - דוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר 2024 וסעיפים נבחרים מהדוח על הרווח הכולל לשנת 2024, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 וכל זאת בהתאם למתכונת גילוי המצורפת בנספח לעדכון השלישי. בנוסף, במסגרת העדכון השלישי עודכנו אבני הדרך ליישום התקנים בשנים 2023 ו-2024, בהתאמה לדחיית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ובמטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקנים באופן נאות ומהימן. עקרי העדכונים הינם ביחס לדרישות הדיווח לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לפני מועד היישום לראשונה, ללוח הזמנים להתאמת מערכות המידע, להשלמת גיבוש המדיניות החשבונאית, להיערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA), למעורבות רואי החשבון המבקרים ולגילוי מידע איכותי משלים לביאור הייעודי החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2024.

החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים אך בשלב זה אינה יכולה להעריך את השפעת יישום התקן על דוחותיה הכספיים, וכמו כן נערכת ליישומם בלוח הזמנים האמור.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כג. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער חליפין יציג של דולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
3.1	3.3	3.0	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023
13.2	5.3	5.2	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022
(3.3)	2.4	2.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

באור 3: - מגזרי פעילות

א. החברה פועלת במגזר ביטוח כללי הכולל את:

ביטוח כללי

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש הינו ביטוח רשות, המתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי. החברה משווקת מוצר תקני (לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון) וכן פוליסה לביטוח רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון, בעיקר למוניות.

• ענפי רכוש אחרים

דירות -

ביטוח דירות הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירת המגורים המבוטחת ותכולתה מפני סיכונים שונים וכן, כיסוי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים. החברה משווקת מוצר זה במסלולים – מבנה בלבד, תכולה בלבד, מבנה ותכולה וכן מבנה למשכנתא.

בתי עסק -

ביטוח בתי עסק הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש - מבנה ותכולה וכן כיסוי מפני סיכונים אש וסיכונים נלווים, כגון פריצה, נזקי טבע, התפוצצות ורעידת אדמה. פוליסת ביטוח בתי עסק ניתנת להרחבה גם לכיסוי נזקים תוצאתיים שונים.

חיות מחמד -

ביטוח חיות מחמד הינו ביטוח רשות, המיועד לכיסוי הוצאות רפואיות של חיות מחמד, כתוצאה מתאונה או מחלה.

נסיעות לחו"ל - ביטוח נסיעות לחו"ל הינו ביטוח רשות, המעניק למבוטח בעת שהותו בחו"ל כיסוי ביטוחי בגין הוצאות רפואיות, חילוק, הטסה רפואית וכיוצ"ב.

ביטוח חיים

• ביטוח חיים - ביטוח חיים כולל כיסויים ביטוחיים של ביטוח חיים ריסק בלבד.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023				
לא מיוחס	ביטוח	ביטוח	ביטוח	
סה"כ	למגזרי פעילות	חיים	כללי	
אלפי ש"ח				
539,659	-	2,249	537,410	פרמיות שהורווחו ברוטו
284,252	-	1,362	282,890	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
255,407	-	887	254,520	פרמיות שהורווחו בשייר
9,225	2,255	120	6,850	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
35,720	-	1,361	34,359	הכנסות מעמלות
300,352	2,255	2,368	295,729	סך כל הכנסות
480,700	-	830	479,870	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
261,540	-	580	260,960	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
219,160	-	250	218,910	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
59,350	-	315	59,035	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,051	858	288	5,905	הוצאות הנהלה וכלליות
1,838	-	18	1,820	הוצאות מימון
287,399	858	871	285,670	סך כל ההוצאות
12,953	1,397	1,497	10,059	סך רווח לפני מסים על הכנסה
(6)	-	-	(6)	סך הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
12,947	1,397	1,497	10,053	סך רווח כולל לפני מסים על הכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי	
375,569	-	375,569	פרמיות שהורווחו ברוטו
248,851	-	248,851	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
126,718	-	126,718	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,158)	-	(1,158)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
43,854	-	43,854	הכנסות מעמלות ממבטח משנה
169,414	-	169,414	סך כל הכנסות
422,167	-	422,167	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
309,181	-	309,181	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
112,986	-	112,986	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
54,709	-	54,709	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,811	729	5,082	הוצאות הנהלה וכלליות
434	-	434	הוצאות מימון
173,940	729	173,211	סך כל ההוצאות
(4,526)	(729)	(3,797)	סך הפסד לפני מסים על הכנסה
189	-	189	סך רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(4,337)	(729)	(3,608)	סך הפסד כולל לפני מסים על הכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2021			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי	
250,045	-	250,045	פרמיות שהורווחו ברוטו
167,522	-	167,522	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
82,523	-	82,523	פרמיות שהורווחו בשייר
390	-	390	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
39,104	-	39,104	הכנסות מעמלות ממבטח משנה
122,017	-	122,017	סך כל הכנסות
275,643	-	275,643	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
208,826	-	208,826	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
66,817	-	66,817	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
44,987	-	44,987	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,042	570	4,472	הוצאות הנהלה וכלליות
145	-	145	הוצאות מימון
116,991	570	116,421	סך כל ההוצאות
5,026	(570)	5,596	סך רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(75)	-	(75)	סך הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
4,951	(570)	5,521	סך רווח (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. להלן הרכב נכסים והתחייבויות מגזר הפעילות:

ליום 31 בדצמבר 2023				
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח חיים	ביטוח כללי	
אלפי ש"ח				
13,833	-	1,109	12,724	נכסים
42,076	-	11,304	30,772	נכסים בלתי מוחשיים
4,777	-	261	4,516	הוצאות רכישה נדחות
449,172	-	580	448,592	רכוש קבוע
1,428	1,428	-	-	נכסי ביטוח משנה
18,919	2,090	-	16,829	נכסי מסים שוטפים
180,508	-	-	180,508	חייבים ויתרות חובה
				פרמיות לגביה
				השקעות פיננסיות:
87,302	-	-	87,302	נכסי חוב סחירים
118,630	20,688	-	97,942	נכסי חוב שאינם סחירים
44	-	-	44	מניות
4,088	-	-	4,088	אחרות
136,613	47,202	3,175	86,236	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
1,057,390	71,408	16,429	969,553	סך כל הנכסים
				התחייבויות:
743,560	-	830	742,730	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
40	40	-	-	שאינם תלויי תשואה
821	821	-	-	התחייבויות בשל הטבות
219,745	-	261	219,484	לעובדים
23,941	20,000	-	3,941	התחייבות בגין מסים נדחים
988,107	20,861	1,091	966,155	זכאים ויתרות זכות
				התחייבויות פיננסיות
				סך כל ההתחייבויות

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. להלן הרכב נכסים והתחייבויות מגזר הפעילות (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2022			
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	
	אלפי ש"ח		
10,144	-	10,144	נכסים
1,472	1,472	-	נכסים בלתי מוחשיים
29,385	-	29,385	נכסי מסים נדחים
5,350	5,350	-	הוצאות רכישה נדחות
438,720	-	438,720	רכוש קבוע
804	804	-	נכסי ביטוח משנה
17,803	3,404	14,399	נכסי מסים שוטפים
119,705	-	119,705	חייבים ויתרות חובה
			פרמיות לגביה
			השקעות פיננסיות:
69,512	-	69,512	נכסי חוב סחירים
75,665	-	75,665	נכסי חוב שאינם סחירים
529	-	529	מניות
3,410	-	3,410	אחרות
67,152	53,569	13,583	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>839,651</u>	<u>64,599</u>	<u>775,052</u>	סך כל הנכסים
			התחייבויות:
580,995	-	580,995	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
53	-	53	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
-	-	-	מסים שוטפים
194,004	-	194,004	זכאים ויתרות זכות
4,468	4,468	-	התחייבויות פיננסיות
<u>779,520</u>	<u>4,468</u>	<u>775,052</u>	סך כל ההתחייבויות

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי:

לשנה שהסתיימה ביום				
31 בדצמבר 2023				
סה"כ	ענפי רכוש ואחרים	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח				
611,521	19,174	393,978	198,369	פרמיות ברוטו
270,246	12,085	157,625	100,536	פרמיות ביטוח משנה
341,275	7,089	236,353	97,833	פרמיות בשייר
86,755	2,225	54,372	30,158	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
254,520	4,864	181,981	67,675	פרמיות שהורווחו בשייר
6,850	141	4,184	2,525	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
34,359	1,390	17,702	15,267	הכנסות מעמלות ממבטחי משנה
295,729	6,395	203,867	85,467	סך כל ההכנסות
479,870	10,383	294,793	174,694	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
260,960	5,308	145,083	110,569	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
218,910	5,075	149,710	64,125	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
59,035	3,424	41,256	14,355	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,905	527	2,958	2,420	הוצאות הנהלה וכלליות
1,820	49	1,041	730	הוצאות מימון
285,670	9,075	194,965	81,630	סך כל ההוצאות
10,059	(2,680)	8,902	3,837	סך רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(6)	(1)	(3)	(2)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
10,053	(2,681)	8,899	3,835	סך רווח (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה
742,730	11,592	227,506	503,632	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2023
294,138	5,701	132,442	155,995	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31.12.2023

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענף ביטוח דירות אשר הפעילות בגינה מהווה 62% מסך הפרמיות בענפים אלו.)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום				
31 בדצמבר 2022				
סה"כ	ענפי רכוש ואחרים	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח				
438,222	10,612	262,695	164,915	פרמיות ברוטו
290,209	7,736	149,424	133,049	פרמיות ביטוח משנה
148,013	2,876	113,271	31,866	פרמיות בשייר
21,295	980	15,924	4,391	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
126,718	1,896	97,347	27,475	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,158)	(12)	(756)	(390)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
43,854	982	22,592	20,280	הכנסות מעמלות ממבטחי משנה
169,414	2,866	119,183	47,365	סך כל ההכנסות
422,167	4,595	276,915	140,657	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
309,181	2,807	194,639	111,735	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
112,986	1,788	82,276	28,922	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
54,709	2,245	39,939	12,525	הוצאות הנהלה וכלליות
5,082	454	2,545	2,083	הוצאות מימון
434	39	233	162	
173,211	4,526	124,993	43,692	סך כל ההוצאות
(3,797)	(1,660)	(5,810)	3,673	סך רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
189	17	95	77	(הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(3,608)	(1,643)	(5,715)	3,750	סך רווח (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה
580,995	6,608	218,892	355,495	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2022
142,275	2,112	69,455	70,708	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31.12.2022

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענף ביטוח דירות אשר הפעילות בגינה מהווה 69% מסך הפרמיות בענפים אלו.)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום				
31 בדצמבר 2021				
סה"כ	ענפי רכוש ואחרים	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח				
304,112	4,833	180,020	119,259	פרמיות ברוטו
201,656	4,071	101,392	96,193	פרמיות ביטוח משנה
102,456	762	78,628	23,066	פרמיות בשייר
19,933	306	15,104	4,523	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
82,523	456	63,524	18,543	פרמיות שהורווחו בשייר
390	5	221	164	רווחים מהשקעות
39,104	642	20,380	18,082	הכנסות מעמלות ממבטחי משנה
122,017	1,103	84,125	36,789	סך כל ההכנסות
275,643	2,246	158,089	115,308	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
208,826	1,541	114,284	93,001	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
66,817	705	43,805	22,307	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
44,987	1,023	33,501	10,463	הוצאות הנהלה וכלליות
4,472	75	2,763	1,634	הוצאות מימון
145	4	132	9	סך כל ההוצאות
116,421	1,807	80,201	34,413	סך רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
5,596	(704)	3,924	2,376	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(75)	(2)	(67)	(6)	סך רווח (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה
5,521	(706)	3,857	2,370	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2021
356,543	3,535	138,407	214,601	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31.12.2021
88,134	797	45,385	41,952	

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענף ביטוח דירות אשר הפעילות בגינה מהווה 97% מסך הפרמיות בענפים אלו.)

באור 5: - הוצאות רכישה נדחות

א. ההרכב:

ליום		
31 בדצמבר		
2022	2023	
אלפי ש"ח		
-	11,304	ביטוח חיים (ראה סעיף ב')
7,055	8,170	רכב חובה
20,847	21,012	רכב רכוש
1,483	1,590	ענפי רכוש אחרים
29,385	42,076	סה"כ

ב. התנועה בהוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים

ביטוח חיים	
אלפי ש"ח	
-	יתרה ליום 1 בינואר, 2023
11,620	תוספות במהלך השנה (הוצאות רכישה)
(316)	הפחתה שוטפת
11,304	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023

באור 6: - רכוש קבוע

הרכב ותנועה

שנת 2023

מחשבים	ציוד משרדי	שיפורים במושכר	נכסי זכות שימוש-		סה"כ	
			רכבים	משרדים		
אלפי ש"ח						
2,013	525	299	1,790	5,190	9,817	עלות יתרה ליום 1 בינואר, 2023
98	25	40	109	-	273	רכישות השנה
-	-	-	19	332	351	עדכונים לנכסי זכות שימוש בגין הצמדות למדד
2,111	550	339	1,918	5,522	10,440	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023
פחת שנצבר						
1,663	132	64	1,269	1,339	4,467	יתרה ליום 1 בינואר, 2023
188	39	33	413	523	1,196	פחת במשך השנה
1,851	171	97	1,682	1,862	5,663	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023
260	379	242	236	3,660	4,777	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2023

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)
הרכב ותנועה
שנת 2022

מחשבים	ציוד משרדי	שיפורים במושכר	נכסי זכות שימוש-רכבים	נכסי זכות שימוש-משרדים	סה"כ
אלפי ש"ח					
1,889	492	260	1,755	3,545	7,941
124	33	39	-	1,388	1,584
-	-	-	35	257	292
2,013	525	299	1,790	5,190	9,817
1,277	85	35	873	826	3,096
386	47	29	396	513	1,371
1,663	132	64	1,269	1,339	4,467
350	393	235	521	3,851	5,350

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2022
רכישות השנה
עדכונים לנכסי זכות שימוש בגין
הצמדות למדד

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2022

פחת במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022
יתרת עלות מופחתת ליום 31
בדצמבר, 2022

באור 7: - חייבים ויתרות חובה
ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
9,972	11,335
2,958	1,998
4,427	4,856
446	730
17,803	18,919

הוצאות מראש

מס שכר לקבל

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה הפול

אחרים

סה"כ חייבים ויתרות חובה

באור 8: - פרמיות לגבייה

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
119,705	180,508

פרמיות לגבייה (*)

(*) יתרת הפרמיות לגבייה כוללת יתרות כרטיסי אשראי בלבד. כל הסכום הינו בגין פרמיה לגבייה שערכן לא נפגם ואין בגינן הפרשה לחובות מסופקים.

באור 9: - השקעות פיננסיות

א. שווי הוגן

להלן היתרות בספרים והשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים:

נכסי חוב הלא סחירים של החברה הנמדדים בעלות מופחתת הינם הלוואות למימון פרמיות רכב חובה.
 השווי ההוגן של נכסים אלו אינו שונה מהותית מיתרתם המוצגת בדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר, 2022		ליום 31 בדצמבר, 2023		
שווי הוגן	יתרה	שווי הוגן	יתרה	
אלפי ש"ח				
75,571	75,571	97,896	97,896	<u>נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת</u>
-	-	20,658	20,688	נכסי חוב שאינם סחירים
75,571	75,571	118,554	118,584	פקדונות בבנקים
29,211	29,832	42,799	43,164	סך נכסי חוב שאינם סחירים
104,782	105,403	161,353	161,748	נכסי חוב סחירים
	78		121	סך נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת
				יתרת הפרשה להפסדי אשראי

ב. סיווג מכשירים פיננסיים לפי מדרג שווי הוגן

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר, 2023			
סה"כ	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
44,138	-	44,138	נכסי חוב סחירים
46	46	-	נכסי חוב שאינם סחירים
44	-	44	מניות
4,088	-	4,088	השקעות פיננסיות אחרות
48,316	46	48,270	סה"כ

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר תעודות השתתפות בקרן נאמנות.

באור 9: - השקעות פיננסיות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2022			
סה"כ	רמה 2	רמה 1	
	מבוקר		
	אלפי ש"ח		
39,680	-	39,680	נכסי חוב סחירים
94	94	-	נכסי חוב שאינם סחירים
529	-	529	מניות
3,410	-	3,410	השקעות פיננסיות אחרות
<u>43,713</u>	<u>94</u>	<u>43,619</u>	סה"כ

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר תעודות השתתפות בקרן נאמנות

באור 10: - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	
אלפי ש"ח		
8,540	78,001	מזומנים בתאגידים בנקאיים
58,612	58,612	פקדונות לזמן קצר
<u>67,152</u>	<u>136,613</u>	

המזומנים נושאים ריבית יומית בשעור 3.75% (ליום 31 בדצמבר 2022: 2.8%). פקדונות לזמן קצר הינם לתקופות של שבוע ועד 3 חודשים. הפקדונות לזמן קצר נושאים ריבית יומית בשעור -4.25% (ליום 31 בדצמבר 2022: 3.12%-2.95%). באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים והפקדונות לזמן קצר, ראה באור 27 ג 4.

באור 11: - הון ודרישות הוןא. הרכב הון המניות

ליום 31 בדצמבר, 2023			
נפרע	מונפק	רשום	
כמות המניות			
45,272,310	45,272,310	200,000,000	מניות רגילות ללא ע.נ.

ליום 31 בדצמבר, 2022			
נפרע	מונפק	רשום	
כמות המניות			
45,272,310	45,272,310	200,000,000	מניות רגילות ללא ע.נ.

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

ב. התנועה בהון המניות

ההון המונפק והנפרע:

מספר מניות	
45,222,310	יתרה ליום 1 בינואר, 2022
50,000	הנפקת הון מניות
45,272,310	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022
-	הנפקת הון מניות
45,272,310	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023

ג. זכויות הנלוות למניות

1. למחזיקי המניות הרגילות זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.
2. סחירות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ד. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפרעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשמר את יכולתה להמשיך את פעילותה העסקית בכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה").

בחדש מאי, 2021 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן - "יעד הון") בהתאם למתווה הבא:

עד וכולל הדוחות הכספיים בגין	31 בדצמבר, 2022	31 בדצמבר, 2023	31 בדצמבר, 2024
	110%	115%	120%

חלוקת דיבידנד תותר רק אם לאחר ביצוע החלוקה לחברה יחס כושר פירעון לפחות בשיעורים הנקובים בטבלה לעיל, לפי חוזר סולבנסי או לפי הנחיות ליישום הנדבך הראשון במשטר כושר פירעון חדש, לפי העניין, כאמור בסעיף 3ד. להלן.

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - "חוזר סולבנסי").

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, מכשיר הון רובד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לדרישות ההון כדלהלן:

(א) בחירה, החל מדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2019, באחת מהחלופות הבאות:

(1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024, כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר 2023 - 95% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2022 - 90%); יצוין כי זו היתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פירעון ל-31 בדצמבר 2019.

(2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם לחוזר סולבנסי (להלן - "הניכוי"). הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "תקופת הפריסה").

החברה בחרה בחלופה הראשונה.

(ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

יחס כושר הפירעון של החברה

בהתאם לדוחות יחס כושר פירעון לימים 30 ביוני 2023 ו-31 בדצמבר 2022, שאושרו בימים 30 בנובמבר 2023 ו-30 במאי 2023 בהתאמה, לחברה עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר בהתחשב בגיוס הון רובד 2 שהחברה ביצעה בתקופת הדוח. לפרטים בדבר גיוס הון רובד 2 ראה באור 18 (א) להלן.

החישוב שערכה החברה כאמור, נסקר על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לעקרונות תקן בינלאומי (ISAE) 3000 (Revised) לגבי "התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי". תקן זה רלוונטי לביצוע ההתקשרות על מנת להעריך האם חישובי הסולבנסי שבוצעו על ידי החברה, ליום 30 ביוני 2023, מכל הבחינות המהותיות, הינם בהתאם להוראות הממונה ואינם מהווים חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב. כמו כן, מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרוט נוסף, ראה סעיף 3.1 בדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי שפורסם באתר האינטרנט של החברה.

3. יחס כושר הפירעון לעניין חלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני, 2023, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות, לאותו יום, לחברה יחס כושר פירעון כלכלי הגבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

ה. הנפקת הון

בחודש יוני 2021, השלימה החברה הנפקה ראשונה של מניות לצבור (IPO) במסגרתה הנפיקה החברה 2,501,390 מניות רגילות ללא ערך נקוב, כך שנכון לתאריך הדוחות הכספיים ההון המונפק של החברה הינו 45,222,310. עם השלמת ההנפקה כאמור נרשמו למסחר ניירות הערך של החברה, בבורסה לניירות ערך בתל אביב והיא הפכה לחברה ציבורית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות, התשנ"ט-1999. בעקבות הקצאה זו, ההון העצמי של החברה גדל בכ-24.4 מיליון ש"ח. בעקבות הנפקה זו התהוו לחברה הוצאות מותרות בניכוי אשר נדרשו בדוח המס לשנת 2021 והשפעת המס בגינן בסך 461 אלפי ש"ח נזקה לפרמיה על מניות בשנת 2022.

ביום 3 בנובמבר 2022, אישרה האסיפה הכללית של החברה הקצאת 50,000 מניות רגילות של החברה, ללא ערך נקוב, לגב' אתי אלישקוב, בעל השליטה ומנכ"לית החברה, בתמורה לסך כולל של 175 אלפי ש"ח, כך שנכון לתאריך הדוחות הכספיים ההון המונפק של החברה הינו 45,272,310. ההקצאה הפרטית אושרה על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה בימים 22 בספטמבר 2022 ו-29 בספטמבר 2022, בהתאמה.

ו. הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

ביום 5 לינואר 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד - "דיווח לממונה על שוק ההון" – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן - "התיקון") – בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. בהתאם לתיקון החברה תספק לממונה דיווח שיכלול את סיכום התוצאות, מצב עסקי וקשרי גומלין, חשיפה לסיכון, הערכת כושר פירעון ודרישת הון, הערכה צופה פני עתיד ותרחישים וניתוחי רגישויות. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2023. בחודשים ינואר 2023 ו-2024, דיווחה החברה לממונה את דוח ה-ORSA וזאת בהתאם להוראות החוזר המאוחד.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר, 2023		
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
294,138	448,592	742,730
250	580	830
<u>294,388</u>	<u>449,172</u>	<u>743,560</u>

התחייבויות בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח כללי
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח חיים
 סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר, 2022		
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
142,275	438,720	580,995

התחייבויות בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח כללי

א(1). ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי סוגים:

31 בדצמבר 2023		
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
45,503	45,503	91,006
110,492	302,134	412,626
155,995	347,637	503,632
110,249	75,783	186,032
-	-	-
27,894	25,172	53,066
138,143	100,955	239,098
294,138	448,592	742,730
4,075	4,095	8,170
17,065	5,537	22,602
21,140	9,632	30,772

ענף רכב חובה

הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר
 סך ענף רכב חובה (ראה בו להלן)

ענפי רכוש

הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 הפרשה לפרמיה בחסר
 תביעות תלויות
 סך ענפי רכוש (ראה ב2 להלן)
 סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

הוצאות רכישה נדחות:

ענף רכב חובה
 ענפי רכוש
 סך הכול הוצאות רכישה נדחות

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

31 בדצמבר 2023		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
151,920	343,542	495,462
121,078	95,418	216,496
<u>272,998</u>	<u>438,960</u>	<u>711,958</u>

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:
 ענף רכב חובה
 ענפי רכוש
 סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח
 כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות

31 בדצמבר 2022		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
15,345	61,381	76,726
55,363	223,406	278,769
70,708	284,787	355,495
53,652	72,550	126,202
269	38,683	38,952
17,646	42,700	60,346
71,567	153,933	225,500
142,275	438,720	580,995
(3,898)	10,953	7,055
9,981	12,349	22,330
<u>6,083</u>	<u>23,302</u>	<u>29,385</u>

ענף רכב חובה
 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר
 סך ענף רכב חובה (ראה ב1 להלן)
ענפי רכוש
 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 הפרשה לפרמיה בחסר
 תביעות תלויות
 סך ענפי רכוש (ראה ב2 להלן)
 סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח
 הוצאות רכישה נדחות:
 ענף רכב חובה
 ענף רכב רכוש
 סך הכול הוצאות רכישה נדחות

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

31 בדצמבר 2022		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
74,606	273,834	348,440
61,586	141,584	203,170
<u>136,192</u>	<u>415,418</u>	<u>551,610</u>

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

ענף רכב חובה

ענף רכוש אחרים

סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח

כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות

א(2). ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישובן

31 בדצמבר 2023		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
138,386	327,306	465,692
155,752	121,286	277,038
<u>294,138</u>	<u>448,592</u>	<u>742,730</u>

הערכות אקטואריות:

מר גיל מזרחי

הפרשות על בסיס הערכות אחרות:

הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה

סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין

חוזי ביטוח

31 בדצמבר 2022		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
73,278	304,789	378,067
68,997	133,931	202,928
<u>142,275</u>	<u>438,720</u>	<u>580,995</u>

הערכות אקטואריות:

מר גיל מזרחי

הפרשות על בסיס הערכות אחרות:

הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה

סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין

חוזי ביטוח

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

1. ענף רכב חובה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
2022	2023	2022	2023	2022	2023
אלפי ש"ח					
44,233	74,606	164,639	273,834	208,872	348,440
36,995	91,306	119,748	93,033	156,743	184,339
(3,344)	1,230	(13,899)	4,965	(17,243)	6,195
1,279	(6,227)	20,505	3,551	21,784	(2,676)
34,930	86,309	126,354	101,549	161,284	187,858
109	334	234	152	343	486
4,448	8,661	16,925	31,689	21,373	40,350
4,557	8,995	17,159	31,841	21,716	40,836
-	-	-	-	-	-
74,606	151,920	273,834	343,542	348,440	495,462

יתרה לתחילת השנה
 עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום שוטפת (2)
 שינוי ביתרות לתחילת שנה כתוצאה מהצמדה למדד ורווח השקעתי לפי הנחת ההיוון הגלומה בהתחייבויות
 שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות (4)
 סך השינוי בעלות התביעות המצטברת תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה (3)
 בגין שנת חיתום שוטפת
 בגין שנות חיתום קודמות
 סך תשלומים לתקופה
 שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר
 יתרה לסוף השנה (1)

1. יתרת הסגירה כוללת: תביעות תלויות לרבות הפרשה להוצאות עקיפות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.
3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לישוב תביעות (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.
4. שינוי באומדן עלות התביעות במצטברת בגין שנות חיתום קודמות, בברוטו נגרם בעיקרו מהתפתחות המודל האקטוארי.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות (המשך):

2. ענפי רכוש

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			
ברוטו	ביטוח משנה	שייר	
			אלפי ש"ח
203,170	141,584	61,586	יתרה לתחילת השנה
340,542	185,924	154,620	עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח (2)
3,585	3,152	432	שינוי בעלות התביעות המצטברות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
			<u>תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה (3)</u>
289,707	161,268	128,439	בגין אירועים של שנת הדוח
61,699	45,335	16,364	בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
351,407	206,603	144,804	סך תשלומים
59,557	10,045	49,512	שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו מהוצאות רכישה נדחות
(38,951)	(38,684)	(268)	שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר
216,496	95,418	121,078	יתרה לסוף השנה (1)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
ברוטו	ביטוח משנה	שייר	
			אלפי ש"ח
123,137	86,477	36,660	יתרה לתחילת השנה
261,915	178,954	82,961	עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח (2)
351	(483)	834	שינוי בעלות התביעות המצטברות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
			<u>תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה (3)</u>
202,526	136,397	66,129	בגין אירועים של שנת הדוח
36,126	26,672	9,454	בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
238,652	163,069	75,583	סך תשלומים
37,175	20,730	16,445	שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו מהוצאות רכישה נדחות
19,244	18,975	269	שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר
203,170	141,584	61,586	יתרה לסוף השנה (1)

1. יתרת הסגירה כוללת: תביעות תלויות לרבות הפרשה להוצאות עקיפות, בתוספת הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח כוללת את יתרת תביעות תלויות לסוף שנת הדוח בתוספת סך תשלומי התביעות בתקופת הדוח לרבות הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.
3. התשלומים ליישוב תביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישובן (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) ביחס לשנות הנזק.

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)
 ג(1). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו בענף ביטוח רכב חובה:

31 בדצמבר 2023						
שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	
2018	2019	2020	2021	2022	2023	סה"כ
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2023 (*)						
243	279	291	597	354	480	
לאחר שנה ראשונה						
431	1,309	3,472	4,607	5,189		
לאחר שנתיים						
779	7,184	13,754	21,973			
לאחר שלוש שנים						
2,701	14,065	28,327				
לאחר ארבע שנים						
3,617	17,191					
לאחר חמש שנים						
4,067						
לאחר שש שנים						
אומדן תביעות ששולמו (מצטבר) לסוף השנה:						
5,936	29,004	62,186	131,686	161,985	184,339	
לאחר שנה ראשונה						
4,883	27,975	71,668	119,557	156,882		
לאחר שנתיים						
4,624	31,082	69,379	114,114			
לאחר שלוש שנים						
6,769	38,571	73,282				
לאחר ארבע שנים						
6,996	36,904					
לאחר חמש שנים						
7,168						
לאחר שש שנים						
(1,232)	(7,900)	(11,096)	17,572	5,103	2,448	
עודף (חסר) ביחס לשנה הראשונה (**)						
(21%)	(27%)	(18%)	13%	3%	1%	
שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה, באחוזים						
7,168	36,904	73,282	114,114	156,882	184,339	572,688
עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 2023						
4,067	17,191	28,327	21,973	5,189	480	77,226
תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2023						
3,101	19,713	44,955	92,141	151,693	183,859	495,462
יתרת התביעות התלויות						
סה"כ התחייבות בברוטו בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2023						
<u>495,462</u>						

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים.
 (***) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.
 (***) הסטייה נובעת בעיקרה מהתפתחות סכום תלויה בתביעה אחת שהשפעתה גדולה ביחס ליתר התביעות בשנים 2019 ו-2020.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(2). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענף ביטוח רכב חובה:

31 בדצמבר 2023							
שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	שנת חיתום	
2023	2022	2021	2020	2019	2018	2018	
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2023 (*)							
							תביעות ששולמו (מצטבר) לסוף השנה:
						234	לאחר שנה ראשונה
	114	175	143	125		341	לאחר שנתיים
	1,350	1,074	891	414		425	לאחר שלוש שנים
		4,730	3,006	1,636		818	לאחר ארבע שנים
			6,012	3,032		1,004	לאחר חמש שנים
				3,698		1,101	לאחר שש שנים
							אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:
						1,729	לאחר שנה ראשונה (**)
	38,234	28,979	15,195	7,494		1,294	לאחר שנתיים
	31,777	24,338	14,557	5,776		1,201	לאחר שלוש שנים
		23,088	14,158	6,471		1,638	לאחר ארבע שנים
			14,863	6,915		1,686	לאחר חמש שנים
				6,389		1,717	לאחר שש שנים
						11	עודף ביחס לשנה הראשונה
<u>7,339</u>	<u>6,457</u>	<u>5,891</u>	<u>332</u>	<u>1,106</u>	<u>11</u>		שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה, באחוזים
<u>14%</u>	<u>17%</u>	<u>20%</u>	<u>2%</u>	<u>15%</u>	<u>1%</u>		עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 2023
169,138	91,304	31,777	23,088	14,863	6,389	1,717	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2023
<u>17,218</u>	<u>327</u>	<u>1,350</u>	<u>4,730</u>	<u>6,012</u>	<u>3,698</u>	<u>1,101</u>	יתרת התביעות התלויות
<u>151,920</u>	<u>90,977</u>	<u>30,427</u>	<u>18,358</u>	<u>8,851</u>	<u>2,691</u>	<u>616</u>	
							סה"כ התחייבות בשייר בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2023
<u>151,920</u>							

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים. (***) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(3). נתונים מצטברים בדבר שנות חיתום בענף ביטוח רכב חובה:

שנת חיתום						
2018	2019	2020	2021	2022	2023	
אלפי ש"ח						
4,968	32,714	67,855	115,193	162,477	203,176	פרמיות ברוטו
(54)	401	(1,067)	549	3,879	134	רווח (הפסד) כולל בשייר בגין שנת החיתום מצטבר
-	4	62	164	(390)	2,525	השפעת הכנסות מהשקעות על הרווח הכולל המצטבר בשייר בגין שנת החיתום

ג(4). ענפי רכוש ואחרים:

לפי בחינה שביצעה החברה בענפי רכוש ואחרים, אי הוודאות לגבי הסכום והעיתוי של עלות התביעות נפתרת בדרך כלל בתוך שנה. לפיכך, לא ניתן מידע בדבר התפתחות בענפים אלו.

ג(5). הרכב רווח (הפסד) כולל בענף ביטוח רכב חובה:

רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות שייך	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות ברוטו	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	
אלפי ש"ח				
3,702	133	(8,322)	2,742	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:
1,115	2,635	(6,898)	(5,880)	2023
108	2,256	(13,834)	(16,779)	2022
				2021

באור 13: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים

א. פירוט ההתחייבויות ברוטו בגין חוזי ביטוח לפי חשיפה פיננסית וביטוחית

נתונים ליום 31 בדצמבר, 2023

פוליסות שאינן כוללות מרכיב חיסכון	
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	
פרט	
אלפי ש"ח	
-	עתודות ביטוח
830	תביעות תלויות
830	סה"כ

ב. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023

פוליסות שאינן כוללות מרכיב חיסכון	
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	
פרט	
אלפי ש"ח	
2,249	פרמיות ברוטו ריסק
1,497	רווח מעסקי ביטוח חיים
4,349	פרמיה משוננת חדשה
830	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

באור 14: - תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים:

ביטוח חיים	
אלפי ש"ח	
-	יתרה ליום 1 בינואר 2023
830	שינוי בתביעות תלויות ו-IBNR
830	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023

באור 15: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה1. כללי

על הכנסות החברה חל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן - "הפקודה"). בנוסף החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. הסדרי מס ייחודיים לענף הביטוחהסכמים עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות לביטוח בע"מ לבין שלטונות המס קיימים הסכמים ענפיים המסדירים את הטיפול בנושאים ייחודיים לענף הביטוח שעיקריו מפורטים להלן. ההסכם הענפי האחרון שנחתם בין שלטונות המס והתאחדות חברות ביטוח חיים בחודש פברואר 2024 (להלן - "ההסכם הענפי החדש") הינו לשנות המס 2020 עד וכולל 2022. הטיפול בסעיפי המס בדוחות הכספיים מבוסס על ההסכמים האמורים. ההסכמים הענפיים מתייחסים בין היתר לנושאים הבאים:

א. ייחוס הוצאות להכנסות מועדפות -

להכנסות החייבות בשיעורי מס מופחתים ולהכנסות הפטורות ממס המתקבלות בחברות הביטוח ("הכנסות מועדפות") יתבצע ייחוס הוצאות שמשמעותו הפיכת חלק מההכנסות המועדפות להכנסות חייבות במס מלא, בהתאם לשיעור הייחוס. שיעור הייחוס שנקבע בהסכם תלוי במקור הכספים המניבים את ההכנסות המועדפות.

ב. הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות -

יבוצע תאום חלקי של הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בתחום ביטוח כללי, בגין כל שנת חיתום החל משנת 2018 עד שנת 2020. הסכום שתואם יוכר לצורכי מס על פני שלוש שנים החל מהשנה העוקבת לשנת התאום. הפרשה למס חושבה בהתאם להסכם הענפי.

ב. שיעורי המס החלים על החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות
------------------------------------	-----------------------	-------------------

34.19

17.00

23.0

שנת 2018 ואילך

3. לאחר תאריך המאזן, בחודש מרס 2024 אושר תיקון לצו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשפ"ד - 2024 (להלן - "הצו"), אשר קובע כי החל מיום 1 בינואר 2025 שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה ומס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק.

יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2023 מחושבות לפי שיעורי המס שבתוקף לתאריך המאזן ואינן מביאות בחשבון את ההשפעות העשויות לנבוע מהעלאת שיעורי המס כאמור לעיל. ההשפעות האמורות תיכללנה בדוחות הכספיים שיפורסמו החל מהמועד שבו הצו הושלם למעשה, קרי במסגרת הרבעון הראשון של שנת 2024.

החברה מעריכה כי השפעת השינוי בשיעורי המס על דוחותיה הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023 אינה מהותית.

באור 15: - מסים על ההכנסה (המשך)

ג. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021	2022	2023	
אלפי ש"ח			
694	-	2,109	מסים שוטפים
-	-	(611)	מסים בגין שנים קודמות
1,067	(713)	2,297	מסים נדחים, ראה גם ו' להלן
1,761	(713)	3,795	מסים על הכנסה (הטבת מס)

ד. שומות מס סופיות

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2020.

ה. מסים על הכנסה המתייחסים לסעיפי רווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021	2022	2023	
אלפי ש"ח			
(25)	65	3	הוצאות מס (הטבת מס) בגין הפסד ממדידה מחדש של תוכנית להטבה מוגדרת
(25)	65	3	

ו. מסים נדחים

סה"כ	השקעות פיננסיות	נכסים בלתי מוחשיים	הפסדים לצורכי מס	רכוש קבוע	הטבות לעובדים	
824	-	(852)	1,332	(66)	410	יתרה ליום 1 בינואר, 2022
713	-	(411)	1,025	86	13	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון
(65)	-	-	-	-	(65)	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2022
1,472	-	(1,263)	2,357	20	358	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון
(2,296)	(338)	(241)	(1,956)	(32)	271	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2023
3	-	-	-	-	3	
(821)	(338)	(1,504)	401	(12)	632	

באור 15: - מסים על ההכנסה (המשך)

ו. מסים נדחים (המשך)

לחברה הפסדים מועברים לצרכי מס לתאריך הדיווח בסך של כ- 1,751 אלפי ש"ח בגינם חושב נכס מס נדחה בסך כ-401 אלפי ש"ח שהחברה צופה את ניצולו בעתיד הנראה לעין.

ז. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על הכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	2023
<u>אלפי ש"ח</u>		
5,026	(4,526)	12,953
34.19%	34.19%	34.19%
1,718	(1,547)	4,429
4	(3)	103
-	(369)	(6)
-	1,233	(71)
-	-	(611)
39	(27)	(49)
1,761	(713)	3,795
35.03%	15.76%	29.30%

רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות
כספיים (ראה ב(2) לעיל)
מס מחושב (הטבת מס) לפי שיעור המס הסטטוטורי
הכולל
עלייה (ירידה) במסים על הכנסה הנובעת מהגורמים
הבאים:

הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
הפרשים זמניים בגינם לא נוצר מס נדחה
בגין הפסדים שנוצר בגינם מס נדחה בשיעור שונה
מסים בגין שנים קודמות
אחרים

מסים על הכנסה

שיעור מס אפקטיבי ממוצע

באור 16: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לאחר סיום העסקה.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכניות הפקדה מוגדרת לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת או כתוכנית להפקדה מוגדרת כמפורט להלן.

1. תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות להפקדה מוגדרת.

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2021	2022	2023
אלפי ש"ח		
1,161	1,547	2,427

הוצאות בגין תוכניות להפקדה מוגדרת

2. תוכניות להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי החברה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בפוליסות ביטוח מתאימות.

ליבריה תברה לביטוח בע"מ

באורים לדוחות הכספיים

באור 16: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ג. שינויים בהתחייבויות להטבה מוגדרת ונשויי הוגן של נכסי תוכנית

שנת 2023

	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ
	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות
יתרה ליום 1 בינואר 2023	1,180	243	65	243	1,180	(1,127)	40	40	40	40	40
התחייבויות להטבה מוגדרת	-	308	(69)	(69)	1,528	(1,488)	(261)	(31)	(261)	(261)	(261)
שווי הוגן של נכסי תוכנית	-	(69)	(69)	-	(1,488)	(261)	(31)	(31)	(261)	(261)	(261)
התחייבויות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת	53	243	(4)	243	40	(261)	9	(15)	(261)	(261)	(261)

שנת 2022

	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ
	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות	הוצאות
יתרה ליום 1 בינואר 2022	1,180	297	41	297	1,180	(913)	71	71	71	71	71
התחייבויות להטבה מוגדרת	-	338	(36)	(36)	1,180	(1,127)	(249)	(260)	(249)	(249)	(249)
שווי הוגן של נכסי תוכנית	-	(36)	(36)	-	(1,127)	(249)	(260)	(260)	(249)	(249)	(249)
התחייבויות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת	189	297	5	297	53	(249)	(189)	(291)	(249)	(249)	(249)

התחייבויות להטבה מוגדרת
שווי הוגן של נכסי תוכנית
התחייבויות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

באור 16: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ד. ההנחות העיקריות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

2022	2023
%	%
5.49	5.83
4.69	4.76

שיעור היוון

שיעור עליית שכר צפוי בטווח הארוך

באור 17: - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
אלפי ש"ח	
59,334	83,010
86,359	94,823
3,588	4,832
23,302	9,632
5,084	6,983
12,730	16,326
3,408	3,814
199	325
194,004	219,745

פרמיות מראש

מבטח משנה (ראה באור 25)

עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ונלוות

הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה

חברות ביטוח - שוטף

ספקים ונותני שירותים

מוסדות ורשויות ממשלתיות בגין ניכויים מעובדים

התחייבות למבוטחים בגין ליברות

סך הכל זכאים ויתרות זכות

באור 18: - התחייבויות פיננסיות

א. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

ליום 31 בדצמבר, 2022		ליום 31 בדצמבר, 2023	
יתרה	שווי הוגן	יתרה	שווי הוגן
מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח			
-	-	20,035	20,000
-	4,468	-	3,941
-	4,468	20,035	23,941

(1) הלוואות מתאגידים בנקאיים

(2) התחייבות בגין חכירה

סך נכסים פיננסיים הנמדדים

בעלות מופחתת

(1) ביום 30 במרס 2023, קיבלה החברה את אישור הממונה להכרה בכתבי התחייבות נדחים שגייסה מתאגיד בנקאי כמכשיר הון משני (הון רובד 2) הכשיר להיכלל בחישוב ההון העצמי של החברה, בהתאם להוראות הממונה לעניין הון עצמי של חברת ביטוח (להלן: "שטר הון"). שטר ההון הינו בסך של כ-20 מיליון, לא צמוד ונושא ריבית בשיעור של פריים בתוספת סיכון של 1.8%, הריבית תשולם בתשלומים רבעוניים עד לפדיון בתאריך 30.3.31. בכפוף להוראות הממונה, לחברה אפשרות לפרוע את שטר הון זה בפדיון מוקדם עד ליום 30.3.28. ככל שהחברה לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית של 0.9% נוספת על הריבית אותה נושא שטר ההון באותה עת בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל, באופן שמרווח האשראי המוגדל לא יעלה על 150% ממרווח האשראי המקורי).

באור 18: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

הנסיבות המשהות, בהתאם להוראות הממונה הינן התקיימות אחת או יותר מהנסיבות הבאות:
ביחס לדחיית תשלום ריבית - היעדר רווחים ראויים לחלוקה בחברה, כמשמען בחוק החברות, התשנ"ט-1999, וזאת על פי הדוחות הכספיים האחרונים (שנתיים או רבעוניים) שקדמו למועד פירעון הריבית הרלוונטי (ראה גם באור 8(ד) להלן).

ביחס לדחיית תשלום קרן ו/או תשלומי ריבית:

1. על פי הדוח הכספי האחרון של החברה שפורסם טרם מועד פירעון ריבית ו/או קרן רלוונטי, סכום ההון העצמי המוכר של החברה נמוך מההון הנדרש לנסיבות משהות, דהיינו 90% מההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) ("ההון הנדרש לנסיבות משהות") והחברה לא ביצעה השלמת הון נכון למועד פרסום הדוח.
2. דירקטוריון החברה הורה על דחיית תשלום ריבית או על דחיית תשלום קרן, אם קבע כי יש חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון הנדרש לנסיבות משהות, או לפרוע במועדן התחייבויות שדרגת הקדימות שלהן גבוהה מזו של כתב ההתחייבות, ובלבד שהתקבל לכך אישור מראש של הממונה.
3. הממונה הורה על דחיית תשלום קרן ו/או ריבית עקב פגיעה משמעותית ביחס כושר פירעון או קיים חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון הנדרש לכושר פירעון (SCR).

התחייבות החברה בגין כתבי התחייבות לעיל הינה בעלת המאפיינים הבאים:

1. קודמת להתחייבויות החברה כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון רובד 1.
2. בעלת מעמד שווה להתחייבויות החברה בקשר עם כתבי התחייבויות נדחים שהחברה תנפיק ואשר יוכרו כהון רובד 2.
3. נדחית ליתר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה.

תשלום ריבית בגין כתבי התחייבות

נכון ליום 31 במרס 2023, יתרת הרווחים הראויים לחלוקה כמשמעותם בחוק החברות שלילית. ביום 21 ביוני 2023, פנתה החברה בבקשה יזומה לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בבקשה לשלם את תשלומי הריבית. ביום 26 ביוני 2023, הודיעה הרשות לחברה על אי התנגדותה לתשלום תשלומי הריבית הקרובים החלים בימים 30 ביוני 2023, 30 בספטמבר 2023 ו-31 בדצמבר 2023, לפי העניין ("תשלומי הריבית"), בכפוף לאישור התאגיד הבנקאי. לאור האמור לעיל, בחודש יוני 2023, אישר דירקטוריון החברה לשלם לתאגיד הבנקאי את תשלומי הריבית הקרובים.

(2) לא נדרש גילוי על השווי ההוגן.

ב. התחייבות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת – פרטים נוספים

שנת 2023

מועד הנפקה	תנאי הצמדה	ערך בספרים	שווי הוגן	מועדי תשלום קרן	מועדי תשלום ריבית	זכות לפדיון מוקדם
אלפי ש"ח						

הלוואות מתאגידים בנקאיים	לא צמוד	20,000	20,035	סוף תקופה	רבעוני	כן
התחייבות בגין חכירה	צמוד מדד	3,941	-	חודשי	חודשי	כן

ג. התחייבות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת – פרטים בדבר ריבית והצמדה

31 בדצמבר	
ריבית אפקטיבית	
2022	2023
אחוזים	
-	P+1.8

הלוואות מתאגידים בנקאיים

באור 18: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. שינויים בהתחייבויות הנובעים מפעילות מימון

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	תוספות השנה	שינויים אחרים	תזרים מזומנים	יתרה ליום 1 בינואר, 2023	
3,941	117	466	(1,110)	4,468	התחייבות בגין חכירה
20,000	20,000	-	-	-	הלוואות מתאגידים בנקאיים
23,941	20,117	466	(1,110)	4,468	סה"כ התחייבויות פיננסיות
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	תוספות השנה	שינויים אחרים	תזרים מזומנים	יתרה ליום 1 בינואר, 2022	
4,468	1,289	458	(987)	3,708	התחייבות בגין חכירה

באור 19: - פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			
שייר	ביטוח משנה אלפי ₪	ברוטו	
887	1,362	2,249	פרמיות בביטוח חיים
341,275	270,246	611,521	פרמיות בביטוח כללי
342,162	271,608	613,770	סך הכל פרמיות ברוטו בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
86,755	(12,644)	74,111	סה"כ פרמיות שהורווחו
255,407	284,252	539,659	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
שייר	ביטוח משנה אלפי ₪	ברוטו	
148,013	290,209	438,222	סך הכל פרמיות בביטוח כללי בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
21,295	41,358	62,653	סה"כ פרמיות שהורווחו
126,718	248,851	375,569	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021			
שייר	ביטוח משנה אלפי ₪	ברוטו	
102,456	201,656	304,112	סך הכל פרמיות בביטוח כללי בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
19,933	34,134	54,067	סה"כ פרמיות שהורווחו
82,523	167,522	250,045	

באור 20: - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	2023
אלפי ₪		
-	(2,972)	1,432
30	376	5,263
30	(2,596)	6,695
-	924	1,296
360	470	1,233
-	44	1
390	(1,158)	9,225

רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה ודיבידנד בגין:

נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
נכסים המוצגים בעלות מופחתת

הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד

הכנסות מדיבידנד

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, והכנסות מימון

באור 21: - הכנסות מעמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	2023
אלפי ₪		
41,588	49,863	22,050
(2,484)	(6,009)	13,670
39,104	43,854	35,720

עמלת ביטוח משנה

גידול בחלק מבטח משנה בהוצאות רכישה נדחות

סה"כ עמלת ביטוח משנה

באור 22: - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	2023
אלפי ₪		
142,340	260,368	392,243
133,303	161,799	87,627
275,643	422,167	479,870
100,505	180,228	238,444
108,321	128,953	22,516
208,826	309,181	260,960
66,817	112,986	218,910

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי:

ברוטו

סך תשלומים בגין חוזי ביטוח

שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח ברוטו

משנה

סך תשלומים בגין חוזי ביטוח

שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח בשייר

באור 22: - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

לשנה
שהסתיימה
ביום
31 בדצמבר
2023
אלפי ₪

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים:

ברוטו

-	סך תשלומים בגין חוזי ביטוח
830	שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח
830	סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח ברוטו

משנה

-	סך תשלומים בגין חוזי ביטוח
580	שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח
580	סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח
250	סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח בשייר

באור 23: - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2021	2022	2023
אלפי ₪		
50,409	58,458	71,337
1,192	1,101	705
(6,614)	(4,850)	(12,692)
44,987	54,709	59,350

הוצאות שיווק ומכירה
עמלות
שינוי בהוצאות רכישה נדחות
סה"כ

באור 24: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021	2022	2023	
אלפי ₪			
29,313	35,220	44,974	שכר עבודה ונלוות
19,177	19,726	24,457	שיווק ופרסום
989	1,634	2,080	ייעוץ משפטי ומקצועי
1,115	1,591	1,587	אחזקת משרדים ותקשורת
2,596	2,755	3,188	פחת והפחתות
201	227	164	אחזקת רכב
2,605	3,437	4,858	עמלות כרטיסי אשראי ובנקים
2,740	4,964	5,443	אחרות
58,736	69,554	86,751	סה"כ (*)
			בניכוי:
(3,492)	(5,285)	(8,363)	סכומים שסווגו לשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(50,202)	(58,458)	(71,337)	סכומים שסווגו לסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,042	5,811	7,051	הוצאות הנהלה וכלליות

(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך 5,661, 4,751 ו- 5,354 אלפי ש"ח לתקופת הדוח ולשנים 2023, 2022 ו- 2021 בהתאמה.

באור 25: - תשלום מבוסס מניות

הוצאה שהוכרה בספרים

ההוצאה שהוכרה בדוחות הכספיים בעבור שירותים שהתקבלו מספק תמורת הנפקת מניות מוצגת בטבלה שלהלן ונרשמה כנגד סעיף פרמיה על מניות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021	2022	2023	
אלפי ש"ח			
282	-	-	סך ההוצאה שהוכרה מעסקאות תשלום מבוסס מניות - פרסום

באור 26: - רווח (הפסד) למניה

רווח (הפסד) בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור כמפורט להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	2023
אלפי ש"ח		
3,265	(3,813)	9,158
מספר מניות באלפים		
42,721	45,222	45,230
1,357	8	-
44,078	45,230	45,230

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות (ללא ע.ג.)

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות

יתרה ליום 1 בינואר

השפעת מניות שהונפקו במהלך השנה ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי ומדולל למניה

באור 27: - ניהול סיכונים

החברה קיבלה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי בחודש מאי 2018. רישיונה של החברה מתיר לה לעסוק בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, ביטוח מקיף דירות ובתי עסק. בשנת 2020 הורחב רישיונה של החברה לעיסוק גם בענף ביטוח נסיעות לחו"ל. בשנת 2022 קיבלה החברה את רישיון הממונה לשיווק פוליסות מסוג "חיות מחמד" וכן רישיון המתיר לה לשווק פוליסות בתחום ביטוח החיים – סיכון בלבד (לרבות ריסק משכנתא). בפעילותה חשופה החברה לסיכונים הבאים:

- סיכוני שוק;
- סיכוני נזילות;
- סיכוני אשראי;
- סיכונים ביטוחיים;
- סיכונים תפעוליים;
- סיכוני מערכות מידע וסייבר;
- סיכוני רגולציה וציות;
- סיכוני מוניטין;

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול סיכונים

החברה מגבשת את מדיניות ניהול הסיכונים שמטרתה להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אליה חשופה החברה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ומגבלות סיכון שנקבעו מראש ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה ועל איתנותה הפיננסית. מנהל הסיכונים בחברה מיישם שיטות מקובלות לניהול סיכונים המתאימות לצרכיה העסקיים ובהתאמה גם לדרישות המפקח. פעילות ניהול הסיכונים בחברה מתבססת על שלושה קווי הגנה:

- קו הגנה ראשון: היחידות העסקיות אשר אחראיות לזיהוי, הערכה, ניטור, הפחתה ודיווח על הסיכונים המובנים במוצרים, בפעילויות, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחיותם ולבקרתם. אחריות זו כוללת, בין השאר, הגדרת תהליכים, נהלים פנימיים וקבלת החלטות. הגורמים העסקיים נעזרים ביחידות תומכות, ביניהן אקטואריה, כספים, ייעוץ משפטי, ציות, יחידת הבקרה ומערכות מידע.

- קו הגנה שני: מחלקת ניהול סיכונים אחראית על גיבוש מסגרת העבודה לניהול הסיכונים בחברה, על פיתוח כלים ושיטות להערכת הסיכונים וכן להערכת הסיכון הכולל אליו החברה חשופה. מחלקת ניהול סיכונים, כמחלקה בלתי תלויה, עוסקת בגיבוש המלצות להנהלה

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול סיכונים (המשך)

ולדירקטוריון בדבר רמת הסיכון הכוללת, בניית ודיווח על רמת החשיפה לסיכונים, באישור מוצרים חדשים והתקשרויות עסקיות משמעותיות מהיבט הסיכון וביישום הוראות הממונה בדבר ניהול סיכונים. מחלקת ניהול סיכונים משתפת פעולה עם מחלקות כדוגמת אקטואריה, מערכות מידע ומחלקה משפטית. ממונה הציות והאכיפה מהווה גם היא חלק מקו ההגנה השני.

קו הגנה שלישי: מושתת על הביקורת הפנימית, אשר מבצעת סקירה בלתי תלויה ותיקוף של הבקורות, התהליכים והמערכות בחברה וכן מבצעת מעקב אחר תיקון הליקויים שזוהו.

דירקטוריון החברה קובע ומפקח על יישומה של מסגרת עבודה מתאימה לטיפול בתחום ניהול הסיכונים, באמצעות אישור מסגרת למדיניות ניהול סיכונים הכוללת את תיאבון הסיכון וחשיפה לסיכונים השונים, דרכי המדידה שלהם, המגבלות לסיכונים השונים ודרכי הבקרה והדיווח על סיכונים אלו.

הדירקטוריון מקבל דיווחים תקופתיים על הסיכונים ודרכי ההתמודדות עימם ובוחר אותם באופן תקופתי בתחומים השונים. המידע כולל, בין היתר, את מצב החשיפות לסיכונים השונים מול מגבלות ושינויים מהותיים בפרופיל הסיכון של החברה. כמו כן, מקבל הדירקטוריון דיווח לגבי מדדים כמותיים של סיכונים והערכת השפעתם הפוטנציאלית של החשיפות לסיכונים המהותיים על המצב הכספי העתידי בחברה וההון העצמי הנדרש כנגד סיכונים אלו.

סיכוני שוק

החברה מנהלת את השקעותיה בהתאם להוראות הדין, ופועלת בהתאם לאישור הדירקטוריון. ניהול ההשקעות בחברה מתבצע על ידי בית השקעות חיצוני, כשאחריות ניהול הסיכון חלה על הגורמים השונים בארגון כדוגמת דירקטוריון החברה, מחלקת כספים וניהול סיכונים ומתבצע באמצעות שמירה על פיזור באפיקי ההשקעה השונים, ניהול נכסים מול התחייבויות (ALM) ועמידה במגבלות החשיפה לסיכוני אשראי וסיכוני שוק כפי שקבע דירקטוריון החברה והרגולציה.

למידע בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה [סעיף ג'](#) להלן.

סיכוני נזילות

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ולזכאים אחרים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי בתנאי לחץ ומכירתם במחירים הנמוכים ממחירי השוק. בפעילות הביטוחית של החברה, סיכון הנזילות מוערך כסיכון נמוך בשל ההסתברות הנמוכה שהחברה תידרש לשלם סכומים מהותיים בתוך פרק זמן קצר, ובהתחשב בהיקף הגבוה של נכסים נזילים בתיק הנוסטרו של החברה. עם זאת, סיכון הנזילות עשוי להתעצם בעת התממשות אירוע קטסטרופה משמעותי. בהתאם לכך, החברה נוקטת מדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסויי ביטוח משנה מתאימים.

למידע בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה [סעיף ד'](#) להלן.

סיכוני אשראי מפעילות השקעה

סיכון להפסד כתוצאה מחדלות פירעון של הלווה וסיכון ירידה באיכות האשראי שלו. סיכוני אשראי הנובעים מפעילות השקעה מנוהלים על ידי מנהל ההשקעות בהתאם להוראות הדין ולמדיניות הדירקטוריון ומבוקרים על ידי מחלקת ניהול הסיכונים. המידע בדבר החשיפה לסיכוני אשראי מפעילות השקעה ראה [סעיף ו'](#) להלן.

סיכוני אשראי של מבטח משנה

סיכון להפסד כתוצאה מאי עמידה של מבטח משנה בהתחייבויותיו, או כתוצאה משינויים ברמת הדרוג שלו. סיכוני מבטח משנה מנוהלים על ידי מחלקת ביטוח משנה וניהול הסיכונים. הדירקטוריון קובע את מגבלות החשיפה לדירוגי סיכון אשראי של מבטחי המשנה. למידע בדבר דירוג יתרות מבטחי משנה, ראה [סעיף ז'](#) להלן.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול סיכונים (המשך)

סיכונים ביטוחיים

סיכוני הביטוח המרכזיים נובעים בעיקר מתמחור, חיתום, הערכת רזרבות ביטוחיות וקטסטרופות. סיכוני הביטוח מנוהלים על ידי מחלקת אקטואריה, ביטוח כללי וחיים, ביטוח משנה ומנהל הסיכונים. בהתייחס להערכת חשיפות החברה לסיכונים הביטוחיים וכן לסיכון האקטוארי, קובע הדירקטוריון את תאבון הסיכון ומגבלות החשיפה של החברה לסיכונים אלו. כמו כן, בכדי להקטין את החשיפה לסיכונים, החברה מיישמת מדיניות בדיקת תביעות קפדנית שוטפת על מנת להקטין את החשיפה להתפתחויות בלתי צפויות העשויות להשפיע על תוצאות החברה לרעה. החברה נוקטת במדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסוי ביטוח משנה מתאים. ככל והחברה משיקה מוצרים חדשים, תהליך השקתם כולל זיהוי ובחינה מקיפה של הסיכונים הכרוכים במוצר, לרבות השלכה על דרישות ההון וקביעת הדרכים לניהולם ולבקרה עליהם. למידע בדבר דירוג סיכונים ביטוחיים, ראה סעיף ה' להלן.

סיכונים תפעוליים

סיכון להפסד כתוצאה מכשל או העדר בקרה אפקטיבית שמקורו בתהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או מאירועים חיצוניים לחברה. הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות, בליווי של מחלקת ניהול סיכונים. חלק עיקרי מפעילות החברה נשען על מערכות מידע שונות. היעדר תשתיות מספקות ו/או ליקויים או כשלים במערכות המידע עלול לחשוף את החברה לאי עמידה בדרישות רגולטוריות וכן לכשלים בתפעול התהליכים השונים.

החברה ערכה בתקופת הדוח תרגיל תכנית התאוששות מאסון לצורך הקמה מחדש של המערכות המיכוניות במקרה של אירוע חיצוני קטסטרופלי שיפגע במשרדה. מחלקת ניהול סיכונים מבצעת הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש על סיכונים מעילות והונאות וסיכונים סייבר. בנושא ניהול סיכונים מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר המפקח בעניין ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון של החברה.

בחברה בוצע בשנת 2023 סקר סיכונים כולל עליו מתבססת תכנית ביקורת רב שנתית מתוך הכרה כי קיומם והאפקטיביות של תהליכי ביקורת ובקרה פנימית עשויים להפחית את הסיכונים התפעוליים. מחלקת ניהול הסיכונים אמונה על תוכנית הפחתת הסיכונים שזוהו בסקר. במסגרת יישום סעיף 404 לחוק לגופים מוסדיים ובהתאם להנחיות המפקח, בוצע תהליך של הערכת הסיכונים הקשורים לדיווח הכספי ולגילוי נאות, נקבעו בקורות שמטרתן למנוע ולצמצם את הסיכונים. במסגרת זו אימצה החברה את מודול הבקרה הפנימית של ה-COSO המהווה מסגרת מוגדרת ומבוקרת להערכת הבקרה הפנימית.

סיכוני אבטחת מידע

פעילות החברה נשענת על מערכות מידע שונות. זמינות המידע, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות חיוניים לפעילות עסקית תקינה. עם התקדמות הטכנולוגיה, והעלייה בהיקף איומי והתקפות הסייבר בארץ ובעולם, עולה רמת הסיכון הן לחברה והן ללקוחותיה. לפיכך החברה פועלת ביתר שאת להקטנת סיכונים אלו.

החברה נערכת להתמודדות עם איומי הסייבר ומשקיעה משאבים רבים על מנת להגן על שרידות מערכות המידע וכן על נתוני הלקוחות שלה.

במסגרת היערכות זו, בוצע סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני IT וסיכוני סייבר על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. דירקטוריון החברה אימץ ואישר מדיניות מערכות מידע, מדיניות בנושא אבטחת מידע וסייבר.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. דרישות חוקיות

החוזר המאוחד פרק 10 חלק 1 שער 5 - "הוראות לעניין ניהול סיכונים בגוף מוסדי" מאגד החל מאפריל 2013 את הדרישות החוקיות ממערך ניהול הסיכונים בחברת ביטוח.

על גוף מוסדי מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידו העיקריים הינם:

1. לוודא קיומם של תהליכים איכותיים לזיהוי סיכונים ביטוחיים ופיננסיים מהותיים הגלומים בנכסי חברת הביטוח והגלומים בהתחייבויות חברת הביטוח, אשר עשויים להשפיע באופן מהותי על המבטחים ועל חוסנו הפיננסי של הגוף המוסדי.
2. כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי כלים ואמות מידה שיוגדרו על ידי המבטח, והערכת אופן ניהולם של הסיכונים שזוהו.
3. דיווח תקופתי למנהל הכללי, לדירקטוריון, לוועדות ההשקעה והאשראי בדבר הסיכונים.
4. מתן התייחסות לסיכונים הגלומים במוצרים חדשים, כניסה לתחום השקעות חדש ובעת התקשרות בעסקה שעל פי קביעת הדירקטוריון יש לה פוטנציאל להשפעה משמעותית על התוצאות העסקיות של הגוף המוסדי.

ניהול הסיכונים בחברה מבוצע על ידי מנהל הסיכונים. מנהל הסיכונים פועל בשיתוף עם הגורמים העוסקים בפעילויות השונות בחברה בין היתר אקטואר החברה, ממונה ציות ואכיפה ומנהל מערכות מידע על מנת לייצר כלים לזיהוי הערכת וניהול הסיכונים הקיימים בחברה ולמבטחיה. דירקטוריון החברה מאשר את הכלים ואמות המידה להערכה וכימות הסיכונים המהותיים. מנהל הסיכונים ידווח לדירקטוריון דיווחים תקופתיים ומידיים כנדרש בחוזר.

בנוסף להוראות החוזר המאוחד, להלן עיקרי הדרישות הרגולטוריות לעניין ניהול סיכונים החלות על גופים מוסדיים:

1. דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים.
2. הוראות לעניין ניהול החשיפה למבטחי משנה.
3. הוראות לעניין הטיפול בסיכונים תפעוליים כדוגמת: סיכוני סייבר, מיקור חוץ, ציות, מעילות והונאות, ובקרה פנימית על דיווח כספי (SOX).

ג. סיכוני שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין. בכדי להימנע מתנודתיות בתיק ההשקעות שלה בתקופת ההקמה, החליטה החברה לנקוט במדיניות השקעה שמרנית וסולידית ולהשקיע את כספיה באפיקים סולידיים בעלי נזילות מקסימלית.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון). ניתוח הרגישות הינו ביחס לערך בספרים של הנכסים הפיננסיים, ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בגין משתנה הסיכון הרלבנטי, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו.

מבחני הרגישות, מביאים לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת ולפיכך, במבחני הרגישות, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

ליום 31 בדצמבר 2023

שיעור השינוי במדד		שיעור הריבית (א)(ב)		
-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח				
92	(92)	(674)	1,814	רווח (הפסד)
92	(92)	(674)	1,814	רווח (הפסד) כולל

ליום 31 בדצמבר 2022

שיעור השינוי במדד		שיעור הריבית (א)(ב)		
-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח				
147	(202)	158	781	רווח (הפסד)
147	(202)	158	781	רווח (הפסד) כולל

- א. במבחני הרגישות לא נלקחו מזומנים ושווי מזומנים ונכסי ביטוח משנה.
- ב. ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר, וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. ירידה בעתיד בריבית ב-1% תביא להקטנת הרווח והרווח הכולל בגין ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-2 מיליון ש"ח אחרי מס (אשתקד כמיליון ש"ח לאחר מס) וזאת לפני התחשבות בעודף שווי הוגן בסעיף ה.8 להלן. עליה בעתיד בריבית ב-1% תביא להגדלת הרווח והרווח הכולל בגין התחייבויות ביטוחיות בסך של כ-3 מיליון ש"ח אחרי מס (אשתקד כ-2 מיליון ש"ח לאחר מס) וזאת לפני התחשבות בעודף שווי הוגן כאמור בסעיף ה.8 להלן.
- ג. ניתוח הרגישות כולל השפעה על ההתחייבויות הביטוחיות. הנתונים לעיל לא כוללים את ההשפעה האפשרית של ירידת ריבית על העתודה המיוחדת בגין היוון קצבאות בענפי רכב חובה כמתואר בסעיף 4(ג) להלן.
- ד. ניתוחי הרגישות ביחס לרווח (הפסד) הכולל מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה. במסגרת החישוב נלקח שיעור המס הרלוונטי לכל תקופה.
- ה. ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הפיננסית או בתזרים המזומנים הנובע מהם. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר.

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

31 בדצמבר		
2022	2023	
אלפי ש"ח		
		נכסים עם סיכון ריבית ישיר:
438,720	449,172	נכסי ביטוח משנה
69,606	87,348	נכסי חוב
331,325	520,870	נכסים ללא סיכון ריבית ישיר (*)
839,651	1,057,390	סך כל הנכסים
		התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:
580,995	743,560	התחייבות בגין חוזי ביטוח
53	40	התחייבות בשל הטבות לעובדים
4,468	3,941	התחייבות בגין חכירה
585,516	747,541	סך כל ההתחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
194,004	240,566	התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר (**)
60,131	69,283	הון
839,651	1,057,390	סך כל ההון וההתחייבויות

(*) נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים: נכסים בלתי מוחשיים, מסים נדחים, הוצאות רכישה נדחות, רכוש קבוע וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגבייה וחייבים ויתרות חובה) שמשך החיים הממוצע (מח"מ) שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

(**) התחייבויות שאין להן סיכון ריבית ישיר כוללות: זכאים ויתרות זכות.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פרוט הנכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 בדצמבר 2023				
סה"כ	פריטים לא פיננסיים	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח				
13,833	13,833	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	-	נכסי מסים נדחים
42,076	42,076	-	-	הוצאות רכישה נדחות
4,777	4,777	-	-	רכוש קבוע
449,172	-	327,886	121,286	נכסי ביטוח משנה
1,428	-	1,428	-	נכסי מסים שוטפים
18,919	11,335	1,998	5,586	חייבים ויתרות חובה
180,508	-	-	180,508	פרמיות לגביה
				השקעות פיננסיות אחרות:
87,302	-	55,721	31,581	נכסי חוב סחירים
118,630	-	10,358	108,272	נכסי חוב בלתי סחירים
44	-	-	44	מניות
4,088	-	-	4,088	אחרות
136,613	-	-	136,613	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
1,057,390	72,021	397,390	587,979	סך כל הנכסים
69,283	69,283	-	-	סך הכל הון
				התחייבויות:
743,560	-	466,522	277,038	בגין חוזי ביטוח
40	-	-	40	בגין הטבות לעובדים
821	821	-	-	התחייבות בגין מסים נדחים
219,745	92,642	3,814	123,289	זכאים ויתרות זכות
23,941	-	23,941	-	התחייבות בגין חכירה
988,107	93,463	494,277	400,367	סך הכל התחייבויות
1,057,390	162,746	494,277	400,367	סך הכל הון והתחייבויות
-	(90,725)	(96,887)	187,611	סך הכל חשיפה

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פרוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2022

סה"כ	פריטים לא פיננסיים	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח				
10,144	10,144	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
1,472	1,472	-	-	נכסי מסים נדחים
29,385	29,385	-	-	הוצאות רכישה נדחות
5,350	5,350	-	-	רכוש קבוע
438,720	-	304,790	133,930	נכסי ביטוח משנה
804	-	804	-	נכסי מסים שוטפים
17,803	9,973	2,958	4,872	חייבים ויתרות חובה
119,705	-	-	119,705	פרמיות לגביה
				השקעות פיננסיות אחרות:
69,512	-	38,360	31,152	נכסי חוב סחירים
75,665	-	-	75,665	נכסי חוב בלתי סחירים
529	-	-	529	מניות
3,410	-	-	3,410	אחרות
67,152	-	-	67,152	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>839,651</u>	<u>56,324</u>	<u>346,912</u>	<u>436,415</u>	סך כל הנכסים
60,131	60,131	-	-	סך הכל הון
				התחייבויות:
580,995	-	378,067	202,928	בגין חוזי ביטוח
53	-	-	53	בגין הטבות לעובדים
194,004	82,635	3,409	107,960	התחייבות בגין מסים שוטפים
4,468	-	4,468	-	זכאים ויתרות זכות
779,520	82,635	385,944	310,941	התחייבות בגין חכירה
839,651	142,766	385,944	310,941	סך הכל התחייבויות
-	(86,442)	(39,032)	125,474	סך הכל הון והתחייבויות
				סך הכל חשיפה

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד.

יצוין, כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות (המשך)

2. על פי תקנות כללי ההשקעה, על החברה להחזיק בנכסים נזילים, כהגדרתם בכללי ההשקעה, כנגד ההון העצמי וכנגד התחייבות אחרות, בסכום שלא יפחת מ-30 אחוזים מסכום ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנה. לעניין זה, נכסים נזילים, כהגדרתם בתקנות כללי השקעה, כוללים, בין היתר, אג"ח ממשלתיות, מזומנים ושווי מזומנים, אג"ח קונצרניות ופיקדונות בדירוג גבוה ולטווח קצר ומניות הכלולות במדדים מרכזיים. נכון לתאריך הדוחות הכספיים, החברה עומדת בדרישת הנזילות.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו. הטבלה להלן מרכזת את מועדי הפרעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות הבלתי מהוונות של החברה. היות שמדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הביטוחיות במאזן. מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח כללי ברוטו מחושבים על בסיס אומדן אקטוארי המקצה לסך ההתחייבויות הבלתי מהוונות מועד משוער על פי ניסיון תשלומי תביעות עבר. סך ההתחייבויות כוללות גם הפרשה לסטיות בלתי צפויות ועתודה לפרמיה שלא הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ופרמיה בחסר.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

עד שנה	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	מועד פרעון מוגדר	ללא מועד פרעון מוגדר	סה"כ
אלפי ש"ח						
ליום 31 בדצמבר 2023	370,599	171,677	115,555	114,046	-	771,877
ליום 31 בדצמבר 2022	302,016	133,440	84,283	79,286	-	599,025

ה. סיכונים ביטוחיים

סיכונים ביטוחיים כוללים, בין היתר:

- **סיכוני חיתום:** הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ואו בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

- **סיכוני רזרבה:** הסיכון להערכה לא נכונה של ההתחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספיקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם בין היתר מעריכה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

- (1) סיכון בבסיס הנתונים - הסיכון בעבודה על נתונים שגויים או לא מעודכנים מזווית שלמות ואיכות נתונים, עלולה להביא לחישובים שגויים.
- (2) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;
- (3) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

- סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה) כגון אסון טבע, מלחמה, טרור, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה. גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי ליום 31 בדצמבר 2023, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד בהסתברות נזק מירבי (MPL) של כ- 2.9% הינו נמוך וזאת בהתאמה להיקף הפעילות של החברה בענפי הרכוש. החברה מנהלת סיכון זה באמצעות העברתו למבטחי משנה בחו"ל במסגרת חוזה לא יחסי מסוג Excess of Loss וחווה יחסי מסוג Quota Share.

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים (1).כללי (א)

להלן תיאור מוצרי הביטוח השונים והשיטות וההנחות המשמשות לחישוב ההתחייבויות בגינם בהתאם לסוג המוצר. באופן כללי בהתאם להוראות המפקח ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות ובאופן עקבי לשנה קודמת. ההתחייבויות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל ומין המבוטח, מעשן/לא מעשן, תקופת הביטוח, מועד תחילת הביטוח, סוג הביטוח. פרמיה תקופתית וסכום הביטוח.

חישוב התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים (ב)

- תוכניות ביטוח חיים כוללות פוליסות מסוג "ביטוח חיים למשכנתא" ו-"ריסק טהור" המבטיחות תשלום תגמולי ביטוח למוטב במקרה של מות המבוטח ובהתאם לתנאי הפוליסה. הכיסוי הביטוחי בביטוחי חיים הוא מסוג YRT (פרמיה משתנה כל שנה), החברה מחזיקה התחייבויות בגובה התביעות התלויות שדווחו ו-IBNR.
- ההתחייבויות בגין תביעות תלויות בביטוח חיים כוללות בעיקר הפרשה ל-IBNR.
- החישוב נעשה בברוטו. חלקם של מבטחי משנה מחושב בהתאם להסכמים.

ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (ג)

- שיעור ההיוון
הכיסוי הביטוחי בביטוחי חיים הוא מסוג YRT (פרמיה משתנה כל שנה), לכן שיעור ההיוון ישפיע רק על רווחיות החברה. IBNR אינו מושפע מריבית ההיוון.
- שיעורי התמותה וסכומי ביטוח
החברה מחזיקה רזרבה בגובה IBNR בתוספת של תביעות שדווחו ולא שולמו. ה-IBNR מבוסס על תוחלת תביעה בשנה, אך לא פחות מסכום ביטוח ממוצע.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2). סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי1. תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם היא פועלת

החברה כותבת חוזי ביטוח בתחומי הביטוח הכללי בעיקר בענפי רכב חובה ורכב רכוש.

ענפי רכב חובה

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה 1975- בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות בביטוח רכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" (LONG TAIL) דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

התעריף לביטוח רכב חובה מחייב אישור של הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ומפורסם באתר האינטרנט של הממונה. התעריף הינו דיפרנציאלי, מבוסס על פרמטרים המומלצים על ידי הממונה.

ענפי רכב רכוש

פוליסות לביטוח מקיף ולביטוח צד ג' בענף רכב רכוש מעניקות למבוטח כיסוי לנזקים לרכוש. הכיסוי בגין נזקי המבוטח בדרך כלל מוגבל לשווי הרכב הניזוק, והכיסוי בגין צד שלישי מוגבל בנוסף לסכום המצוין בפוליסה. הפוליסה בכללותה חייבת אישור על ידי הממונה. התעריף גם הוא מחייב אישור. התעריף הינו תעריף אקטוארי, בחלקו דיפרנציאלי, דהיינו מותאם לסיכון ולא אחיד לכלל המבוטחים. התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, בחלקם קשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון סוג הרכב, שנת ייצור, וכיו"ב) ובחלקם קשורים למאפייני המבוטח והנוהג ברכב (גיל הנהג, ניסיון תביעות וכו'). תהליך החיתום משולב באופן ממוכן בתהליך ההפקה של הפוליסות, כאשר מתבצע בחלקו באמצעות התעריף עצמו ובחלקו באמצעות מערכת נהלים. במסגרת תהליך החיתום נבדק ניסיון התביעות של המבוטח וכולל בין היתר הצגת אישור העדר תביעות ממבטח קודם במשך שלוש שנים אחרונות וכן הצגת אישור מיגון עדכני בהתאם לנדרש.

במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ענפי רכוש אחרים

ביטוחי רכוש מיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו ואובדן רווחים עקב הנזק לרכושו.

הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכונים אש, התפוצצות, פריצה, נזקי מים, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי רכוש מהווים נדבך חשוב בביטוחי דירות. במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(2) עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כלליכללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- הפרשה לפרמיה בחסר
- תביעות תלויות
- ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כלשהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה באור מדיניות חשבונאית.

(ב) בהתאם להוראות הממונה התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות תוך שמירה על עקרון הזהירות ועקרון העקביות. בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. ההערכות כוללות הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות, שכיחות התביעות וכד'. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשערי הריבית, שערי חליפין ובעיתוי ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובים והשתתפויות עצמיות.

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון LR לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון התביעות ככל שהזמן עובר ומצטבר מידע נוסף על התביעות בפועל.

(ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת במידה ומגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין, תוך הפעלת שיקול דעת.

(ה) בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, העתודה נקבעת (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים.

(ו) חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.

(ז) הערכת התביעות התלויות עבור חלק החברה בהפול התבססה על חישוב שבוצע על ידי אקטואר הפול.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

ככלל החברה פועלת בענפים רכב רכוש ורכב חובה ומבטחת במסגרת זו רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון. כמו כן, פועלת החברה בענפי הדירות, העסקים הבינוניים והקטנים, חיות מחמד וביטוח נסיעות לחו"ל. בשל העובדה כי החברה החלה את פעילותה במהלך שנת 2018, ברכב חובה, טרם הצטברו היקף נתוני תביעות גולמיים מספקים מבחינה סטטיסטית ולכן השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל ביותר. ההערכות בוצעו על בסיס המידע והנתונים הקיימים, נתוני השוק וניסיון מומחי החברה.

(א) ענף רכב רכוש

ההתחייבויות מחושבות על בסיס ניתוח נתוני התביעות (משולמות, ידועות ומספר התביעות) לפי סוג נזק תוך שקלול התפתחות התביעות והפעלת שיקול דעת. כמו כן, נעשה שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות לצורכי הערכה. הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח המשנה בנפרד. כמו כן, בגין יישום הנוהג המיטבי (ראה [ד'](#) להלן) נוסף מרווח סיכון וכן הופעל מקדם היוון שנבנה לפי תחזית תזרימית הצפויה של תשלומים עתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 50% מפרמיית אי נזילות. כמין כן, הופרשה עתודה להוצאות עקיפות לסילוק תביעות.

(ב) ענף רכב חובה

במהלך שנת 2021, החלה החברה לחשב את ההתחייבויות בענף רכב חובה על בסיס נתוני תביעות (משולמות, ידועות ומספר התביעות) בשילוב נתונים המתבססים על נתוני שוק והפעלת שיקול דעת וזאת לאור המגבלה בהיקף נתוני התביעות, היסטוריית התביעות ומבנה התשלומים. בנוסף חושבה הפרשה נפרדת לתביעות גדולות על בסיס נתוני השוק מתוך המאגר ועל פי נתוני תביעה קיימת. כמו כן, בגין יישום הנוהג המיטבי (ראה [ה'](#) להלן) נוסף מרווח סיכון וכן הופעל מקדם היוון שנבנה לפי תחזית התזרימית צפויה של תשלומים עתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 80% מפרמיית אי נזילות. בנוסף, הופרשה עתודה להוצאות עקיפות לסילוק תביעות. חלק החברה בתביעות התלויות של "הפול", לרבות הפרשה להוצאות עקיפות בסילוק תביעות, נלקח בהתאם לדוח שהתקבל מ"הפול". הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח משנה בנפרד.

(ג) ענף מקיף דירות

ההתחייבויות מחושבות על בסיס ניתוח נתוני התביעות (משולמות, ידועות ומספר התביעות) לפי סוג נזק תוך שקלול התפתחות התביעות והפעלת שיקול דעת. כמו כן, נעשה שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות לצורכי הערכה. הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח המשנה בנפרד. כמו כן, בגין יישום הנוהג המיטבי (ראה [ה'](#) להלן) נוסף מרווח סיכון וכן הופעל מקדם היוון שנבנה לפי תחזית התזרימית צפויה של תשלומים עתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 50% מפרמיית אי נזילות. כמין כן, הופרשה עתודה להוצאות עקיפות לסילוק תביעות.

(ד) ענפי רכוש ואחרים

בענפי רכוש ואחרים, ההתחייבויות מחושבות על בסיס הנחת שיעור הנזקים האפריורי, תוך התאמה להתפתחות התשלומים והתלויות. הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח המשנה בנפרד. כמו כן, בגין יישום הנוהג המיטבי (ראה [ד'](#) להלן) נוסף מרווח סיכון וכן הופעל מקדם היוון שנבנה לפי תחזית תזרימית צפויה של תשלומים עתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 50% מפרמיית אי נזילות. כמו כן, הופרשה עתודה להוצאות עקיפות לסילוק תביעות.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים (המשך)

ה) יישום הנהג המיטבי בביטוח כללי

החברה מעריכה את ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחדש ינואר 2015. בהתאם לעקרונות אלו:

(1) עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות.

במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי. לאור היות החברה צעירה, טרם נצטברו נתוני תביעות מספקים הן מזווית ההיקף והן מזווית היסטוריית הנתונים ומבנה התשלומים ועל כן מופעל שיקול דעת אקטוארי ביישום. לצד השימוש בשיטות אקטואריות מקובלות, שימוש ויישום במידול סטוכסטי, מצריך התבססות על נתוני תביעות רבים ורחבים יותר מהקיים ובפרט בענף בעל "זנב ארוך" כרכב חובה. עם הצטברות נתונים מספקים ובחלוף זמן, ניתן יהא להסתמך באופן רב יותר על תוצאות החישובים מיישום שיטות סטוכסטיות מקובלות הלכה למעשה.

(2) שיעור היוון תזרים המזומנים – ריבית ההיוון המתאימה לבחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי תבוסס על עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

(3) קיבוץ - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק).

4. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

(א) נעשה היוון לתביעות תלויות בענפי רכב רכוש ומקיף דירות לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת מחצית מפרמיית אי נזילות כאשר ברכב חובה נעשה היוון לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 80% מפרמיית אי נזילות. שיעור ההיוון יכול להשתנות כתוצאה משינויים בשיעור הריבית חסרת הסיכון.

(ב) נכללה תוספת בגין מרווח לסיכון בבסיס העתודה בענפי רכב רכוש, מקיף דירות ורכב חובה.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

5. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

(א) ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל.

(ב) היות ומדובר בחברה צעירה היקף נתוני התביעות הגולמיים מתחיל להצטבר אך עדיין אינו מספיק מבחינה סטטיסטית, במיוחד בענפים בעלי "זנב ארוך" או בענפים שהחברה החלה לאחרונה את פעילותה ולכן השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל. יתכן כי עם צבירת ידע וניסיון נוספים, התפתחות התביעות בעתיד תהיה שונה משמעותית מכפי שהוערך מה שיביא לפער משמעותי אל מול הערכות החברה. כמו כן, צבירת ידע וניסיון נוספים יביאו לעדכון האומדנים מחד ולצמצום אי הוודאות לעתיד מאידך.

(ג) יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמטיים.

6. שינויים בהנחות העיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח כללי

(א) בהערכת העתודות בביטוח כללי החברה מהוות את תשלומי התביעות העתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023, העלייה בעקום הרבית חסרת הסיכון בשקלול פרמיית אי נזילות הביאה לקיטון התחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 1,417 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 280 אלפי ש"ח בשייר. בתקופה המקבילה אשתקד, העליה בעקום הרבית חסרת הסיכון לטווח הקצר הביאה להקטנת התחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 16,301 אלפי ש"ח בברוטו וכ- 3,201 אלפי ש"ח בשייר. לפרטים בדבר קיטון נוסף בהתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מהשפעת הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן ראה סעיף 8 להלן.

(ב) עם המשך צבירת הניסיון והתפתחות התביעות בענף רכב חובה החברה מדייקת את המודלים ומעדכנת את ההערכות בהתאם. יודגש, כי בענף רכב חובה שהינו ענף בעל "זנב ארוך", התפתחות התביעות אורכת מספר שנים. בחברה צעירה, היקף היסטוריית הנתונים מוגבל ועל כן קיימת אי וודאות רבה מחד המצריכה עדכון ודיוק המודלים באופן רציף.

7. סדר עם ביטוח לאומי לעניין פיצויים מכח חוק הביטוח הלאומי:

בין החברה לבין המוסד לביטוח לאומי נחתם הסכם (בדומה להסכם שנחתם עם חברות ביטוח נוספות בשוק) בחודש יולי 2021, (להלן, בהתאמה: "המל"ל" ו"ההסדר") הקובע לעניין זכות תביעה מחברות ביטוח המוקנית למל"ל, מכח חוק הביטוח הלאומי, להשבת גמלאות ששילם אם המקרים משמשים עילה גם לחייב את חברות הביטוח בפיצויים מכוח חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 (להלן – "חוק הפלת"ד"). ההסדר קובע כי באשר לאירועים שהתרחשו מיום 1 בינואר 2014 עד יום 31 בדצמבר 2022 הצדדים ימשיכו להפעיל את מנגנון ההתדיינות וההתחשבנות הקיים ביניהם היום, ואשר חייבו או יחייבו את המל"ל לשלם גמלה לפי החוק, המשמשים גם עילה לחייב את החברה לשלם פיצויים לפי חוק הפלת"ד.

בחודש נובמבר 2021 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"א 2021, שעניינו ביטול חובת תשלום סכום גלובלי כפי שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 בגין מקרים שאירעו בשנים 2014 עד 2018. החוק קובע שיעור קבוע מדמי הביטוח שעל חברות הביטוח להעביר למל"ל בגין תאונות דרכים החל משנת 2023 ואילך, וזאת במקום שיבוב פרטני של התביעות. החוק קובע שהשיעורים שיועברו למל"ל יהיו כדלקמן: בשנים 2023 ו-2024 – 10% מדמי הביטוח שייגבו על ידי החברה בכל שנה, ומשנת 2025 ואילך שיעור של 10.95% מדמי הביטוח. החל מינואר 2023 החברה מעבירה 10% מדמי הביטוח למל"ל בהתאם לחוק. כפועל יוצא מכך, החברה צופה שהעלויות תפחתנה. החברה הקטינה את ההפרשה לתביעות תלויות לשנת חיתום 2023 בענף חובה.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

8. עדכון הוראות החוזר המאוחד - הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה (LAT):

ביום 20 ביוני, 2020 פורסם עדכון לחוזר המאוחד הכולל הבהרות לעניין הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה (LAT). ההבהרה דנה, בין היתר, בשאלה האם ניתן לבצע שינויים באופן ההקצאה של נכסים להתחייבויות ביטוח לצרכי ה-UGL (השווי העודף דהיינו ההפרש החיובי בין השווי ההוגן של נכסים לבין ערכם בספרים). בהתאם להבהרה, יש אבחנה בין נכסים שקיימת לגביהם מגבלה חיצונית או פנימית לגבי חלוקתם לכיסוי עתודות מסוימות לבין נכסים לגביהם אין הגבלות כאמור. בהתאם להבהרה ניתן להביא לניצול מרבי של השווי העודף, בין היתר, באמצעות הקצאה של נכסים בעלי שווי עודף תחילה לאותן קבוצות המאופיינות ב-LAT, וזאת עד להגעה לסך הסכום שבו נמדדות ההתחייבויות, לפני קיזוז בגין UGL. בתקופת הדוח החברה קבעה לראשונה מדיניות בדבר הקצאת עודף השווי ההוגן. הפער בגין נכסים שאינם בשווי הוגן הוקצה לענפי ביטוח הכללי. השפעת העדכון האמור ליום 31 בדצמבר, 2023 תרמה להקטנת ההתחייבויות בשייר בכ- 0.4 מיליון ש"ח.

1. מידע בדבר סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כתוצאה מחדלות פירעון של הלווה וסיכון ירידה באיכות האשראי שלו. החברה גובה את פרמיות הביטוח בכרטיסי אשראי בעסקאות תשלומים ומשכך קיימת לה יתרות לקבל מחברות האשראי.

פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

31 בדצמבר 2023			
סה"כ	שאינם	סחירים	
	סחירים	אלפי ש"ח	
205,932	118,630	87,302	בארץ
-	-	-	בחו"ל
<u>205,932</u>	<u>118,630</u>	<u>87,302</u>	סה"כ

31 בדצמבר 2022			
סה"כ	שאינם	סחירים	
	סחירים	אלפי ש"ח	
143,877	75,665	68,212	בארץ
1,300	-	1,300	בחו"ל
<u>145,177</u>	<u>75,665</u>	<u>69,512</u>	סה"כ

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

1.א. נכסי חוב

דירוג מקומי				
31 בדצמבר 2023				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
12,287	-	-	-	12,287
75,015	-	-	31,464	43,551
87,302	-	-	31,464	55,838
118,630	97,897	-	-	20,733
118,630	97,897	-	-	20,733
205,932	97,897	-	31,464	76,571

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סה"כ נכסי חוב סחירים בארץ
נכסי חוב שאינם סחירים
בארץ

הלוואות ושטרי הון

סה"כ נכסי חוב שאינם
סחירים בארץ

סה"כ נכסי חוב בארץ

דירוג מקומי				
31 בדצמבר 2022				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
9,407	-	-	-	9,407
58,805	-	74	24,562	34,169
68,212	-	74	24,562	43,576
75,665	75,665	-	-	-
75,665	75,665	-	-	-
143,877	75,665	74	24,562	43,576

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סה"כ נכסי חוב סחירים בארץ
נכסי חוב שאינם סחירים
בארץ

הלוואות

סה"כ נכסי חוב שאינם
סחירים בארץ

סה"כ נכסי חוב בארץ

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

2.א. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

מידע נוסף

דירוג מקומי				
31 בדצמבר 2023				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
18,919	18,919	-	-	-
136,613	-	-	-	136,613
חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה				
מזומנים ושווי מזומנים				
דירוג מקומי				
31 בדצמבר 2022				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
17,803	17,803	-	-	-
67,152	-	-	-	67,152
חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה				
מזומנים ושווי מזומנים				

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 27-- ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

1. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך 180,508 אלפי ש"ח ראה [באור 8](#) לעיל.
 2. לעניין יתרות מבטחי משנה ראה [סעיף ז'](#) להלן.

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים

31 בדצמבר 2023	
סיכון אשראי מאזני	
אלפי ש"ח	% מסה"כ
126,526	62
7,269	4
35,980	17
2,929	1
1,429	1
13,152	6
8,905	4
1,244	1
8,498	4
205,932	100

ענף משק
פיננסים
אנרגיה
בינוי ונדל"ן
מסחר
מלונאות ותיירות
בנקים
שירותים עסקיים אחרים
חברות אחזקה
אג"ח מדינה

31 בדצמבר 2022	
סיכון אשראי מאזני	
אלפי ש"ח	% מסה"כ
82,379	58
8,365	6
27,978	19
2,933	2
624	-
10,449	7
2,631	2
411	-
9,407	6
145,177	100

ענף משק
פיננסים
אנרגיה
בינוי ונדל"ן
מסחר
מלונאות ותיירות
בנקים
שירותים עסקיים אחרים
חברות אחזקה
אג"ח מדינה

באור 27--: ניהול סיכונים (המשך)ביטוח משנה ז.

- (1) בינואר 2023 התקשרה החברה בהסכמי ביטוח משנה לתקופה של שנה, עם מספר מבטחי משנה בחו"ל בדירוג A- ומעלה, במסגרתם רכשה ביטוחי משנה בענפי הביטוח בהם החברה פועלת. במסגרת ההסכמים נרכשו ביטוחי משנה מסוג יחסי, הסכם שאינו יחסי בענף רכב חובה והסכם קטסטרופה.
- (2) ביטוח המשנה אינו משחרר את החברה ממחויבותה כלפי מבוטחיה על-פי פוליסות הביטוח.
- החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטח המשנה לשלם את חלקו בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות.
- החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק.
- בהתאם להנחיית הממונה קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות, בין היתר, על דירוגם הבינלאומי.

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. ביטוח משנה (המשך)

3) מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה

ליום 31 בדצמבר 2023:

סה"כ חשיפה	פקדונות מבטחי משנה	סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטח משנה (**)	תביעות תלויות(*)			פרמיה שטרם הורווחה בביטוחי רכוש וחובה	יתרות זכות נטו	סך פרמיות למבטחי משנה	קבוצת דירוג
			ביטוח חיים	ביטוח חובה	ביטוח רכוש				
203,524	-	(68,081)	203	187,728	11,458	65,692	6,524	118,616	AA- ומעלה
10,337	(10,574)	-	116	14,501	1,228	7,807	(2,741)	12,969	Swis Re
213,861	(10,574)	(68,081)	319	202,229	12,686	73,499	3,783	131,585	אחרים
40,857	(40,396)	-		44,620	5,369	24,983	6,281	57,030	Africa Re
12,662	(29,258)	-		31,747	4,303	10,546	(4,676)	51,239	Korean Re
50,461	(19,103)	-	87	55,284	2,814	12,259	(880)	31,755	אחרים
103,980	(88,757)	-	87	131,651	12,486	47,788	725	140,024	
317,841	(99,331)	(68,081)	406	333,880	25,172	121,287	4,508	271,609	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2022:

סה"כ חשיפה	פקדונות מבטחי משנה	סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטח משנה (**)	תביעות תלויות(*)			פרמיה שטרם הורווחה בביטוחי רכוש וחובה	יתרות זכות נטו	סך פרמיות למבטחי משנה	קבוצת דירוג
			ביטוח חובה	ביטוח רכוש	ביטוח חיים				
180,000	-	(82,979)	158,523	45,079	71,974	(12,597)	154,484	AA- ומעלה	
16,771	(8,265)	-	9,058	5,405	8,632	1,941	19,979	Swis Re	
196,771	(8,265)	(82,979)	167,581	50,484	80,606	(10,656)	174,463	אחרים	
39,739	(24,943)	-	29,887	13,604	25,702	(4,511)	57,080	Africa Re	
47,472	(26,448)	-	25,938	17,295	27,623	3,064	58,666	אחרים	
87,211	(51,391)	-	55,825	30,899	53,325	(1,447)	115,746		
283,982	(59,656)	(82,979)	223,406	81,383	133,931	(12,103)	290,209	סה"כ	

(*) כולל הפרשה לפרמיה בחסר.
 (**) מהווה בטוחה חוץ מאזנית לכיסוי חלקו של מבטח המשנה בהתחייבות הביטוחית.
 (***) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+

באור 27: - ניהול סיכונים (המשך)ז. ביטוח משנה (המשך)(3) מידע בדבר חשיפה לסיכונים אשראי של מבטחי משנה (המשך)

(א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטח המשנה ובתוספת (בניכוי) היתרות בחובה (בזכות) נטו.

(ב) היתרות אינן כוללות יתרות של חברות ביטוח בגין ביטוח משותף.

(ג) אין חובות בפיגור ואין הפרשות לחובות מסופקים.

(ד) הדירוג נקבע לפי חברת הדירוג S&P.

(ה) סך-כל החשיפה של מבטחי המשנה ליום 31 בדצמבר, 2023 לאירוע רעידת אדמה בהסתברות נזק של 2.9% (MPL) הינה 259 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2022, סך של 177 מיליוני ש"ח בהסתברות נזק של 2.9%). ההשתתפות העצמית ליום 31 בדצמבר 2023, הינה 7.5 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2022, מיליון ש"ח). חלקו של מבטח המשנה המשמעותי ביותר בחשיפה זו הינו 32%.

(ו) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2023.

באור 28: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשוריםא. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ליום

31 בדצמבר 2023

בעלי ענייןאלפי ש"ח104

זכאים ויתרות זכות

ליום

31 בדצמבר 2022

בעלי ענייןאלפי ש"ח103

זכאים ויתרות זכות

באור 28: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום			הוצאות הנהלה וכלליות
31 בדצמבר			
2021	2022	2023	
			בעלי עניין
			אלפי ש"ח
9,878	-	-	

החברה התקשרה עם קשת החזקות שותפות מוגבלת, להלן "קשת" (בעל עניין), לטובת מתן שירותי פרסום ומדיה. החל מחודש יוני 2021, עם השלמת הנפקה ראשונה של מניות לציבור (IPO) שביצעה החברה, חדלה קשת מלהיות בעלת עניין בחברה.

נושאי משרה ובעל שליטה בחברה עשויים לרכוש, מידי פעם, חוזי ביטוח שהופקו על ידי החברה וזאת בתנאי שוק ובמהלך העסקים הרגיל. עסקאות אלו אינן מפורטות לעיל.

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים ובעל שליטה המועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום			מס' אנשים	
31 בדצמבר				
2021	2022	2023		
3,334	3,008	3,010	1	הטבות לטווח קצר
14	14	14	1	הטבות לטווח ארוך
31	31	31	1	הטבות לאחר העסקה סה"כ – ראה סעיף ו' להלן
3,379	3,053	3,055		

מספר האנשים לא התשנה בין השנים

באור 28: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים שאינם מועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום			מס' אנשים	שכר דירקטורים	מספר האנשים לא התשנה בין השנים
31 בדצמבר					
2021	2022	2023			
202	277	320	7		

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה

ביום 30 במאי 2021, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה מתן כתב שיפוי לדירקטורים ולנושאי המשרה בחברה, לרבות בעלת השליטה. במסגרת כתב השיפוי, החברה מתחייבת, עד כמה שהדבר מותר על פי דין ובפרט הוראות חוק החברות וחוק הפיקוח, ובכפוף למגבלות הקבועות בכתב השיפוי לגופו, לשפות את נושא המשרה בשל כל חבות או הוצאה שתוטל עליו או שיוציא עקב פעולה שעשה או שיעשה או שנמנע או ימנע מלעשות בתום לב בעת כהונתו כנושא משרה בחברה.

ביום 30 במאי 2023, אישר דירקטוריון החברה, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, רכישת פוליסת D&O לביטוח דירקטורים ונושאי משרה בחברה, גם עבור בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב.

הסכום ששולם עבור ביטוח דירקטורים ונושאי המשרה בחברה:

לשנה שהסתיימה ביום			ביטוח דירקטורים ונושאי משרה
31 בדצמבר			
2021	2022	2023	
אלפי ש"ח			
66	379	365	

ו. הסכם העסקת מנכ"ל

ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין גב' אתי אלישקוב, לפיו גב' אלישקוב תכהן בתפקיד מנכ"לית החברה. להלן עיקרי תנאי העסקתה של גב' אלישקוב: (1) החל מיום 1 בינואר 2021, זכאית הגב' אלישקוב לשכר בגובה הסך המקסימאלי הקבוע בהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 שעלותו הכוללת עומדת נכון למועד זה על 2.5 מיליון ש"ח; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב מקבוצת רישוי 7, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב מגולם באופן מלא; (6) הסכם העסקתה של גב' אלישקוב אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה מבטחת את הגב' אלישקוב, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה לגב' אלישקוב כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

למועד הדוח, הגב' אתי אלישקוב מחזיקה בכ-46.59% מהון המניות המונפק של החברה, מרביתן באמצעות "אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ", והנה בעלת השליטה היחידה בחברה.

א. בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד חברות ביטוח. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה. להלן פירוט בקשות לאישור תובענות ייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה:

1. ביום 12 בספטמבר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד החברה.

עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרה לכאורה את חובתה לשלם הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן לתשלומי שיפוי המשולמים לצדדי ג', ביחס לתקופה שבין מועד קרות מקרה הביטוח לבין מועד תשלום השיפוי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל צד שלישי שקיבל ו/או יקבל שיפוי מן המשיבה, לרבות בגין נזק לרכבו (אך גם בשל נזקים נוספים בביטוחים נוספים), מבלי שצורפו לסכום השיפוי הפרשי הצמדה כדון, החל מיום הקמת החברה (בשנת 2017) ועד למועד אישור הבקשה כתובענה ייצוגית. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם מתן צו עשה אשר יורה לחברה לתקן את מערכותיה; מתן צו הצהרתי המורה כי השבת הכספים לצדדי ג' ללא הפרשי הצמדה הינם שלא כדון; מינוי בודק שיבדוק את היקף ומשך ההפרה, היקף חברי הקבוצה שניזוקו מההפרה, היקף הנזק לחברי הקבוצה והיקף התעשרות החברה מההפרה; וכן מתן פיצוי לקבוצה תוך חיובה של החברה להשיב לחברי הקבוצה את הפרשי התשלומים שקיבלו בחסר, בתוספת הצמדה וריבית של הכספים ששולמו בחסר ובתוספת ריבית מיוחדת, ולחלופין או במצטבר מתן כל סעד אחר שיראה בית המשפט לנכון לרבות "פיצוי לטובת הציבור". סכום הנזק האישי הנתען כנגד החברה הינו בסך של 116 ש"ח. לטענת התובע, לא ניתן להעריך בצורה מדויקת את הנזק לכלל חברי הקבוצה אך הוא עולה לכאורה על 2.5 מיליון ש"ח.

מובהר כי היקף סכום התביעה המוערך הנתבע כאמור לעיל אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. ביום 1 בפברואר 2023, הגישה החברה תשובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 28 במרץ 2023, התקיים קדם משפט, במהלכו הוציאה השופטת לצדדים להידבר ביניהם על אפשרות להגיע להסדר מוסכם. לאחר שהידברות ישירה לא צלחה, הוסכם בין הצדדים על פניה להליך של גישור. ביום 21 בספטמבר 2023 התקיימה ישיבת גישור ראשונה, כשבסיומה ניתנה הצעה לעריכת בדיקות על ידי החברה. לאחר משא ומתן הצדדים הסכימו על מתכונת הבדיקה שהסתיימה לאחרונה וממצאיה יועברו למגשר.

2. ביום 6 בספטמבר 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד החברה.

עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרה לכאורה את הוראות סעיף 330 לחוק התקשורת (חוק ה"ספאס") בשיגור דברי פרסומת שלא כדון ובכך שהיא אינה מאפשרת לנמענים להסיר את עצמם באותה הדרך בה שוגרו דברי הפרסומת, וכן כי החברה פעלה בניגוד לחוק הגנת הפרטיות בכך ששלחה דברי פרסומת אשר היו מיועדים לנמענים אחרים. הקבוצה אותה מבקש התובע בתובענה ("התובע") לייצג הינה כל אדם אשר קיבל דבר פרסומת אשר שוגר על ידי החברה בניגוד להוראות סעיף 330 לחוק התקשורת לרבות מבלי שנתן את הסכמתו המפורשת מראש לכך ו/או לא יכול היה להסיר את עצמו באותו האופן בו שוגרו אליו הפרסומות ו/או מי שהחברה הטרידה אותו ופגעה בפרטיותו, וזאת החל מחודש אוקטובר 2018, מועד תחילת פעילותה של החברה.

סכום הנזק האישי הנתען כנגד החברה הינו בסך של אלף ש"ח. לטענת התובע, לא ניתן להעריך בצורה מדויקת את הנזק לכלל חברי הקבוצה אך הוא עולה לכאורה על 2.5 מיליון ש"ח. מובהר כי היקף סכום התביעה המוערך הנתבע כאמור לעיל אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם מתן צו עשה המורה לחברה לנקוט בצעדים מידיים להנגשה מלאה של אתר האינטרנט שלה; מתן פיצוי כספי לחברי הקבוצה; גמול לתובע הייצוגי; שכר טרחת בא כוחו וכן הוצאות משפט. על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 1 במאי 2024. דיון קדם משפט נקבע ליום 1 באוקטובר 2024.

באור 29: - התחייבויות תלויות (המשך)

3. ביום 29 בנובמבר 2023, הוגשה לבית המשפט המחוזי בנצרת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד החברה. עניינה של הבקשה בטענה כי החברה לא סיפקה התאמות נגישות לשירותי האינטרנט שלה כנדרש, ובכך מנעה לכאורה מאנשים עם מוגבלויות גלישה ראויה באתר האינטרנט שלה. הקבוצה אותה מבקש התובע בתובענה ("התובע") לייצג הינה כל אדם עם מוגבלות העשוי היה להזדקק למידע המצוי באתר האינטרנט של החברה שגלש ו/או ביקש לגלוש במישרין או באמצעות אחר באתר האינטרנט ואשר האפשרות לגלוש באתר האינטרנט נמנעה ממנו או התאפשרה לו באופן חלקי, וזאת החל ממועד הקמתה ועד לסיומו של ההליך. סכום הנזק האישי הנטען כנגד החברה הינו בסך של 2 אלפי ש"ח. לטענת התובע, סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה מוערך ב-2.5 מיליון ש"ח. מובהר כי היקף סכום התביעה המוערך הנתבע כאמור לעיל אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם מתן צו עשה המורה לחברה לנקוט בצעדים מידיים להנגשה מלאה של אתר האינטרנט שלה; מתן פיצוי כספי לחברי הקבוצה; גמול לתובע הייצוגי; שכר טרחת בא כוחו וכן הוצאות משפט. על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 1 במאי 2024. דיון קדם משפט נקבע ליום 1 באוקטובר 2024.

ב. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים א.1 ו-א.2 לעיל אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהתייחס לבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת בסעיף א.3 לעיל, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכוייה, ולכן לא נכללה בגינה הפרשה בדוחות הכספיים. ככלל, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה ועדכונים רגולטריים שוטפים. מורכבות הסדרים אלו טומנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. כמו כן, כנגד החברה מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות ליחידה על פניות הציבור ברשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הרשות"). תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי מחלקת פניות הציבור בחברה.

באור 30: - ארועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

ביום 19 בפברואר 2024, הודיעה החברה על השקת Chik - ביטוח יומי לנהגים צעירים עד גיל 24, ללא תלות בחברת הביטוח בה הרכב מבוטח. מדובר במוצר ביטוחי ייחודי המשווק לראשונה בישראל. לצורך כך, השיקה החברה את אפליקציית "Chik" המאפשרת לנהגים צעירים לרכוש כיסוי ביטוחי מסוג "נהג צעיר" לתקופות קצרות וזמניות בהתאם לתדירות השימוש ברכב ללא צורך בהתקנת רכיב מעקב חיצוני וללא הגבלת ק"מ וכמות הפעלות/שימושים. רכישת הכיסוי הביטוחי הזמני תתאפשר ביחס לרכבים המבוטחים בפוליסות מסוג חובה ומקיף או צד ג' ללא תלות בזהות חברת הביטוח אשר הנפיקה את פוליסת הביטוח המקורית.

F:\W2000\w2000\61401511\M\20\12-LIBRA.docx

LIBRA

פרק 4

**פרטים נוספים
על התאגיד**

תוכן עניינים

[ההפניה לתקנות בפרק זה הינה לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) התש"ל-1970]

<u>2</u>	1. פרטים כלליים אודות החברה
<u>2</u>	2. תקנה 10ג' שימוש בתמורת ניירות הערך
<u>3</u>	3. תגמולים לבעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 21)
<u>4</u>	4. השליטה בתאגיד (תקנה 21א)
<u>5</u>	5. עסקאות עם בעל השליטה (תקנה 22)
<u>6</u>	6. החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 24)
<u>6</u>	7. הון רשום והון מונפק (תקנה 24א)
<u>6</u>	8. מרשם בעלי המניות (תקנה 24ב)
<u>6</u>	9. מען רשום (תקנה 25א)
<u>7</u>	10. הדירקטורים של החברה (תקנה 26)
<u>9</u>	11. נושאי משרה בכירה של החברה (תקנה 26א)
<u>10</u>	12. רואה החשבון של החברה (תקנה 27)
<u>10</u>	13. החלטות אסיפה כללית מיוחדת (תקנה 29 ג)
<u>10</u>	14. החלטות החברה (תקנה 29א)

פרטים נוספים על התאגיד1. פרטים כלליים אודות החברה

שם החברה:	ליברה חברה לביטוח בע"מ
מספר חברה:	515761625
מען רשום: (תקנה 25א)	רחוב הרוקמים 26, חולון
טלפון: (תקנה 25א)	073-3949222
פקס: (תקנה 25א)	073-3949229
דואר אלקטרוני: (תקנה 25א)	Tzahit@lbr.co.il
אתר אינטרנט:	www.lbr.co.il
תאריך המאזן: (תקנה 9)	31 בדצמבר 2023
תאריך פרסום הדוח: (תקנות 1 ו-7)	27 במרס 2024

2. ניירות ערך שנרשמו למסחר בבורסה (תקנה 20)

בתקופת הדוח לא נרשמו ניירות ערך למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "הבורסה").

בתקופת הדוח לא חלה הפסקת מסחר בבורסה, למעט הפסקת מסחר קצובה לאחר פרסום הדוח התקופתי לשנת 2022 ולאחר פרסום דוחות הביניים של החברה במהלך שנת 2023.

פרק 4 - פרטים נוספים על התאגיד

3. תגמולים לפעילי עניין ולנושאי משרה בכירה (תקנה 21)

להלן פרטים בדבר התגמולים כפי שהוכרו בדוחות הכספיים לשנת 2023, לכל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה, אשר ניתנו להם בקשר עם כהונתם בחברה, וכן לפעילי עניין בחברה. סכומי התגמול משקפים את העלות לחברה בגין שכר (למעט מס שכר), אחזקת רכב, טלפון, הפרשות סוציאליות, הוצאות נלוות לשכר וכיוצא ב.

סח"פ	תגמולים אחרים							תגמולים בעבור שירותים							פרטי מקבל התגמולים	
	אחר	תגמולים אחרים	דמי שכירות	ריבית	אחר	עמלה	דמי ייעוץ	דמי נהיגה	דמי נהיגה	תשלום מבוטח מניית	מענק	שכר	שיעור החזקה בהון התאגיד	היקף משרה	תפקיד	שם
2,592	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,592	46.59%	100%	בעלת השליטה ומנכ"לית החברה ומנכ"ל	אתי אלשקוביץ	
1,057	-	-	-	-	-	-	-	872	-	185	-	-	100%	מקטואר ממונה	גיל מזרחיא	
943	-	-	-	-	-	-	-	-	-	149	794	0.70%	100%	מטנה למנכ"ל מנהל כספים	דוד בן חיים, רוי"ח	
744	-	-	-	-	-	-	-	-	-	163	581	0.44%	100%	יועצת משפטית, מוזכרת החברה, ממונה צוות ואכיפה והממונה על פניות הציבור	צחית אלשר, ער"ד	
733	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119	614	0.88%	100%	סמנכ"ל מערכות מידע	ליאור אבליאל בר און	
320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	320	2.49% ^ה	-	דירקטור	גמול דירקטורים ^ה	

(א) הגב' אתי אלישקוב, מנכ"לית החברה ובעלת השליטה

ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין גב' אתי אלישקוב, לפיו הגב' אלישקוב תכהן בתפקיד מנכ"לית החברה.

להלן עיקרי תנאי העסקתה של גב' אלישקוב: (1) החל מיום 1 בינואר 2021, זכאית הגב' אלישקוב לשכר בגובה הסך המקסימאלי הקבוע בהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 שעלותו הכוללת עומדת נכון למועד זה על 2.5 מיליון ש"ח; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב מקבוצת רישוי 7, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב מגולם באופן מלא; (6) הסכם העסקתה של גב' אלישקוב אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה מבטחת את הגב' אלישקוב, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה לגב' אלישקוב כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

(ב) דוד בן חיים, משנה למנכ"ל ומנהל הכספים

בנוסף לשכר חודשי כמפורט בטבלה לעיל, זכאי מר בן חיים לזכויות נלוות ולתנאים כדלקמן: (1) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (2) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (3) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (4) רכב, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב מגולם באופן מלא; (5) הסכם העסקתו של מר בן חיים אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (6) החברה מבטחת את מר בן חיים, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה ואחריות מקצועית, וכן העניקה למר בן חיים כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (7) רכיב משתנה בהתאם למדיניות התגמול של החברה.

(ג) גיל מזרחי, צחית אלישר וליאור אבניאל (בס"ק זה: "נושאי המשרה")

בנוסף לשכר חודשי כמפורט בטבלה לעיל, זכאים נושאי המשרה לזכויות נלוות ולתנאים כדלקמן: (1) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (2) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (3) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (4) רכב, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב, למעט תשלום המס בגין שווי השימוש ברכב החל על נושא המשרה; (5) הסכם העסקתה של נושאי המשרה אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (6) החברה מבטחת את נושאי המשרה, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה לנושאי המשרה כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (7) רכיב משתנה בהתאם לתכנית התגמול של החברה¹.

(ד) גמול דירקטורים

הדירקטורים זכאים מאת החברה לגמול שנתי וגמול השתתפות בישיבה בהתאם לסכומים המזערניים הקבועים בתוספת השנייה והשלישית לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס – 2000 ובהתאם לדרגת החברה (בשנת 2023 דרגה ב). נכון למועד הדוח: (1) הדירקטור אלדד לוי מחזיק במישרין ב-0.94% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה; (2) הדירקטור גיא ועדיה מחזיק באמצעות "קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ" ב-1.55% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה.

4. בעל השליטה בתאגיד (תקנה 21א)

למועד הדוח, בעלת השליטה היחידה בחברה הנה הגב' אתי אלישקוב.

לפרטים נוספים אודות היתר השליטה ראה סעיף 3.3 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

¹ למעט מר גיל מזרחי אשר סעיפים (1) עד (5) אינם חלים בעניינו, וההודעה המוקדמת לסיום ההתקשרות בין הצדדים עומדת על 60 יום.

5. עסקאות עם בעל שליטה (תקנה 22)**עסקאות המנויות בסעיף 270(4) לחוק החברות**

- 5.1 ביום 27 במאי 2021, אשרר דירקטוריון החברה את תנאי העסקתה של בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב כמנכ"לית החברה. לפרטים אודות תנאי העסקתה של הגב' אתי אלישקוב, ראו סעיף א' בתקנה 21 לעיל.
- 5.2 בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב מחזיקה בכתב פטור והתחייבות לשיפוי אשר הענקתו אושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה ביום 30 במאי 2021. לפרטים אודות כתב הפטור והשיפוי, ראה סעיף 14.1.1 להלן.
- 5.3 בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב מכוסה בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אשר רכישתה אושרה על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במאי 2023 לפרטים אודות תנאי הפוליסה, ראה סעיף 14.1.3 להלן.

עסקאות אחרות

- 5.4 ביום 3 בנובמבר 2022, אישרה האסיפה הכללית של החברה הקצאת 50,000 מניות רגילות של החברה, ללא ערך נקוב, לגב' אתי אלישקוב, בעל השליטה ומנכ"לית החברה, בתמורה לסך כולל של 175 אלפי ש"ח. ההקצאה הפרטית אושרה על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה בימים 22 בספטמבר 2022 ו-29 בספטמבר 2022, בהתאמה. לפרטים נוספים ראו דוח זימון אסיפה כללית מיוחדת של החברה מיום 29 בספטמבר (מס' אסמכתא: 2022-01-122659), כפי שתוקן ביום 24 באוקטובר 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-104760); דוח מיידי מיום 3 בנובמבר 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-107148); וכן דוח מיידי מיום 7 בנובמבר 2022 (מס' אסמכתא 2022-01-107733), המובאים בזאת על דרך ההפנייה.
- עסקה זו הנה עסקה המנויה בסעיף 270 (4) לחוק החברות.

נוהל עסקאות זניחות

- 5.5 לאור הוראות חוזר גופים מוסדיים 10-9-2018 שעניינו "החוזר המאוחד - דין וחשבון לציבור" ולאור אימוץ נוהל עסקאות זניחות על ידי החברה, לא יפורטו עסקאות זניחות כהגדרתן בנוהל הני"ל וכן עסקאות בסכומים לא מהותיים של דמי ביטוח, עמלה, תביעות ששולמו, יתרות, תביעות תלויות וריבית, המשולמים לצדדים קשורים או המתקבלים מצדדים קשורים במהלך העסקים הרגיל של החברה בעסקי ביטוח.
- על פי נוהל עסקאות זניחות שאומץ על ידי החברה, עסקת בעל שליטה תחשב כעסקה זניחה אם מתקיימים בה התנאים הבאים:
- (1) היא איננה עסקה חריגה כמשמעות המונח בחוק החברות;
 - (2) השפעתה על הפרמטר הרלוונטי (כאמור להלן) הינה בשיעור של פחות מאחוז אחד (1%);
 - (3) בכל עסקה או התקשרות העומדת לבחינת רף הזניחות, יבחנו הפרמטרים הרלוונטיים על בסיס הדוחות הכספיים של החברה בהתאם לאחת מהקטגוריות הבאות, לפי העניין, (א) יחס נכסים - היקף הנכסים נשוא עסקת בעלת העניין חלקי סך הנכסים; (ב) יחס התחייבויות - ההתחייבויות נשוא עסקת בעל העניין חלקי סך ההתחייבויות; (ג) יחס הון עצמי - הגידול או הקיטון בהון העצמי חלקי ההון העצמי; (ד) יחס פרמיות - הפרמיות נשוא האירוע חלקי סך הפרמיות השנתיות במגזר הפעילות הרלוונטי; (ה) יחס הוצאות בגין שירותים שונים - היקף ההוצאות נשוא האירוע חלקי הוצאות הנהלה וכלליות השנתיות.
 - (4) במקרים בהם לפי שיקול דעת החברה כל אמות המידה הכמותיות הנזכרות לעיל אינן רלוונטיות לבחינת זניחותה של עסקת בעל עניין, תיחשב העסקה כזניחה, בהתאם לאמת מידה רלוונטית אחרת, שתיקבע על ידי החברה, ובלבד שאמת המידה הרלוונטית המחושבת לעסקה תהיה בשיעור של פחות מאחוז אחד (1%).
 - (5) במסגרת בחינה איכותית של אירוע יבחנו גם ההיבטים הבאים: (א) גורמי סיכון להם חשופה החברה באירוע; (ב) השפעת האירוע על עמידת החברה בדרישות רגולטוריות או חוזיות משמעותיות; (ג) העסקה הנה זניחה גם מבחינה איכותית.

6. **החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 24)**
להחזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה ראה דוח מיידי של החברה מיום 7 בינואר 2024 (מס' אסמכתא: [2024-01-002695](#)), המובא כאן על דרך ההפניה. למיטב ידיעת החברה, הנתונים בדוח המיידי נכונים גם למועד פרסום הדוח התקופתי.
7. **הון רשום והון מונפק (תקנה 24א)**
נכון ליום 31 בדצמבר 2023, הון המניות הרשום של החברה הינו 200,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב, וההון המונפק של החברה הינו 45,272,310 מניות רגילות ללא ערך נקוב.
לחברה אין מניות שלא מקנות זכויות הצבעה ו/או מניות שלא מקנות זכויות כלשהן.
8. **מרשם בעלי המניות של התאגיד (תקנה 24ב)**
למרשם בעלי המניות של התאגיד ראו דיווח מיידי של החברה מיום 7 בנובמבר 2022 (מס' אסמכתא: [2022-01-107730](#)), המובא כאן על דרך ההפניה.
9. **מען רשום (תקנה 25א)**
ראה סעיף 1 לעיל לפרק זה, שעניינו "פרטים כלליים אודות החברה".

פרק 4 - פרטים נוספים על התאגיד

10.1. הזריקות של התאגיד (תקנה 26)

גיר שחף	יפעת מלנא	רמי פריאנט ²	קובי פרידמן	אלדד לוי	גיא ועדיה	מירב סיגל	מספר זיהוי
032537367	027263938	22444715	32676686	57750150	58308065	28770295	מספר זיהוי
6.9.86	5.2.74	28.10.66	12.8.86	6.7.62	27.8.63	12.9.71	תאריך לידה
תנה רובינא 15, הרצל'ה	מבוא ברוניקה 2, יחד	הפרדס 8 רמות השרון	מרכז בעלי מלאכה 38, תל אביב	בן אליעזר 2, הרצל'ה	חורדים 16, גני יהודה סביון	הענור 5, צור משה	מען להמצאת כתבי-בי- דין
ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	נתינות
ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כועדת מאזן, ועדת תגמול וועדת איתור)	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כועדת מאזן, ועדת תגמול וועדת איתור)	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כועדת מאזן, ועדת תגמול וועדת איתור)	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כועדת מאזן, ועדת תגמול וועדת איתור)	לא	לא	לא	חברות בעיות הזריקות
דח"צ – בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית והשקעות	דח"צ – בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ומומחיות ביטוחיות	דח"צ – בעל מומחיות ביטוחיות וניהול סיכונים	דח"צ – בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית	דירקטור – בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית והשקעות	דירקטור – בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית והשקעות	דירקטורית – בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית, ביטוחית והשקעות	דח"צ או דירקטור כהגדרתו בחוק החברות
לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא	האם עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין
1.8.2022	29.4.2021	26.11.19	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור

² בתקופת הדוח חודשה כהונתו של מר רמי פריאנט לתקופת כהונה שנייה. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 16 בינואר 2023 (מיס' אסמכוח: 2023-01-006709).

פרק 4 - פרטים נוספים על התאגיד

גודל שחף	יפעת מילא	רמי פריאנט ³	קוני פרידמן	אלדד לוי	גיא ועזריה	מירב סגל	השכלה	
תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות בחשבונאות, המכללה למנהל.	תואר ראשון בכלכלה וקרימינולוגיה, אוניברסיטת בר אילן. תואר שני במנהל ציבורי, אוניברסיטת בר אילן	תואר ראשון בסטטיסטיקה, אוניברסיטת חיפה. לימודי המשך, התמחות בניהול סיכונים, המכללה למנהל ראשון לציון.	תואר משולב משפטים ותחבואות, אוניברסיטת תל אביב. תואר שני במנהל עסקים, אוניברסיטת תל אביב.	תואר ראשון בכלכלה, אוניברסיטת תל אביב. תואר שני MBA התמחות במינון וחשבונאות, אוניברסיטת תל אביב.	תואר MBA במנהל עסקים, INSEAD, צרפת. תואר ראשון ותואר שני M.Sc. בכלכלה חקלאית ומנהל, אוניברסיטה העברית ירושלים.	תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות במינון וחשבונאות, המכללה למנהל. תואר ראשון בכלכלה, אוניברסיטה העברית.	תעודת חברת ולקרי השקעות - חברת לפיתוח עסקי ונכסאות לחשקעות. (החל משנת 2007)	תעודת המש המש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם מכהן כדירקטור
מנהל נכסים והשקעות בקבוצת מודנס ומנו"ל מודנס נכסים (החל משנת 2020).	מבקרית פנימית ראשית בחברת נתיבי תגז הטבעי לישראל (2020-2024).	מדען ראשי בחברת החל Cybertwise (החל משנת 2017).	סמנכ"ל כספים ותפעול, MCE systems (החל משנת 2010)	מכהן כדירקטור בחברות בחו"ל (החל משנת 2008). מכהן כדירקטור בחברת אב לוי קורפ בעי"מ (החל מה-1 בינואר 2024).	שותף מנהל, מייסד וחבר ועדת החשקעות של קרן קוויטו.	דח"צ בחברת סטרוברי פילדס (החל מדצמבר 2015), דח"צ בחברת פיתגור בעי"מ (החל מאז 2021), דב"ת בחברת דה זראסאי גרופ לסד (החל מאפריל 2022); דב"ת בחברת פרשקובסקי השקעות בעי"מ (החל מאז 2022), דב"ת בחברת אלטשולר שחם פיננסים (החל מיולי 2022).		
לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית	
כן	כן	לא	כן	כן	כן	כן		

³ בתקופת הדוח חודשה כהונתו של מר רמי פריאנט לתקופת כהונה שנייה. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 16 בינואר 2023 (מיס' אסמכתא: 01-006709-2023).

12. רואה החשבון המבקר של החברה (תקנה 27)

קוסט פורר גבאי את קסירר, דרך מנחם בגין 144א' תל אביב.

13. החלטות אסיפה כללית מיוחדת

ביום 16 בינואר 2023, התקיימה במשרדי החברה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי מניות החברה, בה הוחלט על חידוש כהונתו של מר רמי פריאנט כדירקטור חיצוני בדירקטוריון החברה לתקופת כהונה שנייה.

14. החלטות החברה (תקנה 29א)**14.1 פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי**

החברה העניקה לכל חברי הדירקטוריון ולנושאי המשרה ("נושאי המשרה"), כתבי התחייבות לפטור ולשיפוי, במסגרתו התחייבה החברה, בכפוף להוראות הדין:

14.1.1 **כתב פטור** - לפטור את נושאי המשרה מראש, בשל כל נזק שיגרם לה, בין במישרין ובין בעקיפין, עקב הפרת חובת הזהירות כלפיה (למעט בשל הפרת חובת הזהירות בחלוקה, כהגדרת המונח בחוק החברות) בפעולותיהם בתום לב ובתוקף היותם נושאי משרה או מועסקים בחברה או בחברות בנות או בחברות קשורות של החברה, כפי שתהיינה מעת לעת. הפטור לא יחול על החלטה או עסקה שלבעל השליטה (ככל שיהיה) או לנושא משרה כלשהו בחברה יש בה עניין אישי (כהגדרת המונח בחוק החברות).

14.1.2 **כתב שיפוי** - לשפות את נושאי המשרה בשל כל חבות או הוצאה, שתוטל עליהם או שיוציאו עקב אחת או יותר מאלה:

א. פעולותיהם (לרבות החלטה ו/או מחדל) ו/או נגזרת שלהן שעשו בתוקף היותם נושאי משרה ו/או מועסקים בחברה;

ב. פעולותיהם (לרבות החלטה ו/או מחדל) ו/או נגזרת שלהן בתוקף היותם נושאי משרה שמונו מטעם החברה בחברות בנות ו/או קשורות של החברה, כפי שתהיינה מעת לעת.

ג. פעולותיהם (לרבות החלטה ו/או מחדל) ו/או נגזרת שלהן בתוקף היותם מועסקים בחברות בנות ו/או קשורות של החברה, כפי שתהיינה מעת לעת.

הכל לרבות בשל פעולות שעשו נושאי המשרה לפני מתן כתבי השיפוי, ובלבד שהסכום המרבי של השיפוי כאמור לא יעלה על סכום השיפוי המרבי כהגדרתו להלן לכל סוגי החבויות ו/או ההוצאות יחד ולכל נושאי המשרה בחברה יחד.

ההתחייבות לשיפוי תחול בשל כל חבות או הוצאה, שהינה בת שיפוי על פי דין ועל פי תקנון החברה, כמפורט להלן:

א. חבות כספית שתוטל על נושאי המשרה לטובת אדם אחר על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית משפט, הקשורה במישרין או בעקיפין לאחד או יותר מהאירועים המפורטים בכתב השיפוי.

ב. הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, אשר הוציא נושא המשרה עקב חקירה או הליך שהתנהל נגדו בידי רשות המוסמכת לנהל חקירה או הליך, ואשר הסתיים בלא הגשת כתב אישום נגד נושא המשרה ובלי שהוטלה עליו חבות כספית כחלופה להליך פלילי, או שהסתיים בלא הגשת כתב אישום נגד נושא המשרה אך בהטלת חבות כספית כחלופה להליך פלילי בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית או בקשר לעיצום כספי.

ג. הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, שהוציא נושא המשרה או שחויב בהן בידי בית משפט, בהליך שהוגש נגדו בידי החברה או חברה בת או חברה קשורה, לפי המקרה, או בשם מי מהן או בידי אדם אחר, או באישום פלילי שממנו זוכה, או באישום פלילי שבו הורשע בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית.

ד. הוצאות שהוציא נושא המשרה בקשר עם הליך שהתנהל בעניינו, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין. לעניין זה "הליך" -

הליך לפי פרק ח'3 לחוק ניירות ערך (הטלת עיצום כספי בידי רשות ניירות ערך), הליך לפי פרק ח'4 לחוק ניירות ערך (הטלת אמצעי אכיפה מנהליים בידי ועדת האכיפה המנהלית), הליך לפי פרק ט'1 לחוק ניירות ערך (הסדר להימנעות מנקיטת הליכים או הפסקת הליכים, המותנית בתנאים), הליך לפי סימן ד' (הטלת עיצום כספי בידי רשות ניירות ערך) לפרק הרביעי (סעדים, עיצום כספי ורישום חברה כחברה מפרה) בחלק התשיעי לחוק החברות, כפי שיתוקן מעת לעת, הליך לפי פרק ז'1 לחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח - 1988 כפי שיתוקן מעת לעת וכן כל הליך מנהלי נוסף אשר על פי דין ניתן להעניק שיפוי בגין תשלומים הקשורים אליו או הוצאות המוצאות בקשר אליו.

ה. תשלום לנפגע ההפרה כאמור בסעיף 52(א)(1) לחוק ניירות ערך לפי פרק ח'4 לחוק ניירות ערך (הטלת אמצעי אכיפה מנהליים בידי ועדת האכיפה המנהלית) או לפי כל חיקוק אחר בגינו ניתן לקיים הליך מנהלי.

ו. תשלום לנפגע הפרה כאמור בסעיף 92 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

ז. חבות או הוצאה אחרת המותרת בשיפוי על פי כל דין.

יצוין כי סכום השיפוי הכולל שתשלם החברה לכל נושאי המשרה בחברה, במצטבר, על פי כל כתבי השיפוי שהוצאו ושיוצאו להם על ידי החברה, לא יעלה על סכום השווה לגבוה מבין (א) 25% מהונה העצמי של החברה המיוחס לבעלי המניות של החברה כפי שיהיה לפי הדוחות הכספיים המאוחדים האחרונים של החברה, סקורים או מבוקרים, לפי העניין, שיהיו קיימים נכון למועד הגשת תשלום השיפוי; או (ב) 50 מיליון ש"ח ("סכום השיפוי המרבי") (וזאת מבלי לגרוע מזכותם של נושאי המשרה לקבל תגמולי ביטוח, לרבות בגין האירועים הקבועים בכתב השיפוי המבוטחים בחברת ביטוח, שהחברה תקבל עבור נושא המשרה מזמן לזמן, אם תקבל, במסגרת כל ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה בחברה, והכל בתנאים המפורטים בכתבי השיפוי).

התחייבויות החברה לפי כתב השיפוי יעמדו לזכות נושא המשרה (לרבות לזכות עזבונו, יורשיו וחליפים אחרים שלו על פי דין), ללא הגבלת זמן, ובלבד שהפעולות בגינן יינתן השיפוי נעשו בתקופת העסקת נושא המשרה בחברה ו/או כהונתו כנושא משרה בחברה ו/או בחברות הבנות של החברה ו/או בחברות קשורות של החברה.

14.1.3 פוליסת ביטוח - ביום 30 במאי 2023 אישר דירקטוריון החברה רכישת פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בתנאים הבאים: גבול האחריות הכולל למקרה ולתקופה של 12 חודשים, לכל הדירקטורים ונושאי המשרה בחברה, לא יעלה על 5 מיליון דולר; סכום הפרמיה השנתית לא יעלה על 90 אלפי דולר; סכום ההשתתפות העצמית של החברה במסגרת הפוליסה יהיה עד 500 אלפי דולר, למעט תביעות ניירות ערך בהן ההשתתפות תהיה עד 1,000 אלפי דולר.

* *

ליברה חברה לביטוח בע"מ

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 27 במרס 2024

LIBRA

פרק 5
נספחים

הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי – דצמבר 2023

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "המבטח") להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח כללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן: "ההפרשות") ליברה חברה לביטוח בע"מ ליום 31/12/2023, כפי שיפורט להלן. הנני משמש כאקטואר ממונה מיום 06/05/2018. אין לי קשרים עסקיים עם המבטח, אין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, או עם חברת בת של המבטח, או עם חברה קשורה למבטח. אינני בעל עניין במבטח וכן אינני עובד או יועץ קבוע של חברת בת של המבטח.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות בגין הענפים המפורטים בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר, ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח המשנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:
 - (1) ההפרשה שחושבה בגין הסדר ביטוח שיווי ("הפולי") מבוססת על חישוב שנעשה על ידי "הפולי".
 - (2) אין הפרשות בגין עסקים נכנסים או משותפים – אין לחברה סוגי עסקים מעין אלה.
 - (3) העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים - בהערכתי לא נלקח בחשבון מתאם בין הענפים.

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

להלן פירוט סכום ההפרשות הנדרשות נכון ליום 31/12/2023, באלפי ש"ח:

<u>ליום 31 בדצמבר 2023</u>		
<u>באלפי ש"ח</u>		
<u>שייר</u>	<u>ברוטו</u>	<u>תביעות תלויות</u>
		<u>ענפים שאינם מקובצים</u>
108,120	409,904	<u>רכב חובה</u>
21,481	44,723	<u>רכב רכוש</u>
678	1,605	<u>דירות</u>
494	1,274	<u>בתי עסק</u>
120	343	<u>חיות מחמד</u>
495	495	<u>נסיעות לחו"ל</u>
131,388	458,344	<u>סה"כ ענפים שאינם מקובצים</u>
7,437	7,437	<u>הוצאות עקיפות</u>
<u>הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורוחה</u>		
0	0	<u>רכב חובה</u>
0	0	<u>רכב רכוש</u>
0	0	<u>דירות</u>
0	0	<u>בתי עסק</u>
0	0	<u>חיות מחמד</u>
0	0	<u>נסיעות לחו"ל</u>
138,825	465,781	<u>סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חווי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית*</u>

* הנתונים לעיל אינם כוללים את ההפרשה בגין פרמיה שטרם הורוחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות. במקומות בהם לא נדרש להצהיר על הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורוחה, הסכום מופיע יחד עם התביעות התלויות.

פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענפים רכב חובה, רכב רכוש, מקיף דירות, מקיף בתי עסק, חיות מחמד וביטוח נסיעות לחו"ל:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
 - 1.1. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 והתקנות לפיו.
 - 1.2. הוראות והנחיות הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.
 - 1.3. עמדת הממונה בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי.
 - 1.4. כללים אקטוארים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים **בפרק ב'**, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות לתביעות תלויות המפורטות **בפרק ב'**, בגין הענפים שאינם מקובצים: רכב חובה, רכב רכוש, מקיף דירות, מקיף בתי עסק, חיות מחמד ונסיעות לחו"ל, מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
5. סך ההפרשות לתביעות תלויות המפורט **בפרק ב'**, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות המוגדרות לעיל, בגין הענפים הרלוונטיים, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
6. ההפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות המפורטת **בפרק ב'**, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב התביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
7. ההפרשה לפרמיה בחסר המפורטת **בפרק ב'**, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' – הערות והבהרות1. הערות, הבהרות והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית

- בשל היותה של ליברה חברה צעירה, ובשל אי הוודאות הגלומה בהערכת ההתחייבויות, יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות משמעותית מההערכות האקטואריות, בין היתר, נוכח שינויים ברגולציה, בגורמים סביבתיים, בפסיקות ותקדימים בבתי משפט ועוד, אשר לא ניתן לחזותם מראש.
- כל הענפים בהם פועלת החברה מוגדרים כענפים שאינם מקובצים והחשוב בגינם בוצע בנפרד.
- ההערכות בוצעו על בסיס המידע והנתונים הקיימים בחברה וניסיון מומחי החברה וזאת תוך הפעלת שיקול דעת. במסגרת הערכת העתודה ברכב חובה, נעשה שימוש בהמלצותיו של מפעיל מאגר המידע בביטוח חובה - "מנברא" אשר פורסמו בדצמבר 2023.
- במסגרת יישום עמדת הממונה "נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי", העתודות של החברה כוללות מרווחי סיכון מפורשים. מאחר והשימוש במודלים אקטוארים מקובלים מוגבל, מרווחי סיכון אלה הושתתו הן על חישובים והן על שיקול דעת אקטוארי. כמו כן, העתודות בענפי רכב רכוש, מקיף דירות, מקיף בתי עסק, חיות מחמד וביטוח נסיעות לחו"ל, הווננו לפי ריבית ריאלית חסרת סיכון בתוספת של 50% מפרמיית אי נזילות, כאשר בענף רכב חובה העתודה הוונה לפי ריבית ריאלית חסרת סיכון בתוספת של 80% מפרמיית אי נזילות.
- החל מינואר 2023, נכנס לתוקפו תיקון סעיף 328א לחוק הביטוח הלאומי, הקובע כי בכל הקשור לתביעות לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 חלף האפשרות של המוסד לביטוח לאומי להגיש תובענה בעניין זה, חל הסדר התחשבות כולל במסגרתו חברות הביטוח וההסדר לביטוח שיווי ("הפול") מעבירים למוסד לביטוח לאומי 10% מדמי הביטוח בענף. כפועל יוצא מכך, החברה הקטינה את ההפרשה לתביעות תלויות לשנת חיתום 2023 בענף חובה.

2. השינויים המהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות

ככלל נשמרת העקביות בהנחות ובשיטות האקטואריות תוך הפעלת שיקול דעת והתאמות נדרשות, בהתייחס להפרשות שפורטו בפרק ב' לעיל. עם צבירת ניסיון בחלק מהענפים, התאפשר לחשב מרווחי סיכון מפורשים בגישה סטוכסטית. בהתאם לכך, בענף רכב חובה ורכב רכוש, הופחתו מרווחי הסיכון ביחס לאשתקד.

גיל מזרחי F.I.L.A.A.אקטואר ממונה27/03/2024

חתימה

שם האקטואר

תפקיד

תאריך

הצהרת אקטואר ביטוח חיים – ליום 31/12/2023

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "המבטח") להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בביטוח חיים עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן: "ההפרשות") ליברה חברה לביטוח בע"מ ליום 31/12/2023, כפי שיפורט להלן. הנני משמש כאקטואר ממונה מיום 18/05/2022. אין לי קשרים עסקיים עם המבטח, אין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, או עם חברת בת של המבטח, או עם חברה קשורה למבטח. אינני בעל עניין במבטח וכן אינני עובד או יועץ קבוע של חברת בת של המבטח.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר, ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח המשנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:
 - 1) אין הפרשות בגין עסקים נכנסים – אין לחברה סוגי עסקים מעין אלה.
 - 2) אין הפרשות בגין ביטוחים משותפים – אין לחברה סוגי עסקים מעין אלה.

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

להלן פירוט סכום ההפרשות הנדרשות נכון ליום 31/12/2023, באלפי ש"ח בביטוח חיים עבור פוליסות ריסק טהור וריסק משכנתא בלבד (כרגע החברה אינה מוכרת פוליסות ביטוח חיים אחרות):

- 1) הפרשה לתביעות תלויות (תביעות שאירעו אך טרם שולמו במלואן, בין אם אושרו ובין אם לאו) וההוצאות הישירות והעקיפות הנובעות מהן:

סה"כ ברוטו: 829 אלפי ש"ח .
סה"כ שייר: 249 אלפי ש"ח . סכום זה מתבסס על הסכם עם מבטחי משנה.

(2) אחר - הפרשות נוספות לפי הוראות המפקח, כגון:
הפרשה בגין עתודה להשלמת DAC – לא נמצא צורך להשלמה זו.

פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בביטוח חיים:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
 - 1.1. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 והתקנות שהותקנו מכוחו.
 - 1.2. הוראות והנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
 - 1.3. כללים אקטואריים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין חבותו הנובעת מחוזי ביטוח חיים, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' – הערות והבהרות

הערות, הבהרות והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית

- התעריפים לביטוח ריסק טהור וריסק משכנתא בנויים על בסיס של פרמיה שנתית משתנה. כלומר הפרמיה משתנה בהתאם לגילו ומינו של המבוטח וכן האם המבוטח מעשן או לא. לפיכך כל עוד אין הודעה על אירוע ביטוחי ו/או תהליך ליישוב תביעה כזו או אחרת, נדרשת הפרשה ל- IBNR בלבד. ההפרשה ל- IBNR בחברה ותיקה ומבוססת יכולה להיעשות בהסתמך על היסטוריית נתוני החברה ובאמצעות שיטות וכלים אקטואריים מקובלים. מאחר והחברה החלה את פעילותה בשנת 2023, החברה מחשבת את ה- IBNR (תביעות שקרו אך טרם דווחו) כ- 75% מתוחלת תביעות של שנה אחת, אך לא פחות מסכום ביטוח ממוצע.
- אי וודאות סטטיסטית ואקטוארית: רמת אי הוודאות הגלומה בהפרשות הינה גבוהה מאוד. יובהר, שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות משמעותית מאוד מההערכה האקטוארית לצורך ההפרשה, בין

טופס 12א' תביעות תלויות, עתודה ועתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל - ברוטו

ליום: 31.12.2023

שם החברה: ליברה חברה לביטוח

(באלפי ₪)

כיסויים (אחרים 1)	סיעודי		אב"ע	סיכון מוות טהור או מרכיב סיכון מוות בפוליסה		מרכיב החיסכון בפוליסות (עדיף, מסלול)		חסכון וסיכון מוות (קלאסי, מסורתי)		סה"כ
	קבוצתי	פרט		קבוצתי	פרט	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	
6	ב5	א5	4	ב3	א3	ב2	א2	ב1	א1	829
					829					829
										1 תביעות תלויות
										2 עתודה (סה"כ שורות 1א2 עד 6)
										1א2 מוליסות הכוללות
										מוליסות שהונפקו עד שנת 1990
										מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה:
										מוליסות שהונפקו בין השנים 1991-2003
										מוליסות שהונפקו לאחר שנת 2004
										סה"כ (1א2 עד 3א2)
										ב2 מוליסות שאינן כוללות מרכיב חסכון
										3 חלק העתודה בגין תביעות בתשלום
										4 השתתפות ברווחים
										5 השלמה הנובעת מבדיקת נאותות העתודה
										6 אחר
										7 עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
										1) כיסויים אחרים, לרבות: נסיונות, כפל תאונה וכד'
										א8 השפעת התאמת ההפרשות בגין עסקים חדשים
										1ב8 שינויים בהנחות
										2ב8 שינויים בשיטות
										3ב8 הבדלים בגובה הפרמיה
										4ב8 קיימים שינויים אחרים

גיל מורחי : _____ שם האקטואר 1 : _____ אקטואר ממונה : _____ תפקיד 1 : _____ 18/03/2024 תאריך : _____

סה"כ	חסכון וסיכון מוות (קלאסי, מסורתי)		סיכון מוות טהור או מרכיב סיכון מוות בפוליסה		משתתף	מבטיח תשואה	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף																												
	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף																	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף																		
סה"כ	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף	מבטיח תשואה	משתתף								
249	א1	ב1	א2	ב2	א3	ב3	א4	ב4	א5	ב5	א6	ב6	א7	ב7	א8	ב8	א9	ב9	א10	ב10	א11	ב11	א12	ב12	א13	ב13	א14	ב14	א15	ב15	א16	ב16	א17	ב17	א18	ב18	א19	ב19	א20	ב20								
1	תביעות תלויות																																															
2	עתודה (סה"כ שורות 1א2 עד 6)																																															
1א2	פוליסות הכוללות		פוליסות שהונפקו עד שנת 1990																																													
2א2	מרכיב חסכון (לרבות		פוליסות שהונפקו בין השנים 1991-2003																																													
3א2	נספחים) לפי מועד		פוליסות שהונפקו לאחר שנת 2004																																													
4א2	הנפקת הפוליסה:		סה"כ (1א2 עד 3א2)																																													
ב2	פוליסות שאינן כוללות מרכיב חסכון																																															
3	חלק העתודה בגין תביעות בתשלום																																															
4	השתתפות ברווחים																																															
5	השלמה הנובעת מבדיקת נאותות העתודה																																															
6	אחר																																															
7	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל																																															
1	כיסויים אחרים, לרבות: נכויות, כפל תאונה וכד'																																															
א8	השפעת התאמת הפרשות בגין עסקים חדשים																																															
1ב8	שינויים בהנחות																																															
2ב8	השפעת התאמת הפרשות בגין עסקים																																															
3ב8	שינויים בשיטות הבדלים בגובה הפרמיה																																															
4ב8	שינויים אחרים																																															